AUTHOR:

LONGINUS, CASSIUS

TITLE:

DE SUBLIMITATE LIBELLUS

PLACE:

LIPSIAE

DATE:

[1905]

Master Negative #

91-80274-3

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

88L96 1905
IF05 Longinus, Cassius, ca. 213-273.
...De sublimitate libellus; in usum scholarum edidit Otto Iahn a.MDCCCLXVII, tertium edidit a. MDCCCCV Ioannes Vahlen. Lipsiae, Teubner, [1905]
xx, 92 p. 22½ cm.

Greek title at head.

64467

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35mm REDUCTION RATIO: 11x
IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB IIB
DATE FILMED: 9.27.91 INITIALS J.W.D.
FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

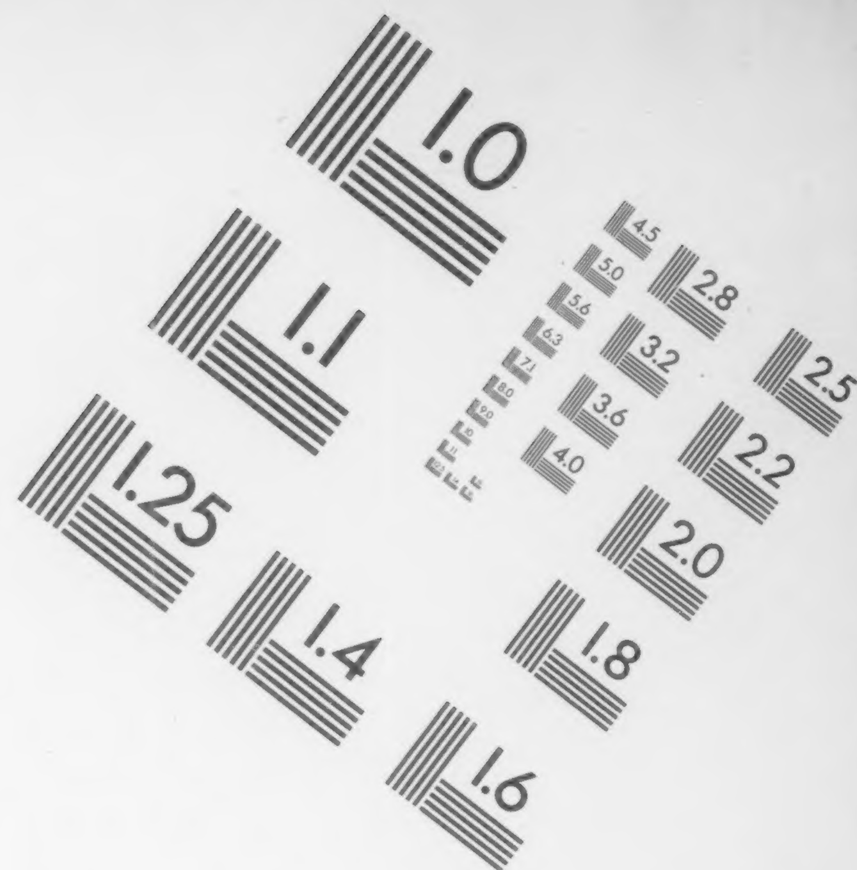

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

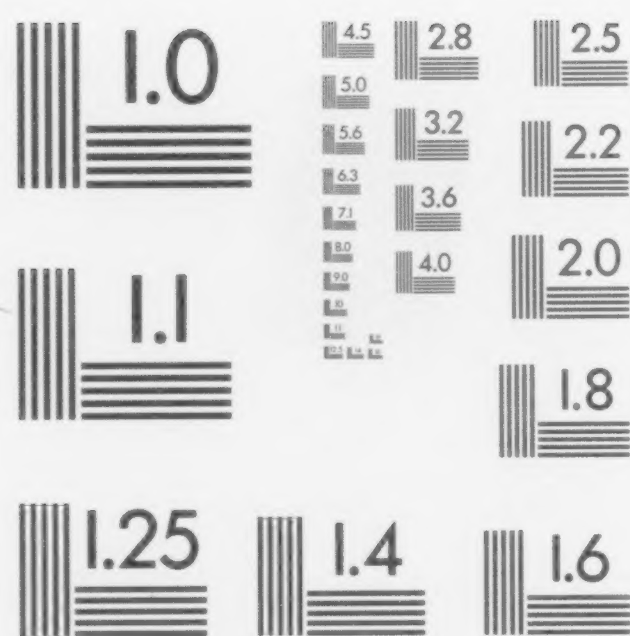

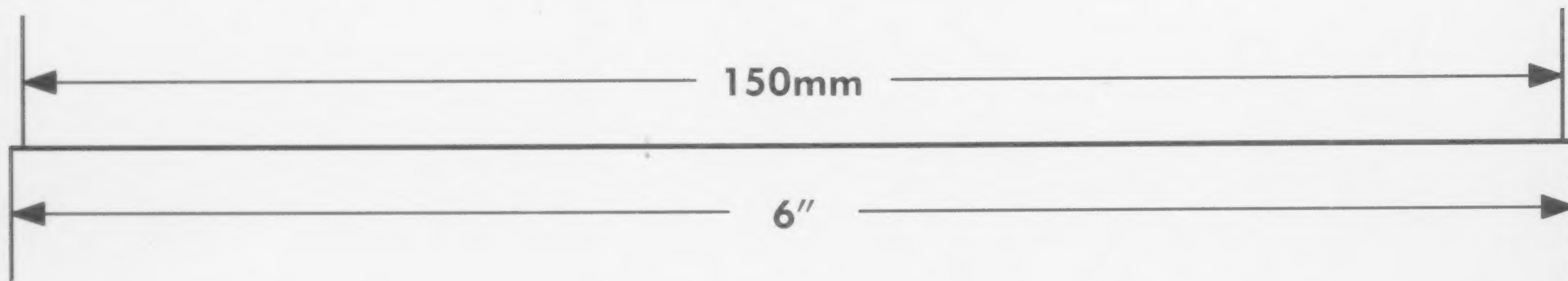

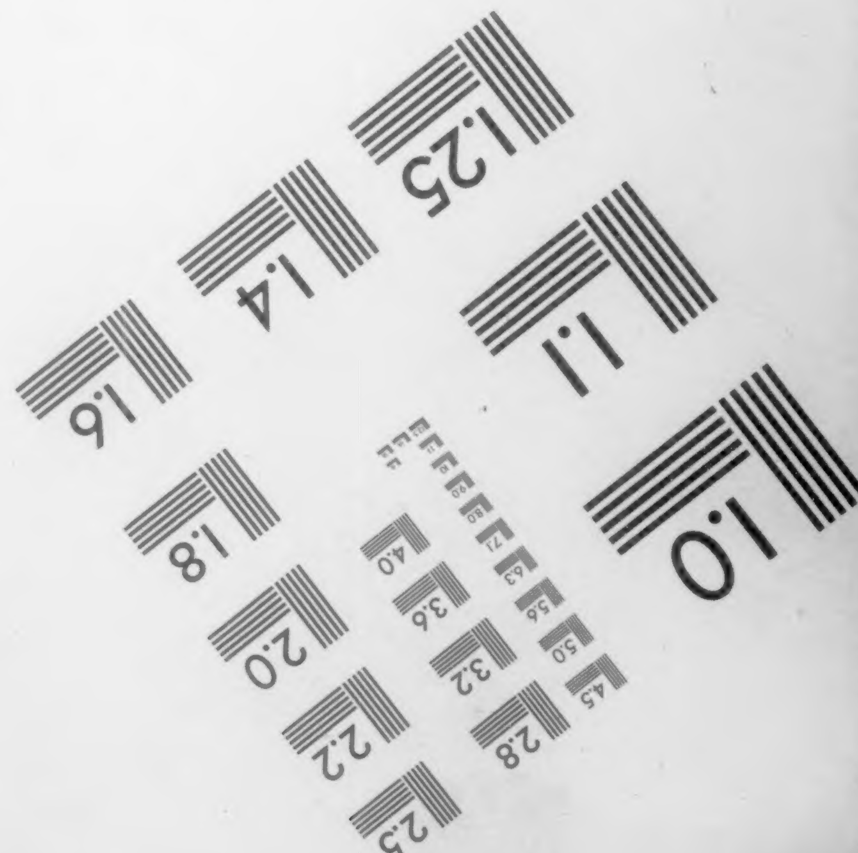

DIONYSIUS S. LONGINUS
DE SUBLIMITATE L.
ED. JAHN-VAHLEN

ΠΕΡΙ ΥΨΟΥΣ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ Η ΛΟΓΓΙΝΟΥ

ΠΕΡΙ ΥΨΟΥΣ

DE SUBLIMITATE LIBELLUS

IN USUM SCHOLARUM EDIDIT

OTTO IAHN

A. MDCCCLXVII

TERTIUM EDIDIT

A. MDCCCCV

IOANNES VAHLEN

LIPSIAE IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI

ADOLFO MICHAELIS

STUDIORUM ET CURARUM

SOCIO FIDISSIMO

D.

A. MDCCCLXVII

OTTO IAHN

EIDEM

VETERI AMICO

A. MDCCCCV

TERTIAM EDITIONEM

D.

IOANNES VAHLEN

PRAEFATIO

Sublimitatis commentario a se edito a. MDCCCLXVII Otto Iahnius haec quae infra scripta sunt praefationis loco praemiserat. *in primam editionem*

P codex bibliothecae imperialis Parisiensis 2036, saeculo decimo in membranis quaternionibus scriptus, foliorum 207, continet Ἀριστοτέλους φυσικὰ προβλήματα κατ᾽ εἶδος συναγωγῆς (fol. 1—178b), de quibus LEVESQUIUS accuratius egit (notices et extraits VII, 2 p. 101 sqq.), pauca de libello Διονυσίου ἢ Λογγίνου περὶ ὕψους addens, qui illa excipit. olim Florentiae in bibliotheca cardinalis RIDOLFI servatus, post eius mortem anno 1550 ad PETRUM STROZZIUM pervenit, cuius, postquam in obsidione Thionvilliana anno 1558 interfectus est, bibliothecam CATHARINA MEDICAEA hereditatis ius praetexens occupavit. denique THUANO curam agente cum ceteris reginae libris anno 1599 regiae bibliothecae traditus est. lacunarum, quibus hic libellus laceratus est, ratione habita BOIVINUS intellexit, e codice Parisino omnes quotquot praeter eum innotuerunt descriptos esse. teste Rostgaardo in fronte codicis haec adscripsit *ex hoc descripta sunt omnia quae hodie extant manuscripta Longini* περὶ ὕψους *exemplaria, ut patet ex lacunis, quarum originem prodit hic codex: nam ubi lacunam habent alii codices, ibi desunt in hoc codice folia integra, vel duo praecise vel quatuor, vel etiam plura. secunda tamen lacuna maior est in hoc, quam in aliis: hoc vero ideo factum, quod cum alii codices descripti sunt, nondum hic codex compactus foret, haberetque tunc amplius quam hodie folia duo, quae, cum compingeretur, excidisse verisimile est.* accuratius etiam rem in notis, quas cum Boileavio a. 1701 communicavit, ad c. 7 hisce verbis tradidit. *il y a six grandes lacunes dans le traité du sublime. les chapitres, où elles se trouvent, sont le 2 le 7 le 10 le 16 le 25 le 31. elles sont non seulement dans tous les imprimés, mais aussi dans tous les manuscrits. les copistes ont eu soin, pour la plupart, d'avertir, combien il manque dans chaque endroit. l'ancien manuscrit de la bibliothèque du roi a cela du singulier, qu'il nous apprend la mésure juste de ce que nous avons perdu. les cahiers y sont cottés j'usque au nombre de trente. les cottes ou signatures sont de mème antiquité que le texte. les vingt trois premiers cahiers, qui contiennent les problêmes d'Aristote, sont tous de huit feuillets chacun. à l'égard des sept derniers, qui appartiennent au sublime de Longin, le premier, le troisième, le quatrième et le sixième, cottés* (ΚΔ) *24* (Κϛ) *26* (ΚΖ) *27 et* (ΚΘ) *29, sont de six feuillets, ayant perdu chacun les deux feuillets du milieu, c'est ce qui a fait la première, la troisième, la quatrième et la sixième lacune des imprimés et des autres manuscrits. le second cahier manque entièrement; mais comme il en restoit encore deux feuillets dans le tems que les premières copies ont été faites, il ne manque en cet endroit dans les autres manuscrits et dans les imprimés que la*

valeur de six feuillets. c'est ce qui a fait la seconde lacune, que Gabriel de Petra a prétendu remplir de trois ou quatre lignes. le cinquième cahier, cotté (KH) 28, n'est que de quatre feuillets, les quatre du milieu sont perdus. c'est la cinquième lacune. le septième n'est que de trois feuillets continus, et remplis jusqu'à la dernière ligne de la dernière page. on examinera ailleurs s'il y a quelque chose de perdu en cet endroit; de tout cela il s'ensuit qu'entre les six lacunes spécifiées les moindres sont de quatre pages, dont le vide ne pourra jamais être rempli par de simples conjectures. il s'ensuit de plus, que le manuscrit du roi est original par rapport à tous ceux qui nous restent aujourd'hui, puisqu'on y découvre l'origine et la véritable cause de leur imperfection. Boivinum, qui de eadem re etiam cum Pearcio litteras communicavit, eo tantum errasse nuntiavit mihi Augustus Reifferscheidius testis oculatus, quod numeros Graecos, quibus singuli quaterniones insigniti sunt, ab ipso librario scriptos esse putavit, eos enim viri cuiusdam docti manu, quae saeculum XIV excedere non videatur, additos videri, qui idem λείπει ad significandam lacunam adscripserit; nisi quod fol. 182b manus saeculo XVI recentior λείπει *desunt folia octo seu quaternio KE* adnotavit. ceterum summam rei indicasse fertur RICARDUS SIMON epistulis Amstelodami a. 1730 editis (lettres choisies II, 27), FREDERICUS autem ROSTGAARDUS, dum medio saeculo praeterito Parisiis versatur, codice examinato in exemplo editionis Tollianae, quod in bibliotheca universitatis Lipsiensis extat, singularum paginarum finem quaternionumque numeros diligenter adnotavit (ut in hac editione ex Vahleni testimoniis factum est), praeterea paucas varias lectiones et unam quandam paginam (fol. 197r.) totam, aliarum particulas ita descriptas addidit, ut codicis imaginem redderet. Florentiae olim hoc codice usus est PETRUS VICTORIUS, antiquissimum codicem in variis lectionibus (XXVII, 13) a. 1568 primum editis antestatus. variarum lectionum satis diligenter ab eo exemplo Robortelliano, quod nunc bibliotheca Monacensis servat, adscriptarum ope LEONHARDUS SPENGELIUS primus artem criticam in hoc libello scite exercuit (a. 1853), cuius gratus vestigia libero iudicio secutus sum. tum ISAAC VOSSIUS, ut ipse testatur (ad Catull. p. 114), Parisiis codicem consuluit, cuius excerptis IACOBUS TOLLIUS (Trai. 1694) usus est. paullo accuratius per Graecum quendam hominem collatum codicem habuit ZACHARIAS PEARCIUS (Lond. 1724. 1732. 1743), qui in praefatione specimen aere expressum repraesentavit; quaedam ex codice a se relecto cum BENIAMINO WEISKIO (Lips. 1809) communicavit BASTIUS. ut tandem aliquando certo de unico codice constaret IOANNES VAHLENUS a. 1861 votis meis humanissime obtemperans quam accuratissime totum excussit ita, ut ubicumque ab eis quae e Victorii exemplo a Spengelio enotata erant diversa adnotasset denuo inspecto codice quid in eo legeretur diserte indicaret. quae omnia fidelissime transscripsi, nisi quod praeter compendia quaedam vulgaria atque certa accentus licenter positos, ι temere vel adscriptum vel neglectum, ν praeter necessitatem additum non constanter adnotavi. codex haud paucis locis lituram passus est, quod asteriscis, quantum quidem fieri potuit ad litterarum deletarum rationem positis, significavi. quidquid librarius ipse vel correxit vel in margine addidit eadem littera P notavi. adscripsit autem margini paucis locis ea, quae incuria omiserat, vel lectiones emendatas, tum vero res vel verba aliquo modo adnotatione digna, adpositis etiam signis ⸎ (fol. 199v. 202v.) et ⳨ i. ὡραῖον. atque hoc, ut ex Reifferscheidio comperi, quater fol. 183r., fol. 186v. verbis οὕτως ἀπὸ τῆς τῶν ἀρχαίων addito ⸎, fol. 192v. verbis εἴ τις συνδήσειε, fol. 193r. verbis τότε γὰρ ἡ τέχνη adpictum apparet. quodcumque a recentiore manu vel mutatum vel additum est p littera

p notavi.

FRANCISCUS ROBORTELLUS, qui Patavii nonis aug. a. 1554 cardinali Rannutio Farnesio *Dionysii Longini rhet. antiqui opus redivivum antea ignotum opera industriaque sua e tenebris in lucem eductum atque expolitum* dicavit et Basileae per Ioa. Oporinum edidit, codice ipso non videtur usus esse sed apographo quodam non indiligenter facto. ignoravit eius operam qui anno post libellum edidit PAULUS MANUTIUS, ut ignoravit MURETUS, qui ad Catullum a. 1554 editum haec adnotavit (f. 57). *etenim cum Dionysii Longini libellum* περὶ ὕψους, *qui nondum a quoquam editus est, hortante eodem, qui me ad haec scribenda impulit, singularis doctrinae eximiaeque virtutis viro, Paulo Manutio, Latine interpretari coepissem, ut eodem tempore optimus liber et Graecus et mea opera Latinus factus ederetur, cum alia in eo deprehendi, ... tum oden suavissimam poetriae Sapphus . . . . . eam autem oden, ... iam ante quam liber in meas manus veniret, emendaverat distinxeratque homo et Latinarum et Graecarum litterarum cognitione excellens Franciscus Portus.* et Paulus quidem Manutius, ut ipse in epistula ad cardinalem Michaelem Silvium Graece scripta testatur, novicio codice ex Bessarionis bibliotheca deprompto, nunc Marciano 422, librum edidit, quem coniecturis haud raro emendavit, saepius tamen praesertim in scriptorum verbis ad editorum librorum fidem mutatis licenter corrupit. retinuerunt tamen fere eius recensionem qui insecuti sunt editores, quamquam in magna saepe audacia non nisi pedetemptim ab ea recedere ausi, donec Spengelius ad verum fontem rediit. tribus Vaticanis apographis, uno Veneto usus est IACOBUS TOLLIUS (Trai. 1694), Cantabrigiensi sive Eliensi IOANNES HUDSONUS (Ox. 1710. 1718. 1730), Ambrosiano, cuius varias lectiones exemplo Manutiano nunc in bibliotheca Dresdensi servato MARQUARDUS quoque GUDIUS adscripserat, CONRADUS SAMUEL SCHURZFLEISCHIUS in commentatione qua Longinum recensuit (Vitembergae 1711), Florentino et Vaticanis 285. 194. 1417 accuratius collatis BENIAMIN WEISKIUS (Lips. 1809). apographorum si quando lectiones indicandas duxi ς notavi. sed eorum cum nullus fere in arte critica factitanda usus sit nisi in eis foliis, quae iam in P desiderantur, ut tamen certo quid scriptum sit testimonio constet, duos codices Parisinos, quos Augustus Reifferscheidius mihi contulit, adhibui

c cod. chartac. saec. XVI fol. 52 n. 2974

d cod. chartac. manu Francisci Bernardi Veronae a. 1491 scriptum fol. 170 n. 2960.

miro consensu duo codices miscellanei

a Vaticanus cod. Gr. 285 saec. XV

b Parisinus 985 (olim 3171) chartac. saec. XV,

quorum illum Augustus Wilmannsius, hunc Augustus Reifferscheidius excusserunt, post Aristotelis problemata praescripto titulo Διονυσίου ἢ Λογγίνου περὶ ὕψους initium huius libelli ita descriptum habent, ut in capite 2 fol. 179v. nondum finito in verbis τῶν ἀγαθῶν [p. 4, 7] desinant et nullo interstitio facto in reddendis problematis (IV, 25) pergant. iam vero Tollius ea quae post fol. 179v. verba ὡς ἡ μέν [p. 4, 9] excipiunt tamquam ex cod. Vaticano deprompta edidit. at cum in hoc codice minus etiam legatur, quam in P, qua fide ea nitantur, incertum est. [in utroque codice et Vaticano et Parisino revera legi ea verba de quibus agitur p. 5, 1 φύσις — 6 θεωρίαν cum Weiskius declaravit (p. 552 et 685 sqq. cf. p. 232) tum accuratissime persecutus est E. Eggerus Essai sur l'histoire de la critique chez les Grecs (Paris. 1849) p. 525 sqq., denique Lud. Martensius De libello περὶ ὕψους (Bonnae 1877) p. 37 totam causam ita amplexus est ut in summa similitudine duorum codicum, quae ne Eggerum quidem fugerat, Vaticanum ex

Parisino descriptum affirmaret, verba autem ista quae in antiquo codice Parisino (P) hodie desiderantur, non ex hoc quidem sed ex eius apographo quodam sumpta esse sibi persuaderet; qua de re Eggerus secus iudicaverat neque mihi iam omnis dubitandi materia videtur exhausta.]

Alii editores non apographorum sed ingenii ope libro corrupto mederi conati sunt. FRANCISCUS PORTUS quas emendationes in margine libri cum Aphthonio et Hermogene a. 1569 (1570) apud Ioa. Crispinum editi addi curavit similiter repetiverunt GABRIEL DE PETRA (Gen. 1612) et GERARDUS LANGBAENIUS (Ox. 1638). haud pauca sagaciter temptavit, nonnulla egregie restituit TANAQUIL FABER (Salm. 1663). Gallicus interpres DESPREAUXIUS BOILEAVIUS (1674) ad emendanda scriptoris verba ipse quidem nihil contulit, sed communicaverunt quaedam cum eo ANDREAS DACERIUS (1614) et BOIVINUS (1701), ut cum editore operum Boileavianorum DE SANCTO MARCO (1747) IOA. CAPPERONNERIUS. SAMUELIS NATHANAELIS MORI editio (Lips. 1769), cui libellum animadversionum comitem addidit (Lips. 1773). IOANNI IACOBO REISKIO occasionem praebuit huius libelli a. 1769 suo more critice pertractandi, cuius animadversiones ex ipsius exemplo in bibliotheca regia Havniensi adservato transscribendas curavi. multa molitus est IOANNES TOUPIUS, quorum elegantes observationes DAVIDES RUHNKENIUS communicavit (Ox. 1778). quaedam temptavit nuperrimus editor LUDOVICUS VAUCHERUS (Gen. 1854). alia via scriptori succurrere conatus est [KNOXIUS] in libro *remarks on the supposed Dionysius Longinus* (Lond. 1826). is enim ita verba transposuit, ut post cap. 18 reliqua hoc se ordine exciperent c. 30. 31. 43. 42. 41. 16. 17. 18. 25. 26. 32. 37. 38. 33. 34. 35. 36. 44; tum vero quae de figuris disputantur (19—24) pleraque omnia, praeterea singula quaedam (26, 3. 32, 5. 6) ut ab interpolatore profecta delenda censet.

HIERONYMUS AMATIUS apud Weiskium primus monuit de nomine scriptoris nihil certi traditum esse, neque cur de Cassio Longino cogitemus causam subesse. is igitur Dionysium Halicarnasensem, Weiskius Dionysium Pergamenum, Vaucherus Plutarchum libri scriptorem esse voluit. ROEPERI egregio invento, quo Ammonium c. 13, 3 commemoratum grammaticum Alexandrinum intellegi docuit (philol. I p. 630), usus GEORGIUS BUCHENAVIUS in dissertatione de scriptore libri περὶ ὕψους (Marb. 1849) aliis quoque adhibitis argumentis, non usquequaque certis, ut uno quodam exemplo docui (Herm. II p. 238 sq.), libellum Vespasiani tempore scriptum esse evincere studuit. denique pro Longino L. B. DES FRANCS in thesi utrum Dionysio Longino adscribendus sit liber qui περὶ ὕψους inscribitur (Gratianop. 1862) proposita inutiliter pugnavit.

in secundam Haec Iahnius: quibus pauca sunt quae adiicienda putem. cum enim Adolfo Michaele invitante condicionem libri iterum edendi accepissem, hoc mihi praecipue agendum esse credidi, ut quae viri docti post Iahnium in restituendo libro moliti essent colligerem et ad usum novae editionis converterem. quorum qui principes sunt, MAURICIUS HAUPTIUS (1870 opp. II p. 428—433), UDALRICUS DE WILAMOWITZ-MOELLENDORFF (1875 Herm. vol. X p. 334—346), ERWINUS ROHDIUS (1880 mus. rhen. vol. XXXV p. 309—312), C. G. COBETUS (1882 mnemos. n. s. vol. X p. 319—323), in coniecturali maxime emendatione libelli multifariam depravati acute et ingeniose sed vario successu elaborarunt. nonnulla etiam MAURICIUS SCHMIDTIUS (1872 mus. rhen. vol. XXVII p. 483), HERMANNUS DIELSIUS (1878 Herm. vol. XIII p. 5 sq.), AUGUSTUS REIFFERSCHEIDIUS (1879 et 1880 in lectionum Vratislaviensium indicibus), FRANCISCUS BUECHELERUS (1884 mus. rhen. vol. XXXIX p. 274 sq.) contribuerunt. ANTONIUS autem IANNARAKIS qui Graecus Graeco sermone 'adnotationes criticas in Longini qui fertur περὶ ὕψους libellum' a. 1880 Marburgi Cattorum edidit multis temptatis non ita

multum salutis attulit. ipse a. 1880 prooemiandi occasione usus sum, ut ad recte aestimandam scriptoris orationem nonnihil conferrem. alii alia secuti sunt. et qui a. 1871 versionem Italicam cum prooemio de auctore libelli edidit IOANNES CANNA interpretando rem adiuvit, criticam non attigit. HERMANNUS DE ROHDEN in commentationibus in honorem F. Buecheleri H. Useneri editis Bonnae 1873 p. 68—80 cum quibusdam indiciis collegisset hunc quoque scriptorem vocalium concursu orationem hiulcam sic ut posset evitavisse, ad hanc normam locos complures exegit. LUDOVICUS MARTENSIUS 'de libello περὶ ὕψους' commentatus a. 1877 cum necessitudinem quae fuerit inter Caecilium rhetorem et sublimitatis interpretem investigavit ad criticamque condicionem libelli rettulit, tum adhibitis scripturis a me a. 1861 ex Parisino codice excerptis si qua in Iahnii adnotatione non recte aut non satis plene relata erant ea correxit atque supplevit. cumque liber multa multorum poetarum et scriptorum testimonia aut breviter significata aut prolixe exposita habeat, ea quid discrepent cum ipsorum scriptorum memoria HENRICUS HERSELIUS publicis lectionibus quibus hunc libellum tractabam excitatus meis consiliis ac sententiis diligentius persecutus est a. 1884. denique recognitionem ipsam opusculi iam paene ad umbilicum adduxeram, cum MAXIMILIANUS ROTHSTEINIUS libellum a se scriptum ad me attulit, quo is cum in partium descriptionem quam auctor instituit inquisivit tum per genera discretas rationes criticas exposuit multis locis aut emendatis aut ab emendatione vindicatis. quae commentatio quia non tam mature edi poterat ut ad ipsam ablegare legentes possem, permisit mihi ut quae vellem ex scriptione sua delibarem: quo permisso ita sum usus ut ipsi curam sua aliquando pluribus defendendi et confirmandi relinquerem. ex his copiis quae selegi plurima (nam non nisi quae nimis inutilia viderentur afferre nolui) ad Iahnii adnotationem applicavi ita ut universe illius rationem sequerer, nisi quod nonnumquam nolui in meris coniecturis referendis subsistere sed stabiliendi aut refutandi causa quod cum brevitate fieri posset aliquid exempli aut argumenti interposui. hoc modo dum augere spissam ante adnotationem laboro, recurri etiam ad pristinorum editorum curas studioseque Robortellum, Manutium, Portum, Fabrum, Tollium, Pearcium, Morum, cum Ruhnkenio Toupium aliosque permultos deinceps usque ad recentissimos editores evolvi; de illis si quid Iahnius posteriorum interpretum indiciis deceptus (nam ne quid de Weiskio aut Vauchero dicam, ne Spengelius quidem nihil in hoc genere deliquit) minus recte testatus est correxi, addidi etiam quae aliorum causa desiderari non posse videbantur, aut ordinem adnotamentorum mutavi eo consilio ut criticorum rationes facilius perspicerentur. in qua re volui quidem omnia ad eundem morem modumque adnotandi accommodare, sed si forte (quod certe factum est) inconstantia peccavi, spero fore aequos existimatores qui id mihi condonare velint. sunt etiam quae mihi recognoscere non licuit, velut Reiskii animadversiones quas Iahnius scriptas adhibuit ego non vidi. verum initium integrandae adnotationis feci a relegendis codicis Parisini scripturis; in qua opera praeter Martensii indicia uti mihi licuit exemplari editionis Spengelianae in cuius marginibus olim scripturae discrepantiam ex illo codice petitam notaveram; quod exemplar post Iahnii obitum me insciente in bibliothecam seminarii philologici Bonnensis delatum Buechelero permittente ad me transmissum est; praeterea vidi Reifferscheidii et Wilmannsii adnotationes scriptas de codicibus quos ipsi Iahnii causa inspexerant. his exploratis omnibus iam fortasse contigit inprimis ille testis unicus quid re vera tradiderit ut paulo etiam quam ante plenius et certius cognosci ex commentario possit.

In altera adnotatione quae testimonia complectitur correxi quae corrigenda erant ipsorum scriptorum libris fere explicatis; pauca addidi

nova et ea quidem uncis segregata. sed multa quae congesta habebam, maxime ex rhetorum libris excerpta, seposui, quia haec Iahnium consulto ne libelli ambitus immodice cresceret praetermisisse existimabam.

In describendis auctoris verbis nonnulla mutavi quae ad externam speciem pertinent, non novandi cupidus sed quia utilitati pro virili parte prospiciebam. ut enim tenor et itinera disputationis, tot foliis codicis Parisini non uno loco amissis obscurata, tamen aliquo modo perspici possent, cum indicibus marginalibus efficiendum curavi, tum argumentationis filum non capitibus consuetis, quae saepe iniquissimo loco indicata sunt, dissecari volui sed partium distributionem ad solam argumenti naturam accommodavi. similis generis est quod versus poetarum quos suae orationi inseruit scriptor non segregavi ab ea, ut vulgo fieri solet, velut p. 46, 23 sic plerumque editur "αὐτίκα" φησί

λαὸς ἀπείρων
θύννον ἐπ' ἠιόνεσσι διιστάμενοι κελάδησαν,

quod ineptum est, tam hercle quam quod apud Platonem vulgatur in re publica III p. 111 Bekk. ὥστε ὢ πόποι φάναι

ἦ φίλον ἄνδρα διωκόμενον περὶ ἄστυ κτλ.

vel II p. 68 ὥσπερ ὁ γενναῖος Ἡσίοδός τε καὶ Ὅμηρός φασιν, ὁ μὲν τὰς δρῦς τοῖς δικαίοις τοὺς θεοὺς ποιεῖν

ἄκρας μέν τε φέρειν βαλάνους, μέσσας δὲ μελίσσας·
εἰροπόκοι δ' ὄϊες, φησί, μαλλοῖς καταβεβρίθασι.

quare et isto loco orationem unam et continuam effeci et p. 19, 9; p. 35, 14; p. 36, 19; quaeque ex Phaethonte afferuntur p. 34, 18 sic demum recte et ad mentem scriptoris adornari visa sunt. omnino vero nisi quid me fugit credendum est veteres versus quibus aliunde petitis utuntur plerumque etiam nulla re cogente orationi continuasse: quo facilius explicatur quod saepe omissis quae nihil ad rem attinebant imperfectos versus relinquunt, quos additis quae desiderantur integrare velle, id quod editores non huius modo libelli instituunt (velut p. 48, 20 et 51, 5 aut apud Platonem in republica III p. 108, 8 Bekk.) inutile est ac temerarium; et hic quidem auctor etiam oratorum et historicorum verba et sententias citatas haud raro ad suum arbitratum mutilavit. in emendanda oratione quia saepius a Iahnii rationibus mihi discedendum esse vidi, curavi sedulo ut quid ille probaverit ubivis ex adnotatione intelligi possit. tribui autem plus quam assolet cum universe Parisini codicis testimoniis, quae saepe mihi persuadebam a criticis destituta posse interpretando stabiliri, tum scripturis quibusdam a correctore in eo codice effectis, quae receptae in editionem principem Francisci Robortelli postea bonam partem repudiatae sunt: quarum plurimae sunt sane simplices admodum, ut quivis ea corrigendi opera defungi potuerit, sed nonnullae insigni subtilitate nitent, sic ut dubitare de origine incipias, velut [θρε]πτικώτατον p. 53, 19, [δὲ τὰ] δεδηλωμένα p. 59, 2, quarum praestantiam cognoscas si contenderis cum iis quae interpretes olim temptarunt; quibus accedunt ab eadem manu correctrici pari sollertia parta p. 59, 17 αὐτὸ [καὶ ὁ] Κεκίλιος; p. 74, 5 ἄλλοσ' [ἄλλῃ]; unum μαγεῖον p. 58, 4, quod corrector mutavit in μαγειρεῖον, Platonis causa retinui sed ut et de hac correctione ambigam et omnino velim accuratius in has scripturas omnes quae p littera signatae sunt inquiratur. ceterum etsi variae sunt viae depravationis quae hunc libellum infestavit, aliis frequentius genus est vitiorum quod vocibus singulis aut etiam pluribus librariorum incuria praetermissis continetur. nam de interstitiis maioribus quae deperdita folia crearunt non loquor. illa autem corruptela cum quibusdam exemplis certo comprobata sit, v. c. p. 34, 2; 54, 14; 73, 10; 83, 1, eundem emendandi modum etiam alibi adhibui primus aut cum aliis, velut p. 32, 21; 33, 6; 41, 5; 48, 5; 62, 2; 64, 10; 81, 18. aliud genus mendorum est quod librarius bis posuit quae semel exaranda erant, velut

p. 48, 9 ὅπου τε [ὁπότε]; p. 40, 13 λέγεις [λέγεις]; p. 83, 3 τῶν μεγάλων [ἢ μεγάλων] ἢ διηκόντων, in quibus vox falso iterata delenda, non alia medela temptanda erat. nec multum distat quod p. 82, 11 obscurum καπανητα nisi me fallit opinio ex repetitis syllabis vicinarum vocum ἡνί]κα τὰ θηντὰ ortum est. nonnihil etiam interpungendo efficere conabar, velut p. 4, 3; 10, 17; 11, 16; 20, 4; 51, 20; 73, 4; 79, 6. denique in scribendis vocibus suam sive librario sive auctori inconstantiam reliqui et ἧσσον et ἔλαττον, δισσά et περιττόν, νεοσσόν et νεοττοποιεῖται, item μεγαλοφυῆ, συμφυῆ sed ὑπερφυᾶ teste codice edidi; quamquam enim hanc varietatem vituperatam esse scio, abstinui a corrigendo, quia incertus haerebam, quid in ea re sibi ipse scriptor qui multus esset in afferendis locis alienis permisisset.

Tantum est, et si forte quemadmodum olim Iahnii auctoritas et exemplum sic haec nova editio doctorum hominum in hunc libellum studia denuo converterit, non frustra labor susceptus videri potest; qui quidem perfici non potuit nisi iniquissimo tempore multis negotiis alienis occupato. quo minus mirandum est me perpaucos ex hac via scrupulos (si tamen) sustulisse, multo plures reliquisse, qui eruditiorum acumen expectant.

Scr. Berolini m. Martio a. MDCCCLXXXVII.

Cum mihi iam tertium Dionysii vel Longini περὶ ὕψους opusculum edendum sit, huic officio quomodo satisfaciendum duxerim brevi exponam exordiens a numerandis iis quae ex quo secunda editio publici iuris facta est doctorum hominum studia in hunc librum collata consecuta sunt. bis ex eo tempore liber denuo editus est, primum a C. HAMMERO (Lips. 1894), qui postquam de mea editione aliisque scriptis ad sublimitatis commentarium pertinentibus iudicium fecit (iahresber. f. class. alterthumsw. vol. LXII), cum rhetorum Graecorum a L. Spengelio editorum volumen primum praeter Aristotelis rhetoricam ab A. Roemero separatim editam renovaret, hunc libellum adnotatione critica subiecta iterum edidit textu et adnotatione bonam partem ad meam libri recognitionem conformatis; iterum a W. RHYS ROBERTSIO (Cantabr. 1899), qui libro suo hunc indicem fecit *Longinus on the sublime. the Greek text edited after the Paris manuscript with introduction translation facsimiles and appendices;* ex quo operis amplitudo cognoscitur, quod post textum Graecum brevi adnotatione auctum et iuxta positam versionem Anglicam compluribus appendicibus adnexis tam criticas quam exegeticas et litterarias libri rationes persequitur. de editoris meritis apud nostrates cum Wilamowitzius (literar. centralbl. 1899 n. 16) tum Rothsteinius (wochenschr. f. class. philol. 1899 n. 26) censuram fecerunt, quorum iudicia non inutile est nec iniucundum legisse iis si qui quid sibi velit sublimitatis scriptor accuratius cognoscere cupiunt. non totum libellum sed selectam eius partem UDALRICUS DE WILAMOWITZ-MOELLENDORFF edidit, qui elegantissimum totius libri tractatum capp. XXXIII XXXIV XXXV XXXVI complectentem, quem ex mente scriptoris σύγκρισιν ἀρετῶν appellare liceat, ille *regel und genie* inscripsit, in chrestomathiam Graecam quam (Berol. 1902) edendam curavit (*griechisches lesebuch, text II p.* 377) recepit verbis Graecis ita emendatis ut sine salebra legi et intelligi possent, adnotationibus autem adiectis (*erläuterungen II p.* 237) quae legendi cupidum adiuvarent: qui quae discipulorum in usum paravit, noluit non ingenii sui specimina prae se ferre. idem de Demosthene quae scripsit sublimitatis interpres c. XXXIX ibidem (*erläuterungen I p.* 52) edidit et explicuit. editoribus adnecto eos qui vertendo de hoc libello bene mereri voluerunt. quorum est G. MEINELIUS edita (Kempten

in tertiam

1895) interpretatione Germanica quam quorundam locorum disceptatio critica excipit*), et ELIAS IANZONUS qui (Upsaliae 1894) commentatione academica *conversionem Suecicam* non ultra cap. XXVII egredientem et commentarium criticum ad haec capita Latine scriptum publicavit. multi fuerunt etiam post editum a. MDCCCLXXXVII libellum qui singulis locis emendandis vel explicandis huic scriptori opem ferre studerent: quorum memorentur MAXIMILIANUS ROTHSTEINIUS, qui emendationes suas mecum olim libello scripto communicatas et a me libero usu adhibitas (cf. praef. p. XI) post editionem emissam ipse retractavit (1887 Herm. vol. XXII p. 535 sqq.), idem mea causa recens relegere libellum non recusavit mihique quae succreverunt commenta perscripsit, in quibus sunt quae meam distinguendi rationem adiuvent vel corrigant; FRANCISCUS BUECHELERUS (1888 mus. rhen. vol. XLIII p. 294 sq.); EDUARDUS SCHWARTZIUS (1888 ind. lect. Rostoch. p. 8 sq.); TH. HULTZSCHIUS (1890 annal. Fleckeisen.); ROBINSON ELLISIUS (1896 Hermathen. vol. IX n. XXII); WILHELMUS SCHMIDIUS (1897 mus. rhen. LII p. 446 sq.); Wilamowitzius, qui post ea quae adulescens (1875 Herm. vol. X) ediderat cum in comm. gramm. III (1889 ind. lect. Gotting.) quaedam tum nuper (1898 Herm. vol. XXXIII p. 523 sq.) nova protulit, idem a me rogatus, quippe quem scirem hunc libellum publicis scholis tractasse, e suo penu non tenuem adnotationum messem mihi commodavit, in qua cum emendationem et interpretationem multifariam adiuvaret, tum quaedam etiam sphalmata correxit primus, quae ut fit semel recepta propagari solent; qui ut omnia complectar quibus huic libro prodesse voluit, non omittam memorare duas eius commentationes, alteram *der verfehlte koloss* a. 1899 strenae Helbigianae insertam, alteram *asianismus u. atticismus* 1900 Herm. vol. XXXV editam. I. C. VOLLGRAFFIUS (1898 mnemos. n. s. vol. XXVI p. 123), novissime IOANNES AB ARNIM (1902. 1903 stud. Vindob. vol. XXIV et XXV); quaedam ad Sapphus carmen quod huic scriptori (c. X) acceptum fertur attulerunt LUDOVICUS CERRATUS, cuius memoriam mihi ex commoratione eius Berolinensi cogniti libens recolo (1898 *rivista di filologia e d'istruzione classica* vol. XXVI p. 127), et W. R. PATONUS (1900 *class. review* vol. XIV). sunt qui ὡς ἐν παρέργῳ in aliis operibus data occasione unum et alterum huius libelli locum perstrinxerunt velut EDUARDUS NORDENUS (1898 *die antike kunstprosa*) et LUDOVICUS RADERMACHERUS (1901 in adnotationibus ad Demetrii de elocutione), nonnulla etiam FRIDERICUS BLASSIUS (*die Attische beredsamkeit*); denique me demeruit adnotationibus quibusdam per litteras ad me missis a. 1887 RICHARDUS FOERSTERUS Vratislaviensis. porro sua laude fraudandi non sunt qui meam operam qualemcumque suo arbitrio censentes, perhumane ut sero sed grate memor profiteor, mea aut correxerunt aut locupletarunt aut nova ex ingenio et doctrina sua prompserunt: IOHN B. BURYUS (1887 dec. *the class. review*); I. GEORGIUS BRAMBSIUS (1888 *n. philol. rundsch.* n. 3); PAULUS WENDLANDUS (1888 *berlin. philol. wochenschr.* n. 8); BRUNO KEILIUS (1889 *wochenschr. f. class. philol.* p. 1285), qui quod quaedam adnotamenta marginalia Rudolfi Hercheri, mihi dum in vivis erat perfamiliaris, memoravit, idem exemplar mihi per Ioannis Imelmanni benevolentiam inspicere licuit; quae mihi praeterea innotuerunt libri mei censurae omitto quia nihil attulerunt quod in retractanda editione utile fuerit. sed quae commemorentur non indigna sunt aut ea quae G. TROEGERUS de dicendi usu scriptoris in duobus libellis exsecutus est (1897 *blatt. f. d. gymnasialschulw.* vol. XXXV; 1898 Burghausen *der sprachgebrauch in der pseudolongin. schrift* περὶ ὕψους), aut quae IOANNES FREYTAGIUS (1897 Marpurg.) 'de anonymi περὶ ὕψους sublimi genere

*) Hashageni interpretationem vernaculam (Gütersl. 1903) vidi sed ea me nulla parte adiuvare potuit.

dicendi' exposuit. haec quae adhuc enumeravi maxime ad ipsa huius scriptoris verba sive emendanda sive explicanda referuntur et meam edendi operam praecipue adiuverunt. non neglexi tamen ne ea quidem quae aut Rothsteinius de compositione libri egit (1887 Herm. vol. XXIII) in commentatione *Caecilius von Kalakte und die schrift vom erhabenen,* aut quae de origine libri disseruerunt FRIDERICUS MARXIUS Longini vindex, cum de tempore huius libri scriberet (1898 stud. Vindob. vol. XX) et GEORGIUS KAIBELIUS illi adversatus (1899 Herm. vol. XXXIV) in commentatione cui inscripsit *Cassius Longinus und die Schrift* περὶ ὕψους, sed ex iis quoque sumpsi quae in usum meum vertere licebat. quibus duobus graviter inter se contendentibus nuper tertius accessit BRUNO KEILIUS, quem rumor ferebat in philologorum congressu Halensi praesentibus persuasisse huius libri auctorem Cassium Longinum non esse; quod quibus argumentis probaverit perbreviter in actis eius congressus communicavit cum pluribus: quae dum haec scribo ipsius benevolentia ad me delata sunt.

Multa sunt quae recensui nec tamen plane certus sum me nihil fugisse quod utile esse potuerit. his quae cognita habui ita usus sum ut par fuit. ac nonnullas nunc emendationes sive meas sive alienas, inprimis Wilamowitzii, in textu posui, alibi restitui quas iniuria mutaram scripturas traditas, sed universe eam formam textus retinui quam olim a me constitutam edidi. in adnotatione superiore perscribenda nunc quoque in promptu erat mihi a rectoribus seminarii philologici Bonnensis commodatum exemplar Spengelianum in cuius marginibus scripturas codicis Parisini 2036 perscripseram. unde mihi licuit meos indiculos conferre cum iis quae Robertsius ex hoc codice quem denuo diligenter excussit exhibuit, qui quod ex eo codice, de quo pluribus verbis egit p. 163—170, quasdam scripturas affert a me praeteritas sciendum est eas esse ex levissimo genere quod a me quidem non neglectum Iahnius praef. p. VIII a se praetermitti fassus est, qualia sunt p. 60, 12 πότερον πὸτε aut πράγμα vel γένεσθαι, ex quo genere quaedam etiam apud Robertsium omissa si tanti esset ei regerere possem velut p. 86 Rob. extant quae minus exacte perscripta sunt, sed his missis comparatio instituta fidem fecit scripturae discrepantiam huius codicis a me et a Iahnio notatam in magnis et minutis Robertsii testimoniis confirmari. quo magis mirum est Hammerum dubium movisse de nonnullis a me ex Parisino codice editis, velut p. 40, 17 τοὺς om; 45, 8 οὕτω; 49, 7 ἐπ' αὐτῶν; 60, 7 δεῖ; 62, 3 δ'; 78, 6 ἂν; 83, 15 μοῖραν. qui nec quae Iahnius praef. p. VIII nec quae ego ibidem p. XI scripsimus legisse nec reputasse visus est nec mihi nec Iahnio adnotationem nostram ad Spengelii exemplum referendam fuisse. idem mihi parum fidei habuit in memoratis a me coniecturarum auctoribus, cui rei quantum operae olim dedissem praef. p. XI plane professus eram, cum subindicarem ne Spengelium quidem nihil in hoc genere deliquisse. ita Hammerus quod p. 50, 14 quae edidit πρὸς τὸν Ἀριστογείτονα τὸν λόγον cum Spengelio scripsit Manutium correxisse falso scripsit Robertsiumque in errorem traxit; item p. 36, 8 ἐπί τ' ἀχιλλέως Manutium edidisse uterque falso testatus est, ut appareat neutrum Manutium inspexisse; falso Hammerus etiam p. 71, 7 Tollium appellat pro Porto quem nominaram, neque p. 71, 10 de Porto recte testatus est qui nihil correxit sed tantum Strabonis locum attulit. Robertsius ut hoc addam p. 55, 10 Robortello tribuit quod a Robortello profectum non est. ego hos vetustos libelli nostri editores olim a me satis diligenter excerptos nunc, etsi prae manu habebam omnes, denuo excutere supersedi. licebat autem hanc partem adnotationis duobus supplementis perutilibus locupletare: quas enim Reiskii animadversiones in hunc librum a Iahnio adhibitas me non vidisse scripsi praef. p. XI, eas nunc Ianzoni mei diligentia usui aperuit, qui *ad libellum qui est* περὶ

ὕψους *animadversiones Reiskianas* Upsaliae 1898 in Erani vol. III plenius quam adhuc notae erant publici iuris fecit adspersis nonnullis etiam ipsius adnotationibus: ex hoc libello sumpsi quae ad Reiskiana olim adlata addidi quaeque in iis correxi, et facile intelligitur quantae ea utilitatis fuerint. alterum supplementum B. Keilii humanitati debeo qui ex censura editionis Weiskianae (1810 *ien. allg. literaturz.* n. 70. 71 vol. I p. 553 sqq.), cui subscriptum est nescio quod nomen fictum *Cl. Slm.*, complura emendandi conamina non indigna quae ex oblivione suscitarentur excerpta ad me misit, quae sero adlata iam adnotatione mea absoluta sic ut potui inserui. ita factum est ut haec adnotatio iam ante non parca haud paullo uberior existeret, cum praesertim nostra quoque aetas in emendando hoc libello qui vulgo non leviter depravatus habebatur permulta nova procreaverit, quae ex Iahnii instituto quod mihi retinendum erat colligi et cum pristinis coniungi oportebat. in quibus sunt sane multa quae non potui non valde improbabilia habere, et quaedam sciens ne attuli quidem quia mihi nimis quam reiectanea videbantur nec ullam habere utilitatem: quae vero probe excogitata sunt, etiamsi fortasse non iniuria dubites recipere, hoc boni habent, ut pateflat quid sit quod in hac oratione saepe implicata legentem impediat et qua via occurrere offensioni liceat. neque substiti ne nunc quidem in meris corrigendi temptaminibus recensendis, sed quod in superiore editione parcius institui ut adderem confirmandi aut reprobandi causa si quid poteram, id ab his tenuibus initiis exorsus etiam studiosius persecutus sum, cum quae recepi aut probavi sive mea sive aliena argumentis et exemplis stabilirem aut ab alieno iudicio vindicarem, quae vero reprobanda duxi, ea ratione indicata reprobarem. sed tantum quantum cum brevitate consequi poteram, ut quae prolixiorem disputationem requirere viderentur ab adnotatione segregata praefationi reservarem. porro compositioni libri multis difficultatibus obrutae ut olim ita nunc praecipuam curam et diligentiam adhibui, et ut antea indiculis marginalibus, quos nunc plures etiam ut opinor non sine commoditate legentium adscripsi, quasi itinera disserendi significare temptabam, ita nunc in adnotatione faciendum putavi ut eam rem hic illic dedita opera quod eius fieri poterat declararem; cumque auctor ipse saepius aut ad prius tractata aut posterius tractanda legentem ableget, ea suis locis vindicavi, aut si quae similia prius et posterius occurrant etiam non citante scriptore indicare non omisi: his enim rebus id operam dedi, si assequi potui, ut huius utilitas adnotationis augeretur.

Altera quoque adnotatio, in qua ex Iahnii instituto testimonia ab auctore citata vel tacito adhibita aut aliquo modo cum sublimitatis argumento coniuncta perscribenda erant (fuerunt enim qui prave iudicarent), non poterat non multis locis aliquanto amplificari, partim eo quod quaedam testimonia nimis concise laudata, quo magis vis et usus eorum patefierent, plenius afferenda erant, velut p. 5 quae ex Hermogene petita sunt aut quae p. 16 et 18 ex Homero, in quibus quid scriptor ipse mixtis et confusis similibus peccasset, ne quis de librariorum incuria cogitaret, nisi eo modo perscriptis versibus quem inii aperiri vix poterat, partim et magis etiam, quia his proximis annis hominum doctorum curis in hunc librum impensis, Wendlandi inprimis, Wilamowitzii, Rothsteinii, Keilii, Ianzoni, aliorum multo plura et insigniora quam a Iahnio aut a me olim proposita erant testimonia monstrata et ad huius libri usum conversa sunt: quae a me negligi non poterant; neque tamen ea nunc ut olim institui a pristinis testimoniis aut ab iis si quae a me nunc adiiciuntur secernere aut ad suos quaeque auctores adscriptis nominibus revocare volui: satis sit scire bonam partem eorum quae nunc recens addita legantur doctis hominibus quos de hoc libro bene meritos laudavi acceptam referri.

Superest ut promissa solvam: nolui enim in quibusdam ab acutissimorum hominum iudicio discedere nisi rationibus explicatis; quod quia apte et satis plene in adnotatione critica exsequi non potui, rem relegavi ad praefationem. sunt autem duo loci de quibus nunc agendum est, primum c. 2 p. 3, ubi in hac controversia, utrum ars sit sublimitatis an nulla, scriptor iis qui negant eam arte doceri posse respondet, ut contrarium evincere studeat compluribus quae in ea causa consideranda sint propositis: ἐγὼ δὲ ἐλεγχθήσεσθαι τοῦθ' ἑτέρως ἔχον φημί, εἰ ἐπισκέψαιτό τις, unde argumenta plura continuo ordine suspensa sunt (cf. prooem. 1880/81 p. 10), quae denique in unum colliguntur ut repetitam protasin tandem apodosis excipiat (cf. adn. ad p. 5, 2): quorum primum nihil habet ambiguitatis (p. 3, 19) ὅτι ἡ φύσις, ὥσπερ τὰ πολλὰ ἐν τοῖς παθητικοῖς καὶ διηρμένοις αὐτόνομον, οὕτως οὐκ εἰκαῖόν τι κἀκ παντὸς ἀμέθοδον εἶναι φιλεῖ; quod sequitur alterum, habet καὶ ὅτι αὕτη μὲν πρῶτόν τι καὶ ἀρχέτυπον γενέσεως στοιχεῖον ἐπὶ πάντων ὑφέστηκεν, τὰς δὲ ποσότητας καὶ τὸν ἐφ' ἑκάστου καιρόν, ἔτι δὲ τὴν ἀπλανεστάτην ἄσκησίν τε καὶ χρῆσιν ἱκανὴ παρορίσαι καὶ συνενεγκεῖν ἡ μέθοδος. in his enim Wilamowitzius (Herm. l. c.) cum πορίσαι, quae est varia scriptura (γρ) in cod. Parisino margini appicta, recipi tum συνεισενεγκεῖν pro συνενεγκεῖν scribi iussit: quibus ego uti dubitabam sic ratiocinatus duo verba tradita ad obiectorum diversitatem accommodari ut τὰς ποσότητας καὶ τὸν καιρὸν παρορίσαι (h. e. definire) ea verbi vi diceretur qua p. 69, 18 (εἰδέναι χρὴ τὸ μέχρι ποῦ παροριστέον ἕκαστον) et p. 26, 14 positum est, ἄσκησιν autem et χρῆσιν συνενεγκεῖν, in quo quod a communi more sermonis discedit (poterat enim vel debebat εἰς ἄσκησιν καὶ χρῆσιν συνενεγκεῖν) haud scio an scriptori idcirco condonari oporteat, quod ut nomina ita verba pari iugo tamquam duo paria iungi voluit. gravius etiam addubitatum est tertium (p. 4, 2) καὶ ὡς ἐπικινδυνότερα, αὐτὰ ἐφ' αὑτῶν δίχα ἐπιστήμης, ἀστήρικτα καὶ ἀνερμάτιστα ἐαθέντα, τὰ μεγάλα, ἐπὶ μόνῃ τῇ φορᾷ καὶ ἀμαθεῖ τόλμῃ λειπόμενα. Wendlandus enim primum credi posse negavit in hac aequabili sententiarum serie bis positam ὅτι particulam tertio loco eadem vi ὡς excipere: in qua re eum fefellit opinio; nam id ipsum quod vituperat huic scriptori moris fuit; cuius rei Ianzonus de subl. lib. (p. x) utilissimis iam defunctus est exemplis (p. 33, 11. 12 et 53, 5. 7), quibus addas p. 59, 3. 4 ὡς . . καὶ ὡς . . καὶ ὅτι, atque omnino noli dubitare quin in hoc libello ὡς et ὅτι particulae sine discrimine ullo poni soleant, velut p. 60, 15 ἐγὼ δ' οἶδα ὡς . . . 61, 3 οὐδὲ ἐκεῖνο ἀγνοῶ τὸ δεύτερον ὅτι; vel p. 68, 13; 69, 2. sed quo Wendlandus in hunc errorem adductus est, hoc erat quod cum aliis hanc integram esse comparationem maluit, Dobraei mente in hunc fere modum conformandam ὡς ἐπικινδυνότερα αὐτὰ ἐφ' αὑτῶν δίχα ἐπιστήμης ἀστήρικτα καὶ ἀνερμάτιστα ἐαθέντα ⟨τὰ πλοῖα, οὕτω καὶ⟩ τὰ μεγάλα ἐπὶ μόνῃ τῇ φορᾷ καὶ ἀμαθεῖ τόλμῃ λειπόμενα: in qua re idem sensit Keilius. sed licet haec non displiceant, et certe superiora sunt aliis quae in eundem sensum temptata sunt, tamen primum attendendum est, αὐτὰ ἐφ' αὑτῶν δίχα ἐπιστήμης non τὰ πλοῖα dici sed τὰ μεγάλα, quae statim eadem vi ἀμαθεῖ τόλμῃ λειπόμενα dicuntur, deinde reputanda duo quae latius patent: apparet enim ἀστήρικτα et ἀνερμάτιστα a navigiorum similitudine ducta vocabula esse, ut addi potuerit αὐτὰ ἐφ' αὑτῶν δίχα ἐπιστήμης ⟨ὡς τὰ πλοῖα⟩ ἀστήρικτα κ. ἀ. ἐαθέντα, sed neque haec addi oportebat neque perfectam ex manca comparationem restitui: quod quale sit intelliget qui quae de Homero dicuntur p. 21, 12 (ἡ δ' Ὀδύσσεια οὐκέτι τὰ καὶ τὰ ἔχει) ἀλλ' οἷον ὑποχωροῦντος εἰς ἑαυτὸν Ὠκεανοῦ καὶ περὶ τὰ ἴδια μέτρα ἐρημουμένου τὸ λοιπὸν φαίνονται τοῦ μεγέθους ἀμπώτιδες κἀν τοῖς μυθώδεσι καὶ ἀπίστοις πλάνος, quae sic recte scripta esse in prooem. 1880/81 p. 12 sqq. probavi, haec inquam curiosius rimabitur. quia enim φαίνονται τοῦ μεγέθους ἀμπώτιδες quamquam de Oceano

dicta tamen eadem ad Odysseam translata sunt, temere hanc perficere comparationem studuerunt. quae conamina vana qui perpenderit et cum nostro loco contulerit, perspiciet ne hic quidem esse quod plenae comparationis forma requiratur. de quo genere similitudinum, quo quae comparationis sunt ad ipsam rem aut personam quae agitur applicantur, ut hoc loco τὰ μεγάλα ipsa ἀστήρικτα et ἀνερμάτιστα appellantur, bis iam pluribus exemplis adhibitis disserui in prooem. 1885 p. 12 et 1895/96 p. 14 sqq. cum de Theocrito agerem. alterum hoc est quod eorum quae dicit scriptor ἐπὶ μόνῃ τῇ φορᾷ καὶ ἀμαθεῖ τόλμῃ λειπόμενα non diversa est sententia ab iis quae praecesserunt αὐτὰ ἐφ᾽ αὑτῶν δίχα ἐπιστήμης ἀστήρικτα κ. ἀ. ἐαθέντα; quod et ipsum non nihil contulisse ad eam opinionem videtur, qua hae quasi reliquiae quaedam perfectae comparationis habebantur. sed cavendum est ne nos transversos agat abundantia orationis quae minime aliena est ab huius scriptoris more: qui vel haec scribit p. 44, 7 φέρε οὖν πρόσθες τοὺς συνδέσμους εἰ θέλεις . . καὶ εἴσῃ κατὰ τὸ ἑξῆς οὕτως παραγράφων, ὡς τοῦ πάθους τὸ συνδεδιωγμένον καὶ ἀποτραχυνόμενον, ἐὰν τοῖς συνδέσμοις ἐξομαλίσῃς εἰς λειότητα, ἄκεντρόν τε προσπίπτει καὶ εὐθὺς ἔσβεσται et similia multa quae in prooem. 1880/81 p. 8 sqq. disceptavi.

Restat longe gravissima controversia a Wilamowitzio mota, qui μεγαλοφυᾶ reponi pro μεγάλα poscit. nam quod idem cavit ἐπιστήμης ne distinguendo separaretur a verbis ἀστήρικτα καὶ ἀνερμάτιστα levius est; ἐπιστήμην enim ἕρματος loco τοῖς μεγάλοις esse apertum est neque hoc obscuratur, opinor, si tamen cedentes scriptoris consuetudini, quam prooem. 1880/81 p. 11 exemplis declaravi, αὐτὰ ἐφ᾽ αὑτῶν δίχα ἐπιστήμης coniungimus. sed τὰ μεγαλοφυᾶ utrum scriptum fuerit an τὰ μεγάλα magna diiudicatio est, neque ego nimis confidenter profitebor quid sentiam. sed si naturae ad sublimitatem factae (haec enim sunt τὰ μεγαλοφυᾶ) non mero impetui se dare sed scientia et exercitatione vim suam coercere admonentur, consequens est ut easdem condiciones prae se ferant quae sublimia sunt in oratione. unde fit ut τὰ μεγάλα tam naturae ipsae quam quae ex iis naturis proficiscuntur appellari potuerint. itaque scriptor quemadmodum p. 67, 18 οὐκοῦν ἐπί γε τῶν ἐν λόγοις μεγαλοφυῶν, ἐφ᾽ ὧν οὐκέτ᾽ ἔξω τῆς χρείας καὶ ὠφελείας πίπτει τὸ μέγεθος κτλ. si recte intelligo μεγαλοφυᾶ dicit quae poterat μεγάλα, ita alibi μεγάλα maluit appellare quae rectius μεγαλοφυᾶ vocabantur. illa dico quae p. 60, 15 exponuntur, quae ut penitus perspiciantur plenius afferenda sunt: ἐγὼ δ᾽ οἶδα μὲν ὡς αἱ ὑπερμεγέθεις φύσεις ἥκιστα καθαραί· τὸ γὰρ ἐν παντὶ ἀκριβὲς κίνδυνος μικρότητος· ἐν δὲ τοῖς μεγέθεσιν, ὥσπερ ἐν τοῖς ἄγαν πλούτοις, εἶναί τι χρὴ καὶ παρολιγωρούμενον· μήποτε δὲ τοῦτο καὶ ἀναγκαῖον ᾖ, τὸ τὰς μὲν ταπεινὰς καὶ μέσας φύσεις διὰ τὸ μηδαμῇ παρακινδυνεύειν μηδὲ ἐφίεσθαι τῶν ἄκρων ἀναμαρτήτους ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἀσφαλεστέρας διαμένειν, τὰ δὲ μεγάλα ἐπισφαλῆ δι᾽ αὐτὸ γίνεσθαι τὸ μέγεθος. de differentia naturarum loquitur scriptor, sed ταῖς ταπειναῖς καὶ μέσαις φύσεσιν opponit non quod exspectaveris τὰ μεγαλοφυᾶ sed τὰ μεγάλα, et hanc sententiam ipsam τὰ μεγάλα ἐπισφαλῆ videmus non distare ab ea quae nobis est in controversia ἐπικινδυνότερα . . τὰ μεγάλα; illam autem ne mutare quidem licet propterea quod ea Platonis memor scripsit quem suo loco laudavi. quare εἴ τις ἐμῇ συμβουλῇ acquiescamus in eo quod librorum fide traditur, et si quid culpandum est culpemus scriptorem qui ne ipse quidem semper in suo genere ἀναμάρτητος est. qui quod addidit δεῖ γὰρ αὐτοῖς ὡς κέντρου πολλάκις, οὕτω δὲ καὶ χαλινοῦ, quorum prius explicatur iis quae p. 34, 15 de Euripide iudicavit, pronomen tam recte ad τὰ μεγάλα quam ad τὰ μεγαλοφυᾶ accommodari apertum est.

Altera quaestio quam reservare praefationi volui petita est ex subtilissima libelli parte qua de aestimandis poetarum scriptorumque virtutibus et vitiis agitur c. XXXIII. praemissa enim Homeri cum Theocrito et Apollonio comparatione novum par poetarum promitur ut alter eorum cum altero compensetur p. 61, 17 τί δὲ Ἐρατοσθένης ἐν τῇ Ἠριγόνῃ; διὰ πάντων γὰρ ἀμώμητον τὸ ποιημάτιον Ἀρχιλόχου πολλὰ καὶ ἀνοικονόμητα παρασύροντος * * κἀκείνης τῆς ἐκβολῆς τοῦ δαιμονίου πνεύματος ἣν ὑπὸ νόμον τάξαι δύσκολον, ἆρα δὴ μείζων ποιητής; sic ego haec olim adornavi et nunc retinui defectu indicato, cuius in adnotatione supplementum proposui. aliter Wilamowitzius cum olim tum nuper iudicavit, qui nihil deesse opinatus sententiam hoc modo distinctam edidit τί δέ; Ἐρατοσθένης ἐν τῇ Ἠριγόνῃ (διὰ πάντων γὰρ ἀμώμητον τὸ ποιημάτιον) Ἀρχιλόχου πολλὰ καὶ ἀνοικονόμητα παρασύροντος κἀκείνης τῆς ἐκβολῆς τοῦ δαιμονίου πνεύματος, ἣν ὑπὸ νόμον τάξαι δύσκολον, ἆρα δὴ μείζων ποιητής; eumque probavit Hammerus. ex hac orationis forma consequitur ut duo genetivi Ἀρχιλόχου πολλὰ . . παρασύροντος et κἀκείνης τῆς ἐκβολῆς τοῦ δ. πνεύματος inter se iuncti aequa lance a comparativo μείζων ποιητής suspensi sint. itaque Wilamowitzius expresse interpretatur et ut hodie scimus iam Reiskius interpretatus est, nec fieri potest ut qui isto modo sententias distributas defendit orationis structuram aliter accipiat. atqui hoc primum habet aliquid miri et insolentis, quod Eratosthenes quaeritur sitne poeta maior non quam Archilochus et illa eruptio divini spiritus, quae apte et eleganter componi poterant, sed quam Archilochus multa parum accommodata secum trahens et quam illa eruptio divini spiritus. sic enim admodum inconcinne duo coniunguntur quae in hunc modum coniungi per sententiam non licebat. nam ut mittam quae critici varie temptarunt ut illi iuncturae male natae mederentur, tantum videtur apertum esse, illa duo Ἀρχιλόχου πολλὰ παρασύροντος et ἐκείνης ἐκβολῆς δαιμονίου πνεύματος, quorum alterum vitiosi notionem habet, eximiae alterum naturae et virtutis, non posse tamquam paria componi ad eandemque comparativi quasi mensuram referri, sed necesse fuit me iudice haec quocumque modo inter se nexa essent, alterum ut ab altero penderet. sic enim se res habet ut illa duo, quae ad eandem fluminis imaginem redire manifestum est, intima causae et originis necessitudine inter se vinciantur, si quidem propter illam divini spiritus eruptionem, quam difficile sit coercere, factum est ut Archilochus lutulento amni similis multa ad rem parum accommodata secum ferret; atque hanc esse scriptoris sententiam videor mihi ex iis percipere quae p. 55, 17 scripsit ὅτι τῷ ῥοθίῳ τῆς φορᾶς ταυτὶ (τὰ σφοδρὰ πάθη) πέφυκεν ἅπαντα τἄλλα παρασύρειν καὶ προωθεῖν, ex quibus verbis ego mea supplementa petii. ita fit probabile scriptorem, quod caput est huius tractatus, Archilochum dixisse non omni vitio vacare, sed quidquid vitiosi in eo esset, ipso illo quo regeretur divini ingenii impetu natum esse. quae si est sententia, ut arbitror, fieri non potest ut integra sint quae pro integris habentur Ἀρχιλόχου πολλὰ καὶ ἀνοικονόμητα παρασύροντος κἀκείνης τῆς ἐκβολῆς τοῦ δαιμονίου πνεύματος, sed necessarium est pauca verba media intercepta esse, velut illa quae exempli causa proposui, quibus rupta structura instauraretur, πολλὰ καὶ ἀνοικονόμητα παρασύροντος ⟨τῷ ῥωθίῳ τῆς φορᾶς⟩ κἀκείνης τῆς ἐκβολῆς δ. πν. quae verba ut sunt ipsius scriptoris (qui φορᾷ simili sensu saepius utitur, p. 4, 4; 62, 7, item alii), ita quo errore hausta sint, quoniam παρασύροντας exaratum est in cod. Parisino, non ita difficile dispicitur. sed esto de supplemento, modo concedatur de sententia. ea autem ut confirmetur accedunt alia: nam si recte scriptoris de Archilocho iudicium exposui, consequitur ut de Erigona quae dicit διὰ πάντων γὰρ ἀμώμητον τὸ ποιημάτιον non possit pro interiecta sententia haberi et secludi quasi non ad summam ratiocinationis pertineret. immo ipsa contraria sententia persuadet haec inter se iuncta fuisse διὰ πάντων γὰρ ἀμώμητον τὸ ποιημάτιον Ἀρχιλόχου πολλὰ καὶ ἀνοικονόμητα παρασύρον-

τος. quae eadem forma eodemque consilio compacta sunt quo quae p. 60, 5 leguntur ὡς γὰρ ἀναμάρτητον καὶ καθαρὸν τὸν ῥήτορα προφέρει πολλαχῇ διημαρτημένου τοῦ Πλάτωνος. quod si recte statuitur, hoc novum fit argumentum quo evincatur genetivos istos Ἀρχιλόχου . . παρασύροντος et κἀκείνης τῆς ἐκβολῆς non posse eo modo quo voluerunt iunctos esse ut pariter comparativo μείζων regantur. illae vero sententiae contrarii ratione inter se concinnatae si mediam partem huius argumentationis obtinent, quae restant, nullo negotio eam formam induent quae et per se est accommodata et scriptoris consuetudine probatur. si enim scripsit τί δὲ Ἐρατοσθένης ἐν τῇ Ἠριγόνῃ . . . ἆρα δὴ μείζων ποιητής, habemus eam structuram qua p. 42, 3 utitur τί δ᾽ ἐκεῖνα φῶμεν, τὰς πεύσεις τε καὶ ἐρωτήσεις; ἆρα οὐκ αὐταῖς ταῖς τῶν σχημάτων εἰδοποιΐαις . . . συντείνει τὰ λεγόμενα; et p. 46, 19 τί δὲ αἱ τῶν πτώσεων χρόνων . . . ἐναλλάξεις, πῶς ποτε καταποικίλλουσι τὰ ἑρμηνευτικά; hoc vero modo tota argumentatione conformata, ut media interiecta rationis expositione quam dixi, interrogatio altera alteram liberius excipiat et absolvat, δή particula ad ἆρα adiecta videbitur eam causam habere quae in illa structura quam refellere studui desideratur: cf. p. 51, 19 et 83, 1.

Promissis steti qualicumque modo: nec praefationem iam nimis prolixam longius producere volo, quamquam erant de quibus pervellem meas rationes ab aliorum sententia haud leviter diversas copiosius exponere, velut p. 10, 18 et p. 22, 16. de verbis saepe temptatis p. 27, 7 in prooemio nuper edito (1904) p. 14 meam firmare opinionem et ab aliena si possem vituperatione defendere conatus sum. itaque subsistendum est et si quid opis aut utilitatis huic libello, cuius subtili elegantia multi delectantur, attulisse existimabor, non poenitebit, hanc operam hac aetate sumpsisse.

Scr. Berolini m. Aprili a. MDCCCCIV.

Haec exarata erant eo anno et mense quem superiori praefationi subscripsi, mea edendi opera iam tum absoluta. quibus rationibus factum sit, ut integro anno interiecto haec nunc demum emitti possint, narrare nolo, ne quam exhausi acerbissimam molestiam memorando renovare cogar.

Hoc addam: in testimoniis de Dionysiis et Longino ab Iahnio collectis, quae nec abesse volui neque plane de integro exaedificare potui, cum alia in singulis correxi aut supplevi, tum maxime ea quae ex Procli in Platonis Timaeum commentariis sumpta sunt, quae multa habent de Longino et plura etiam quam Iahnius adnotavit, his commentariis nuper ab Ernesto Diehlio accurate editis, correctiora dare licuit. cuius rei gratiam lubens humanissimo editori refero qui me primo volumine eorum commentariorum ad me misso devincire voluit.

Scr. m. Martio a. MDCCCCV.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ Η ΛΟΓΓΙΝΟΥ 178 v.

ΠΕΡΙ ΥΨΟΥΣ

I Τὸ μὲν τοῦ Κεκιλίου συγγραμμάτιον, ὃ περὶ ὕψους συνετάξατο, ἀνασκοπουμένοις ἡμῖν ὡς οἶσθα κοινῇ, Ποστούμιε Τερεντιανὲ φίλτατε, ταπεινότερον ἐφάνη τῆς ὅλης ὑποθέσεως, καὶ ἥκιστα τῶν καιρίων ἐφαπτόμενον οὐ πολλήν γε ὠφέλειαν, ἧς

Κεκιλίου περὶ ὕψους

ΔΙΟΝΥCΙΟΥ ΛΟΓΓΙΝΟΥ ΠΕΡΙ ΥΨΟΥC: P at fol. 1 verso in fine indicis problematum Aristoteleorum ✝ ΔΙΟΝΥCΙΟΥ Η ΛΟΓΓΙΝΟΥ Π[E] ΥΨΟΥC ✝ P (cf. Robertsius p. 4 et addita ab eo tabula photographica) Διονυσίου ἢ Λογγίνου περὶ ὕψους in indice cod. (f. 79 v.), ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΛΟΓΓΙΝΟΥ περὶ ὕψους initio libelli (f. 222 v.) b Διονυσίου ἢ λογγίνου περὶ ὕψους (ἢ m. alt. add.) initio libelli (f. 204 r.) a; cf. Martensius de lib. περὶ ὕψους p. 22 et 37. duplex inscriptio unde originem duxerit apparet contendenti ad p. 5, 9 a Iahnio, ad p. 71, 16 in codice Parisino adscripta: cf. Wilamowitzius Herm. x p. 334sq. Usenerus rhein. mus. XXVIII p. 412; nunc Marxius wien. stud. XX p. 188 et Kaibelius Herm. XXXIV p. 111 | 1 ἀνετάξατο ab | 2 ἦσθα ab | πιστούμιε a | Τερεντιανὲ Manutius: φλωρεντιανὲ P φλωρεντιανὲ b φλορεντιανὲ a | Ποστοῦμε Φλ. Τερεντιανὲ Schurzfleischius Marxius wien. stud. XX p. 182 sqq. Kaibelius Herm. XXXIV p. 128 | Ποστούμιε Φλῶρε (vel Φλώρηνς vel Φλωρεντῖνε) Τερ. Reifferscheidius ind. lect. Vratisl. hib. 1879 p. 7 Ποστούμιε Μαῦρε Τερεντιανὲ Robertsius p. 20 sq. | 3 ταπεινότερον ⟨ὂν⟩ R. Foersterus | τῆς ὕλης καὶ Pearcius | 4 γε Reiskius: τε P, Iahnius, del. Toupius; intelligitur participium participio subiungi

---

1 SUIDAS Καικίλιος ⟨κεκίλιος codd.⟩, Σικελιώτης Καλακτῖνος ⟨Καλαντιανός codd.⟩ (Καλάκτη ⟨Κάλαντις codd.⟩ δὲ πόλις Σικελίας), ῥήτωρ σοφιστεύσας ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ τοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος [καὶ ἕως Ἀδριανοῦ], καὶ ἀπὸ δούλων, ὥς τινες ἱστορήκασι, καὶ πρότερον μὲν καλούμενος Ἀρχάγαθος, τὴν δὲ δόξαν Ἰουδαῖος. cf. Ἑρμαγόρας Τήμνου τῆς Αἰολίδος, ὁ ἐπικληθεὶς Καρίων, ῥήτωρ ... ἐπαίδευσε δὲ οὗτος μετὰ Καικιλίου ⟨κεκιλίου codd.⟩ ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ Καίσαρος Αὐγούστου καὶ τελευτᾷ πόρρω τῆς ἡλικίας. et Τιμαγένης βασιλικοῦ ἀργυραμοιβοῦ υἱός, Ἀλεξανδρεύς; ῥήτωρ, ὡς δέ τινες, Αἰγύπτιος· ὃς ἐπὶ Πομπηίου τοῦ μεγάλου αἰχμάλωτος ἀχθεὶς ἐν Ῥώμῃ ὑπὸ τοῦ Γαβινίου ⟨a. u. c. 700, a. Chr. 54⟩ ἐξωνήθη ὑπὸ Φαύστου τοῦ υἱοῦ Σύλλου, καὶ ἐσοφίστευσεν ἐν Ῥώμῃ ἐπί τε αὐτοῦ Πομπηίου καὶ μετ᾽ αὐτόν, ἐπί τε Καίσαρος τοῦ Αὐγούστου καὶ μετέπειτα ἅμα Κεκιλίῳ.

μάλιστα δεῖ στοχάζεσθαι τὸν γράφοντα, περιποιοῦν τοῖς ἐντυγ-
χάνουσιν· εἶτ' ἐπὶ πάσης τεχνολογίας δυεῖν ἀπαιτουμένων,
προτέρου μὲν τοῦ δεῖξαι, τί τὸ ὑποκείμενον, δευτέρου δὲ τῇ
τάξει, τῇ δυνάμει δὲ κυριωτέρου, πῶς ἂν ἡμῖν αὐτὸ τοῦτο καὶ
δι' ὧν τινων μεθόδων κτητὸν γένοιτο, ὅμως ὁ Κεκίλιος ποῖον
μέν τι ὑπάρχει τὸ ὑψηλὸν διὰ μυρίων ὅσων ὡς ἀγνοοῦσι πει-
ρᾶται δεικνύναι, τὸ δὲ δι' ὅτου τρόπου τὰς ἑαυτῶν φύσεις
προάγειν ἰσχύοιμεν ἂν εἰς ποσὴν μεγέθους ἐπίδοσιν, οὐκ οἶδ'
ὅπως ὡς οὐκ ἀναγκαῖον παρέλιπεν· πλὴν ἴσως τουτονὶ μὲν τὸν 2
ἄνδρα οὐχ οὕτως αἰτιᾶσθαι τῶν ἐκλελειμμένων, ὡς αὐτῆς τῆς
ἐπινοίας καὶ σπουδῆς ἄξιον ἐπαινεῖν. ἐπεὶ δ' ἐνεκελεύσω καὶ
179r. ἡμᾶς τι πε|ρὶ ὕψους πάντως εἰς σὴν ὑπομνηματίσασθαι χάριν,
φέρε, εἴ τι δὴ δοκοῦμεν ἀνδράσι πολιτικοῖς τεθεωρηκέναι χρή-
σιμον, ἐπισκεψώμεθα. αὐτὸς δ' ἡμῖν, ἑταῖρε, τὰ ἐπὶ μέρους,
ὡς πέφυκας καὶ καθήκει, συνεπικρινεῖς ἀληθέστατα· εὖ γὰρ δὴ
ὁ ἀποφηνάμενος, τί θεοῖς ὅμοιον ἔχομεν, 'εὐεργεσίαν' εἴπας
'καὶ ἀλήθειαν'. γράφων δὲ πρὸς σέ, φίλτατε, τὸν παιδείας ἐπι- 3
στήμονα, σχεδὸν ἀπήλλαγμαι καὶ τοῦ διὰ πλειόνων προϋποτί-
θεσθαι, ὡς ἀκρότης καὶ ἐξοχή τις λόγων ἐστὶ τὰ ὕψη, καὶ ποιη-
τῶν τε οἱ μέγιστοι καὶ συγγραφέων οὐκ ἄλλοθεν ἢ ἐνθένδε
ποθὲν ἐπρώτευσαν καὶ ταῖς ἑαυτῶν περιέβαλον εὐκλείαις τὸν

1 περιποιεῖν Toupius | 2 εἶτ' Manutius: εἶτ' Pab εἶγ' Spengelius, Iahnius | δυεῖν etiam b | 6 μέντοι a | ὅσων ⟨παραδειγμάτων⟩ Rothsteinius Herm. XXIII p. 10; cf. Ianzonus de sublim. lib. p. VI | ὡς om. ab | 7 διότου a | 8 ι*|σχύοιμεν ex ισ|χύοιμεν P | 9 ὡς om. ab | μὲν del. Pearcius | 10 ἐκλελειμένων ab | 14 ἑτ**ρε P ἑταῖρε P | 15 πεφυκᾶσ P (ε superscr.) πέφυκε ab | συνεπικρινεῖς ⟨φιλοφρονέστατα καὶ⟩ ἀληθέστατα Ruhnkenius 'εὐεργετικώτατα?' marg. Hercherus | 16 ἔχοιμεν ς | εἴπασ Pab, in margine ἀντὶ τοῦ εἰπών P εἶπε ς, Hercherus | 17 φίλτατον παιδείας ς | τὸν corr. ex τῶν b | 20 ἄλλοθέν ποθεν ἢ ἐνθένδε Weiskius, Cobetus mnem. n. s. X p. 319 | 21 περιέβαλο*ν P παριέβαλλον ab ὑπερέβαλον Langbaenius, Iahnius περιέλαβον Toupius περιεβάλοντο Weiskius

16 AELIANUS V. H. XII, 59 Πυθαγόρας ἔλεγε δύο ταῦτα ἐκ τῶν θεῶν τοῖς ἀνθρώποις δεδόσθαι κάλλιστα, τό τε ἀληθεύειν καὶ τὸ εὐεργετεῖν· καὶ προσετίθει, ὅτι καὶ ἔοικε τοῖς θεῶν ἔργοις ἑκάτερον. ARSENII VIOL. P. 189 Δημοσθένης, ἐρωτηθείς, τί ἄνθρωπος ἔχει ὅμοιον θεῷ, ἔφη 'τὸ εὐεργετεῖν καὶ ἀληθεύειν'. DIO CHRYS. II, 26 φιλάνθρωπον ἦθος ... καὶ μάλιστα δὴ χαίροντα εὐεργεσίαις, ὅπερ ἐστὶν ἐγγυτάτω τῆς τῶν θεῶν φύσεως. PHILO DE IUD. II P. 347 MANG. ὃ γὰρ ἔφη τις οὐκ ἀπὸ σκοποῦ τῶν προτέρων ἀληθές ἐστιν, ὅτι παραπλήσιον οὐδὲν ἄνθρωποι θεῷ δρῶσιν ἢ χαριζόμενοι.

4 αἰῶνα. οὐ γὰρ εἰς πειθὼ τοὺς ἀκροωμένους ἀλλ' εἰς ἔκστασιν
ἄγει τὰ ὑπερφυᾶ· πάντη δέ γε σὺν ἐκπλήξει τοῦ πιθανοῦ καὶ
τοῦ πρὸς χάριν ἀεὶ κρατεῖ τὸ θαυμάσιον, εἴγε τὸ μὲν πιθανὸν
ὡς τὰ πολλὰ ἐφ' ἡμῖν, ταῦτα δὲ δυναστείαν καὶ βίαν ἄμαχον
προσφέροντα παντὸς ἐπάνω τοῦ ἀκροωμένου καθίσταται, καὶ
τὴν μὲν ἐμπειρίαν τῆς εὑρέσεως καὶ τὴν τῶν πραγμάτων τάξιν
καὶ οἰκονομίαν οὐκ ἐξ ἑνὸς οὐδ' ἐκ δυεῖν, ἐκ δὲ τοῦ ὅλου τῶν
λόγων ὕφους μόλις ἐκφαινομένην ὁρῶμεν, ὕψος δέ που καιρίως
ἐξενεχθὲν τά τε πράγματα δίκην σκηπτοῦ πάντα διεφόρησεν
καὶ τὴν τοῦ ῥήτορος εὐθὺς ἀθρόαν ἐνεδείξατο δύναμιν. ταῦτα
γὰρ οἶμαι καὶ τὰ παραπλήσια, Τερεντιανὲ | ἥδιστε, κἂν αὐτὸς 179v.
II ἐκ πείρας ὑφηγήσαιο. ἡμῖν δ' ἐκεῖνο διαπορητέον ἐν ἀρχῇ, εἰ
ἔστιν ὕψους τις ἢ βάθους τέχνη, ἐπεί τινες ὅλως οἴονται διη-
πατῆσθαι τοὺς τὰ τοιαῦτα ἄγοντας εἰς τεχνικὰ παραγγέλματα.
γεννᾶται γάρ, φασί, τὰ μεγαλοφυῆ καὶ οὐ διδακτὰ παραγίνεται,
καὶ μία τέχνη πρὸς αὐτὰ τὸ πεφυκέναι· χείρω τε τὰ φυσικὰ
ἔργα, ὡς οἴονται, καὶ τῷ παντὶ δειλότερα καθίσταται ταῖς τε-
2 χνολογίαις κατασκελετευόμενα. ἐγὼ δὲ ἐλεγχθήσεσθαι τοῦθ' ἑτέ-
ρως ἔχον φημί, εἰ ἐπισκέψαιτό τις, ὅτι ἡ φύσις, ὥσπερ τὰ
πολλὰ ἐν τοῖς παθητικοῖς καὶ διηρμένοις αὐτόνομον, οὕτως οὐκ
εἰκαῖόν τι κἀκ παντὸς ἀμέθοδον εἶναι φιλεῖ, καὶ ὅτι αὕτη μὲν
πρῶτόν τι καὶ ἀρχέτυπον γενέσεως στοιχεῖον ἐπὶ πάντων ὑφέ-
στηκεν, τὰς δὲ ποσότητας καὶ τὸν ἐφ' ἑκάστου καιρόν, ἔτι δὲ

2 τὸ σὺν ἐκπλήξει Langbaenius σὺν ἐκπλήξει del. Vaucherus | καὶ τοῦ πρὸς χάριν del. Weiskius | 3 ἔστι γε Pearcius ἔτι γε Koenius ad Greg. Cor. p. 123 (267) | 5 πάντως Faber | 6 εὐπορίαν Taylorus ad Aesch. c. Ctes. p. 441 | 7 δυοιν corr. δυεῖν a | 9 δίκην σκηπτοῦ corr. a | πάντη Tollius | διεφόρησε ab διεφώτισεν Rohdius rhein. mus. XXXV p. 310 | 10 ἀνεδείξατο a | ταῦτα δὲ Faber, non sine causa, sed scriptor redit ad superiorem sententiam (p. 2, 17—3, 1) eamque confirmat pluribus quae negabat desiderari tamen explicandi causa interiectis mediis; cf. ad p. 5, 4 | 12 ὑφητήσαιο ab | ἢ ἔστιν ab | 13 ἢ βάθους del. Iahnius, defendit Rothsteinius coll. Bekk. anecd. graec. 224, 5 et Hesych. s. v. ἢ πάθους Cl. Sfm. ien. allg. lit. zeit. 1810 p. 559 G. S. A. class. journ. III, 5 p. 64 Currerius ad Xenoph. hipp. p. 81 Marxius wien. stud. XX p. 170 n. ἢ μεγέθους Dielsius Herm. XIII p. 5 ἢ βάρους W. Schmidius rhein. mus. LII p. 446 sq. | οἴοντ** P οἴονται P | διηπατησῆται corr. διηπατῆσθαι a | 15 φασι Manutius: φησι P, Iahnius; illud sententia requirit cum hoc loco tum p. 79, 17 et p. 52, 10; cf. p. 7, 7; 59, 14; in contrariam partem peccatum est p. 57, 9 | 17 δηλότερα a | τεχνολο (γίαισ m. alt. superscr.) b | 19 ὅτι ὥσπερ ἡ φύσις τὰ πολλὰ Faber | 20 παθητικῆσ ab | διηρημένοισ (in a corr. ex διηρημένοσ) ab | 22 πρῶτόν τε Spengelius | ὑφέστηκε ab ὑφέστησεν G. S. A. class. journ. III, 5 p. 64

τὴν ἀπλανεστάτην ἄσκησίν τε καὶ χρῆσιν ἱκανὴ παρορίσαι καὶ
συνενεγκεῖν ἡ μέθοδος, καὶ ὡς ἐπικινδυνότερα, αὐτὰ ἐφ' αὑτῶν
δίχα ἐπιστήμης, ἀστήρικτα καὶ ἀνερμάτιστα ἐαθέντα, τὰ μεγάλα,
ἐπὶ μόνῃ τῇ φορᾷ καὶ ἀμαθεῖ τόλμῃ λειπόμενα· δεῖ γὰρ αὐτοῖς,
ὡς κέντρου πολλάκις, οὕτω δὲ καὶ χαλινοῦ· ὅπερ γὰρ ὁ Δημο- 3
σθένης ἐπὶ τοῦ κοινοῦ τῶν ἀνθρώπων ἀποφαίνεται βίου, μέ-
γιστον μὲν εἶναι τῶν ἀγαθῶν τὸ εὐτυχεῖν, δεύτερον δὲ καὶ οὐκ
ἔλαττον τὸ εὖ βουλεύεσθαι, ὅπερ οἷς ἂν μὴ παρῇ συναναιρεῖ
πάντως καὶ θάτερον, τοῦτ' ἂν καὶ ἐπὶ τῶν λόγων εἴποιμεν, ὡς

1 παρορίσαι, in marg. γρ. πορίσαι, P πορίσαι ab, Iahnius προσορίσαι Faber περιορίσαι Pearcius πορίσαι καὶ συνεισενεγκεῖν Wilamowitzius Herm. XXXIII p. 523 | 2 καί πως Spengelius, Iahnius | αὖ τὰ ἐφ' ἑαυτῶν Manutius | ἐπικινδυνότερα τὰ πλοῖα τὰ ἐφ' Tollius ἐπικινδυνότερα τὰ πλοῖα αὐτὰ Toupius | αὑτῶν Pb αὐτῶν corr. αὑτῶν a | 3 ἀστήρικτα καὶ del. Iahnius, aptius distincta oratione firmare studui ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 10sq. | ἀχριμάτιστα ab | ἑαυτῶν ἐαθέντα τὰ μεγάλα, δίχα — ἀνερμάτιστα ἐπὶ μόνῃ Vaucherus | οὕτω τὰ μεγάλα Manutius οὕτω καὶ τὰ μεγάλα Tollius οὕτω καὶ ἐπικίνδυνα τὰ μεγάλα Toupius τὰ μεγάλα del. Morus τὰ μεγάλα φύσεων Weiskius τὰ μεγαλοφυᾶ Wilamowitzius | ἐαθέντα τὰ πλοῖα, οὕτω καὶ τὰ Dobraeus adv. I p. 565, Wendlandus berl. phil. wochenschr. 1888 p. 231, B. Keilius wochenschr. f. class. philol. 1889 p. 1286; de toto loco vide praef. | 4 λειπόμενα del. Morus, eius loco ἐαθέντα reponi iubet Cl. Slm. ien. allg. lit. zeit. 1810 p. 556 | 5 δὴ Robortellus | γὰρ del. Vaucherus | 7 τῶν ἀγαθῶν [ὁ ποιητὴσ ἐπὶ τῷ κωλύμῳ — — προιέσθαι τὴν γονὴν οὕτωσ ἐπιθυμοῦσι δὲ] ἐντυχεῖν δεύτερον — — 5, 6 θεωρίαν ab; uncinata sunt Aristotelis problem. 4, 25. 879a 27—b 35 | τὸ εὐτυχεῖν P ἐντυχεῖν a et alt. m. in spatio vacuo b 8 βουλεύεσθαι P διαθέσθαι a et alt. m. in lac. b | 9 πάντωσ P om. in lac. ab | εἴποιμεν P om. ab

3 PLATO THEAET. P. 144 A οἱ δξεῖς . . . ἄττοντες φέρονται ὥσπερ τὰ ἀνερμάτιστα πλοῖα. BEKKERI ANECD. P. 398, 9 SUIDAS ἀνερμάτιστον· ἀστήρικτον, ἄοπλον, ἀπαρασκεύαστον. HESYCHIUS ἀνερμάτιστα ἀστήρικτα. | 4 DIOGENES LAERTIUS V, 39 λέγεται δὲ ἐπ' αὐτοῦ ⟨Θεοφράστου⟩ τε καὶ Καλλισθένους τὸ ὅμοιον εἰπεῖν Ἀριστοτέλην ὅπερ Πλάτωνα . . φασὶν εἰπεῖν ἐπί τε Ξενοκράτους καὶ αὐτοῦ τούτου . . . ὡς τῷ μὲν χαλινοῦ δέοι, τῷ δὲ κέντρου. SUIDAS Ἔφορος . . . ὁ γοῦν Ἰσοκράτης τὸν μὲν ⟨Θεόπομπον⟩ ἔφη χαλινοῦ δεῖσθαι, τὸν δὲ Ἔφορον κέντρου. SENECA DE VITA BEATA 25, 6 non est quod existimes ullam esse sine labore virtutem, sed quaedam virtutes stimulis, quaedam frenis egent. cf. PHILOSTRATUS VIT. SOPH. II, 17 P. 100, 30 KAYS. TEUBN. | 5 DEMOSTHENES C. ARISTOCR. 113 ὅτι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυοῖν ἀγαθοῖν ὄντοιν πᾶσιν ἀνθρώποις, τοῦ μὲν ἡγουμένου καὶ μεγίστου πάντων, τοῦ εὐτυχεῖν, τοῦ δὲ ἐλάττονος μὲν τούτου τῶν δ' ἄλλων μεγίστου, τοῦ καλῶς βουλεύεσθαι, οὐχ ἅμα ἡ κτῆσις παραγίγνεται τοῖς ἀνθρώποις, οὐδ' ἔχει τῶν εὖ πραττόντων οὐδεὶς ὅρον οὐδὲ τελευτὴν τῆς τοῦ πλεονεκτεῖν ἐπιθυμίας. ISOCRATES 1, 34 ἡγοῦ κράτιστον εἶναι παρὰ μὲν τῶν θεῶν εὐτυχίαν, παρὰ δὲ ἡμῶν αὐτῶν εὐβουλίαν.

ἡ μὲν | [φύσις τὴν τῆς εὐτυχίας τάξιν ἐπέχει, ἡ τέχνη δὲ τὴν
τῆς εὐβουλίας· τὸ δὲ κυριώτατον, ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ εἶναί τινα
τῶν ἐν λόγοις ἐπὶ μόνῃ τῇ φύσει οὐκ ἄλλοθεν ἡμᾶς ἢ παρὰ τῆς
τέχνης ἐκμαθεῖν δεῖ· εἰ ταῦθ', ὡς ἔφην, ἐπιλογίσαιτο καθ' ἑαυτὸν
ὁ τοῖς χρηστομαθοῦσιν ἐπιτιμῶν, οὐκ ἂν ἔτι, μοὶ δοκῶ, περιττὴν
καὶ ἄχρηστον τὴν ἐπὶ τῶν προκειμένων ἡγήσαιτο θεωρίαν.]

180 r. ἀνακεκραμέναι τοῖς ὑψηλοῖς κακίαι

III * * | καὶ καμίνου σχῶσι μάκιστον σέλας.

1 in μὲν desinit f. 179v. deinde desunt duo folia in P; φύσις — 6 θεωρίαν om. P, edidit primus Tollius ex codice Vaticano, leguntur in ab | 2 κυριώτατον ὅτι Pearcius: κυριώτατόντε ab κυριώτατον [τε]· Cl. Slm. ien. allg. lit. zeit. 1810 p. 556; additur hoc extremo loco sententiae p. 3, 19 incipienti: εἰ ἐπισκέψαιτό τις ὅτι —, καὶ ὅτι —, καὶ ὡς —, τὸ δὲ κυριώτατον ὅτι —; cf. p. 68, 4 | 3 ἄλλοθέν ποθεν Toupius | 4 ὡς ἔφην: p. 3, 19; repetitur ipsum initium comprehensionis quae una est, quamquam hic quoque (ut p. 3, 10) brevi diverticulo (p. 4, 5—5, 2) paululum luxata | καθ' ἕκαστα vel καθ' ἕκαστον Weiskius | 5 μοιδοκῶ ab, Ric. Foersterus Athenaei exemplo usus IV 3 p. 129 a Ῥόδιαι, ἐμοὶ μὲν γυμναὶ δοκῶ, de quo pluribus egit Schweighäuserus animadv. I p. 213; alia attulit Meinekius vind. Strabon. p. 171; μοὶ δοκεῖ Tollius ἐμοὶ δοκεῖ Spengelius, et sic sane scripsit auctor p. 29, 10 | 6 τὴν περὶ τῶν vel τὴν τῶν Cl. Slm. ien. allg. lit. zeit. 1810 p. 556, sed cf. ad p. 34, 15 | προσκειμένων Toupius | ἡγήσαιτο Boivinus: * * * * σαιτο (m. alt. κομίσαιτο) b κομίσαιτο a νομίσαιτο Pearcius | 9—6, 4 continua scriptura P in marg. appositis notis ⟨ | καὶ μὴ Tollius εἰ καὶ Musgravius apud Ruhnkenium

9 IOANNES SICELIOTA SCHOL. AD HERMOG. DE ID. VI P. 225 W. στομφάζειν . . . τραχεῖα γάρ ἐστιν ἡ λέξις καὶ τῇ ἀκοῇ καὶ τῇ γλώττῃ· εὕρημα τοῦ Ἀριστοφάνους ἡ λέξις κωμῳδοῦντος Αἰσχύλον ὡς τραχύν . . . διὸ καί φησιν Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς βατράχοις ⟨immo ἐν ταῖς νεφέλαις 1367⟩ 'ψόφου πλέων ἀξύστατον . . στόμφακα κρημνοποιόν' ὡς φαντασίας ἐχόντων κρημνωδῶν καὶ φραγμωδῶν, ὡς κἂν τῷ Ἀγαμέμνονι ⟨11⟩ 'γυναικὸς ἀνδρόβουλον ἐλπίζον κέαρ'· ἡ γὰρ λέξις σκληρὰ καὶ ὁ ἦχος πάντων τοιοῦτος. φαίνεται δὲ ἡ ἀτοπία τοῦ ποιητοῦ ⟨cf. Dionys. Halic. de comp. 12 p. 66 R. p. 44, 9 U. et R.⟩ μᾶλλον ἐν τῷ τῆς Ὠρειθυίας δράματι ⟨Aeschyl. fr. 281 Nauck. II⟩, ὅπου ταῖς δυσὶ σιαγόσι φυσῶν ὁ Βορέας κυκᾷ τὴν θάλασσαν· οὐ γὰρ φέρω ἐπὶ μνήμης τὰ ἰαμβικὰ ἐπιλαθόμενος. διὸ καὶ Σοφοκλῆς ⟨fr. 737 Nck. II⟩ μιμεῖται ⟨οὐ μιμεῖται Ruhnkenius μέμφεται Nauckius μωμεῖται Iannarakis adnot. crit. p. 15; cf. Wilamowitzius Herm. X p. 334⟩. λέγει δὲ περὶ τούτων Λογγῖνος ἀκριβέστερον ἐν τῷ κα´ τῶν φιλολόγων. ANON. SCHOL. HERMOG. DE ID. VII P. 963 W. στομφάζειν . . καὶ τὸ στομφῶδες τὸ σκληρόν . . φησὶ δὲ Λογγῖνος ἐν κα´ τῶν φιλολόγων ὁμιλιῶν ⟨βιβλίων Bakius ad Apsin. rhet. p. XXXIV⟩ περὶ λέξεως στομφώδους. τὸ δὲ στόμφαξ Ἀριστοφάνης ἐν νεφέλαις ⟨1367⟩, ὡς συνθέτῳ χρῆται τῇ λέξει ⟨cf. π. ὕψ. p. 6, 11 et 59, 10⟩. STRABO VII, 3 P. 295 C οὐδὲ γὰρ

εἰ γάρ τιν᾽ ἑστιοῦχον ὄψομαι μόνον,
μίαν παρείρας πλεκτάνην χειμάρροον,
στέγην πυρώσω καὶ κατανθρακώσομαι·
νῦν δ᾽ οὐ κέκραγά πω τὸ γενναῖον μέλος.

οἰδοῦν οὐ τραγικὰ ἔτι ταῦτα, ἀλλὰ παρατράγῳδα, αἱ πλεκτάναι, καὶ
τὸ πρὸς οὐρανὸν ἐξεμεῖν, καὶ τὸ τὸν Βορέαν αὐλητὴν ποιεῖν,
καὶ τὰ ἄλλα ἑξῆς· τεθόλωται γὰρ τῇ φράσει καὶ τεθορύβηται
ταῖς φαντασίαις μᾶλλον ἢ δεδείνωται, κἂν ἕκαστον αὐτῶν πρὸς
αὐγὰς ἀνασκοπῇς, ἐκ τοῦ φοβεροῦ κατ᾽ ὀλίγον ὑπονοστεῖ πρὸς
τὸ εὐκαταφρόνητον. ὅπου δ᾽ ἐν τραγῳδίᾳ, πράγματι ὀγκηρῷ
φύσει καὶ ἐπιδεχομένῳ στόμφον, ὅμως τὸ παρὰ μέλος οἰδεῖν
ἀσύγγνωστον, σχολῇ γ᾽ ἂν οἶμαι λόγοις ἀληθινοῖς ἁρμόσειεν.
ταύτῃ καὶ τὰ τοῦ Λεοντίνου Γοργίου γελᾶται γράφοντος ‘Ξέρ- 2
ξης ὁ τῶν Περσῶν Ζεύς’, καί ‘γῦπες ἔμψυχοι τάφοι’, καί τινα
τῶν Καλλισθένους ὄντα οὐχ ὑψηλὰ ἀλλὰ μετέωρα, καὶ ἔτι μᾶλ-
λον τὰ Κλειτάρχου· φλοιώδης γὰρ ἀνὴρ καὶ φυσῶν κατὰ τὸν
Σοφοκλέα μικροῖς μὲν αὐλίσκοισι, φορβειᾶς δ᾽ ἄτερ· τά γε μὴν
Ἀμφικράτους τοιαῦτα καὶ Ἡγησίου καὶ Μάτριδος· πολλαχοῦ
γὰρ ἐνθουσιᾶν ἑαυτοῖς δοκοῦντες οὐ βακχεύουσιν ἀλλὰ παίζου-

1 τὸν Toupius νιν Meinelius p. 46 | ψόλον Musgravius δόμων Dobraeus adv. II p. 31 δόμον Gennadius | 2 βίᾳ Ruhnkenius | χειμάρρο͂ν P | 4 κεκράγει ς | 5 τραγικά ἐστι ς, Pearcius | 7 τετύλωται Dacerius | 9 ὑπονοστεῖ in marg. ἀντὶ τοῦ χωρισθῆναι δυνήσεταί σοι P | 12 σχολὴ P | 14 γύπες P et edd. omnes, sed Homerus γῦπες ἔδονται | 15 τῶν Περσῶν Καλλισθένους ς τῶν Περσικῶν Καλλισθένους Toupius | 16 ἀνήρ P ὁ ἀνὴρ Manutius | 17 οὐ σμικροῖς Tollius

εἴ τινα Σοφοκλῆς ⟨fr. 870 Nck. II.⟩ τραγῳδεῖ περὶ τῆς Ὠρειθυίας λέγων, ὡς ἀναρπαγεῖσα ὑπὸ Βορέου κομισθείη ‘ὑπέρ τε πόντον πάντ᾽ ἐπ᾽ ἔσχατα χθονὸς κτλ., οὐδὲν ἂν εἴη πρὸς τὰ νῦν, ἀλλ᾽ ἐατέον. de Longini testimoniis vide nunc in diversas partes disputantes Marxium wien. stud. XX p. 188 sqq. et Kaibelium Herm. XXXIV p. 112 sqq. | 14 HERMOGENES DE ID. III P. 226 W. II P. 292 SP. παρὰ δὲ τοῖς ὑποξύλοις τούτοις σοφισταῖς πάμπολλα εὕροις ἄν· τάφους τε γὰρ ἐμψύχους τοὺς γῦπας λέγουσιν, ὧνπερ εἰσὶ μάλιστα ἄξιοι, καὶ ἄλλα τινὰ ψυχρεύονται πάμπολλα. | 17 CICERO AD ATT. II, 16, 2 Gnaeus quidem noster iam plane quid cogitet nescio: ‘φυσᾷ γὰρ οὐ σμικροῖσιν αὐλίσκοις ἔτι, ἀλλ᾽ ἀγρίαις φύσαισι φορβειᾶς ἄτερ.’ quos trimetros Buechelerus rhein. mus. XXXIX p. 274 Sophoclis Orithyiae attribuit qua is Aeschyli tragoediam imitatus sit non sine reprehensione: cf. ad p. 5, 9 adscripta. Immischius rhein. mus. XLVIII p. 513 sqq. scriptoris de Clitarcho iudicium (16) interpretatus Ciceronis verba a Sophocleis segregat.

3 σιν. ὅλως δ᾽ ἔοικεν εἶναι τὸ οἰδεῖν ἐν τοῖς μάλιστα δυσφυλα-
κτότατον. φύσει γὰρ ἅπαντες οἱ μεγέθους ἐφιέμενοι, φεύγον-
τες ἀσθενείας καὶ ξηρότητος κατάγνωσιν, οὐκ οἶδ᾽ ὅπως ἐπὶ
τοῦθ᾽ ὑποφέρονται, πειθόμενοι τῷ ‘μεγάλων ἀπολισθαίνειν ὅμως
4 εὐγενὲς ἁ|μάρτημα’. κακοὶ δὲ ὄγκοι καὶ ἐπὶ σωμάτων καὶ λό- 180 v.
γων οἱ χαῦνοι καὶ ἀναλήθεις καὶ μήποτε περιιστάντες ἡμᾶς εἰς
τοὐναντίον· οὐδὲν γάρ, φασί, ξηρότερον ὑδρωπικοῦ. ἀλλὰ τὸ
μὲν οἰδοῦν ὑπεραίρειν βούλεται τὰ ὕψη, τὸ δὲ μειρακιῶδες ἄν- μειρακιῶδες
τικρυς ὑπεναντίον τοῖς μεγέθεσι· ταπεινὸν γὰρ ἐξ ὅλου καὶ μι-
κρόψυχον καὶ τῷ ὄντι κακὸν ἀγεννέστατον. τί ποτ᾽ οὖν τὸ
μειρακιῶδές ἐστιν; ἢ δῆλον ὡς σχολαστικὴ νόησις, ὑπὸ περιερ-
γίας λήγουσα εἰς ψυχρότητα; ὀλισθαίνουσι δ᾽ εἰς τοῦτο τὸ γέ-
νος ὀρεγόμενοι μὲν τοῦ περιττοῦ καὶ πεποιημένου καὶ μάλιστα
τοῦ ἡδέος, ἐξοκέλλοντες δὲ εἰς τὸ ῥωπικὸν καὶ κακόζηλον.
5 τούτῳ παράκειται τρίτον τι κακίας εἶδος ἐν τοῖς παθητικοῖς,
ὅπερ ὁ Θεόδωρος παρένθυρσον ἐκάλει. ἔστι δὲ πάθος ἄκαιρον παρένθυρσον

3 δ*πωσ P | 4 μεγάλων Columbus ad Lactant. de mort. pers. 13: μεγάλω P | ἀπολισθάνειν Ruhnkenius, Cobetus mnem. n. s. x p. 319 | μεγάλως ἀπολισθαίνειν ἁμάρτημ᾽ εὐγενές Manutius | 5 καὶ ⟨ἐπὶ⟩ λόγων Wilamowitzius Herm. x p. 336 | 6 οἱ χαῦνοι καὶ ἀναλήθεις del. Vaucherus | ἀναλήθ * * σ P ἀναλήθεισ P ἀναλθεῖς Faber | δήποτε Manutius ἤδη ποτέ Reiskius ἐνίοτε (cf. p. 70, 1) Cobetus mnem. n. s. x p. 320, sed cf. p. 74, 10 | * * * * ιστάντεσ P περιιστάντες ς | 8 ἄντικρύς ἐστιν ἐναντίον Faber | 9 ἐξ ὅλου in marg. ἀντὶ τοῦ διόλου P | 11 ἧ Faber | περιεργασίασ (γί superscr.) P | 14 ἐξοκέλλοντες Wilamowitzius: ἐποκέλλοντες P, Iahnius ὑποκέλλοντες Robertellus | ῥωπικὸν Is. Vossius: ῥοπικὸν P τροπικὸν ς | 16 παρένθυρσον ambiguum est sed genus vitii videtur παρένθυρσον potius quam παρένθυρσος appellari: de quo cum Rothsteinius tum Wilamowitzius admonent: cf. Ernesti lex. technol. p. 249 | ἄκαιρον καὶ del. Weiskius

16 SUIDAS Θεόδωρος Γαδαρεύς, σοφιστής, ἀπὸ δούλων, διδάσκαλος γεγονὼς Τιβερίου Καίσαρος ⟨SUETONIUS TIB. 57 saeva ac lenta natura ne in puero quidem latuit: quam Theodorus Gadareus rhetoricae praeceptor et perspexisse primus sagaciter et assimilasse aptissime visus est, subinde in obiurgando appellans eum πηλὸν αἵματι πεφυραμένον. QUINTILIANUS III, 1, 17 Theodorus Gadareus, qui se dici maluit Rhodium, quem studiose audisse, cum in eam insulam secessisset, dicitur Tiberius Caesar. cf. SENECA SUAS. 3, 7 Tiberius Theodoreus offendebatur Nicetis ingenio. CONTROV. II, 1, 36⟩, ἐπεὶ δὲ συνεκρίθη περὶ σοφιστικῆς ἀγωνισάμενος Ποτάμωνι καὶ Ἀντιπάτρῳ, ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ * *. HIERONYMUS OL. 187 ⟨a. u. c. 724 a. Chr. 30⟩ Nicetes et Hybreas et Theodorus et Plutio nobilissimi artis rhetoricae graeci praeceptores habentur. DIO CHRYS. XVIII, 12 τῶν νεωτέρων καὶ ὀλίγον πρὸ ἡμῶν . . . λέγω δὲ τῶν περὶ Ἀντίπατρον καὶ Θεόδωρον καὶ Πλουτίωνα καὶ Κόνωνα.

καὶ ἐνὸν ἔνθα μὴ δεῖ πάθους, ἢ ἄμετρον ἔνθα μετρίου δεῖ.
πολλὰ γὰρ ὥσπερ ἐκ μέθης τινὲς εἰς τὰ μηκέτι τοῦ πράγματος,
ἴδια ⟨δ'⟩ ἑαυτῶν καὶ σχολικὰ παραφέρονται πάθη, εἶτα πρὸς
οὐδὲν πεπονθότας ἀκροατὰς ἀσχημονοῦσιν, εἰκότως, ἐξεστηκό-
τες πρὸς οὐκ ἐξεστηκότας. πλὴν περὶ μὲν τῶν παθητικῶν
ἄλλος ἡμῖν ἀπόκειται τόπος. θατέρου δὲ ὧν εἴπομεν, λέγω δὲ IV
ψυχρόν τοῦ ψυχροῦ, πλήρης ὁ Τίμαιος, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα ἱκανὸς καὶ
πρὸς λόγων ἐνίοτε μέγεθος οὐκ ἄφορος, πολυΐστωρ, ἐπινοητι-
κός, πλὴν ἀλλοτρίων μὲν ἐλεγκτικώτατος ἁμαρτημάτων, ἀνεπαί-
181 r. σθητος δὲ ἰδίων, ὑπὸ δὲ ἔρωτος τοῦ ξένας νοήσεις ἀ|εὶ κινεῖν
πολλάκις ἐκπίπτων εἰς τὸ παιδαριωδέστατον. παραθήσομαι δὲ 2
τἀνδρὸς ἓν ἢ δύο, ἐπειδὴ τὰ πλείω προέλαβεν ὁ Κεκίλιος. ἐπαι-
νῶν Ἀλέξανδρον τὸν μέγαν 'ὃς τὴν Ἀσίαν ὅλην' φησίν 'ἐν
ἐλάττοσι παρέλαβεν ἢ ὅσοις τὸν ὑπὲρ τοῦ πρὸς Πέρσας πολέ-
μου πανηγυρικὸν λόγον Ἰσοκράτης ἔγραψεν'. θαυμαστή γε τοῦ
Μακεδόνος ἡ πρὸς τὸν σοφιστὴν σύγκρισις· δῆλον γάρ, ὦ Τί-
μαιε, ὡς οἱ Λακεδαιμόνιοι διὰ τοῦτο πολὺ τοῦ Ἰσοκράτους κατ'
ἀνδρείαν ἐλείποντο, ἐπειδὴ οἱ μὲν τριάκοντα ἔτεσι Μεσσήνην
παρέλαβον, ὁ δὲ τὸν πανηγυρικὸν ἐν μόνοις δέκα συνετάξατο.

---

1 καὶ ἐνὸν scripsi: καὶ κενὸν P, Iahnius κείμενον Wilamowitzius Herm. x p. 342 | μέτρου Faber | 2 πολλάκις γάρ τινες ὥσπερ ἐν μέθαις Faber 'πολλοὶ — τινὸς?' Iahnius, item Iannarakis adn. crit. p. 15, sed πολλά est πολλάκις usu noto (cf. p. 26, 2) nec verborum ordo impeditus | 3 ἴδια ⟨δὲ⟩ Faber: ἴδια P ⟨ἀλλ'⟩ ἴδια Reiskius ἴδια ⟨ἀλλὰ⟩ Cl. Slm. ien. allg. lit. zeit. 1810 p. 556 | 4 εἰκότως, ὡς Weiskius | 6 ἄλλος τόπος: cf. p. 83, 14 | εἴπομεν: non quam supra (p. 7, 12) dixit ψυχρότητα intelligit sed in lacuna quae est p. 5, 7 τὸ ψυχρὸν cum ceteris vitiis videtur enumerasse | 11 παιδαριωδέστερον Rothsteinius Herm. XXII p. 543 | 12 τἀ*νδρὸσ P | 13 ἐν ἐλάττοσιν ⟨ἔτεσι⟩ Spengelius ἔτεσιν ἐλάττοσι Iahnius ἐν ἐλάττοσι παρέλαβεν ⟨ἔτεσιν⟩ Manutius; nota sunt quae Callimachus scribit (VI 130) αἵτινες ἑξήκοντα κατώτεραι, ubi alia interpretes, aut quae Aristoteles (metaph. 1093 a 15) ἐν ἑπτὰ δὲ ὀδόντας βάλλει; sed ea dubites num satisfaciant | 14 παρέλαβεν* P | 15 τοῦ ἡγεμόνος Faber | 16 πρ͂ο P | ὦ Τίμαιε: eadem acerbitate p. 70, 12 Ἰσόκρατες | 17 ἰ*σοκράτουσ P | 18 ἀνδρ*ίαν P ἀνδρίαν vulg. cf. p. 20, 3 | μὲν ⟨ἐν⟩ Cobetus mnem. n. s. X p. 320, quod speciosum est, sed variare amat scriptor | εἴκοσι Faber | μεσήνην P σ add. p

---

19 DIONYSIUS HALIC. DE COMP. VERB. 25 P. 208 R. P. 406 SCH. ὁ μὲν γὰρ ⟨Ἰσοκράτης⟩ τὸν πανηγυρικὸν λόγον, ὡς οἱ τὸν ἐλάχιστον χρόνον γράφοντες ἀποφαίνουσιν, ἐν ἔτεσι δέκα συνετάξατο. PLUTARCHUS V. X ORAT. P. 837 F. τὸν δὲ πανηγυρικὸν ἔτεσι δέκα συνέθηκεν, οἱ δὲ δεκάπεντε λέγουσιν.

3 τοῖς δὲ Ἀθηναίοις ἁλοῦσιν περὶ Σικελίαν τίνα τρόπον ἐπιφωνεῖ;
ὅτι 'εἰς τὸν Ἑρμῆν ἀσεβήσαντες καὶ περικόψαντες αὐτοῦ τὰ
ἀγάλματα, διὰ τοῦτ' ἔδωκαν δίκην οὐχ ἥκιστα δι' ἕνα ἄνδρα,
ὃς ἀπὸ τοῦ παρανομηθέντος διὰ πατέρων ἦν, Ἑρμοκράτη τὸν
Ἕρμωνος'. ὥστε θαυμάζειν με, Τερεντιανὲ ἥδιστε, πῶς οὐ καὶ
εἰς Διονύσιον γράφει τὸν τύραννον· 'ἐπεὶ γὰρ εἰς τὸν Δία καὶ
τὸν Ἡρακλέα δυσσεβὴς ἐγένετο, διὰ τοῦτ' αὐτὸν Δίων καὶ
4 Ἡρακλείδης τῆς τυραννίδος ἀφείλοντο'. τί δεῖ περὶ Τιμαίου
λέγειν, ὅπου γε καὶ οἱ ἥρωες ἐκεῖνοι, Ξενοφῶντα λέγω καὶ
Πλάτωνα, καίτοιγε ἐκ τῆς Σωκράτους ὄντες παλαίστρας, ὅμως
διὰ τὰ οὕτως μικροχαρῆ ποτε ἑαυτῶν ἐπιλανθάνονται; ὁ μέν
γε ἐν τῇ Λακεδαιμονίων γράφει πολιτείᾳ· 'ἐκείνων μὲν γοῦν
ἧττον μὲν ἂν φωνὴν ἀκούσαις ἢ τῶν λιθίνων, ἧττον δ' ἂν ὄμ-
ματα στρέψαις ἢ τῶν χαλκῶν, αἰ|δημονεστέρους δ' ἂν αὐτοὺς 181 v.
ἡγήσαιο καὶ αὐτῶν τῶν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς παρθένων'. Ἀμφι-
κράτει καὶ οὐ Ξενοφῶντι ἔπρεπε τὰς ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν
κόρας λέγειν παρθένους αἰδήμονας· οἷον δὲ Ἡράκλεις τὸ τὰς
ἁπάντων ἑξῆς κόρας αἰσχυντηλὰς εἶναι πεπεῖσθαι, ὅπου φασὶν
οὐδενὶ οὕτως ἐνσημαίνεσθαι τήν τινων ἀναίδειαν ὡς ἐν τοῖς
5 ὀφθαλμοῖς· ἰταμόν 'οἰνοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων' φησίν. ὁ

---

2 ἑρμῆν P | 3 δὲ δι' Faber | 4 ἦν Manutius: ἂν P | ἑρμοκράτη P, Martensius de lib. π. ὕψους p. 36 Ἑρμοκράτην Manutius, Iahnius | 6 γὰρ del. Morus | 8 τί δὲ δεῖ Schurzfleischius, Iahnius καίτοι τί δεῖ Manutius καὶ τί δεῖ Toupius; sed p. 68, 2 τί χρὴ πρὸς τούτοις ἔτι λέγειν | 11 ποτὲ ἑαυτῶν P, Rohdenus comm. Bonn. p. 70 ἑαυτῶν ποτε Manutius, Iahnius | 12 τοῦτο ξενοφῶντοσ in marg. P | ἐκείνων γ' οὖν codd. Xenoph. | 14 μεταστρέψαις codd. Xenoph. | 15 ἐν τοῖς θαλάμοις παρθένων codd. Xenoph. | 17 αἰδήμονας del. Wilamowitzius Herm. X p. 337 | 19 ἐν οὐδενὶ Iannarakis adn. crit. p. 16, quod usus respuit: cf. p. 10, 14; 12, 4; 27, 2; 67, 1; 82, 5; 83, 10; de varietate cf. p. 34, 11 et 8, 13 | τὴν τινῶν P 'fort. κυνῶν' Iahnius | τῶν — ἰταμῶν Spengelius | ὡς τῷ ἐν — ἰταμῷ Toupius | 20 ὀφθαλμοῖς· ⟨ὁ δ' Ἀχιλλεὺς τῷ Ἀγαμέμνονι ὀνειδίζων τὸ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς⟩ ἰταμόν Cobetus mnem. n. s. X p. 320 et similiter Rothsteinius | ἰταμόν del. Cumanudes spec. emendatt. p. 11 | ἰταμὸν — φησίν del. Kayserus n. iahrb. LXX p. 292 | φησὶν Ὅμηρος G. S. A. class. journ. III, 5 p. 65

---

2 PLUTARCHUS NIC. 1 ὅταν λέγῃ ⟨Τίμαιος⟩ τοῖς Ἀθηναίοις οἰωνὸν ἡγήσασθαι γεγονέναι τὸν ἀπὸ τῆς νίκης ἔχοντα τοὔνομα στρατηγὸν ἀντειπόντα πρὸς τὴν στρατηγίαν, καὶ τῇ περικοπῇ τῶν Ἑρμῶν προσημαίνειν αὐτοῖς τὸ δαιμόνιον, ὡς ὑπὸ Ἑρμοκράτους τοῦ Ἕρμωνος πλεῖστα πείσονται παρὰ τὸν πόλεμον. | 12 XENOPHON DE RE P. LACED. 3, 5 | 15 ARETAEUS DE CAUS. MORB. I, 7 τάδε πάσχει ἄμφω τὰ εἴδεα καὶ ἡ ἐν τοῖσι ὀφθαλμοῖσι παρθένος. | 20 HOMERUS IL. A, 225. schol. BL τὸ δὲ διὰ τὸ μὴ περιφρονεῖσθαι ἰταμὸν ἀναίδειαν εἶπε.

μέντοι Τίμαιος, ὡς φωρίου τινὸς ἐφαπτόμενος, οὐδὲ τοῦτο Ξε-
νοφῶντι τὸ ψυχρὸν κατέλιπεν. φησὶ γοῦν ἐπὶ τοῦ Ἀγαθοκλέους
κατὰ τὸ τὴν ἀνεψιὰν ἑτέρῳ δεδομένην ἐκ τῶν ἀνακαλυπτηρίων
ἁρπάσαντα ἀπελθεῖν, 'ὃ τίς ἂν ἐποίησεν ἐν ὀφθαλμοῖς κόρας,
μὴ πόρνας ἔχων;' τί δὲ ὁ τἆλλα θεῖος Πλάτων; τὰς δέλτους 6
θέλων εἰπεῖν 'γράψαντες' φησίν 'ἐν τοῖς ἱεροῖς θήσουσιν κυ-
παριττίνας μνήμας'· καὶ πάλιν 'περὶ δὲ τειχῶν, ὦ Μέγιλλε,
ἐγὼ ξυμφεροίμην ἂν τῇ Σπάρτῃ τὸ καθεύδειν ἐᾶν ἐν τῇ γῇ
κατακείμενα τὰ τείχη καὶ μὴ ἐπανίστασθαι'. καὶ τὸ Ἡροδότειον 7
οὐ πόρρω, τὸ φάναι τὰς καλὰς γυναῖκας 'ἀλγηδόνας ὀφθαλ-
μῶν'. καίτοιγε ἔχει τινὰ παραμυθίαν, οἱ γὰρ παρ' αὐτῷ ταυτὶ
λέγοντες εἰσὶν οἱ βάρβαροι καὶ ἐν μέθῃ, ἀλλ' οὐδ' ἐκ τοιούτων
προσώπων διὰ μικροψυχίαν καλὸν ἀσχημονεῖν πρὸς τὸν αἰῶνα.
Ἅπαντα μέντοι τὰ οὕτως ἄσεμνα διὰ μίαν ἐμφύεται τοῖς V
λόγοις αἰτίαν, διὰ τὸ περὶ τὰς νοήσεις καινόσπουδον, περὶ ὃ δὴ
182 r. μάλιστα κορυβαντιῶσιν οἱ νῦν. ἀφ' ὧν γὰρ ἡμῖν τἀγα|θά, σχε-
δὸν ἀπ' αὐτῶν τούτων καὶ τὰ κακὰ γεννᾶσθαι φιλεῖ. ὅθεν
ἐπίφορον εἰς συνταγμάτων κατόρθωσιν τά τε κάλλη τῆς ἑρμη-

1 ὡς φὼρ ἰοῦ τινος Rohdius rhein. mus. XXXV p. 310; cf. Buechelerus ad Herond. VI 30 | φωρίου κύων ἐφαπτόμενος Faber | 2 Ἀγαθοκλέους αὐτὸν τὴν Tollius | 3 κατὰ τὸ vel καὶ τοῦ Reiskius, quorum illud compluribus probatum est, hoc a Iahnio receptum: καὶ τὸ P, def. Meinelius p. 47 | 5 τί δέ; ὁ Morus | περὶ πλάτωνος in marg. P | 8 ἔγωγ' ἂν τῇ Σπάρτῃ ξυμφεροίμην codd. Plat. | 9 ἐπανιστάναι codd. Plat. | περὶ ἡροδότου in marg. P | 12 οἱ del. Wilamowitzius Herm. X p. 335 Cobetus mnem. n. s. X p. 320 | μέθει P | ἐπὶ Iannarakis adn. crit. p. 18 | 13 προφάσεων Faber | ἅπαντα ταῦτα Manutius αἰῶνα ἅπαντα. ταῦτα Stephanus | 15 κενόσπουδον Vaucherus, Cobetus mnem. n. s. X p. 321 | 17 φι*λεῖ P | τὸ γοῦν ἐπίφορον Faber οἷον ἐπίφορον Weiskius | φιλεῖ. ἐπίφορα μὲν οὖν εἰς Tollius ὅθεν ἐπίφορόν ⟨τε⟩ (vel μὲν) εἰς Rothsteinius ὅθεν ἐπεὶ φορὸν . . [καὶ] αὐτὰ Arnimius wien. stud. XXIV p. 449 orationis forma si quid sentio pessumdata | 18 κάλλει corr. κάλλη P

4 PLUTARCHUS DE VIT. PUD. 1 P. 528 E ὅθεν ὁ μὲν ῥήτωρ τὸν ἀναίσχυντον οὐκ ἔφη κόρας ἐν τοῖς ὄμμασιν ἔχειν ἀλλὰ πόρνας. | 6 PLATO DE LEGG. V P. 741 C. | 7 PLATO DE LEGG. VI P. 778 D. | 9 HERODOTUS V, 18. PLUTARCHUS ALEX. 21 τὰς δὲ ἄλλας αἰχμαλώτους ὁρῶν ὁ Ἀλέξανδρος κάλλει καὶ μεγέθει διαφερούσας ἔλεγε παίζων, ὡς εἰσὶν ἀλγηδόνες ὀμμάτων αἱ Περσίδες. EUSTATHIUS AD HOM. IL. Γ, 446 P. 433 πρὸς δὲ ταῦτα ἑτεροιοῦσθαι δοκεῖ παρά τινος ῥηθὲν μεγάλου σοφοῦ τὸ τὰς κόρας ἀλγηδόνας ὀφθαλμῶν εἶναι, ὃ καὶ ὑπ' εὐθύνην πίπτει. πῶς γὰρ ἀλγυνοῦσιν ὀφθαλμοὺς αἱ γλυκὺν ἐμποιοῦσαι ἵμερον διὰ ὁράσεως. | 16 STOBAEUS ECL. II, 8, 1 Δημοκρίτου. Ἀπ' ὧν ἡμῖν τἀγαθὰ γίνεται, ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ τὰ κακὰ ἐπαυρισκοίμεθ' ἄν.

νείας καὶ τὰ ὕψη καὶ πρὸς τούτοις αἱ ἡδοναί, καὶ αὐτὰ ταῦτα,
καθάπερ τῆς ἐπιτυχίας, οὕτως ἀρχαὶ καὶ ὑποθέσεις καὶ τῶν ἐν-
αντίων καθίστανται. τοιοῦτόν πως καὶ αἱ μεταβολαὶ καὶ ὑπερ-
βολαὶ καὶ τὰ πληθυντικά· δείξομεν δ' ἐν τοῖς ἔπειτα τὸν κίν-
δυνον, ὃν ἔχειν ἐοίκασιν. διόπερ ἀναγκαῖον ἤδη διαπορεῖν καὶ
ὑποτίθεσθαι, δι' ὅτου τρόπου τὰς ἀνακεκραμένας κακίας τοῖς
VI ὑψηλοῖς ἐκφεύγειν δυνάμεθα. ἔστι δέ, ὦ φίλος, εἴ τινα περι-
ποιησαίμεθ' ἐν πρώτοις καθαρὰν τοῦ κατ' ἀλήθειαν ὕψους ἐπι-
στήμην καὶ ἐπίκρισιν. καίτοι τὸ πρᾶγμα δύσληπτον· ἡ γὰρ τῶν
λόγων κρίσις πολλῆς ἐστι πείρας τελευταῖον ἐπιγέννημα· οὐ
μὴν ἀλλ', ὡς εἰπεῖν ἐν παραγγέλματι, ἐντεῦθέν ποθεν ἴσως τὴν
διάγνωσιν αὐτῶν οὐκ ἀδύνατον πορίζεσθαι.
VII Εἰδέναι χρή, φίλτατε, διότι, καθάπερ κἀν τῷ κοινῷ βίῳ ἀληθὲς ὕψος
οὐδὲν ὑπάρχει μέγα, οὗ τὸ καταφρονεῖν ἐστιν μέγα, οἷον πλοῦ-
τοι τιμαὶ δόξαι τυραννίδες καὶ ὅσα δὴ ἄλλα ἔχει πολὺ τὸ ἔξω-
θεν προστραγῳδούμενον οὐκ ἂν τῷ γε φρονίμῳ δόξειεν ἀγα-
θὰ ὑπερβάλλοντα, ὧν αὐτὸ τὸ περιφρονεῖν ἀγαθὸν οὐ μέτριον·
θαυμάζουσι γοῦν τῶν ἐχόντων αὐτὰ μᾶλλον τοὺς δυναμένους
ἔχειν καὶ διὰ μεγαλοψυχίαν ὑπερορῶντας· τῇδέ που καὶ ἐπὶ
τῶν διηρμένων ἐν ποιήμασι καὶ λόγοις ἐπισκεπτέον, μή τινα
μεγέθους φαντασίαν ἔχοι τοιαύτην, ᾗ πο|λὺ πρόσκειται τὸ εἰκῇ 182 v.
προσαναπλαττόμενον, ἀναπτυττόμενα δὲ ἄλλως εὑρίσκοιτο χαῦ-
2 να, ὧν τοῦ θαυμάζειν τὸ περιφρονεῖν εὐγενέστερον. φύσει
γάρ πως ὑπὸ τἀληθοῦς ὕψους ἐπαίρεταί τε ἡμῶν ἡ ψυχὴ
καὶ γαῦρόν τι ἀνάστημα λαμβάνουσα πληροῦται χαρᾶς καὶ με-

1 καὶ τὰ τοιαῦτα Faber | 2 ὑποθέσεις τῶν Faber | 3 καθίσταται Iannarakis adn. crit. p. 19 | καὶ ⟨αἱ⟩ ὑπερβ. post Morum Wilamowitzius Herm. X p. 336; cf. p. 7, 13 et Radermacherus in Demetr. de eloc. p. 102 | 4 ἐν τοῖς ἔπειτα: c. 23 p. 46 sq. et c. 38 p. 69 sq. | 6 τὰς τοῖς ὑψηλοῖς ἀνακεκρ. Weiskius; sed cf. p. 77, 15 (Theopompi) καὶ πρὸς κατακοπὴν ἱερεῖα σιτευτά; p. 78, 19 μιμεῖσθαι τὴν δημιουργήσασαν φύσιν τὸν ἄνθρωπον, et inverso ordine p. 65, 3 καὶ ἐπ' ἄκρον ἀρετὰς συντετελεσμένας; quod genus omne pluribus illustravi Arist. aufs. Vindob. 1872 II, 41 sqq. | 7 ὦ φιλότης Faber | 9 καίτοι . . δύσληπτον del. Vaucherus | 16 οὐδ' Reiskius, Cl. Slm. ien. allg. lit. zeit. 1810 p. 557, Iahnius, quod pravum esse Rothsteinius quoque perspexit | δόξαιεν Spengelius, Iahnius | 19 τῇδέ που: rursus (cf. p. 3, 10 et 5, 4) diverticulo scriptor indulsit ita ut coeptae orationis filum aegre continuaretur | 21 ἔχει Kayserus n. iahrb. LXX p. 294 | ἔχοι γε Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 303 | τοαύτη P τοιαύτην p | 22 ὅλως Schurzfleischius μᾶλλον Morus; cf. ὁ λόγος ἄλλως πέπαισται Herodoti IV 77 et interpr. | 23 ὧν — εὐγενέστερον del. Vaucherus | 25 ἀνάστημα ϛ: ἀνάθημα P παράστημα Manutius

γαλαυχίας, ὡς αὐτὴ γεννήσασα ὅπερ ἤκουσεν. ὅταν οὖν ὑπ᾽ 3
ἀνδρὸς ἔμφρονος καὶ ἐμπείρου λόγων πολλάκις ἀκουόμενόν τι
πρὸς μεγαλοφροσύνην τὴν ψυχὴν μὴ συνδιατιθῇ μηδ᾽ ἐγκατα-
λείπῃ τῇ διανοίᾳ πλεῖον τοῦ λεγομένου τὸ ἀναθεωρούμενον,
πίπτῃ δ᾽, ἂν εὖ τὸ συνεχὲς ἐπισκοπῇς, εἰς ἀπαύξησιν, οὐκ ἂν
ἔτ᾽ ἀληθὲς ὕψος εἴη μέχρι μόνης τῆς ἀκοῆς σῳζόμενον. τοῦτο
γὰρ τῷ ὄντι μέγα, οὗ πολλὴ μὲν ἡ ἀναθεώρησις, δύσκολος δέ,
μᾶλλον δ᾽ ἀδύνατος ἡ κατεξανάστασις, ἰσχυρὰ δὲ ἡ μνήμη καὶ
δυσεξάλειπτος. ὅλως δὲ καλὰ νόμιζε ὕψη καὶ ἀληθινὰ τὰ διὰ 4
παντὸς ἀρέσκοντα καὶ πᾶσιν. ὅταν γὰρ τοῖς ἀπὸ διαφόρων
ἐπιτηδευμάτων βίων ζήλων ἡλικιῶν λόγων ἕν τι καὶ ταὐτὸν
ἅμα περὶ τῶν αὐτῶν ἅπασιν δοκῇ, τόθ᾽ ἡ ἐξ ἀσυμφώνων ὡς
κρίσις καὶ συγκατάθεσις τὴν ἐπὶ τῷ θαυμαζομένῳ πίστιν ἰσχυ-
ρὰν λαμβάνει καὶ ἀναμφίλεκτον.

πηγαὶ πέντε τῆς ὑψηγορίας

Ἐπεὶ δὲ πέντε, ὡς ἂν εἴποι τις, πηγαί τινές εἰσιν αἱ τῆς VIII
ὑψηγορίας γονιμώταται, προϋποκειμένης ὥσπερ ἐδάφους τινὸς
κοινοῦ ταῖς πέντε ταύταις ἰδέαις τῆς ἐν τῷ λέγειν δυνάμεως,
ἧς ὅλως χωρὶς οὐδέν, πρῶτον μὲν καὶ κράτιστον τὸ περὶ τὰς
νοήσεις ἁδρεπήβολον, [ὡς κἀν τοῖς περὶ Ξενοφῶντος ὡρισά-
μεθα, δεύτερον δὲ τὸ σφοδρὸν καὶ ἐνθουσιαστικὸν πάθος, ἀλλ᾽
αἱ μὲν δύο αὗται τοῦ ὕψους κατὰ τὸ πλέον αὐθιγενεῖς συστά-
σεις, αἱ λοιπαὶ δ᾽ ἤδη καὶ διὰ τέχνης, ἥ τε ποιὰ τῶν σχημά-

3 ἐγκαταλίπηι corr. ἐγκαταλείπηι P | 5 ἂν εὖ τὸ Reiskius Weiskius f.: ἄνευ|**τὸ corr. ex ἂν|ευ τὸ P ἂν τὸ ϛ | ἂν αὐτὸ (Pearcius) συνεχῶς Wakefieldus silv. crit. IV p. 175 | ἐπισκοπῇ Toupius ἀνασκοπῇς Faber | ἂν τὸ συνεχὲς ἐπισκοπῇς del. Vaucherus | 6 σωζόμενον P | 11 ἡλικιῶν τρόπων ἕν Morus | 12 ἀσυμφρόνων Tollius | ὡς ἐξ ἀσυμφώνων κρ. Cl. Slm. ien. allg. lit. zeit. 1810 p. 558 | ἐξ ἀσυμφώνων οὕτως κρίσις Rohdius rhein. mus. XXXV p. 310 ἐξ ἀσυμφώνων σύμφωνος κρίσις Iannarakis adn. crit. p. 19 ἐξ ἀσυμφώνων πως κρ. Hammerus | 13 κρᾶσις Pearcius 'σύγκρισις?' Iahnius | 16 γο*νιμώταται P | προ|ϋποκειμένησ (η corr. in ras.) P | 18 ἧς ὄφελος Toupius | 19 ἁδρὸν καὶ ἐπήβολον Stephanus ἁδρὰς ἐπήβολον Ruhnkenius | in ἁδρεπήβολον desinit f. 182 v. ab ὡς ad ἰδέσθαι p. 19, 10 om. P. infra in marg. adscriptum a manu rec. 'λείπει *desunt octo folia seu quaternio KE*'; cuius quaternionis folia duo exteriora (p. 12, 19 ὡς — p. 15, 6 ἠρκέσθην et p. 15, 9 τὸ ἐπ᾽ οὐρανὸν — p. 19, 10 ἰδέσθαι) dum extant in P repetita sunt in apographis | ὡρισάμεθον d | 22 καὶ del. Spengelius

1 QUINTILIANUS VIII, 2, 21 sed auditoribus etiam nonnullis grata sunt haec, quae cum intellexerunt, acumine suo delectantur et gaudent, non quasi audierint, sed quasi invenerint.

των πλάσις, δισσὰ δέ που ταῦτα, τὰ μὲν νοήσεως, θάτερα δὲ
λέξεως, ἐπὶ δὲ τούτοις ἡ γενναία φράσις, ἧς μέρη πάλιν ὀνο-
μάτων τε ἐκλογὴ καὶ ἡ τροπικὴ καὶ πεποιημένη λέξις, πέμπτη
δὲ μεγέθους αἰτία καὶ συγκλείουσα τὰ πρὸ ἑαυτῆς ἅπαντα, ἡ
ἐν ἀξιώματι καὶ διάρσει σύνθεσις, φέρε δὴ τὰ ἐμπεριεχόμενα
καθ᾽ ἑκάστην ἰδέαν τούτων ἐπισκεψώμεθα, τοσοῦτον προειπόν-
τες, ὅτι τῶν πέντε μορίων ὁ Κεκίλιος ἔστιν ἃ παρέλιπεν, ὡς

ὕψος καὶ πάθος

2 καὶ τὸ πάθος ἀμέλει. ἀλλ᾽ εἰ μὲν ὡς ἕν τι ταῦτ᾽ ἄμφω, τό τε
ὕψος καὶ τὸ παθητικόν, καὶ ἔδοξεν αὐτῷ πάντη συνυπάρχειν τε
ἀλλήλοις καὶ συμπεφυκέναι, διαμαρτάνει. καὶ γὰρ πάθη τινὰ
διεστῶτα ὕψους καὶ ταπεινὰ εὑρίσκεται, καθάπερ οἶκτοι λῦπαι
φόβοι, καὶ ἔμπαλιν πολλὰ ὕψη δίχα πάθους, ὡς πρὸς μυρίοις
ἄλλοις καὶ τὰ περὶ τοὺς Ἀλωάδας τῷ ποιητῇ παρατετολμημένα

Ὄσσαν ἐπ᾽ Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν· αὐτὰρ ἐπ᾽ Ὄσσῃ
Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἵν᾽ οὐρανὸς ἄμβατος εἴη·

καὶ τὸ τούτοις ἔτι μεῖζον ἐπιφερόμενον

καί νύ κεν ἐξετέλεσσαν.

3 παρά γε μὴν τοῖς ῥήτορσι τὰ ἐγκώμια καὶ τὰ πομπικὰ καὶ ἐπι-
δεικτικὰ τὸν μὲν ὄγκον καὶ τὸ ὑψηλὸν ἐξ ἅπαντος περιέχει, πά-
θους δὲ χηρεύει κατὰ τὸ πλεῖστον· ὅθεν ἥκιστα τῶν ῥητόρων

1 δισσὰ — 2 λέξεως del. Spengelius, sed cf. Martensius de lib. π. ὕψ. p. 14 | 4 πρὸ ἑαυτῆς c (cf. p. 72, 19 πᾶν ὃ ἐν αὑτῇ περιλαμβάνει) πρὸς αὐτῆς d πρὸ αὑτῆς (vel ταύτης) Spengelius, Iahnius | 6 καθ᾽ ἕκαστον corr. ἑκάστην d; καθ᾽ ἑκάστην ἰδέαν τούτων: de quo genere dixi ad Aristotelis poet. 3 p. 1448 a 19 τούτων τρίτη διαφορά (p. 96 ed. III) | 7 ὧν Rothsteinius | 8 καὶ in marg. d | 'num τοῦ πάθους ἀμελεῖ?' Iahnius, idem postea ἀμέλει del. coniecit | πάθος. ἀλλ᾽ εἰ μὲν ἀμέλει ὡς sive supra ὡς ἀμέλει καὶ Spengelius πάθος. ἀμέλει, ἀλλ᾽ Rothsteinius Herm. XXIII p. 14; at ἀμέλει (*utique*) in afferendo exemplo ut p. 64, 1; 79, 9, saepe apud Plutarchum, Dionem Chrys. alios. proxima sic interpretor (cum Reiskio, ut nunc intelligo) ἀλλ᾽ εἰ μὲν (παρέλιπεν) ὡς ἕν τι τὸ ὕψος καὶ τὸ παθητικὸν (ὂν vel ὄντα), sed participium in hoc usu particulae non desiderari notum est; cf. Plat. Gorg. 495 c | ἐν τῇ ταύτε ἄμφω d | ταῦτα c | ταὐτὸ Dobraeus adv. I p. 565 | ἄμφω ⟨ἐνόμισε⟩ Tollius ἄμφω ⟨ἐποίησε⟩ Pearcius εἰ μὲν ἕν τι ταῦτ᾽ ἄμφω ⟨ἐνομίσθη⟩ Toupius | 9 παθητικὸν ἔδοξεν Pearcius | ἔνδοξεν d | σὴν ὑπάρχειν d | 13 υἱωάδας d | 14 μέμασιν c | 15 εἰνοσίφυλον d | ἀμματὸς c | 16 ἔστι c | 19 παρέχει Reiskius | πάθους καὶ χηρεύει Toupius | 20 χηρέσει (εύει superscr. m. al.) c

1 LONGINUS RHET. P. 143 B. I P. 310 SP. P. 194 H. ὅσα δὲ σχήματα τῶν ἐννοιῶν ὠνόμασται, οἷον προδιόρθωσις ἐπιδιόρθωσις ἀποσιώπησις παράλειψις εἰρωνεία ἠθοποιία, ἅπαντα ταῦτα οὔ μοι δοκεῖ δικαίως σχήματα καλεῖσθαι, ἀλλ᾽ ἔννοιαι καὶ ἐνθυμήματα καὶ λογισμοὶ τοῦ πιθανοῦ χάριν καὶ πίστεων εἴδη. | 14 HOMERUS OD. λ, 314.

οἱ περιπαθεῖς ἐγκωμιαστικοὶ ἢ ἔμπαλιν οἱ ἐπαινετικοὶ περιπα-
θεῖς. εἰ δ' αὖ πάλιν ἐξ ὅλου μὴ ἐνόμισεν ὁ Κεκίλιος τὸ ἐμπα- 4
θὲς ⟨ἐς⟩ τὰ ὕψη ποτὲ συντελεῖν καὶ διὰ τοῦτ' οὐχ ἡγήσατο
μνήμης ἄξιον, πάνυ διηπάτηται· θαρρῶν γὰρ ἀφορισαίμην ἄν,
ὡς οὐδὲν οὕτως ὡς τὸ γενναῖον πάθος, ἔνθα χρή, μεγαλήγορον,
ὥσπερ ὑπὸ μανίας τινὸς καὶ πνεύματος ἐνθουσιαστικῶς ἐκπνέον
καὶ οἱονεὶ φοιβάζον τοὺς λόγους.

1. μεγαλοφροσύνη

Οὐ μὴν ἀλλ' ἐπεὶ τὴν κρατίστην μοῖραν ἐπέχει τῶν ἄλλων IX
τὸ πρῶτον, λέγω δὲ τὸ μεγαλοφυές, χρὴ κἀνταῦθα, καὶ εἰ δω-
ρητὸν τὸ πρᾶγμα μᾶλλον ἢ κτητόν, ὅμως καθ' ὅσον οἷόν τε
τὰς ψυχὰς ἀνατρέφειν πρὸς τὰ μεγέθη καὶ ὥσπερ ἐγκύμονας
ἀεὶ ποιεῖν γενναίου παραστήματος. τίνα, φήσεις, τρόπον; γέ- 2
γραφά που καὶ ἑτέρωθι τὸ τοιοῦτον· ὕψος μεγαλοφροσύνης
ἀπήχημα. ὅθεν καὶ φωνῆς δίχα θαυμάζεταί ποτε ψιλὴ καθ'
ἑαυτὴν ἡ ἔννοια δι' αὐτὸ τὸ μεγαλόφρον, ὡς ἡ τοῦ Αἴαντος
ἐν Νεκυίᾳ σιωπὴ μέγα καὶ παντὸς ὑψηλότερον λόγου. πρῶτον 3
οὖν τὸ ἐξ οὗ γίνεται προϋποτίθεσθαι πάντως ἀναγκαῖον, ὡς
ἔχειν δεῖ τὸν ἀληθῆ ῥήτορα μὴ ταπεινὸν φρόνημα καὶ ἀγεννές.

---

1 ἐκωμιαστικοὶ c | 2 ἐξ ὅλου del. Vaucherus | μηδὲν Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 303 | ἐνόμισε c ἐνόμησεν d | ὁ om. cd, cf. Rohdenus comm. Bonn. p. 72 | 3 ἐς add. Faber: om. cd, Iahnius, sed p. 71, 14 συντελουσῶν εἰς τὸ ὕψος, ut συντελεῖν ἐς κάλλος, ἐς μέγεθος saepius Pausanias periegesi; de εἰς et ἐς cf. p. 21, 13 εἰς ἑαυτόν, p. 66, 1 ἐς ἑαυτόν | 5 ἔνθα χρή del. Vaucherus | μεγαλήτορον cd μεγαλήγορόν ἐστι Robortellus, Iahnius | 6 ὑπὸ — πνεύματος del. Vaucherus καὶ πνεύματος del. Rohdenus comm. Bonn. p. 77 | ἐνθουσιαστικοῦ Faber, Iahnius | ἐκπνέων d | ἐμπνέον vel ἐπιπνέον Morus | 12 φήσεις cd: φήσει τις ς δεήσει in marg. Robortellus | τρόπον; ὃν γέγραφα Rohdius rhein. mus. XXXV p. 310 | 13 ὅτι τὸ τοιοῦτον Tollius | post τοιοῦτον distinxi, item Rothsteinius | 15 ἕνοια d | 16 ἐν νεκύᾳ c ἐν νεκύα τῇ νεκύα d, unde ἐν τῇ νεκυίᾳ Martensius de lib. περὶ ὕψους p. 37 | cf. Plutarchus de lib. educ. p. 10 e σοφὸν γὰρ εὔκαιρος σιγὴ καὶ παντὸς λόγου κρεῖττον | 18 δεῖ om. c

---

15 HOMERUS OD. λ, 543

οἴη δ' Αἴαντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο
νόσφιν ἀφεστήκει κεχολωμένη εἵνεκα νίκης,
τήν μιν ἐγὼ νίκησα δικαζόμενος παρὰ νηυσίν.
. . . .
552 τὸν μὲ ἐγὼν ἐπέεσσι προσηύδων μειλιχίοισιν.
. . . .
563 ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο, βῆ δὲ μετ' ἄλλας
ψυχὰς εἰς ἔρεβος νεκύων κατατεθνηώτων.

SCHOL. δῆλον οὖν ὅτι καὶ τῶν παρὰ τραγῳδοῖς λόγων βέλτιον αὐτοῦ ἡ σιωπή.

οὐδὲ γὰρ οἷόν τε μικρὰ καὶ δουλοπρεπῆ φρονοῦντας καὶ ἐπιτη-
δεύοντας παρ' ὅλον τὸν βίον θαυμαστόν τι καὶ τοῦ παντὸς
αἰῶνος ἐξενεγκεῖν ἄξιον· μεγάλοι δὲ οἱ λόγοι τούτων κατὰ τὸ
4 εἰκὸς ὧν ἂν ἐμβριθεῖς ὦσιν αἱ ἔννοιαι. ταύτῃ καὶ εἰς τοὺς
μάλιστα φρονηματίας ἐμπίπτει τὰ ὑπερφυᾶ· ὁ γὰρ τῷ Παρμε-
νίωνι φήσαντι 'ἐγὼ μὲν ἠρκέσθην * *

* * τὸ ἐπ' οὐρανὸν ἀπὸ γῆς διάστημα· καὶ τοῦτ' ἂν εἴ-
5 ποι τις οὐ μᾶλλον τῆς Ἔριδος ἢ Ὁμήρου μέτρον. ᾧ ἀνόμοιόν
γε τὸ Ἡσιόδειον ἐπὶ τῆς Ἀχλύος, εἴγε Ἡσιόδου καὶ τὴν Ἀσπίδα
θετέον,

τῆς ἐκ μὲν ῥινῶν μύξαι ῥέον·

οὐ γὰρ δεινὸν ἐποίησε τὸ εἴδωλον, ἀλλὰ μισητόν. ὁ δὲ πῶς
μεγεθύνει τὰ δαιμόνια;

---

4 εἰκῶς d | ἐμβριθεὶς bis d | 6 ἂν ἠρκέσθην ς ἀνηρκέ d σθην add. alt. m. | ἠρκέσθην τούτοις Toupius | inter ἠρκέσθην et 9 τὸ ἐπ' οὐρανὸν sex folia desiderabantur in P; cf. ad p. 12, 19 | λείπουσιν ὀκτὼ ἢ δέκα φύλλα c in marg. | 9 εἴποι Manutius: εἰπεῖν ςd εἶπεν c | 11 εἰσιόδειον d | ἦγε d | 13 τῆς δ' ἐκ Faber | 14 ἐποιήσεν c ἐποιήσθη d ἐποιήθη Martensius de lib. περὶ ὕψους p. 37 | ὁ δὲ ὑπερμεγεθύνει Manutius

---

1 DEMOSTHENES OLYNTH. 3, 32 (DE SYNT. 25) ἔστι δ' οὐδέποτ' οἶμαι μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λαβεῖν μικρὰ καὶ φαῦλα πράττοντας· ὁποῖ' ἄττα γὰρ ἂν τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνθρώπων ᾖ, τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ τὸ φρόνημα ἔχειν. | 5 ARRIANUS II, 25, 2 Παρμενίωνα μὲν λέγουσιν Ἀλεξάνδρῳ εἰπεῖν, ὅτι αὐτὸς ἂν Ἀλέξανδρος ὢν ἐπὶ τούτοις ἠγάπησε καταλύσας τὸν πόλεμον μηκέτι πρόσω κινδυνεύειν, Ἀλέξανδρον δὲ Παρμενίωνι ἀποκρίνασθαι, ὅτι καὶ αὐτὸς ἄν, εἴπερ Παρμενίων ἦν, οὕτως ἔπραξεν. | 9 HOMERUS IL. Δ, 442

ἥτ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει.

11 HESIODUS SCUT. 267 | ARGUMENTUM SCUTI ὑπώπτευκε δὲ Ἀριστοφάνης . . . ὡς οὐκ οὖσαν αὐτὴν Ἡσιόδου . . ., Μεγακλῆς ⟨l. Μεγακλείδης⟩ δὲ ὁ Ἀθηναῖος γνήσιον μὲν οἶδε τὸ ποίημα, ἄλλως δὲ ἐπιτιμᾷ τῷ Ἡσιόδῳ . . . Ἀπολλώνιος δὲ ὁ Ῥόδιος ἐν τῷ γ' φησὶν αὐτοῦ εἶναι . . . ὡσαύτως δὲ καὶ Στησίχορός φησιν Ἡσιόδου εἶναι τὸ ποίημα. CRAMERI ANECD. OXON. IV P. 315 πολλὰ γὰρ νοθευόμενά ἐστιν, ὡς . . . Ἡσιόδου Ἀσπίς. BEKKERI ANECD. P. 672 τοῦτο δὲ διὰ τὰ ψευδεπίγραφα τῶν βιβλίων, ὡς ἔχει ἡ Ἀσπὶς Ἡσιόδου. P. 1165 εἰσὶ γὰρ . . ὁμώνυμα βιβλία ψευδῆ, οἷον ἡ Ἀσπὶς Ἡσιόδου. THEODOS. GRAMM. P. 54 εἰσὶ γὰρ πολλὰ ψευδεπίγραφα τῶν βιβλίων, ὡς ἡ Ἀσπὶς Ἡσιόδου.

ὅσσον δ' ἠεροειδὲς ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν,
ἥμενος ἐν σκοπιῇ, λεύσσων ἐπὶ οἴνοπα πόντον·
τόσσον ἐπιθρώσκουσι θεῶν ὑψηχέες ἵπποι.

τὴν ὁρμὴν αὐτῶν κοσμικῷ διαστήματι καταμετρεῖ. τίς οὖν οὐκ
ἂν εἰκότως διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ μεγέθους ἐπιφθέγξαιτο, ὅτι
ἂν δὶς ἑξῆς ἐφορμήσωσιν οἱ τῶν θεῶν ἵπποι, οὐκέθ' εὑρήσου-
σιν ἐν κόσμῳ τόπον; ὑπερφυᾶ καὶ τὰ ἐπὶ τῆς θεομαχίας φαν- 6
τάσματα·

ἀμφὶ δ' ἐσάλπιγξεν μέγας οὐρανὸς Οὔλυμπός τε.
ἔδδεισεν δ' ὑπένερθεν ἄναξ ἐνέρων Ἀϊδωνεύς,
δείσας δ' ἐκ θρόνου ἆλτο καὶ ἴαχε, μή οἱ ἔπειτα
γαῖαν ἀναρρήξειε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
οἰκία δὲ θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι φανείη,
σμερδαλέ' εὐρώεντα, τά τε στυγέουσι θεοί περ.

ἐπιβλέπεις, ἑταῖρε, ὡς ἀναρρηγνυμένης μὲν ἐκ βάθρων γῆς, αὐ-

1 ὅσον cd | 2 λεύσων d | 3 ἐπιθρώσκουσιν cd | ὑψηεπηχέες (corr. alt. m.) c ὑψαύχενες Manutius | ἵπποι — 4 αὐτῶν om. d in marg. add. alt. m. | 4 τίς οὖν — 7 τόπον del. Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 303 | 6 ἐβρή*σουσιν (β in ras.) d εὑρίσκουσιν c | 7 καὶ τὰ Manutius: καὶ om. cd τὰ om. ς | 9 δὲ σάλπιξεν d | οὐληµπός τε (ς ex ν) d | 'huc (post 9) transferendus versus p. 18, 7' Iahnius, sed cf. Herselius de cit. script. p. 60 sqq. | 10 καί· ἔδδεισεν δ' Portus | 11 δ' ἐκ — 12 αναρρέξει (cf. 12) in marg. alt. m. add. d | ἴσχε cd | οἱ ὕπερθεν Homeri codd. ἔπειτα (superscr. m. alt. ὕπερθεν) c | 12 ἐποσειδάον d | 15 αὐτοῦ τε Iahnius

1 HOMERUS IL. E, 770. | 9—14 HOMERI mixtae sunt θεομαχίαι duae, quarum ex altera quae est IL. Φ unus sumptus est v. 388

ἀμφὶ δ' ἐσάλπιγξεν μέγας οὐρανός· ἄιε δὲ Ζεύς
ἥμενος Οὐλύμπῳ,

is quoque mixtus cum E 750 ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς Οὔλυμπός τε. reliqui quinque alterius sunt θεομαχίας quae legitur IL. Υ, 61—65 | 9 DEMETRIUS DE ELOC. 83 δεῖ μέντοι μὴ λανθάνειν, ὅτι ἔνιαι μεταφοραὶ μικροπρέπειαν ποιοῦσι μᾶλλον ἢ μέγεθος, καίτοι τῆς μεταφορᾶς πρὸς ὄγκον λαμβανομένης, ὡς τό 'ἀμφὶ δ' ἐσάλπιγξεν μέγας οὐρανός'. οὐρανὸν γὰρ ὅλον ἠχοῦντα οὐκ ἐχρῆν προσεικάσαι ἠχούσῃ σάλπιγγι, πλὴν εἰ μή τις ἄρα ἀπολογοῖτο ὑπὲρ τοῦ Ὁμήρου λέγων, ὡς οὕτως ἤχησε μέγας οὐρανός, ὡς ἂν ἠχήσειε σαλπίζων ὅλος οὐρανός. PLUTARCHUS DE AUD. POET. 2 P. 16 E ἀλλ' ἐπιλήψεται μὲν αὐτοῦ φοβουμένου τὸν Ποσειδῶνα καὶ ταρβοῦντος μὴ τὴν γῆν ἀναρρήξῃ καὶ ἀπογυμνώσῃ τὸν Ἅιδην. PHILOSTRATUS HER. 2, 19 P. 162 KAYS. TEUBN. ταῦτα τὸν Ὀρφέως τρόπον πεφιλοσοφῆσθαι τῷ Ὁμήρῳ φησὶ καὶ οὐ μεμπτὰ εἶναι πρὸς ἔκπληξιν καὶ θεῖα, ὥσπερ τὸ 'ἀμφὶ δὲ σάλπιγξε μέγας οὐρανός' καὶ ὡς ἀνεπήδησεν Ἀιδωνεὺς τοῦ θρόνου τιναssομένης τῆς γῆς ἐκ Ποσειδῶνος. cf. PLINIUS EPP. IX, 26, 6.

τοῦ δὲ γυμνουμένου ταρτάρου, ἀνατροπὴν δὲ ὅλου καὶ διάστα-
σιν τοῦ κόσμου λαμβάνοντος, πάνθ' ἅμα, οὐρανὸς ᾅδης, τὰ
θνητὰ τὰ ἀθάνατα, ἅμα τῇ τότε συμπολεμεῖ καὶ συγκινδυνεύει
7 μάχῃ; ἀλλὰ ταῦτα φοβερὰ μέν, πλὴν ἄλλως, εἰ μὴ κατ' ἀλλη-
γορίαν λαμβάνοιτο, παντάπασιν ἄθεα καὶ οὐ σῴζοντα τὸ πρέ-
πον. Ὅμηρος γάρ μοι δοκεῖ παραδιδοὺς τραύματα θεῶν στά-
σεις τιμωρίας δάκρυα δεσμὰ πάθη πάμφυρτα τοὺς μὲν ἐπὶ τῶν
Ἰλιακῶν ἀνθρώπους ὅσον ἐπὶ τῇ δυνάμει θεοὺς πεποιηκέναι,
τοὺς θεοὺς δὲ ἀνθρώπους. ἀλλ' ἡμῖν μὲν δυσδαιμονοῦσιν ἀπό-

1 ⟨τοῦ⟩ ταρτάρου Cl. Slm. ien. allg. lit. zeit. 1810 p. 558 | δὲ δι' ὅλου Ruhnkenius, Iahnius | 2 λαβάνοντος d | πάνθ αὑμα d | 3 ἅμα del. Ruhnkenius, Iahnius | συγκιδυνεύει c συγκιδενέβει d | 4 μάχε d | ἄλλως — 5 λαμβάνοιτο del. Weiskius | πλὴν ἀλλ' εἰ Manutius ἄλλως del. Iahnius, Wilamowitzius Herm. x p. 340; defendere conabar ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 15 | κατὰ d | 6—18, 2 digreditur hic quoque (cf. ad p. 11, 19) ab re sed oratione non impedita | στάσειν d

4 HERACLITUS ALL. HOM. 1 πάντως γὰρ ἠσέβησεν ⟨Ὅμηρος⟩, εἰ μηδὲν ἠλληγόρησεν; ibid. 22 ταύτης τῆς ἀσεβείας ἕν ἐστιν ἀντιφάρμακον, ἐὰν ἐπιδείξωμεν ἠλληγορημένον τὸν μῦθον; ibid. 25 τὸ μὲν ἄφυκτον ἔγκλημα περὶ τῶν Διὸς ἀσεβῶν δεσμῶν οὕτω φυσικῆς ἀλληγορίας ἔχει θεωρίαν; et per totum librum. cf. Wendlandus Philon. de provid. p. 60 n. | PLUTARCHUS DE AUD. POET. 4 P. 19 E οὓς ταῖς πάλαι μὲν ὑπονοίαις, ἀλληγορίαις δὲ νῦν λεγομέναις παραβιαζόμενοι καὶ διαστρέφοντες ἔνιοι μοιχευομένην φασὶν Ἀφροδίτην ὑπὸ Ἄρεως μηνύειν τὸν ἥλιον ὅτι τῷ τῆς Ἀφροδίτης ἀστέρι συνελθὼν ὁ τοῦ Ἄρεως μοιχικὰς ἀποτελεῖ γενέσεις. SCHOL. B IL. Υ 67 (PORPHYRIUS) τοῦ ἀσυμφόρου μὲν ὁ περὶ θεῶν ἔχεται καθόλου λόγος, ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ ἀπρεποῦς· οὐ γὰρ πρέποντας τοὺς ὑπὲρ τῶν θεῶν μύθους φησίν. πρὸς δὲ τὴν τοιαύτην ἐπίλυσιν οἱ μὲν ἀπὸ τῆς λέξεως κατηγοροῦντες ἀλληγορίᾳ πάντα εἰρῆσθαι νομίζοντες ὑπὲρ τῆς τῶν στοιχείων φύσεως . . . οὗτος μὲν οὖν τρόπος ἀπολογίας ἀρχαῖος ὢν πάνυ καὶ ἀπὸ Θεαγένους τοῦ Ῥηγίνου, ὃς πρῶτος ἔγραψε περὶ Ὁμήρου, τοιοῦτός ἐστιν ἀπὸ τῆς λέξεως. ἔνιοι δὲ ἀπὸ ἔθους ἀπολογοῦνται, . . . οἱ δ' ἀπὸ τοῦ καιροῦ τοῦτο ⟨l. τοῦ τότε⟩ κατὰ τὴν Ἑλλάδα παραμυθοῦνται. | 7 PHILOSTRATUS HER. P. 163 KAYS. TEUBN. μέμφεται δὲ τοῦ Ὁμήρου ἐκεῖνα, πρῶτα μὲν ὅτι θεοὺς ἐγκαταμίξας ἀνθρώποις περὶ μὲν τῶν ἀνθρώπων μεγάλα εἴρηκε, περὶ δὲ τῶν θεῶν μικρὰ καὶ φαῦλα. | 9 PLUTARCHUS CONS. AD APOLL. 10 P. 106 D τοῦτον ⟨Αἰσχύλον⟩ γὰρ ἀπεμιμήσατο καὶ ὁ εἰπὼν

ὦ Θάνατε παιὰν ἰατρὸς μόλοις.
λιμὴν γὰρ ὄντως ἀίδας ἀν' αἶαν ⟨ἀνιᾶν Ruhnkenius⟩.

SOTADES (STOB. FLOR. CXX, 11)

πάντων ὁ λιμὴν τῶν μερόπων ὁ θάνατός ἐστιν.

EPICTETUS IV, 10, 27 οὗτος δ' ἐστὶν ὁ λιμὴν πάντων, ὁ θάνατος, αὕτη ἡ καταφυγή. CICERO TUSCUL. V, 40, 117 quid est tandem quod laboremus?

κειται λιμὴν κακῶν ὁ θάνατος, τῶν θεῶν δ' οὐ τὴν φύσιν, ἀλλὰ τὴν ἀτυχίαν ἐποίησεν αἰώνιον. πολὺ δὲ τῶν περὶ τὴν 8 θεομαχίαν ἀμείνω τὰ ὅσα ἄχραντόν τι καὶ μέγα τὸ δαιμόνιον ὡς ἀληθῶς καὶ ἄκρατον παρίστησιν, οἷα (πολλοῖς δὲ πρὸ ἡμῶν ὁ τόπος ἐξείργασται) τὰ ἐπὶ τοῦ Ποσειδῶνος·

τρέμε δ' οὔρεα μακρὰ καὶ ὕλη
καὶ κορυφαὶ Τρώων τε πόλις καὶ νῆες Ἀχαιῶν
ποσσὶν ὑπ' ἀθανάτοισι Ποσειδάωνος ἰόντος.
βῆ δ' ἐλάαν ἐπὶ κύματ', ἄταλλε δὲ κήτε' ὑπ' αὐτοῦ
πάντοθεν ἐκ κευθμῶν, οὐδ' ἠγνοίησεν ἄνακτα·
γηθοσύνῃ δὲ θάλασσα διΐστατο, τοὶ δὲ πέτοντο.

---

2 ἀλλὰ ⟨καὶ⟩ G. S. A. class. journ. III, 5 p. 65 | 3 τὰ del. Portus, Iahnius ταῦτα Rothsteinius, sed cf. p. 38, 7; 78, 13; 79, 3 | τὰ ὅσα ⟨ὡς⟩ Vollgraffius mnemos. n. s. XXVI p. 123 | 4 ἀκήρατον Portus | πολοῖς d | 5 τόπως d | ποδῶνος d σει in marg. add. alt. m. | 7 'locum suum habet p. 16, 9' Iahnius, sed cf. ibi citatum Herselium p. 64 | 9 καί· βῆ δ' Tollius | κύματος ἄταλλυδε d | αὐτῷ Toupius | 10 κεθμῶν d | 11 δίστατο d

---

portus enim praesto est, quoniam mors ubi est, ibidem est aeternum nihil sentiendi receptaculum (cf. ind. lect. Berol. hib. 1900 p. 19). quae Epicureis (p. 310) adscripsit Usenerus. PLINIUS NAT. HIST. II, 27 imperfectae vero in homine naturae praecipua solacia, ne deum quidem posse omnia, namque nec sibi potest mortem consciscere, si velit, quod homini dedit optimum in tantis vitae poenis (cf. Bernaysius ges. abhandl. I p. 354). | 6—11 HOMERUS IL. N

18 τρέμε δ' οὔρεα μακρὰ καὶ ὕλη
19 ποσσὶν ὑπ' ἀθανάτοισι Ποσειδάωνος ἰόντος.
27 βῆ δ' ἐλάαν ἐπὶ κύματ'· ἄταλλε δὲ κήτε' ὑπ' αὐτοῦ
28 πάντοθεν ἐκ κευθμῶν, οὐδ' ἠγνοίησεν ἄνακτα·
29 γηθοσύνῃ δὲ θάλασσα διΐστατο, τοὶ δὲ πέτοντο.

qui interpositus est v. 7

καὶ κορυφαὶ Τρώων τε πόλις καὶ νῆες Ἀχαιῶν,

eum lapsus creavit: voluit enim scriptor afferre quae de eodem Neptuno IL. N leguntur

13 ἔνθεν γὰρ ἐφαίνετο πᾶσα μὲν Ἴδη,
14 φαίνετο δὲ Πριάμοιο πόλις καὶ νῆες Ἀχαιῶν,

attulit autem eum qui IL. Υ 60 legitur hoc connexu

57 αὐτὰρ ἔνερθε Ποσειδάων ἐτίναξεν
58 γαῖαν ἀπειρεσίην ὀρέων τ' αἰπεινὰ κάρηνα.
59 πάντες δ' ἐσσείοντο πόδες πολυπίδακος Ἴδης
60 καὶ κορυφαί, Τρώων τε πόλις καὶ νῆες Ἀχαιῶν.

quem scriptori et huic loco demere eo minus licet quo apertior est causa erroris.

9 ταύτῃ καὶ ὁ τῶν Ἰουδαίων θεσμοθέτης οὐχ ὁ τυχὼν ἀνήρ, ἐπειδὴ τὴν τοῦ θείου δύναμιν κατὰ τὴν ἀξίαν ἐχώρησε κἀξέφηνεν, εὐθὺς ἐν τῇ εἰσβολῇ γράψας τῶν νόμων 'εἶπεν ὁ θεός' φησί· τί; 'γενέσθω φῶς, καὶ ἐγένετο· γενέσθω γῆ, καὶ ἐγένετο'.
10 οὐκ ὀχληρὸς ἂν ἴσως, ἑταῖρε, δόξαιμι, ἓν ἔτι τοῦ ποιητοῦ καὶ τῶν ἀνθρωπίνων παραθέμενος τοῦ μαθεῖν χάριν, ὡς εἰς τὰ ἡρωϊκὰ μεγέθη συνεμβαίνειν ἐθίζει. ἀχλὺς ἄφνω καὶ νὺξ ἄπορος αὐτῷ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἐπέχει μάχην· ἔνθα δὴ ὁ Αἴας ἀμηχανῶν 'Ζεῦ πάτερ', φησίν, 'ἀλλὰ σὺ ῥῦσαι ὑπ' ἠέρος υἷας 9
Ἀχαιῶν, ποίησον δ' αἴθρην, δὸς δ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι·] | ἐν 183 r. Κ´ς

---

1 ταύτῃ — 4 ἐγένετο del. Valckenario quem putabat auctore Spengelius spec. emend. in Tacit. p. 7 sq., sed vide G. S. A. class. journ. III, 5 p. 65 et Bernaysium monatsber. d. berl. akad. 1876 p. 62 (ges. abhandl. I p. 353) | ταύτῃ καὶ ὁ: ut eandem manum agnoscas p. 6, 13 ταύτῃ καὶ τὰ; p. 15, 4; p. 53, 20 ταύτῃ καὶ τὸ τοῦ (cf. Marxius wien. stud. XX p. 178 et Robertsius p. 231—237) | θεσμοδότης Robortellus | οὐχ ὁ τυχὼν] de distinctione Martensius de lib. π. ὕψ. p. 18. cf. p. 38, 5 | 2 ἐχώρησε h. e. animo concepit, ut est in ev. Matthaei 19, 11 οὐ πάντες χωροῦσιν τὸν λόγον (τοῦτον), ἀλλ' οἷς δέδοται et 12 ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρείτω: Stephani thesaurus s. v. p. 1804 qui et haec affert et alia Philonis et aliorum. Cf. Ianzonus de subl. lib. p. XIV, Kaibelius Herm. XXXIV p. 129 sq. ἐγνώρισε Manutius ἐχώρησεν ἐγνώρισε Toupius ἐχώρισε Barkerus class. journ. V, 9 p. 40 ἐχορήγησε Rohdius rhein. mus. XXXV p. 310 ἐθεώρησε R. Ellisius Hermath. IX p. 385 ἔχρησε Vollgraffius mnemos. n. s. XXVI p. 123 | καξέφυνεν d | 3 εὐθὲ, ε corr. in ις alt. m., d | 5 κατὰ τῶν Tollius καὶ ⟨ἐκ⟩ sive κἀκ Wilamowitzius Herm. X p. 337 κἀπὶ Hammerus, hoc quidem prave | 7 ἄπειρος Manutius | 8 ἐλῆνων d | ἐπέχειν d

---

1 FL. IOSEPHUS ANTIQ. IUD. I P. 5, 21 BEKK. τοὺς ἐντευξομένους τοῖς βιβλίοις παρακαλῶ τὴν γνώμην θεῷ προσανέχειν καὶ δοκιμάζειν τὸν ἡμέτερον νομοθέτην εἰ τήν τε φύσιν αὐτοῦ ἀξίως κατενόησε καὶ τῇ δυνάμει πρεπούσας ἀεὶ τὰς πράξεις ἀνέθηκεν. cf. PHILO DE AETERN. MUND. 5 P. 6 CUM. μακροῖς δὲ χρόνοις πρότερον ὁ τῶν Ἰουδαίων νομοθέτης Μωϋσῆς γενητὸν καὶ ἄφθαρτον ἔφη τὸν κόσμον ἐν ἱεραῖς βίβλοις. | 3 GENES. I, 3 καὶ εἶπεν ὁ θεός 'γενηθήτω φῶς'. καὶ ἐγένετο φῶς . . . 9 καὶ εἶπεν ὁ θεός 'συναχθήτω τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς συναγωγὴν μίαν καὶ ὀφθήτω ἡ ξηρά'. καὶ ἐγένετο οὕτως. IOANNES SICELIOTA SCHOL. AD HERMOG. DE ID. VI P. 211 W. καὶ ὁ Μωϋσῆς 'εἶπεν ὁ θεός "γενηθῇ τόδε" καὶ ἐγένετο τόδε'· ὃν οὐ μόνον Χριστιανῶν ἐκθειάζουσιν ἀλλὰ καὶ τῶν Ἑλλήνων οἱ ἄριστοι, Λογγῖνος καὶ ὁ ἐκ Φαληρέως Δημήτριος (cf. Egger histoire de la critique p. 532). 'Longinus fortasse non tam septuaginta seniores legit, quam hoc exemplum a Caecilio rhetore, qui τὴν δόξαν Ἰουδαῖος vocatur a Suida, mutuatus est'. Schurzfleischius. cf. nunc Philon. de aetern. mund. p. VII Cumont. sed et Marxius wien. stud. XX p. 179 sq. | 9 HOMERUS IL. Ρ, 645.

δὲ φάει καὶ ὄλεσσον'. ἔστιν ὡς ἀληθῶς τὸ πάθος Αἴαντος, οὐ
γὰρ ζῆν εὔχεται (ἦν γὰρ τὸ αἴτημα τοῦ ἥρωος ταπεινότερον),
ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν ἀπράκτῳ σκότει τὴν ἀνδρείαν εἰς οὐδὲν γεν-
ναῖον εἶχε διαθέσθαι, διὰ ταῦτ', ἀγανακτῶν ὅτι πρὸς τὴν μά-
χην ἀργεῖ, φῶς ὅτι τάχιστα αἰτεῖται, ὡς πάντως τῆς ἀρετῆς
εὑρήσων ἐντάφιον ἄξιον, κἂν αὐτῷ Ζεὺς ἀντιτάττηται. ἀλλὰ 11
γὰρ Ὅμηρος μὲν ἐνθάδε οὔριος συνεμπνεῖ τοῖς ἀγῶσιν καὶ οὐκ
ἄλλο τι αὐτὸς πέπονθεν ἢ

μαίνεται, ὡς ὅτ' Ἄρης ἐγχέσπαλος ἢ ὀλοὸν πῦρ
οὔρεσι μαίνηται, βαθέης ἐν τάρφεσιν ὕλης,
ἀφλοισμὸς δὲ περὶ στόμα γίγνεται·

Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσείας σύγκρισις (παρενθήκη)

δείκνυσι δ' ὅμως διὰ τῆς Ὀδυσσείας (καὶ γὰρ ταῦτα πολλῶν
ἕνεκα προσεπιθεωρητέον), ὅτι μεγάλης φύσεως ὑποφερομένης
ἤδη ἴδιόν ἐστιν ἐν γήρᾳ τὸ φιλόμυθον. δῆλος γὰρ ἐκ πολλῶν 12
τε ἄλλων συντεθεικὼς ταύτην δευτέραν τὴν ὑπόθεσιν, ἀτὰρ δὴ
κἀκ τοῦ λείψανα τῶν Ἰλιακῶν παθημάτων διὰ τῆς Ὀδυσσείας
ὡς ἐπεισόδιά τινα τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου προσεπεισφέρειν καὶ
νὴ Δί' ἐκ τοῦ τὰς ὀλοφύρσεις καὶ τοὺς οἴκτους ὡς πάλαι που
προεγνωσμένους τοῖς ἥρωσιν ἐνταῦθα προσαποδιδόναι· οὐ γὰρ
ἄλλ' ἢ τῆς Ἰλιάδος ἐπίλογός ἐστιν ἡ Ὀδύσσεια·

ἔνθα μὲν Αἴας κεῖται ἀρήϊος, ἔνθα δ' Ἀχιλλεύς,

---

1 ὀλεσον P σ add. p | 3 ἀνδρ∗ίαν P cf. p. 8, 18 | 4 διὰ — ἀργεῖ del. Vaucherus | ὅτι — ἀργεῖ del. Ruhnkenius, Iahnius; mutata distinctione vindicabam ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 8 | 7 ἐν Ἰλιάδι Wilamowitzius Herm. X p. 339, post ἐνθάδε distinguit Rothsteinius Herm. XXII p. 540 | 9 μαίνετο δ' Homeri codd. | ἐγχεσπάλοσ P (cf. Lobeckium ad Soph. Ai. 324) | ἢ Faber | 10 ἐν P Homeri codd. ἐνὶ Manutius, Iahnius | 11 ἀφλυσμὸσ P | γίγνετο Homeri codd. | 14 ἤδη del. Rohdenus comm. Bonn. p. 78, cf. p. 12, 22 | γήρα∗ (fuit credo γήραι) P | δῆλα ς | 17 τινα τοῦ Τρ. πολέμου del. Wilamowitzius Herm. X p. 339 | 19 προεγνωσμένοις Reiskius, G. S. A. class. journ. III, 5 p. 66 | 19 οὐ γὰρ — 20 Ὀδύσσεια post υἱός p. 21, 2 ponenda coniecit Iahnius | 20 ἄλλο τι ἢ Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 303 | ἡ Ὀδύσσεια del. Wilamowitzius

---

9 IL. O, 605 | 15 SENECA DE BREV. VIT. 13, 2 Graecorum iste morbus fuit quaerere, quem numerum Ulixes remigum habuisset, prior scripta esset Ilias an Odyssea, praeterea, an eiusdem essent auctoris. LUCIANUS VER. HIST. II, 20 καὶ μὴν κἀκεῖνο ἐπεθύμουν εἰδέναι, εἰ προτέραν ἔγραψε τὴν Ὀδύσσειαν τῆς Ἰλιάδος, ὡς οἱ πολλοί φασιν. | 21 HOMERUS OD. γ, 109. EUSTATH. P. 1459, 29 Νέστωρ ἐξαριθμούμενος ἐν ἐπιτομῇ ἄνδρας ἐν τῷ Τρωϊκῷ πολέμῳ τρωθέντας ἀρίστους καὶ οὕτω καταποικίλλων τὴν Ὀδύσσειαν τοῖς ἐξ Ἰλιάδος ἐλλείμμασι χρῆται σχήματι ἐπιμονῆς.

ἔνθα δὲ Πάτροκλος, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος,
ἔνθα δ' ἐμὸς φίλος υἱός.

13 ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς αἰτίας, οἶμαι, τῆς μὲν Ἰλιάδος γραφομένης
ἐν ἀκμῇ πνεύματος ὅλον τὸ σωμάτιον δραματικὸν ὑπεστήσατο 183 v.
καὶ ἐναγώνιον, τῆς δὲ Ὀδυσσείας τὸ πλέον διηγηματικόν, ὅπερ
ἴδιον γήρως. ὅθεν ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ παρεικάσαι τις ἂν καταδυο-
μένῳ τὸν Ὅμηρον ἡλίῳ, οὗ δίχα τῆς σφοδρότητος παραμένει
τὸ μέγεθος. οὐ γὰρ ἔτι τοῖς Ἰλιακοῖς ἐκείνοις ποιήμασιν ἴσον
ἐνταῦθα σῴζει τὸν τόνον, οὐδ' ἐξωμαλισμένα τὰ ὕψη καὶ ἱζή-
ματα μηδαμοῦ λαμβάνοντα, οὐδὲ τὴν πρόχυσιν ὁμοίαν τῶν ἐπαλ-
λήλων παθῶν, οὐδὲ τὸ ἀγχίστροφον καὶ πολιτικὸν καὶ ταῖς ἐκ
τῆς ἀληθείας φαντασίαις καταπεπυκνωμένον, ἀλλ' οἷον ὑποχω-
ροῦντος εἰς ἑαυτὸν Ὠκεανοῦ καὶ περὶ τὰ ἴδια μέτρα ἐρημουμέ-
νου τὸ λοιπὸν φαίνονται τοῦ μεγέθους ἀμπώτιδες κἀν τοῖς μυ-
14 θώδεσι καὶ ἀπίστοις πλάνος. λέγων δὲ ταῦτ' οὐκ ἐπιλέλησμαι
τῶν ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ χειμώνων καὶ τῶν περὶ τὸν Κύκλωπα καί
τινων ἄλλων, ἀλλὰ γῆρας διηγοῦμαι, γῆρας δ' ὅμως Ὁμήρου·
πλὴν ἐν ἅπασι τούτοις ἑξῆς τοῦ πρακτικοῦ κρατεῖ τὸ μυθικόν.
παρεξέβην δ' εἰς ταῦθ', ὡς ἔφην, ἵνα δείξαιμι, ὡς εἰς λῆρον
ἐνίοτε ῥᾷστον κατὰ τὴν ἀπακμὴν τὰ μεγαλοφυῆ παρατρέπεται,
οἷα τὰ περὶ τὸν ἀσκὸν καὶ τοὺς ἐκ Κίρκης συομορφουμένους,

---

4 πνεύματος del. Iahnius, cf. p. 14, 6 | 8 παθήμασιν (cf. p. 20, 16) Wilamowitzius | 9 σώζει P | ἐξωμαλι∗∗∗να P ἐξωμαλισμένα P | 13 περὶ τὰ ἴδια μέτρα ἐρημουμένου, in quibus μέτρα cruce notaverat Iahnius, interpretando defensitabam ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 12 | περὶ τ' ἀϊδνὰ τέλμαια v. d. apud Ruhnkenium | τέρματ' Manutius | περὶ τὰ ἴδια τέρματα ἡμερουμένου Pricaeus, Ruhnkenius | περὶ τὰς ἰδίας πέτρας ἡμερουμένου Hauptius ind. lect. Berol. lib. 1870 p. 4 (opp. II p. 429) | ἠπειρουμένου Toupius ῥηγνυμένου Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 303 ἀνιμωμένου Ellisius Hermath. IX p. 385 | 14 ἀμπώτιδες, ⟨οὕτω παρ' Ὁμήρῳ ὁ⟩ ἐν τοῖς Faber | ἀμπώτιδες, ⟨οὕτω καὶ Ὁμήρου φαίνεται τὸ μέγεθος⟩ κἀν ταῖς Toupius | 15 πλάνος del. Wilamowitzius πλάνοις Pearcius, Iahnius; sed πλάνος nec demendum nec mutandum esse ostendere studui l. c. | ⟨Ὀδυσσέως⟩ πλάναις Toupius | φαίνονται τεκμήρια τοῦ μεγέθους ἀμπώτιδες, οὕτω κἀν — πλάνοις φαίνεται οὐκ ἄδηλα τοῦ ὕψους τεκμήρια Reiskius | 16 τῶν om. P add. p | ὀδ∗σσεία P ὀδυσσεία P | 17 γῆρας δὴ ἡγοῦμαι Boissonadius ad Greg. Cor. p. 478 | ὅμως del. Cobetus mnem. n. s. X p. 321 | 19 ὡς ἔφην p. 20, 13 | 20 ἀπακμὴν Manutius: ἀκμὴν P παρακμὴν Portus | 21 ἐν Κίρκης Faber | συομορφουμένους Valckenarius ad Herod. VII, 174: συοφορβουμένουσ P, prob. Ianzonus de subl. lib. p. XV

---

16 HOMERUS OD. ε, 291; cf. p. 25, 8 | OD. ι, 182 | 21 OD. κ, 17 | OD. κ, 237

οὓς ὁ Ζωΐλος ἔφη χοιρίδια κλαίοντα, καὶ τὸν ὑπὸ τῶν πελειάδων ὡς νεοσσὸν παρατρεφόμενον Δία καὶ τὸν ἐπὶ τοῦ ναυαγίου δέχ᾽ ἡμέρας ἄσιτον τά τε περὶ τὴν μνηστηροφονίαν ἀπίθανα. τί γὰρ ἂν ἄλλο φήσαιμεν ταῦτα ἢ τῷ ὄντι τοῦ Διὸς ἐνύπνια; δευτέρου δὲ εἵνεκα προσιστορείσθω τὰ κατὰ τὴν Ὀδύσ- 15
184 r. σειαν, ὅπως ᾖ σοι γνώριμον, ὡς ἡ ἀπα|κμὴ τοῦ πάθους ἐν τοῖς μεγάλοις συγγραφεῦσι καὶ ποιηταῖς εἰς ἦθος ἐκλύεται. τοιαῦτα γάρ που τὰ περὶ τὴν τοῦ Ὀδυσσέως ἠθικῶς αὐτῷ βιολογούμενα οἰκίαν, οἱονεὶ κωμῳδία τίς ἐστιν ἠθολογουμένη.

σύνθεσις τῶν ἐμφερομένων

Φέρε νῦν, εἴ τι καὶ ἕτερον ἔχοιμεν ὑψηλοὺς ποιεῖν τοὺς X
λόγους δυνάμενον, ἐπισκεψώμεθα. οὐκοῦν ἐπειδὴ πᾶσι τοῖς πράγμασι φύσει συνεδρεύει τινὰ μόρια ταῖς ὕλαις συνυπάρχοντα, ἐξ ἀνάγκης γένοιτ᾽ ἂν ἡμῖν ὕψους αἴτιον τὸ τῶν ἐμφερομένων ἐκλέγειν ἀεὶ τὰ καιριώτατα καὶ ταῦτα τῇ πρὸς ἄλληλα ἐπισυνθέσει καθάπερ ἕν τι σῶμα ποιεῖν δύνασθαι· ὃ μὲν γὰρ τῇ ἐκλογῇ τὸν ἀκροατὴν τῶν λημμάτων, ὃ δὲ τῇ πυκνώσει τῶν ἐκλελεγμένων προσάγεται. οἷον ἡ Σαπφὼ τὰ συμβαίνοντα ταῖς ἐρωτικαῖς μανίαις παθήματα ἐκ τῶν παρεπομένων καὶ ἐκ τῆς ἀληθείας αὐτῆς ἑκάστοτε λαμβάνει. ποῦ δὲ τὴν ἀρετὴν ἀποδείκνυται; ὅτε τὰ ἄκρα αὐτῶν καὶ ὑπερτεταμένα δεινὴ καὶ ἐκλέξαι καὶ εἰς ἄλληλα συνδῆσαι.

2 τὴν — ἀσιτίαν Dobraeus adv. I p. 565 | 3 ἄσιτον ⟨Ὀδυσσέα⟩ Tollius, sed Aristoteles poet. 24 p. 1460 a 32 inter ἄλογα affert ἢ ἐν Μυσοῖς ὁ ἄφωνος ἐκ Τεγέας εἰς τὴν Μυσίαν ἥκων nomine non addito | 4 τοῦ Διὸς ἐνύπνια Iahnius notavit ut vitiosa | οὐχ ὑγιοῦς ἐνύπνια Hauptius ind. lect. Berol. hib. 1870 p. 5 (opp. II p. 431) | τοῦ ⟨νεοττοῦ⟩ Διὸς ἐνύπνια temptabam ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 17; defendunt tradita Martensius philol. rundsch. I p. 342, Ianzonus de subl. lib. p. XV sq. mihi adhuc incredibile videtur quos scriptor λήρους (21, 19) esse voluerit mera Iovis somnia appellare: de articulo ne addubitetur cum Wilamowitzio ind. schol. Gotting. hib. 1889 p. 12 exempla prohibent quae tam recte τοῦ Διός quam τοῦ νεοττοῦ Διός dici fidem faciunt | 5 προσιστορήσθω Weiskius | 10 ἔχομεν Manutius, ut est in compari oratione p. 2, 13 | 13 ἐμφερομένων Tollius (cf. p. 28, 23): ἐκφερομένων P | 14 τὰ ἀεὶ Weiskius | 15 ὃ μὲν — 17 προσάγεται del. Toupius | ὃ μὲν — ὃ δὲ Pearcius: ὁ μὲν — ὁ δὲ P τὸ μὲν — τὸ δὲ Manutius | 16 τῶν λημμάτων τὸν ἀκροατήν Manutius | τὸν ἀκροατὴν del. Tollius | τῶν ⟨ἄκρων⟩ λημμάτων τὸν ἀκροατην Faber τῶν λημμάτων τῶν ἀκροτάτων, τὸ δὲ Tollius | τῶν ἄκρων λημμάτων, ὃ δὲ Hammerus: qui mihi videntur omnes iniuria familiarem huic scriptori collocationem verborum aspernari; cf. Nordenus kunstprosa p. 68, 1 | 19 ⟨ταύτην⟩ τὴν Faber

1 OD. μ, 62 | 2 OD. μ, 447 | 3 OD. χ, 79 | 5 DIO CHRYS. XI 129 ὥστε καὶ τὴν Ὁμήρου ποίησιν ὀρθῶς ἄν τινα εἰπεῖν ἐνύπνιον.

2 φαίνεταί μοι κῆνος ἴσος θεοῖσιν
ἔμμεν᾽ ὠνήρ, ὅστις ἐναντίος τοι
ἰζάνει καὶ πλησίον ἁδὺ φωνεύ-
σας ὑπακούει

1 continue scripta Sapphus verba ita P φαίνεταί μοι | κῆνοσ ἴσοσ θεοῖσιν ἔμμενωνήρο∗στισ ἐναντίοσ το ἰζά|νει καὶ πλησίον ἀδῦφων·σαῖσ ὑπακούει καὶ γελᾶ ισ ἰ|μερόεν τὸ μὴ ἐμᾶν καρδίαν ἐν στήθεσιν ἐπτόασεν ὡσ | γὰρ σίδω βρόχεώσ με φωνὰσ οὐδὲν ἔτ᾽εἴκει ἀλλὰ κὰν | μὲν γλῶσσα ἔαγε λεπτὸν δ᾽ αὐτίκα χρῶ πῦρ ὑπαδεδρό|μακεν ὀππάτεσι δ᾽ οὐδὲν ὀρῆιμὴ ἐπιρομβεῖσι δ᾽ ἄκουε· | ἐκαδε μ᾽ ἰδρῶσ ψυχρὸσ κ᾽ακχέεται τρόμοσ δὲ πᾶ∗σ ἀ|ν ἀγρεῖ χλωροτέρα δὲ ποίασ ἔμμι τεθνάκην δ᾽ ὀλίγω | πιδεύσην φαίνομαι ἀλλὰ παντόλμα∗τον ἐπεὶ καὶ πέ|νητα | 1 Apollonius de pron. p. 75 (335) Αἰολεῖς κῆνος· ‘φαίνεταί μοι κῆνος ἴσος θεοῖς ἔμμεν ὤνηρ’ Σαπφώ. cf. p. 106 (366) Αἰολεῖς σὺν τῷ F ‘φαίνεταί Fοι κῆνος’ Σαπφώ | 2 ἔμμεν᾽ Muretus ad Catull. c. 51, Ahrensius de dial. aeol. p. 146 | ὅττις Blomfieldus mus. crit. I p. 7 | ἐναντίον Stephanus | 3 ἰσδάνει Blomfieldus ἰσδάνει Ahrensius | πλασίον Robortellus πλατίον Blomfieldus | ἀδυφωνούσας Robortellus φωνοίσας Blomfieldus φωνείσας Neuius ἀδυφώνου σεῦ Muretus φωνᾶσαι σ᾽ Boivinus | 4 ἐπακούει Hemsterhusius obs. misc. IV p. 287 (ad Xen. Ephes. II, 4)

1 PLUTARCHUS EROT. 18 P. 763 A ἀνάμνησον ἡμᾶς, ἐν οἷς ἡ καλὴ Σαπφὼ λέγει τῆς ἐρωμένης ἐπιφανείσης τήν τε φωνὴν ἴσχεσθαι καὶ φλέγεσθαι ⟨Xylander φθέγγεσθαι codd.⟩ τὸ σῶμα καὶ καταλαμβάνειν ὠχρότητα καὶ πλάνον αὐτὴν καὶ ἴλιγγον. VITA DEMETR. 38, 3 τῆς δὲ Στρατονίκης . . φοιτώσης πολλάκις ἐγίνετο τὰ τῆς Σαπφοῦς ἐκεῖνα περὶ Ἀντίοχον πάντα, φωνῆς ἐπίσχεσις, ἐρύθημα πυρῶδες, ὄψεων ὑπολείψεις ⟨Canterus nov. lectt. V, 27 ὑποδείξεις codd.⟩, ἱδρῶτες ὀξεῖς, ἀταξία καὶ θόρυβος ἐν τοῖς σφυγμοῖς, τέλος δὲ τῆς ψυχῆς κατὰ κράτος ἡττωμένης ἀπορία καὶ θάμβος καὶ ὠχρίασις. cf. O. Iahnius darstell. griech. dichter auf vasenbild. Lips. 1861 p. 715 sq. CATULLUS 51

ille mi par esse deo videtur,
ille, si fas est, superare divos,
qui sedens adversus identidem te
spectat et audit
dulce ridentem, misero quod omnis
eripit sensus mihi: nam simul te,
Lesbia, adspexi, nihil est super mi
* * *
lingua sed torpet, tenuis sub artus
flamma demanat, sonitu suopte
tintinant aures, gemina teguntur
lumina nocte.

cf. LUCRETIUS III, 154

sudoresque ita palloremque existere toto
corpore et infringi linguam vocemque aboriri,
caligare oculos, sonere auris, succidere artus.

καὶ γελαίσας ἰμερόεν, τό μοι μὰν
καρδίαν ἐν στήθεσιν ἐπτόασεν.
ὥς σε γὰρ ἴδω, βροχέως με φώνας
οὐδὲν ἔτ᾽ εἴκει·
ἀλλὰ καμ μὲν γλῶσσα ἔαγε· λεπτὸν δ᾽
αὔτικα χρῶ πῦρ ὑπαδεδρόμακεν·
ὀππάτεσσι δ᾽ οὐδὲν ὄρημ᾽, ἐπιρόμ-
βεισι δ᾽ ἄκουαι·
ἀ δέ μ᾽ ἴδρὼς κακχέεται, τρόμος δὲ
παῖσαν ἀγρεῖ, χλωροτέρα δὲ ποίας
184 v. ἐμμί· τεθνάκην δ᾽ ὀλίγω | ᾽πιδεύην
φαίνομ᾽, ⟨᾽Αγαλλί.⟩
ἀλλὰ πᾶν τολματόν, ἐπεί κεν ᾖ τά.

1 γελαίσας Buttmannus gr. gr. ampl. I p. 503: γελώσας Muretus | μοι μὰν Schneidewinus: μοι ἐμὰν ς μοι τὰν Stephanus μοι ἄμμαν Hermannus elem. d. m. p. 679 | 3 ὥς σε γὰρ Fίδω Ahrensius mus. rhen. VI p. 360: ὥς τε γὰρ ἰδῶ Blomfieldus ὡς γὰρ ἴδω σε Robortellus ὡς γὰρ εἰσίδω Hermannus elem. d. m. p. 679 Seidlerus mus. rhen. (1829) III p. 161 ὡς ἴδω γάρ σε Hermannus opp. VI, 1 p. 109 ὡς γὰρ εὔιδον Bergkius ὥστε γάρ σ᾽ ἴδω Neuius | Hesychius βρουχέων ἢ βρουκε . . . ⟨βρουχέως ἢ βροχέως Is. Vossius⟩ σαφῶς, συντόμως. Αἰολεῖς. | βρόχε᾽ ὥς Tollius βροχέος (h. e. idem quod βρόγχος, βρόχθος, gula, guttur) L. Cerratus rivista di filol. e d'istruzione class. XXVI p. 130 cum O. Hoffmanno scribit et confert cum versu manco Catulli quem sunt qui suppleant 'nihil est super mi ⟨*gutture* vocis'⟩ | σε Seidlerus, Bergkius | φώνας Ahrensius: φωνᾶς Robortellus | 4 ἔθ᾽ ἥκει Robortellus ἔτ᾽ ἴκει Toupius | 5 Plutarchus de prof. in virt. 10 p. 81 d τὰ Σαπφικὰ ταυτὶ παρέπεται 'κατὰ μὲν γλῶσσ᾽ ἔαγ᾽, ἂν δὲ λεπτὸν αὔτικα χρῷ πῦρ ὑποδέδρομε καὶ ⟨ὑποδεδρόμηκε Canterus nov. lectt. V, 27⟩ ἀθόρυβον δὲ ὄψιν καὶ πρᾷον ὄμμα, φθεγγομένου δ᾽ ἀκοῦσαι ποθήσειας ⟨ποθήσεις Canterus⟩; cf. Crameri anecd. Paris. I p. 399 | καμ ς | καμμεῦ Is. Vossius ad Catull. p. 114 | ἀλλ᾽ ἀκὰν μὲν Boivinus | FέFαγε Blomfieldus Fέαγε Ahrensius | γλῶσσ᾽ ἐάγη (ἐάγ᾽)· ἂν δὲ λεπτὸν cum Mureto Toupius, cf. Wilamowitzius Herm. XIV p. 169 | 6 χρῶν Ahrensius | χροῖ — ἐπιδεδρόμακεν Blomfieldus | 7 ὀμμάτεσσιν δ᾽ οὐδὲν ὀρῶμι κἀπιβομβεῦσιν δ᾽ ἀκουαὶ Robortellus ὀμμάτεσσιν δ᾽ οὐδὲν ὄρημι· βομβεῦσ᾽ ἐν δ᾽ ἀκοαί μοι Muretus | ἤρημ᾽ ἐπιρρομβεῦσι δ᾽ Boivinus | ἐπιβρόμεισι Bergkius ἐπιρροίσδεισι Hellerus philol. XI p. 434 | 9 Crameri anecd. Oxon. I p. 208 ἱδρώς· τοῦτο παρ᾽ Αἰολεῦσιν θηλυκῶς λέγεται· ἀναδέχεται κλίσιν ἀκόλουθον θηλυκῷ γένει 'ἀδεμ᾽ ἰδρὼς κακὸς χέεται'. | ἀ δέ μ᾽ Bergkius: ἐκ δέ μ᾽ ς ἐκ δὲ Fίδρως vel καδ δὲ Fιδρὼς Schneidewinus καδδέ μ᾽ ἴδρως Ahrensius de dial. dor. p. 542. cf. Buryus class. rev. 1887 p. 301 | ψυχρὸς del. Spengelius krit. bibl. 1828 p. 557 | 10 παῖσαν Ahrensius | 11 ᾽πιδεύην Ahrensius: ᾽πιδευὴς Hermannus opp. VI, 1 p. 109 | ὀλίγου δέοισα Muretus | 12 φαίνομαι ἄλλα Is. Vossius, Bergkius, Iahnius φαίνομαι ἄπνους Muretus φαίνομαι ᾽Ατθί Hermannus elem. d. m. p. 679 φαίνομαι οὐδέν Hermannus opp. VI, 1 p. 113 φαίνομ᾽ ᾽Αγαλλί W. R. Patonus class. rev. XIV p. 223, nisi quod hoc nomen non ex ἀλλὰ efficiendum erat, sed inter φαίνομαι ἀλλὰ errore intercidit; ἀλλὰ enim ad proximam sententiam pertinet | 13 ἀλλὰ πᾶν τολματόν, ἐπεί κεν ᾖ τά

3 οὐ θαυμάζεις, ὡς ὑπ⟨ὸ τὸ⟩ αὐτὸ τὴν ψυχὴν τὸ σῶμα τὰς ἀκοὰς
τὴν γλῶσσαν τὰς ὄψεις τὴν χρόαν, πάνθ᾽ ὡς ἀλλότρια διοιχό-
μενα ἐπιζητεῖ καὶ καθ᾽ ὑπεναντιώσεις ἅμα ψύχεται κάεται, ἀλο-
γιστεῖ φρονεῖ (ἢ γὰρ φοβεῖται ἢ παρ᾽ ὀλίγον τέθνηκεν) ἵνα μὴ
ἕν τι περὶ αὐτὴν πάθος φαίνηται, παθῶν δὲ σύνοδος. πάντα
μὲν ⟨τὰ⟩ τοιαῦτα γίνεται περὶ τοὺς ἐρῶντας, ἡ λῆψις δ᾽ ὡς ἔφην
τῶν ἄκρων καὶ ἡ εἰς ταὐτὸ συναίρεσις ἀπειργάσατο τὴν ἐξο-
χήν. ὅνπερ οἶμαι καὶ ἐπὶ τῶν χειμώνων τρόπον ὁ ποιητὴς ἐκ-
4 λαμβάνει τῶν παρακολουθούντων τὰ χαλεπώτατα. ὁ μὲν γὰρ
τὰ ᾽Αριμάσπεια ποιήσας ἐκεῖνα οἴεται δεινά·

θαῦμ᾽ ἡμῖν καὶ τοῦτο μέγα φρεσὶν ἡμετέρῃσιν.
ἄνδρες ὕδωρ ναίουσιν ἀπὸ χθονὸς ἐν πελάγεσσι·
δύστηνοί τινές εἰσιν, ἔχουσι γὰρ ἔργα πονηρά,

Wilamowitzius unum versum efficiens ex duobus quos olim mancos cum codice reliqueram ἀλλὰ παντόλματον ἐπεὶ ‖ καὶ πένητα; ita fit ut in sententia integra finiatur; ἀλλὰ πᾶν τολματόν, ἐπεὶ εὐγενήτα Seidlerus mus. rhen. III p. 165 ἐπεὶ χαλέφθῃ Ellisius Hermath. IX p. 385 ἀλλὰ παντόλματον ἀπεῖπεν ἦτορ Hermannus opp. VI, 1 p. 113 πᾶν δὲ τολματέον ἐπὶ τᾷ ᾽γαπήτᾳ Hellerus

ἀλλὰ πᾶν τολματόν, ἐπεὶ χλιαίνῃ
πᾶσ᾽, ὃ θαυμάζοις ἂν ἴσως, ὑπ᾽ αὐτῶ

Hermannus elem. d. m. p. 679 cf. opp. I p. 336 | πᾶν τὸ ᾀσμάτιον Ahrensius de dial. dor. p. 542, Bergkius, Iahnius | ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἢ γὰρ οὔ; θαυμάζεις Ahrensius ἐπεῖπον· εἶτα οὐ θαυμάζεις Bergkius ἐπεῖπον ἵνα καὶ σὺ θαυμάζοις Herselius n. iahrb. CXXXIII p. 536 | 1 ab οὐ θαυμάζεις, ut olim significavi, disputatio scriptoris repetitur: cf. p. 6, 5; 16, 15; 35, 7; 49, 4 | θαυμάζεις Robortellus: θαυμάζοισ P | ὑπὸ τὸ αὐτὸ Spengelius, Rothsteinius: ὑπ᾽ αὐτὸ P, Iahnius ἐπὶ ταὐτὸ Tollius | 2 πάντως Spengelius, Iahnius | 3 κάεται P, prob. Trögerus d. sprachgebr. p. 17 | ἀλογιστεῖ Manutius: ἀλογιστὶ P | 4 φρονεῖ πτοεῖται ἢ παρ᾽ Ruhnkenius φρονεῖ, οὐ γὰρ φοβεῖται ἢ παρ᾽ Seidlerus mus. rhen. III p. 165 | ἢ γὰρ φοιβᾶται (sive φοιβάζεται) ἢ παρ᾽ Rothsteinius Herm. XXII p. 543, cf. p. 65, 2 | ἀλογιστεῖ, φοβεῖται, παρ᾽ Hermannus opp. VI, 1 p. 110 | ἢ γὰρ — τέθνηκεν del. Weiskius | 6 τὰ add. Manutius: om. P, malim μὲν ⟨γὰρ τὰ⟩ cum Wilamowitzio | ὡς ἔφην: p. 22, 20 | 7 σύνερσις Reiskius | 8 ὅνπερ Manutius: ὅπερ P | τῶν [τὸν] P τὸν τῶν Robortellus | χειμώνων: cf. p. 21, 16 sed et p. 26, 5 | 10 ἀρ*ιμάσπεια P | 11 *μῖν P ἡμῖν P ἦ μὴν Faber | 12 ὕρον Turnerius de Aristea p. 28 coll. Hesych. ὕρον· σμῆνος | ναίουσιν (αι corr. in ras.) P | πελάγεσι P σ add. p

9 SUIDAS ᾽Αρισ.έας Δημοχάριδος ἢ Καυστροβίου, Προκοννήσιος, ἐποποιός, τὰ ᾽Αριμάσπεια καλούμενα ἔπη· ἔστι δὲ ἱστορία τῶν ῾Υθερβορέων ᾽Αριμασπῶν, βιβλία γ΄. DIONYSIUS HALIC. IUD. DE THUC. 23 P. 864 R. P. 359, 13 U. ET R. οὔθ᾽ αἱ διασῳζόμεναι (γραφαὶ) παρὰ πᾶσιν ὡς ἐκείνων οὖσαι τῶν ἀνδρῶν πιστεύονται· ἐν αἷς εἰσιν αἵ τε Κάδμου τοῦ Μιλησίου καὶ ᾽Αριστέου τοῦ Προκοννησίου καὶ τῶν παραπλησίων τούτοις. STRABO I, 2, 10 P. 21 C. PAUSANIAS I, 24, 6.

ὄμματ' ἐν ἄστροισι, ψυχὴν δ' ἐνὶ πόντῳ ἔχουσιν.
ἦ που πολλὰ θεοῖσι φίλας ἀνὰ χεῖρας ἔχοντες
εὔχονται σπλάγχνοισι κακῶς ἀναβαλλομένοισι.

παντὶ οἶμαι δῆλον, ὡς πλέον ἄνθος ἔχει τὰ λεγόμενα ἢ δέος. ὁ δὲ Ὅμηρος πῶς; (ἓν γὰρ ἀπὸ πολλῶν λεγέσθω) 5

ἐν δ' ἔπεσ', ὡς ὅτε κῦμα θοῇ ἐν νηῒ πέσῃσι
λάβρον ὑπαὶ νεφέων ἀνεμοτρεφές, ἡ δέ τε πᾶσα
ἄχνῃ ὑπεκρύφθη, ἀνέμοιο δὲ δεινὸς ἀήτης
ἱστίῳ ἐμβρέμεται, τρομέουσι δέ τε φρένα ναῦται
δειδιότες· τυτθὸν γὰρ ὑπὲκ θανάτοιο φέρονται.

ἐπεχείρησεν καὶ ὁ Ἄρατος τὸ αὐτὸ τοῦτο μετενεγκεῖν, 6

185 r. ὀλίγον δὲ διὰ ξύλον ἄϊδ' ἐ|ρύκει·

πλὴν μικρὸν αὐτὸ καὶ γλαφυρὸν ἐποίησεν ἀντὶ φοβεροῦ· ἔτι δὲ παρώρισε τὸν κίνδυνον εἰπών 'ξύλον ἄϊδ' ἀπείργει'· οὐκοῦν ἀπείργει, ὁ δὲ ποιητὴς οὐκ εἰς ἅπαξ παρορίζει τὸ δεινόν, ἀλλὰ τοὺς ἀεὶ καὶ μονονουχὶ κατὰ πᾶν κῦμα πολλάκις ἀπολλυμένους εἰκονογραφεῖ. καὶ μὴν τὰς προθέσεις ἀσυνθέτους οὔσας συναναγκάσας παρὰ φύσιν καὶ εἰς ἀλλήλας συμβιασάμενος 'ὑπὲκ θανάτοιο' τῷ μὲν συνεμπίπτοντι πάθει τὸ ἔπος ὁμοίως ἐβασά-

1 ἐνὶ P ἐν Robortellus, Iahnius | 2 ἦ που Manutius: ἤπου P | 3 εὔχοντ' ἀσπλάγχνοισι Morus | ἀναπαλλομένοισιν Wilamowitzius Herm. x p. 344 (cf. Cl. Slm. ien. allg. lit. zeit. 1810 p. 558) | 4 παντὶ* P | παντὶ μὴν Manutius παντὶ μὲν Tollius παντί γ' Rohdenus comm. Bonn. p. 71, malim παντὶ δ' | πλέον θάμβος Dielsius Herm. XIII p. 6 | ἢ δέος Victorius: ἠδέωσ P | ἄνθους — καὶ ἡδέος Manutius ἄνθους — ἢ δέους Tollius | 10 δεδιότεσ P | τυθὸν P τ add. p | 12 ἀπείργει Robortellus | 14 ἀπείργει P, Robortellus ἐρύκει Manutius, Iahnius | *ὐκοῦν P οὐκοῦν P | οὐκοῦν ἀπείργει om. Robortellus, defendit Rothsteinius ἐρύκει' [ἤγουν ἀπείργει] Ruhnkenius, cf. Rohdenus comm. Bonn. p. 78 | 15 οὐχ ὅπως Capperonnerius | 16 ἀπολυμμένουσ P | 18 συμβιβασάμενος Petra | ὑπὲκ θανάτοιο del. G. S. A. class. journ. III, 5 p. 67

5 HOMERUS IL. O, 624. SCHOL. 628 πρῶτος δὲ εἶπε τὸ Ἀναχάρσιδος τοῦ Σκύθου, ὃς ἐρόμενός τινα τῶν ναυτῶν 'πόσον ἀπέχομεν τοῦ ὕδατος' καὶ μαθὼν ὡς τέσσαρας δακτύλους, 'τοσοῦτον' φησί 'καὶ τοῦ θανάτου'. καὶ Ἄρατος 'ὀλίγον δὲ διὰ ξύλον', καὶ Καλλίμαχος 'μέσον ἐπὶ ⟨μεῖστον ἐπεὶ Diltheius anal. Callim. p. 12 sq.⟩ ναύταις'. | 8 SCHOL. IL. O, 626 ὅτι ἀρσενικῶς δεινὸς ἀήτη, ἀλλ' οὐ δεινή . . . ἔνιοι δὲ ἀγνοοῦντες ποιοῦσι δεινὸς ἀήτης· ἀλλ' οὐ δεῖ γράφειν οὕτως. | 11 ARATUS PHAEN. 299. ALCIPHRONIS EPIST. I, 3, 2 ἔλεγε δὲ Ἀράτου τινὸς εἶναι σοφοῦ τὰ μετέωρα, καὶ ἦν ὅσον ἀπομνημονεύσαντα οὐχ ὅλον εἰπεῖν ὧδε εἰρημένον 'ὀλίγ.ν δὲ διὰ ξύλον ἄϊδ' ἐρύκει'.

νισεν, τῇ δὲ τοῦ ἔπους συνθλίψει τὸ πάθος ἄκρως ἀπεπλάσατο καὶ μόνον οὐκ ἐνετύπωσεν τῇ λέξει τοῦ κινδύνου τὸ ἰδίωμα
7 'ὑπὲκ θανάτοιο φέρονται'. οὐκ ἄλλως ὁ Ἀρχίλοχος ἐπὶ τοῦ ναυαγίου, καὶ ἐπὶ τῇ προσαγγελίᾳ ὁ Δημοσθένης· 'ἑσπέρα μὲν γὰρ ἦν' φησίν. ἀλλὰ τὰς ἐξοχὰς ὡς ⟨ἂν⟩ εἴποι τις ἀριστίνδην ἐκκαθήραντες ἐπισυνέθηκαν, οὐδὲν φλοιῶδες ἢ ἄσεμνον ἢ σχολικὸν ἐγκατατάττοντες διὰ μέσου. λυμαίνεται γὰρ ταῦτα τὸ ὅλον, ὡσανεὶ ψύγματα ἢ ἀραιώματα ἐμποιοῦν τὰ μεγέθη συνοικονομούμενα τῇ ⟨τε⟩ πρὸς ἄλληλα σχέσει συντετειχισμένα.

XI Σύνεδρός ἐστι ταῖς προεκκειμέναις ἀρετὴ καὶ ἣν καλοῦσιν αὔξησιν, ὅταν δεχομένων τῶν πραγμάτων καὶ ἀγώνων κατὰ πε- 11 αὔξησις

2 μόνον οὐκ corr. μονονοὐκ P | 3 φέρονται Manutius: φέροντα P | 4 post ναυαγίου defectum notavit Iahnius, nihil interiisse cum aliis Herselius iudicat in libello de cit. script. p. 40 | ὁ del. Rohdenus comm. Bonn. p. 73 | 5 ἣν P ἦν corr. P | 'reliqua omisit scriptor' Iahnius | ὡς ⟨ἂν⟩ Ruhnkenius: ὡσ P | ἀριστ**δην P ἀριστίνδην P | 6 ἐπικρίναντες Ruhnkenius ⟨ἐκλέξαντες καὶ⟩ ἐκκαθήραντες Toupius | 7 διαμέσου P | 8 ψύγματα P, Rohdius rhein. mus. XXXV p. 310 ψήγματα Manutius, Iahnius | αι P ἢ suprascr. p | ἐμποιοῦν τὰ scripsi ita interpretatus ὡσανεὶ (cf. p. 75, 22) ψύγματα ἢ ἀραιώματα ἐμποιοῦν (h. e. ὃ ἐμποιεῖ sive ὃ ἂν ἐμποιῇ) τὰ μεγέθη λυμαίνεται; de participio cf. ad p. 68, 5 et I. Bekkeri Hom. blätt. II p. 41: ἐμποιοῦντα P ἐμποιούμενα τὰ Buryus class. rev. 1887 p. 302, Meinelius p. 47 sq. ἐμποιοῦντα ⟨τὰ⟩ Wendlandus berl. phil. wochenschr. 1888 p. 232, Ianzonus de subl. lib. p. XXI sq. ἐμποιοῦντα ⟨εἰς τὰ⟩ Rohdius l. c. ἐμποιοῦντα ⟨ἐς⟩ μ. Robertsius ἀραιώματα ⟨τὰ⟩ ἐμποιοῦντα μ. B. Keilius wochenschr. f. class. phil. 1889 p. 1286 ἀραιώματα· ἐμποιεῖ δὲ μ. Th. Hultzschius jahrb. f. class. phil. XXXVI p. 369 sq. μέσου (λυμαίνεται γὰρ ἀραιώματα) ἓν ποιοῦντες τὰ μεγέθη συνοικονομουμένῃ τῇ πρὸς Arnimius wien. stud. XXIV p. 450 sq. | ψήγματα, ἃ εἰς ἀραιώματα ἐμβύεται, τὰ μ. Ruhnkenius ψήγματα, τὰ ἀραιώματα (sive παραπληρώματα) ἐμπιλοῦντα, τὰ μ. Tollius ψήγματα ἢ ἀραιώματα, τὰ ἐμποιοῦντα μέγεθος Toupius τὰ ἐμποιοῦντ' ἂν μεγέθη Dobraeus adv. I p. 565 | ἢ ἀραιώματα ἐμποιοῦντα μεγέθη συνοικοδομούμενα (vel συντετειχισμένα) del. Tollius | συνοικοδομούμενα Manutius, del. Pearcius | 9 τῇ ⟨τε⟩ Tollius (cf. p. 53, 3; 72, 17): τῇ P, Iahnius ⟨καὶ⟩ τῇ Faber | σχέσει ⟨καὶ⟩ Rohdius | συντετειχι*|σμένα p συντετειχισ|μένα P, unde συνεστοιχισμένα vel συνεστιχισμένα Ellisius Hermath. IX p. 386 | 10 πρ·εκκειμέναις: praeter τὸ μεγαλοφυές vel μεγαλοφροσύνην quae prima pars est (p. 14, 8—22, 9) eam maxime ἀρετήν (cf. 22, 19) dicit quae συνθέσει τῶν ἐμφερομένων (p. 22, 10—27, 9) continetur, cui cognatam esse αὔξησιν ipse declarat | καὶ del. Tollius, Iahnius | ἀρετή τις ἦν Rohdenus comm. Bonn. p. 70, sed καὶ ne addubitetur cf. p. 22, 10; 30, 17; 33, 6 | 11 κατὰ — ἀναπαύλας del. Kayserus n. iahrb. LXX p. 292

3 ARCHILOCHUS fr. 43 B. ἵστη κατ' ἤκην κύματός τε κἀνέμου. fr. 23 ψύχας ἔχοντες κυμάτων ἐν ἀγκάλαις. cf. Bergkius ad Archiloch. fr. 9 poet. lyr. Gr. II p. 386 ed. IV et opp. II p. 202. Wilamowitzius Herm. X p. 344 | 4 DEMOSTHENES DE COR. 169. HERMOGENES DE ID. II 1 VOL. III P. 303 W. II P. 349 SP.

ριόδους ἀργίας τε πολλὰς καὶ ἀναπαύλας ἕτερα ἑτέροις ἐπεισ-
κυκλούμενα μεγέθη συνεχῶς ἐπεισάγηται κατὰ ἐπίβασιν. τοῦτο 2
δὲ εἴτε διὰ τοπηγορίαν, εἴτε δείνωσιν, ἢ πραγμάτων ἢ κατα-
185 v. σκευῶν ἐπίρρωσιν, εἴτ᾽ ἐποικονομίαν ἔργων ἢ παθῶν | (μυρίαι
γὰρ ἰδέαι τῶν αὐξήσεων) γίνοιτο, χρὴ γινώσκειν ὅμως τὸν ῥή-
τορα, ὡς οὐδὲν ἂν τούτων καθ᾽ αὑτὸ συσταίη χωρὶς ὕψους τέ-
λειον, πλὴν εἰ μὴ ἐν οἴκτοις ἄρα νὴ Δία ἢ ἐν εὐτελισμοῖς, τῶν
δ᾽ ἄλλων αὐξητικῶν ὅτου περ ἂν τὸ ὑψηλὸν ἀφέλῃς, ὡς ψυχὴν
ἐξαιρήσεις σώματος· εὐθὺς γὰρ ἀτονεῖ καὶ κενοῦται τὸ ἔμπρα-
κτον αὐτῶν μὴ τοῖς ὕψεσι συνεπιρρωννύμενον. ᾗ μέντοι δια- 3
φέρει τοῦ ἀρτίως εἰρημένου τὰ νῦν παραγγελλόμενα (περιγραφὴ
γάρ τις ἦν ἐκεῖνο τῶν ἄκρων λημμάτων καὶ εἰς ἑνότητα σύν-
ταξις) καὶ τίνι καθόλου τῶν αὐξήσεων παραλλάττει τὰ ὕψη,
τῆς σαφηνείας αὐτῆς ἕνεκα συντόμως διοριστέον. ὁ μὲν οὖν XII
τῶν τεχνογράφων ὅρος ἔμοιγ᾽ οὐκ ἀρεστός. αὔξησίς ἐστι, φασί,
λόγος μέγεθος περιτιθεὶς τοῖς ὑποκειμένοις· δύναται γὰρ ἀμέ-
λει καὶ ὕψους καὶ πάθους καὶ τρόπων εἶναι κοινὸς οὗτος ὅρος,
ἐπειδὴ κἀκεῖνα τῷ λόγῳ περιτίθησι ποιόν τι μέγεθος. ἐμοὶ δὲ
φαίνεται ταῦτα ἀλλήλων παραλλάττειν, ᾗ κεῖται τὸ μὲν ὕψος
ἐν διάρματι, ἡ δ᾽ αὔξησις καὶ ἐν πλήθει· δι᾽ ὃ κεῖνο μὲν κἂν
νοήματι ἑνὶ πολλάκις, ἡ δὲ πάντως μετὰ ποσότητος καὶ περιου-
σίας τινὸς ὑφίσταται. καὶ ἔστιν ἡ αὔξησις, ὡς τύπῳ περιλα- 2
βεῖν, συμπλήρωσις ἀπὸ πάντων τῶν ἐμφερομένων τοῖς πράγμα-
σιν μορίων καὶ τόπων, ἰσχυροποιοῦσα τῇ ἐπιμονῇ τὸ κατεσκευα-

---

1 ἀργίας Rothsteinius Herm. XXII p. 543 sq. coll. rhet. gr. III p. 176, 8 Sp.: ἀρχάς P, Iahnius | 2 κατ᾽ ἐπίτασιν Wilamowitzius Herm. X p. 341 κατ᾽ ἐπίστασιν Rothsteinius | 3 **τε διὰ P εἴτε διὰ P | δείνωσιν πραγμάτων Portus | εἴτε πραγμάτων Tollius | ἢ πραγματικῶν κατασκευῶν Ruhnkenius | ἢ πραγμάτων del. Pearcius | ἢ πραγμάτων — ἐπίρρωσιν del. Vaucherus | δείνωσιν ἢ πρ. ἢ κατασκευῶν, εἴτ᾽ ἐπίρρωσιν, εἴτ᾽ οἰκονομίαν Spengelius | 4 εἴτ᾽ ἐποικοδομίαν Wendlandus l. s. c., sed cf. Meinelius p. 49 sq. | 5 γίνοιτο (post parenthesin) Morus: γίνοιντο P | γινω*|σκειν p γινωσ|κειν P | 9 κενοῦται] σβέννυται Ruhnkenius χαυνοῦται Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 304 | 10 συνεπιρρωνύμενον P | διαφέρη P διαφέρει P | 13 παραλάττει P | 14 αὖθις Schurzfleischius | 15 ὅρος αὐξήσεως in marg. P | 17 ὁ ὅρος Manutius, Iahnius, non recte: cf. ad Aristot. poet. p. 98 ed. III | 20 διόπερ Manutius | κεῖνο P, Rohdenus comm. Bonn. p. 70 ἐκεῖνο Robortellus, Iahnius | 23 πράγμασι μορίων Portus: πράγμασιν ὁρίων P

15 ANON. RHET. I P. 457 SP. P. 393 H. αὔξησίς ἐστι λόγος μεῖζον ποιῶν φαίνεσθαι τὸ πρᾶγμα.

σμένον, ταύτῃ τῆς πίστεως διεστῶσα, ὅτι ἡ μὲν τὸ ζητούμενον
ἀποδεί | * *

* * | πλουσιώτατα, καθάπερ τι πέλαγος, εἰς ἀναπεπτα- 186 r.
3 μένον κέχυται πολλαχῇ μέγεθος. ὅθεν οἶμαι κατὰ λόγον ὁ μὲν
ῥήτωρ ἅτε παθητικώτερος πολὺ τὸ διάπυρον ἔχει καὶ θυμικῶς
ἐκφλεγόμενον, ὁ δὲ καθεστὼς ἐν ὄγκῳ καὶ μεγαλοπρεπεῖ σε-
4 μνότητι οὐκ ἔψυκται μέν, ἀλλ᾽ οὐχ οὕτως ἐπέστραπται. οὐ κατ᾽
ἄλλα δέ τινα ἢ ταῦτα, ἐμοὶ δοκεῖ, φίλτατε Τερεντιανέ, (λέγω
δέ, ⟨εἰ⟩ καὶ ἡμῖν ὡς Ἕλλησιν ἐφεῖταί τι γινώσκειν) καὶ ὁ Κι-
κέρων τοῦ Δημοσθένους ἐν τοῖς μεγέθεσι παραλλάττει. ὁ μὲν
γὰρ ἐν ὕψει τὸ πλέον ἀποτόμῳ, ὁ δὲ Κικέρων ἐν χύσει, καὶ ὁ
μὲν ἡμέτερος διὰ τὸ μετὰ βίας ἕκαστα ἔτι δὲ τάχους ῥώμης
δεινότητος οἷον καίειν τε ἅμα καὶ διαρπάζειν σκηπτῷ τινι παρ-
εικάζοιτ᾽ ἂν ἢ κεραυνῷ, ὁ δὲ Κικέρων ὡς ἀμφιλαφής τις ἐμ-
πρησμὸς οἶμαι πάντη νέμεται καὶ ἀνειλεῖται, πολὺ ἔχων καὶ
ἐπίμονον ἀεὶ τὸ καῖον καὶ διακληρονομούμενον ἄλλοτ᾽ ἀλλοίως
5 ἐν αὐτῷ καὶ κατὰ διαδοχὰς ἀνατρεφόμενον. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
ὑμεῖς ἂν ἄμεινον ἐπικρίνοιτε, καιρὸς δὲ τοῦ Δημοσθενικοῦ μὲν
ὕψους καὶ ὑπερτεταμένου ἔν τε ταῖς δεινώσεσι καὶ τοῖς σφο-
δροῖς πάθεσι, καὶ ἔνθα δεῖ τὸν ἀκροατὴν τὸ σύνολον ἐκπλῆξαι,
τῆς δὲ χύσεως, ὅπου χρὴ καταντλῆσαι· τοπηγορίαις τε γὰρ καὶ

---

2 ἀποδείκνυσιν Manutius | in P desunt duo folia | 9 ἐπέστραπται P, Rothsteinius Herm. XXII p. 536 sq. coll. Philostr. vit. soph. I 17 (p. 20, 6 Teubn.) σεμνότης ἡ μὲν Δημοσθένους ἐπεστραμμένη μᾶλλον; cf. ibid. p. 7, 4: ἀπαστράπτει Bentleius ἐπισκήπτει Vaucherus | 11 ⟨εἰ⟩ καὶ Manutius: καὶ P | 12 τίνι παραλάτει Κικέρων Δημοσθένους P in marg. | 16 ἢ κεραυνῷ del. Valckenarius ad Eurip. Hipp. 438 ἢ χειμάρρῳ Ruhnkenius | ἐμπρισμὸσ P ἐμπρησμὸσ P | 18 διακληρονομ**μενον P διακληρονομούμενον P | 20 δημο*|σθενικοῦ ex δημοσ|θενικοῦ P | 21 καὶ ὑπερτεταμένου del. Rohdenus comm. Bonn. p. 79 | 22 ἀκρο|ατὴν (ο corr. in ras.) P | 23 τοπηγορίαις αὕτη γὰρ Tollius

11 PLUTARCHUS DEMOSTH. 3 τὸ δὲ τοὺς λόγους ⟨Δημοσθένους· καὶ Κικέρωνος⟩ ἀντεξετάζειν καὶ ἀποφαίνεσθαι, πότερος ἡδίων ἢ δεινότερος εἰπεῖν, ἐάσομεν. κἀκεῖ γάρ, ὥς φησιν ὁ Ἴων, ‘δελφῖνος ἐν χέρσῳ βία’, ἣν ὁ περιττὸς ἐν ἅπασι Κεκίλιος ἀγνοήσας ἐνεανιεύσατο σύγκρισιν τοῦ Δημοσθένους καὶ Κικέρωνος ἐξενεγκεῖν. ἀλλὰ γὰρ ἴσως, εἰ παντὸς ἦν τὸ γνῶθι σεαυτὸν ἔχειν πρόχειρον, οὐκ ἂν ἐδόκει πρόσταγμα θεῖον εἶναι. | 20 CICERO ORAT. 70, 234 cuius ⟨Demosthenis⟩ non tam vibrarent fulmina illa, nisi numeris contorta ferrentur. | 23 PLATO REP. I P. 344 D

ἐπιλόγοις κατὰ τὸ πλέον καὶ παραβάσεσι καὶ τοῖς φραστικοῖς ἅπασι καὶ ἐπιδεικτικοῖς, ἱστορίαις τε καὶ φυσιολογίαις, καὶ οὐκ ὀλίγοις ἄλλοις μέρεσιν ἁρμόδιος.

Ὅτι μέντοι ὁ Πλάτων (ἐπάνειμι γάρ) τοιούτῳ τινὶ χεύ- XIII
186 v. ματι ἀψοφητὶ ῥέων | οὐδὲν ἧττον μεγεθύνεται, ἀνεγνωκὼς τὰ ἐν τῇ Πολιτείᾳ τὸν τύπον οὐκ ἀγνοεῖς. 'οἱ ἄρα φρονήσεως' φησί 'καὶ ἀρετῆς ἄπειροι εὐωχίαις δὲ καὶ τοῖς τοιούτοις ἀεὶ συνόντες κάτω ὡς ἔοικε φέρονται καὶ ταύτῃ πλανῶνται διὰ βίου, πρὸς δὲ τὸ ἀληθὲς ἄνω οὔτ' ἀνέβλεψαν πώποτε οὔτ' ἀνηνέχθησαν οὐδὲ βεβαίου τε καὶ καθαρᾶς ἡδονῆς ἐγεύσαντο, ἀλλὰ βοσκημάτων δίκην κάτω ἀεὶ βλέποντες καὶ κεκυφότες εἰς γῆν καὶ εἰς τραπέζας βόσκονται χορταζόμενοι καὶ ὀχεύοντες, καὶ ἕνεκα τῆς τούτων πλεονεξίας λακτίζοντες καὶ κυρίττοντες ἀλλήλους σιδηροῖς κέρασι καὶ ὁπλαῖς ἀποκτιννύουσι δι' ἀπληστίαν'.

περὶ μιμήσεως

Ἐνδείκνυται δ' ἡμῖν οὗτος ἀνήρ, εἰ βουλοίμεθα μὴ κατο- 2
λιγωρεῖν, ὡς καὶ ἄλλη τις παρὰ τὰ εἰρημένα ὁδὸς ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ τείνει. ποία δὲ καὶ τίς αὕτη; τῶν ἔμπροσθεν μεγάλων συγγραφέων καὶ ποιητῶν μίμησίς τε καὶ ζήλωσις. καί γε τούτου, φίλτατε, ἀπρὶξ ἐχώμεθα τοῦ σκοποῦ· πολλοὶ γὰρ ἀλλοτρίῳ θεοφοροῦνται πνεύματι τὸν αὐτὸν τρόπον, ὃν καὶ τὴν Πυθίαν λό-

1 ἀπολόγοις ς | ἐκφραστικοῖς Portus | 3 ἁρμόδιο*σ P | 4 ὁ del. Rohdenus comm. Bonn. p. 73 | ἐπάνειμι (cf. p. 69, 13) ad eam partem, quae in perditis foliis p. 29, 2 periit, quae αὔξησιν (p. 27, 10) persecuta ad hanc χύσεως naturam et differentiam devenit. quare quod in margine p. 29, 5 posueram II σφοδρὸν πάθος delendum erat. cf. Rothsteinius Herm. XXIII p. 19 Marxius wien. stud. XX p. 173 | ῥεύματι Gennadius | 6 πολι*τείαι (ι prius in ras.) P | τὸν τύπον (ut ortum ex gloss. τὸν τόπον) del. Faber, Iahnius | 8 ὡς ἔοικε καὶ μέχρι πάλιν πρὸς τὸ μεταξὺ φέρονταί τε καὶ — βίου ὑπερβάντες δὲ τοῦτο πρὸς τὸ ἀληθῶς ἄνω — ἠνέχθησαν, οὐδὲ τοῦ ὄντος τῷ ὄντι ἐπληρώθησαν, οὐδὲ βεβαίου codd. Platonis | 14 ἀλλήλους codd. Platonis: ἀλλήλοισ P | κέρασί τε καὶ .. ἀποκτιννύασι codd. Platonis | 16 ἀνὴρ P ὁ ἀνὴρ Manutius | 17 τὰ εἰρημένα intelligit quas supra p. 27, 10 προεκκειμένας ἀρετάς dixit et quam iis ibidem addidit αὔξησιν | 18 ⟨ἡ⟩ τῶν Manutius, Iahnius | 19 καὶ τούτου γε Manutius | φιλ*τατε P | 20 ἐχόμεθα P ἐχώμεθα P

ταῦτα εἰπὼν ὁ Θρασύμαχος ἐν νῷ εἶχεν ἀπιέναι, ὥσπερ βαλανεὺς ἡμῶν καταντλήσας κατὰ τῶν ὤτων ἀθρόον καὶ πολὺν τὸν λόγον. | 5 PLATO THEAETET. P. 144 B οἷον ἐλαίου ῥεῦμα ἀψοφητὶ ῥέοντος. | 6 PLATO REP. IX P. 586 A. | 21 DIODORUS XVI, 26, 4 πολλῶν καθαλλομένων εἰς τὸ χάσμα διὰ τὸν ἐνθουσιασμὸν δόξαι .. προφῆτιν μίαν πᾶσι καταστῆσαι γυναῖκα καὶ διὰ ταύτης γίνεσθαι τὴν χρησμολογίαν. ταύτῃ δὲ κατασκευασθῆναι

γος ἔχει τρίποδι πλησιάζουσαν, ἔνθα ῥῆγμά ἐστι γῆς ἀναπνεῖν ὥς φασιν ἀτμὸν ἔνθεον, αὐτόθεν ἐγκύμονα τῆς δαιμονίου καθισταμένην δυνάμεως παραυτίκα χρησμῳδεῖν κατ' ἐπίπνοιαν, οὕτως ἀπὸ τῆς τῶν ἀρχαίων μεγαλοφυΐας εἰς τὰς τῶν ζηλούντων ἐκείνους ψυχὰς ὡς ἀπὸ ἱερῶν στομίων ἀπόρροιαί τινες
φέρονται, ὑφ' ὧν ἐπιπνεόμενοι καὶ οἱ μὴ λίαν φοιβαστικοὶ τῷ 187 r.
3 ἑτέρων συνενθουσιῶσι μεγέθει. μόνος Ἡρόδοτος Ὁμηρικώτατος ἐγένετο; Στησίχορος ἔτι πρότερον ὅ τε Ἀρχίλοχος, πάντων δὲ τούτων μάλιστα ὁ Πλάτων, ἀπὸ τοῦ Ὁμηρικοῦ κείνου νάματος εἰς αὐτὸν μυρίας ὅσας παρατροπὰς ἀποχετευσάμενος. καὶ ἴσως ἡμῖν ἀποδείξεων ἔδει, εἰ μὴ τὰ ἐπ' εἴδους καὶ οἱ περὶ
4 Ἀμμώνιον ἐκλέξαντες ἀνέγραψαν. ἔστιν δ' οὐ κλοπὴ τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ὡς ἀπὸ καλῶν εἰδῶν [ἢ] πλασμάτων ἢ δημιουργημά-

1 ἔνθα — ἔνθεον del. Reiskius | ἀναπνέον Manutius | 2 αὐτόθεν, καὶ Manutius | ἐγκύμονα: cf. p. 14, 11 | 3 κατ' ἐπίπνοιαν del. Wilamowitzius Herm. X p. 337, cf. ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 9 | 7 ἢ μόνος Morus, Iahnius τί; μόνος Toupius μῶν ὁ Schurzfleischius οὐ γὰρ μόνος Tollius | ὁ μὲν Ἡρόδοτος — Στησίχορος δὲ Faber | 8 ὅ τε Manutius: ὅ γε P καὶ Robortellus | 10 αὐτὸν Faber: αὐτόν P | παρατροπὰς ⟨φαίνεται⟩ Reiskius | 11 ἡμῖν ⟨ἂν⟩ G. S. A. class. journ. III, 5 p. 67 | ἐπ' εἴδους Faber: ἐπ' ἰνδοὺσ P (cf. p. 79, 2) ἐπὶ μέρους (cf. p. 2, 14) Reiskius | 12 πρᾶγμα ἄλλως, ἀπὸ Seagerus class. journ. XXIII, 46 p. 318 | 13 εἰδῶν Tollius: ἠθῶν P λίθων Dielsius Herm. XIII p. 6 | ἢ θεῶν (h. e. spectaculis) ἢ πλασμ. Buryus class. rev. 1887 p. 301; ἠθῶν si quis cum Reiskio tueri velit, possit uti Platonis de rep. III p. 401, sed ista comparatio poscere εἰδῶν videtur: cf. Euripid. Hel. 262 sq. | ἢ prius del. Wilamowitzius: quo fit ut apertior sit sententia, dicitur enim ἀπὸ καλῶν εἰδῶν ἀποτύπωσις quae fit πλάσμασι vel δημιουργήμασιν | ἢ δημιουργημάτων del. Iahnius, sed cf. Luciani II p. 93, 19 Bekk. τὸ τῆς φύσεως τοῦτο πλάσμα καὶ δημιούργημα, et Iamblichi verba ad p. 66, 12 adscripta

μηχανὴν ἐφ' ἣν ἀναβαίνουσαν ἀσφαλῶς ἐνθουσιάζειν καὶ μαντεύεσθαι τοῖς βουλομένοις. εἶναι δὲ τὴν μηχανὴν τρεῖς ἔχουσαν βάσεις, ἀφ' ὧν αὐτὴν τρίποδα κληθῆναι. IUSTINUS XXIV, 6, 9 in hoc rupis amfractu media ferme montis altitudine planities exigua est atque in ea profundum terrae foramen, quod in oracula patet; ex quo frigidus spiritus vi quadam velut amento in sublime expulsus mentes vatum in vecordiam vertit inpletasque deo responsa consulentibus dare cogit. PLUTARCHUS AMAT. P. 763 A τί τοσοῦτον ἡ Πυθία πέπονθεν ἁψαμένη τοῦ τρίποδος; | 2 POLLUX I, 15 εἰ δέ που καὶ πνεῦμα εἴη μαντικόν, — τὸ πνεῦμα δὲ εἴποις ἂν καὶ ἀτμὸν μαντικόν. | 9 HERACLITUS ALL. HOM. c. 18 ταῦτα ὥσπερ ἐκ πηγῆς τῶν Ὁμηρικῶν ἐπῶν εἰς τοὺς ἰδίους διαλόγους ὁ Πλάτων μετήρδευσεν. | 12 SCHOL. A HOMERI IL. I, 540 ἔρδεσκεν· Ἀμμώνιος ἐν τῷ περὶ τῶν ὑπὸ Πλάτωνος μετενηνεγμένων ἐξ Ὁμήρου διὰ τοῦ ζ προφέρεται ἔρεζεν. SUIDAS Ἀμμώνιος Ἀμμωνίου Ἀλεξανδρεύς, Ἀλεξάνδρου γνώριμος, ὃς καὶ διεδέξατο τὴν σχολὴν Ἀριστάρχου πρὸ τοῦ μοναρχῆσαι τὸν Αὔγουστον.

των ἀποτύπωσις. καὶ οὐδ' ἂν ἐπακμάσαι μοι δοκεῖ τηλικαῦτά
τινα τοῖς τῆς φιλοσοφίας δόγμασι καὶ εἰς ποιητικὰς ὕλας πολλα-
χοῦ συνεμβῆναι καὶ φράσεις, εἰ μὴ περὶ πρωτείων νὴ Δία παντὶ
θυμῷ πρὸς Ὅμηρον, ὡς ἀνταγωνιστὴς νέος πρὸς ἤδη τεθαυμα-
σμένον, ἴσως μὲν φιλονεικότερον καὶ οἱονεὶ διαδορατιζόμενος,
οὐκ ἀνωφελῶς δ' ὅμως διηριστεύετο. 'ἀγαθὴ' γὰρ κατὰ τὸν
Ἡσίοδον 'ἔρις ἥδε βροτοῖσι'. καὶ τῷ ὄντι καλὸς οὗτος καὶ
ἀξιονικότατος εὐκλείας ἀγών τε καὶ στέφανος, ἐν ᾧ καὶ τὸ
ἡττᾶσθαι τῶν προγενεστέρων οὐκ ἄδοξον. οὐκοῦν καὶ ἡμᾶς, XIV
ἡνίκ' ἂν διαπονῶμεν ὑψηγορίας τι καὶ μεγαλοφροσύνης δεόμε-
νον, καλὸν ἀναπλάττεσθαι ταῖς ψυχαῖς, πῶς ἂν εἰ τύχοι ταὐτὸ
τοῦθ' Ὅμηρος εἶπεν, πῶς δ' ἂν Πλάτων ἢ Δημοσθένης ὕψω-
σαν ἢ ἐν ἱστορίᾳ Θουκυδίδης. προσπίπτοντα γὰρ ἡμῖν κατὰ
187 v. ζῆλον ἐκεῖνα τὰ πρόσωπα καὶ οἷον διαπρέποντα τὰς ψυχὰς
ἀνοίσει πως πρὸς τὰ ἀνειδωλοποιούμενα μέτρα· ἔτι δὲ μᾶλλον, 2
εἰ κἀκεῖνο τῇ διανοίᾳ προσυπογράφοιμεν, πῶς ἂν τόδε τι ὑπ'
ἐμοῦ λεγόμενον παρὼν Ὅμηρος ἤκουσεν ἢ Δημοσθένης, ἢ πῶς
ἂν ἐπὶ τούτῳ διετέθησαν· τῷ γὰρ ὄντι μέγα τὸ ἀγώνισμα,
τοιοῦτον ὑποτίθεσθαι τῶν ἰδίων λόγων δικαστήριον καὶ θέατρον
καὶ ἐν τηλικούτοις ἥρωσι κριταῖς τε καὶ μάρτυσιν ὑπέχειν τῶν
γραφομένων εὐθύνας. * * πεπαῖχθαι. πλέον δὲ τούτων παρορ- 3
μητικόν, εἰ προστιθείης, πῶς ἂν ἐμοῦ ταῦτα γράψαντος ὁ μετ'
ἐμὲ πᾶς ἀκούσειεν αἰών; εἰ δέ τις αὐτόθεν φοβοῖτο, μὴ τοῦ

---

1 ἐμβιβάσαι Manutius ἐπιπάσαι Morus ἐποχμάσαι Reiskius ἐγκαταμίξαι Toupius | 2 τοῖς om. P add. p | 8 ἀξιονικό*τατος P ἀξιονεικότατος G. S. A. class. journ. III, 5 p. 67 | 12 ὕψωσεν Pearcius | 13 προσπίπτοντα Manutius: προπίπτοντα P | 14 διατρέποντα Reiskius | 15 μετέωρα Langbaenius | 16 τόδε τὸ Morus | 18 τοῦτο P τούτω P | 21 πεπ**χθαι P πεπαῖχθαι P om. Robortellus asterisco posito, del. Spengelius, Wilamowitzius (causa interpolatae vocis indicata) Herm. x p. 340, Cobetus mnem. n. s. x p. 321; ego defectus indicium feci ratus in εὐθύνας sententiam absolvi quidem sed πεπαῖχθαι residuum esse ex altera, cuius exemplum posui ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 15; cf. Ianzonum de sublim. lib. p. XXII qui ex Athenaeo affert (501 e) Timarchi verba πεπαῖχθαί τις ἂν οἰηθείη τὴν λέξιν | τετάχθαι Morus πεπεῖσθαι Reiskius προσῆχθαι Weiskius f. καὶ μὴ παῖξαι Manutius καὶ μὴ πταῖσαι Langbaenius

---

7 HESIODUS OPP. 24 | 8 EURIPIDES ANTIOPA (853 Nck. II) καὶ τα- τα δρῶν κάλλιστον ἕξεις στέφανον εὐκλείας ἀεί. SOPHOCLES AIAC. 465 ὧν αὐτὸς ἔσχε στέφανον εὐκλείας μέγαν. EURIPIDES SUPPL. 315 πόλε. παρόν σοι στέφανον εὐκλείας λαβεῖν.

ἰδίου βίου καὶ χρόνου φθέγξαιτό τι ὑπερήμερον, ἀνάγκη καὶ τὰ
συλλαμβανόμενα ὑπὸ τῆς τούτου ψυχῆς ἀτελῆ καὶ τυφλὰ ὥσ-
περ ἀμβλοῦσθαι, πρὸς τὸν τῆς ὑστεροφημίας ὅλως μὴ τελεσ-
φορούμενα χρόνον. 4

περὶ φαντασίας

XV Ὄγκου καὶ μεγαληγορίας καὶ ἀγῶνος ἐπὶ τούτοις, ὦ νεα-
νία, καὶ αἱ φαντασίαι παρασκευαστικώταται· οὕτω γοῦν * *,
εἰδωλοποιΐας αὐτὰς ἔνιοι λέγουσι. καλεῖται μὲν γὰρ κοινῶς
φαντασία πᾶν τὸ ὁπωσοῦν ἐννόημα γεννητικὸν λόγου παριστά-
μενον, ἤδη δ' ἐπὶ τούτων κεκράτηκεν τοὔνομα, ὅταν ἃ λέγεις
2 ὑπ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ πάθους βλέπειν δοκῇς καὶ ὑπ' ὄψιν τιθῇς
τοῖς ἀκούουσιν. ὡς δ' ἕτερόν τι ἡ ῥητορικὴ φαντασία βούλεται
καὶ ἕτερον ἡ παρὰ ποιηταῖς, οὐκ ἂν λάθοι σε, οὐδ' ὅτι τῆς 188 r.

---

1 οὐ φθέγξαιτο Pearcius | ὑπερηρμένον Wilamowitzius Herm. x p. 340, sed cf. Martensius de lib. π. ὕψ. p. 21 | 3 ὅλης Manutius ὅλον G. S. A. class. journ. III, 5 p. 67 | 5 ὦ νεανία P, prob. Rothsteinius Herm. XXII p. 538 Ianzonus de subl. lib. p. XXIII cf. Robertsium praef. p. 19; Wilamowitzius ὦ νεανία affert ex Phaedro Platonis p. 257 c ὦ Τερεντιανὲ Schurzfleischius, Iahnius ὦ γενναῖε Steinheilius | 6 οὕτω] οὐκ εὖ Rohdius rhein. mus. XXXV p. 312 | defectum statuit Martensius de lib. π. ὕψ. p. 20, quem ita supplevit οὕτω γοῦν ⟨ἐγώ φημι καίτοιγε εἰδὼς ὅτι⟩ εἰδωλοποιΐας; de defectu non dubito ne nunc quidem contrarii ratione aperta: suppleri haud scio an satis sit οὕτω γοῦν ⟨ἐγὼ καλῶ⟩ cf. p. 39, 10 | 7 γοῦν τὰς εἰδωλοποιΐας Dobraeus adv. I p. 565 εἰδωλοποιοὺς Reiskius | αὐτὰς del. Morus τὰς αὐτὰς Ellisius Hermath. IX p. 386 | 8 ἐννοήματι Spengelius | 9 ἰδίως δ' Manutius | λέγεις Spengelius: λέγησ P, prob. Brambsius n. phil. rundschau 1888 p. 36 | 12 ἢ παρὰ P | λάθοι* P

---

6 QUINTILIANUS VI, 2, 29 quas φαντασίας Graeci vocant, nos sane visiones appellemus, per quas imagines rerum absentium ita repraesentantur animo, ut eas cernere oculis ac praesentes habere videamur, has quisquis bene conceperit, is erit in affectibus potentissimus: quidam dicunt εὐφαντασίωτον. cf. XII, 10, 6 concipiendis visionibus, quas φαντασίας vocant, Theon Samius . . est praestantissimus. | HERMOGENES PROGYMN. 9 I P. 45 W. εἰδωλοποιΐαν δέ φασιν ἐκεῖνο, ὅταν τοῖς τεθνεῶσι λόγους περιάπτωμεν. APHTHONIUS PROGYMN. 11 I P. 101 W. εἰδωλοποιΐα δὲ ⟨ἠθοποιΐα⟩ ἡ πρόσωπον μὲν ἔχουσα γνώριμον τεθνεὸς δὲ καὶ τοῦ λέγειν παυσάμενον· ὡς ἐν Δήμοις Εὔπολις ἔπλασεν καὶ Ἀριστείδης ἐν τῷ ὑπὲρ τῶν τεσσάρων· ὅθεν καὶ εἰδωλοποιΐα προσαγορεύεται. cf. PLATONIUS DE CHAR. 2 Εὔπολις δὲ εὐφάνταστος μὲν εἰς ὑπερβολήν ἐστι κατὰ τὰς ὑποθέσεις. τὰς γὰρ εἰσηγήσεις μεγάλας τῶν δραμάτων ποιεῖται καὶ ἥνπερ ἐν τῇ παραβάσει φαντασίαν κινοῦσιν οἱ λοιποί, ταύτην ἐκεῖνος ἐν τοῖς δράμασιν, ἀναγαγεῖν ἱκανὸς ὢν ἐξ Ἅιδου νομοθετῶν πρόσωπα καὶ δι' αὐτῶν εἰσηγούμενος ἢ περὶ θέσεως νόμων ἢ καταλύσεως.

περὶ φαντασίας

μὲν ἐν ποιήσει τέλος ἐστὶν ἔκπληξις, τῆς δ' ἐν λόγοις ἐνάργεια,
ἀμφότεραι δ' ὅμως τό τε * ἐπιζητοῦσι καὶ τὸ συγκεκινημένον.

ὦ μῆτερ, ἱκετεύω σε, μὴ 'πίσειέ μοι
τὰς αἱματωποὺς καὶ δρακοντώδεις κόρας·
αὗται γάρ, αὗται πλησίον θρώσκουσί μου.

καί

οἴμοι, κτανεῖ με· ποῖ φύγω;

ἐνταῦθ' ὁ ποιητὴς αὐτὸς εἶδεν Ἐρινύας· ὃ δὲ ἐφαντάσθη, μι-
κροῦ δεῖν θεάσασθαι καὶ τοὺς ἀκούοντας ἠνάγκασεν. ἔστι μὲν 3
οὖν φιλοπονώτατος ὁ Εὐριπίδης δύο ταυτὶ πάθη, μανίας τε καὶ
ἔρωτας, ἐκτραγῳδῆσαι, κἀν τούτοις ὡς οὐκ οἶδ' εἴ τισιν ἑτέ-
ροις ἐπιτυχέστατος, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ταῖς ἄλλαις ἐπιτίθεσθαι
φαντασίαις οὐκ ἄτολμος. ἥκιστά γέ τοι μεγαλοφυὴς ὢν ὅμως
τὴν αὐτὸς αὑτοῦ φύσιν ἐν πολλοῖς γενέσθαι τραγικὴν προσηνάγκασεν καὶ παρ' ἕκαστα ἐπὶ τῶν μεγεθῶν, ὡς ὁ ποιητής,

οὐρῇ ἓ πλευράς τε καὶ ἰσχίον ἀμφοτέρωθεν
μαστίεται, ἓὲ δ' αὐτὸν ἐποτρύνει μαχέσασθαι.

τῷ γοῦν Φαέθοντι παραδιδοὺς τὰς ἡνίας ὁ Ἥλιος 'ἔλα δὲ μήτε 4
Λιβυκὸν αἰθέρ' εἰσβαλών· κρᾶσιν γὰρ ὑγρὰν οὐκ ἔχων ἁψῖδα
σὴν κάτω διήσει' φησίν, εἶθ' ἑξῆς 'ἵει δ' ἐφ' ἑπτὰ Πλειάδων
ἔχων δρόμον'.

1 ἐμποιήσει P | ἔμπληξις Robortellus | 2 δ' ὁμοίως Rothsteinius | τό τ* ⟨ἔνθεον⟩ Morus τοῦτό τε Gennadius τό τε ⟨παθητικὸν⟩ (cf. p. 52, 15) Kayserus n. iahrb. LXX p. 293 τό τε ⟨ἐνθουσιαστικὸν⟩ Rothsteinius τοῦτ' ἐπιζητοῦσι τὸ Manutius, hinc ταὐτὸν Toupius ταὐτὸ τοῦτ' ἐπιζ. Weiskius | 7 κτενεῖ vel κτείνει codd. Euripidis | 8 οὐκ εἶδεν Manutius | ὃ Manutius: ὁ P | 11 εἴ τις ἕτερος Stanleius in vita Aesch. p. 64 Butl. | ἑτέ*|ροισ P | 14 τὴν αὑτὸς αὑτοῦ: de collocatione v. Hauptius opp. II 186 | 15 ἐπὶ del. Morus ἐστὶ Vaucherus, sed ἐπὶ praepositionis in periphrasi usus huic scriptori tam familiaris est (cf. p. 16, 7; 18, 5; 35, 10) quam fuit Aristoteli, de quo cf. comm. in poet. p. 133 ed. III | 16 ἓ scripsi: δὲ P codd. Homeri, quod ferri non potest et a scriptore mutatum est ut continuam orationem efficeret, quemadmodum p. 20, 9 Homeri verba mutata sententiae suae accommodavit, item p. 68, 12 | ἰσχία codd. Homeri | 17 ἓὲ codd. Homeri: ἓ P | μαχέσασθαι codd. Homeri: μάχεσθαι P | 19 ἁψῖδα σὴν Faber: ἁψίδας ἣν P | 20 διήσει Faber: δίεισι P | 'post 21 quaedam omisit scriptor' Iahnius

3 EURIPIDES OREST. 255 | 7 IPHIG. TAUR. 291 | 15 HOMERUS IL. Y, 170 | 18 EURIPIDES PHAETHONTE, cuius tragoediae quae exstant Nauckius (trag. Gr. fr. II p. 599 sqq.) collegit (v. fr. 779), fabulam explanavit Wilamowitzius (Herm. XVIII p. 396 sqq.)

περὶ φαντασίας

τοσαῦτ' ἀκούσας παῖς ἔμαρψεν ἡνίας·
κρούσας δὲ πλευρὰ πτεροφόρων ὀχημάτων
μεθῆκεν, αἱ δ' ἔπταντ' ἐπ' αἰθέρος πτύχας.
πατὴρ δ' ὄπισθε νῶτα σειραίου βεβὼς
ἵππευε παῖδα νουθετῶν· ἐκεῖσ' ἔλα,
τῇδε στρέφ' ἅρμα, τῇδε.

ἆρ' οὐκ ἂν εἴποις, ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ γράφοντος συνε|πιβαίνει 188 v.
τοῦ ἅρματος καὶ συγκινδυνεύουσα τοῖς ἵπποις συνεπτέρωται;
οὐ γὰρ ἄν, εἰ μὴ τοῖς οὐρανίοις ἐκείνοις ἔργοις ἰσοδρομοῦσα
ἐφέρετο, τοιαῦτ' ἄν ποτε ἐφαντάσθη. ὅμοια καὶ τὰ ἐπὶ τῆς
Κασσάνδρας αὐτῷ

ἀλλ' ὦ φίλιπποι Τρῶες.

5 τοῦ δ' Αἰσχύλου φαντασίαις ἐπιτολμῶντος ἡρωϊκωτάταις, ὥσ-
περ καὶ ⟨οἱ⟩ Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας παρ' αὐτῷ ('ἄνδρες' φησίν 'ἑπτὰ
θούριοι λοχαγέται, ταυροσφαγοῦντες εἰς μελάνδετον σάκος καὶ
θιγγάνοντες χερσὶ ταυρείου φόνου Ἄρη τ' Ἐνυὼ καὶ φιλαίματον Φόβον ὡρκωμότησαν') τὸν ἴδιον αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους δίχα
οἴκτου συνομνύμενοι θάνατον, ἐνίοτε μέντοι ἀκατεργάστους καὶ
οἱονεὶ ποκοειδεῖς τὰς ἐννοίας καὶ ἀμαλάκτους φέροντος, ὅμως
ἑαυτὸν ὁ Εὐριπίδης κἀκείνοις ὑπὸ φιλοτιμίας τοῖς κινδύνοις

1 τὸ*σαῦ*|τ' p τὸ*σαῦτ'| P | παῖς Grotius, cf. Herselius de cit. script. p. 54: τίσ P εἶτ' Manutius, Iahnius χέρσ' Salmasius exerc. Plin. p. 630 τὰς G. S. A. class. journ. III, 5 p. 67 | 2 πλευρὰν Robortellus | 3 ἔπταντο P | 4 ὄπισθε νῶτα Manutius: ὄπισθεν ὦτα P | σειραίου Rutgersius var. lect. I, 10, cf. Wilamowitzius Herm. XVIII p. 406: σειρίου P, prob. Ianzonus de subl. libell. p. XXIV sq. cf. Way apud Robertsium p. 177 | σείρι' ἐμβεβὼς Ravius de Eurip. Phaeth. p. 37 | 5 ἔλα τῇδε στρέφ' Portus: ἐλατῆρα ἔστρεφ' P ἔλα, τήρει, στρέφ' Bergkius de rell. com. Att. ant. p. 397 ἔλα στρέφ' Hartungus Eurip. restit. II p. 202 | 8 συ*κινδυνεύουσα P συγκινδυνεύουσα P | ἀνεπτέρωται Schaeferus | 12 'reliqua omisit scriptor' Iahnius | 14 καὶ ⟨οἱ⟩ Morus, Wilamowitzius Herm. X p. 336 οἱ Manutius: καὶ P | 16 θιγγάνοντισχερσί P ο corr. in ω | ἄρη P, cod. Aeschyli, Martensius de lib. περὶ ὕψους p. 36 ἄρην Manutius, Iahnius | 17 ὁρκωμότησαν P, edd. | αὐτῶν P, prob. Brambsius n. phil. Rundsch. 1888 p. 35, sed cf. p. 8, 3 ἴδια ἑαυτῶν et ad p. 75, 16 | 19 ποκοειδέσ P in marg. | ἀμαλάκτους φέροντος Manutius: ἀναλάκτουσ (λ superscr.) φέροντασ P | εἰσφέροντος Rothsteinius coll. p. 39, 1 | 20 φιλ***|μίασ P φιλοτι|μίασ P

11 EURIPIDIS FR. 935 N. II, ex Euripidis Alexandro, putavit Welckerus, quae habuit certe Cassandram, et eius quae fuerint φαντάσματα (scriptor nisi carminis principium non affert) vel ex Ennii reliquiis eiusdem tragoediae (VIII. IX. X) dispici potest vel divinari. | 14 AESCHYLUS SEPT. 42 | 17 SEPT. 51 οἶκτος δ' οὔτις ἦν διὰ στόμα.

περὶ φαντασίας

προσβιβάζει. καὶ παρὰ μὲν Αἰσχύλῳ παραδόξως τὰ τοῦ Λυκούρ- 6
γου βασίλεια κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ Διονύσου θεοφορεῖται,

ἐνθουσιᾷ δὴ δῶμα, βακχεύει στέγη,

ὁ δ' Εὐριπίδης τὸ αὐτὸ τοῦθ' ἑτέρως ἐφηδύνας ἐξεφώνησε,

πᾶν δὲ συνεβάκχευ' ὄρος.

ἄκρως δὲ καὶ ὁ Σοφοκλῆς ἐπὶ τοῦ θνήσκοντος Οἰδίπου καὶ ἑαυ- 7
τὸν μετὰ διοσημείας τινὸς θάπτοντος πεφάντασται, καὶ κατὰ
τὸν ἀπόπλουν τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τἀχιλλέως προφαινομένου τοῖς
ἀναγομένοις ὑπὲρ τοῦ τάφου, ἣν οὐκ οἶδ' εἴ τις ὄψιν ἐναργέ-
στερον εἰδωλοποίησε Σιμωνίδου· πάντα δ' ἀμήχανον παρατίθε-
189 r. Κζ σθαι. οὐ μὴν ἀλλὰ τὰ μὲν παρὰ τοῖς ποιηταῖς μυθικωτέραν 8
ἔχει τὴν ὑπερέκπτωσιν, ὡς ἔφην, καὶ πάντη τὸ πιστὸν ὑπεραί-
ρουσαν, τῆς δὲ ῥητορικῆς φαντασίας κάλλιστον ἀεὶ τὸ ἔμπρα-
κτον καὶ ἐνάληθες. δειναὶ δὲ καὶ ἔκφυλοι αἱ παραβάσεις, ἡνίκ'
ἂν ᾖ ποιητικὸν τοῦ λόγου καὶ μυθῶδες τὸ πλάσμα καὶ εἰς πᾶν
προσεκπίπτον τὸ ἀδύνατον, ὡς ἤδη νὴ Δία καὶ οἱ καθ' ἡμᾶς
δεινοὶ ῥήτορες, καθάπερ οἱ τραγῳδοί, βλέπουσιν Ἐρινύας καὶ
οὐδὲ ἐκεῖνο μαθεῖν οἱ γενναῖοι δύνανται, ὅτι ὁ λέγων Ὀρέστης
'μέθες· μί' οὖσα τῶν ἐμῶν Ἐρινύων μέσον μ' ὀχμάζεις, ὡς

1 αἰ*|σχύλω P | 2 θεοφ*ρεῖται P θεοφορεῖται P | 5 συνεβάκχευ' Porsonus advers. p. 266: συνεβάκχευεν P συνεβάκχευσ' codd. Euripidis | 6 θνήσκοντοσ P | οἰδ**που P οἰδίπου P | 7 μεταξὺ Reiskius | 8 ἐπί τ' (ἐπὶ τ') Ἀχιλλέως Tollius Pearcius ἐπὶ τοῦ Ἀχιλλέως Iahnius (quod τἀχιλλέως scripsi ut τἀνδρός p. 8, 12, τἀληθοῦς p. 11, 24, τἀνθρωπίνου p. 56, 5): ἔπειτ' ἀχιλλέωσ P, cf. p. 55, 15 et 75, 2, Rohdenus comm. Bonn. p. 69 | 12 ὡς ἔφην: p. 33, 9 | 14 παρεκβάσεις Petra ὑπερβάσεις Faber δειλαὶ (ξέναι Arnimius wien. stud. XXIV p. 451) . . παραστάσεις Rothsteinius Herm. XXII p. 544, sed illa δειναὶ καὶ ἔκφυλοι (cf. p. 46, 9) αἱ παραβάσεις aut fallor aut invicem se tuentur; cf. p. 65, 6 | 15 τὸ τοῦ λόγου Manutius | 16 προεκπίπτον Reiskius, Morus | ἀδύνατον Manutius: δυνατόν P | 18 Ὀρέστης del. Iahnius, Cobetus mnem. n. s. X p. 321; in quo vereor ne mera collocatio impediat, quasi dicas ὁ λέγων Ὀρέστης ταῦτα pro eo quod est ὁ λέγων ταῦτα Ὀρ. velut Plutarchus de lib. educ. p. 1 C καὶ μάλ' ὀρθῶς ὁ λέγων ποιητής φησι 'δουλοῖ γὰρ ἄνδρα' κ. τ. λ. h. e. ὀρθῶς φησιν ὁ ποιητὴς λέγων 'δουλοῖ' κ. τ. λ.

1 AESCHYLUS LYCURGIA, quam Aristophanes dicit (Thesm. 135 κατ' Αἰσχύλον ἐκ τῆς Λυκουργείας); eam tetralogiam schol. ad 142 D. Ἠδωνοὺς Βασσαρίδας Νεανίσκους Λυκοῦργον τὸν σατυρικόν complexam scribit. versum (Aeschyl. fr. 58 N. II) Ἠδωνοῖς adscripserunt. | 3 ANECDOT. BACHM. I P. 222, 7 ἐνθουσιᾷ· ὑπὸ ἐνθέου κατέχεται πνεύματος | 4 EURIPIDES BACCH. 726 | 6 SOPHOCLES OEDIP. COL. 1586 | 8 PORPHYRIUS APUD STOB. ECL. I, 41, 50 Σοφοκλῆς ἐν Πολυξένῃ τὴν ⟨om. codd.⟩ τοῦ Ἀχιλλέως ψυχὴν εἰσάγει λέγουσαν (fr. 480 Nck. II). | 18 EURIPIDES OREST. 264

περὶ φαντασίας

9 βάλῃς ἐς τάρταρον' φαντάζεται ταῦθ' ὅτι μαίνεται. τί οὖν ἡ
ῥητορικὴ φαντασία δύναται; πολλὰ μὲν ἴσως καὶ ἄλλα τοῖς λό-
γοις ἐναγώνια καὶ ἐμπαθῆ προσεισφέρειν, κατακιρναμένη μέντοι
ταῖς πραγματικαῖς ἐπιχειρήσεσιν οὐ πείθει τὸν ἀκροατὴν μόνον
ἀλλὰ καὶ δουλοῦται. 'καὶ μὴν εἴ τις' φησίν 'αὐτίκα δὴ μάλα
κραυγῆς ἀκούσειε πρὸ τῶν δικαστηρίων, εἶτ' εἴποι τις, ὡς ἀν-
έῳκται τὸ δεσμωτήριον, οἱ δὲ δεσμῶται φεύγουσιν, οὐθεὶς οὔ-
τως οὔτε γέρων οὔτε νέος ὀλίγωρός ἐστιν, ὃς οὐχὶ βοηθήσει
καθ' ὅσον δύναται· εἰ δὲ δή τις εἴποι παρελθών, ὡς ὁ τούτους
ἀφεὶς οὗτός ἐστιν, οὐδὲ λόγου τυχὼν παραυτίκ' ἂν ἀπόλοιτο'.
10 ὡς νὴ Δία καὶ ὁ Ὑπερίδης κατηγορούμενος, ἐπειδὴ τοὺς δού-
λους μετὰ τὴν ἧτταν ἐλευθέρους ἐψηφίσατο, 'τοῦτο τὸ ψήφι-
σμα' εἶπεν 'οὐχ ὁ ῥήτωρ ἔγραψεν ἀλλ' ἡ ἐν Χαιρωνείᾳ μάχη'.
ἅμα γὰρ τῷ πραγματικῶς ἐπιχειρεῖν ὁ ῥήτωρ πεφάντασται, διὸ
11 καὶ τὸν τοῦ πείθειν ὅρον ὑπερβέβηκεν τῷ λήμματι. φύσει δέ 189 v.
πως ἐν τοῖς τοιούτοις ἅπασιν ἀεὶ τοῦ κρείττονος ἀκούομεν,
ὅθεν ἀπὸ τοῦ ἀποδεικτικοῦ περιελκόμεθα εἰς τὸ κατὰ φαντα-
σίαν ἐκπληκτικόν, ᾧ τὸ πραγματικὸν ἐγκρύπτεται περιλαμπόμε-
νον. καὶ τοῦτ' οὐκ ἀπεικότως πάσχομεν· δυεῖν γὰρ συνταττο-
μένων ὑφ' ἓν ἀεὶ τὸ κρεῖττον εἰς ἑαυτὸ τὴν θατέρου δύναμιν
περισπᾷ.

12 Τοσαῦτα περὶ τῶν κατὰ τὰς νοήσεις ὑψηλῶν καὶ ὑπὸ με-

1 τάρτα|ρον p τάρ|τον P | 5 τις om. codd. Demosthenis | 6 κραυγὴν ἀκούσαιτε πρὸς τῷ δικαστηρίῳ codd. Demosthenis | εἶτ' P | 7 οὐδεὶς οὔτε γέρων οὔτ' ὀλίγωρος οὕτως ἐστίν, ὅστις οὐχὶ βοηθήσειεν ἂν codd. Demosthenis | 10 ἀφιείς ἐστιν οὑτοσί codd. Demosthenis | εὐθὺς ἂν ἀπαχθεὶς θανάτῳ ζημιωθείη codd. Demosthenis | 13 χ**ρωνεία P χαιρωνεία P | 14 πραγματικῶς Portus, Morus: πραγματικῶι P | τῷ τῷ πραγματικῷ Weiskius et ante eum Reiskius | τῷ πραγματικῷ ἐπιχειρῶν Weiskius f., quod ne quem decipiat, πραγματικῶς ἐπιχειρεῖν dicitur ut πραγματικαῖς ἐπιχειρήσεσιν 4 | 15 ὑπερβέβηκε* P | 22 τοσαῦτα: transeundi causa complectitur quae in prima parte explicuit, quam p. 12, 18 τὸ περὶ τὰς νοή-

5 DEMOSTHENES C. TIMOCRAT. 208 | 11 PLUTARCHUS V. X ORAT. P. 849 A κριθεὶς δὲ ⟨Ὑπερείδης⟩ ὑπὸ τοῦ Ἀριστογείτονος παρανόμων ἐπὶ τῷ γράψαι μετὰ Χαιρώνειαν τοὺς μετοίκους πολίτας ποιήσασθαι, τοὺς δὲ δούλους ἐλευθέρους, ἱερὰ δὲ καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας εἰς τὸν Πειραιᾶ ἀποθέσθαι, ἀπέφυγεν. αἰτιωμένων δέ τινων αὐτὸν ὡς παριδόντα πολλοὺς νόμους ἐν τῷ ψηφίσματι, 'ἐπεσκότει' ἔφη 'μοι τὰ Μακεδόνων ὅπλα' καὶ 'οὐκ ἐγὼ τὸ ψήφισμα ἔγραψα, ἡ δ' ἐν Χαιρωνείᾳ μάχη'. cf. DEMADES APUD DEMETR. ELOC. 284 τοῦτο τὸ ψήφισμα οὐκ ἐγὼ ἔγραψα, ἀλλ' ὁ πόλεμος τῷ Ἀλεξάνδρου δόρατι γράφων.

γαλοφροσύνης ⟨ἢ διὰ⟩ μιμήσεως ἢ φαντασίας ἀπογεννωμένων ἀρκέσει.

III. σχήματα

XVI Αὐτόθι μέντοι καὶ ὁ περὶ σχημάτων ἐφεξῆς τέτακται τόπος· καὶ γὰρ ταῦτ᾽, ἂν ὃν δεῖ σκευάζηται τρόπον, ὡς ἔφην, οὐκ ἂν ἡ τυχοῦσα μεγέθους εἴη μερίς. οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἐπεὶ τὸ πάντα διακριβοῦν πολύεργον ἐν τῷ παρόντι, μᾶλλον δ᾽ ἀπερίοριστον, ὀλίγα τῶν ὅσα μεγαληγορίας ἀποτελεστικὰ τοῦ πιστώσασθαι τὸ προκείμενον ἕνεκα καὶ δὴ διέξιμεν. 2 ἀπόδειξιν ὁ Δημοσθένης ὑπὲρ τῶν πεπολιτευμένων εἰσφέρει. τίς δ᾽ ἦν ἡ κατὰ φύσιν χρῆσις αὐτῆς; 'οὐχ ἡμάρτετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἀγῶνα ἀράμενοι· ἔχετε δὲ οἰκεῖα τούτου παραδείγματα· οὐδὲ γὰρ οἱ ἐν Μαραθῶνι ἥμαρτον οὐδ᾽ οἱ ἐν Σαλαμῖνι οὐδ᾽ οἱ ἐν Πλαταιαῖς'. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ καθάπερ ἐμπνευσθεὶς ἐξαίφνης ὑπὸ θεοῦ καὶ οἱονεὶ φοιβόληπτος γενόμενος τὸν τῶν ἀριστέων τῆς Ἑλλάδος ὅρκον ἐξεφώνησεν 'οὐκ ἔστιν ὅπως ἡμάρτετε, μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας', φαίνεται δι᾽ ἑ|νὸς τοῦ ὁμοτικοῦ σχήματος, ὅπερ ἐνθάδε ἀποστροφὴν ἐγὼ καλῶ, τοὺς μὲν προγόνους ἀποθεώσας, ὅτι δεῖ τοὺς οὕτως ἀποθανόντας ὡς θεοὺς ὀμνύναι παριστάνων, τοῖς δὲ κρίνουσι τὸ τῶν ἐκεῖ προκινδυνευσάντων ἐντιθεὶς φρόνημα, τὴν δὲ τῆς ἀποδείξεως φύσιν μεθεστακὼς εἰς ὑπερβάλλον ὕψος καὶ πάθος καὶ ξένων καὶ ὑπερφυῶν ὅρκων ἀξιοπιστίαν, καὶ ἅμα παιώνιόν τινα καὶ ἀλεξιφάρμακον εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀκουόντων καθιεὶς λόγον, ὡς κουφιζομένους ὑπὸ τῶν ἐγκωμίων μηδὲν ἔλαττον τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Φίλιππον ἢ ἐπὶ τοῖς κατὰ Μαραθῶνα καὶ Σαλαμῖνα νικητηρίοις παρίστασθαι φρονεῖν· οἷς πᾶσι τοὺς ἀκροατὰς διὰ τοῦ σχηματισμοῦ συναρπάσας ᾤχετο. 3 καίτοι παρὰ τῷ Εὐπόλιδι τοῦ ὅρκου τὸ σπέρμα φασὶν εὑρῆσθαι.

περὶ σχημάτων

190 r. ὁμοτικὸν σχῆμα

σεις ἀδρεπήβολον dicit et eius praecipuam originem μεγαλοφροσύνην esse p. 14, 13 (cf. p. 15, 4) profitetur: haec quae potissima sunt nunc ipsis verbis referuntur: quibus adduntur, omissis aliis quae cum illis cohaerentia ante tractavit, viae duae ad ὑψηγορίαν tendentibus inprimis utiles μίμησις et φαντασία quae extremae erant in parte prima. desiderari in his nihil arbitror. sed ipsa concludendi formula apertum fit (quod ad p. 30, 4 tetigi) πάθος, quem secundum esse ὕψους fontem voluit, in hac parte locum non habuisse; et quamquam p. 13, 6 de quinque quos recensuit fontibus se καθ᾽ ἑκάστην ἰδέαν τούτων τὰ ἐμπεριεχόμενα tractaturum promittit et p. 14, 5 singularem in sublimitate πάθους efficaciam non sine vituperatione aliena extulit, tamen nunc conclusa prima parte ad σχήματα progreditur ita ut haec quae tertia erant iam secundum videantur occupare locum, quod non prohibuit, quominus p. 71, 14 σύνθεσιν quintam partem numeraverit earum quas initio proposuerit. πάθος cur suo loco omissum sit, iis intelligitur quae p. 83, 13 (cf. p. 8, 5) leguntur. ipse mutatam dispositionem alicubi expressis verbis indicaverit necne nescitur. cf. Rothsteinius Herm. XXIII p. 15 et 19, Meinelius p. 57 sq., Marxius wien. stud. XX p. 187 n. | καὶ del. Morus | 1 διὰ add. Wilamowitzius, malui ἢ διὰ | μιμήσεως del. B. Keilius wochenschr. f. class. philol. 1889 p. 1286 | μιμήσεως 'deest duorum quae capp. X. XI exposuit mentio' Spengelius; aut ἢ ante μιμ. addendum (cum Manutio) aut ante φαντ. delendum censet Rothsteinius | 3 περὶ σχημάτων P in marg. | ἐμφερὴς Manutius | 4 ὡς ἔφην: p. 12, 22 | 6 πολὺ**ἔργον P fuit πολὺ ἔργον | 7 ὀλίγα: cf. p. 52, 13; et in his quidem sibi constitit scriptor sed totius ambitus disputationis et in singulis prolixa oratio adversatur | 8 καὶ δὴ cf. Plutarchus de lib. educ. 14 p. 10 b καὶ δὴ λεκτέον | διέξ*μεν P διέξιμεν P

3 QUINTILIANUS IX, 3, 89 haec omnia ⟨de figuris verborum et sententiarum⟩ copiosius sunt exsecuti qui non ut partem operis transcurrerunt, sed proprie libros huic operi dedicaverunt sicut Caecilius Dionysius Rutilius Cornificius Visellius aliique non pauci. | 8 DEMOSTHENES DE COR. 208 ἀλλ᾽ οὐκ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ὅπως ἡμάρτετε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν ὑπὲρ τῆς ἁπάντων ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας κίνδυνον ἀράμενοι, μὰ τοὺς Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας τῶν προγόνων καὶ τοὺς ἐν Πλαταιαῖς παραταξαμένους καὶ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχήσαντας καὶ τοὺς ἐπ᾽ Ἀρτεμισίῳ καὶ πολλοὺς ἑτέρους τοὺς ἐν τοῖς δημοσίοις μνήμασι κειμένους ἀγαθοὺς ἄνδρας, οὓς ἅπαντας ὁμοίως ἡ πόλις τῆς αὐτῆς ἀξιώσασα τιμῆς ἔθαψεν, Αἰσχίνη, οὐχὶ τοὺς κατορθώσαντας αὐτῶν οὐδὲ τοὺς κρατήσαντας μόνους.

2 ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι Manutius et (coll. Usenero n. iahrb. CVII p. 158) Wilamowitzius Herm. X p. 338: ὦ P, Iahnius, quod deleri iubet Hammerus, nisi forte ὦ ἄνδρες scribendum sit; cf. Ianzonus de subl. lib. p. XXVII, cui ego aegre concesserim potuisse recte dici οὐχ ἡμάρτετε ὦ . . ἀράμενοι, immo debebat οὐχ ἡμάρτετε ἀράμενοι; cf. ad p. 42, 12; 43, 14 et 44, 3, Herselius de cit. script. p. 26 | 7 τὸν ⟨κατὰ⟩ τῶν Toupius | 8 ἡμάρτετε codd. Demosthenis: ἥμαρτε P | ἐν om. codd. Demosthenis, del. Spengelius; cf. p. 40, 17 et 41, 16 | 9 τοῦ ὁμοτικοῦ del. Wilamowitzius Herm. X p. 338; at cf. p. 31, 9, Martensius de lib. π. ὕψ. p. 15 | 10 ἀποστροφή P in marg. cf. Rothsteinius Herm. XXIII p. 8 | 13 μεθιστὰς Manutius, sed cf. p. 50, 9 | 14 βάθος Ruhnkenius βάρος Weiskius, sed cf. p. 28, 17; 41, 11 et 24; 46, 19 | 15 παιώνιον Morus: παιώνειον P, Iahnius: cf. Wyttenbachius ad Plutarchi moral. p. 118 c | 16 κουφιζομένοις Hudsonus | 17 ⟨ἐπὶ⟩ τῇ μάχῃ Cl. Slm. ien. allg. lit. zeit. 1810 p. 559, Wilamowitzius Herm. X p. 336

6 PLOTINUS ENN. V, 8, 10 extr. ὥσπερ εἴ τις ὑπὸ θεοῦ κατασχεθεὶς φοιβόληπτος ἢ ὑπό τινος Μούσης ἐν αὐτῷ ἂν ποιοῖτο τοῦ θεοῦ τὴν θέαν (cf. Marxius wien. stud. XX p. 197 sq. n.) | 10 QUINTILIANUS IX, 2, 38 aversus quoque a iudice sermo, qui dicitur ἀποστροφή, mire movet, sive adversarios invadimus, sive ad invocationem aliquam convertimur, sive ad invidiosam implorationem. | 20 EUPOLIS DEMIS (II p. 457 Mein. I. p. 279 K.)

περὶ σχημάτων

οὐ γὰρ μὰ τὴν Μαραθῶνι τὴν ἐμὴν μάχην
χαίρων τις αὐτῶν τοὐμὸν ἀλγυνεῖ κέαρ.

ἔστι δ' οὐ τὸ ὁπωσοῦν τινὰ ὀμόσαι μέγα, τὸ δὲ ποῦ καὶ πῶς
καὶ ἐφ' ὧν καιρῶν καὶ τίνος ἕνεκα. ἀλλ' ἐκεῖ μὲν οὐδέν ἐστ'
εἰ μὴ ὅρκος, καὶ πρὸς εὐτυχοῦντας ἔτι καὶ οὐ δεομένους παρη-
γορίας τοὺς Ἀθηναίους· ἔτι δ' οὐχὶ τοὺς ἄνδρας ἀπαθανατίσας
ὁ ποιητὴς ὤμοσεν, ἵνα τῆς ἐκείνων ἀρετῆς τοῖς ἀκούουσιν ἐν-
τέκῃ λόγον ἄξιον, ἀλλ' ἀπὸ τῶν προκινδυνευσάντων ἐπὶ τὸ
ἄψυχον ἀπεπλανήθη, τὴν μάχην. παρὰ δὲ τῷ Δημοσθένει πε-
πραγμάτευται πρὸς ἡττημένους ὁ ὅρκος, ὡς μὴ Χαιρώνειαν ἔτ'
190 v. Ἀθηναίοις ἀτύχημα φαίνεσθαι, καὶ | ταὐτόν, ὡς ἔφην, ἅμα ἀπό-
δειξίς ἐστι τοῦ μηδὲν ἡμαρτηκέναι, παράδειγμα, ὅρκων πίστις,
ἐγκώμιον, προτροπή. κἀπειδήπερ ὑπήντα τῷ ῥήτορι 'λέγεις ἦτ- 4
ταν πολιτευσάμενος, εἶτα νίκας ὀμνύεις;' διὰ ταῦθ' ἑξῆς κανο-
νίζει καὶ δι' ἀσφαλείας ἄγει καὶ ὀνόματα, διδάσκων ὅτι κἀν
βακχεύμασι νήφειν ἀναγκαῖον. 'τοὺς προκινδυνεύσαντας' φησί
'Μαραθῶνι καὶ τοὺς Σαλαμῖνι καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχήσαν-
τας καὶ τοὺς ἐν Πλαταιαῖς παραταξαμένους'. οὐδαμοῦ 'νική-
σαντας' εἶπεν, ἀλλὰ πάντη τὸ τοῦ τέλους διακέκλοφεν ὄνομα,
ἐπειδήπερ ἦν εὐτυχὲς καὶ τοῖς κατὰ Χαιρώνειαν ὑπεναντίον.
διόπερ καὶ τὸν ἀκροατὴν φθάνων εὐθὺς ὑποφέρει· 'οὓς ἅπαν-
τας ἔθαψε δημοσίᾳ' φησὶν 'ἡ πόλις, Αἰσχίνη, οὐχὶ τοὺς κατορ-
θώσαντας μόνους'. οὐκ ἄξιον ἐπὶ τούτου τοῦ τόπου παραλι- XVII
πεῖν ἕν τι τῶν ἡμῖν τεθεωρημένων, φίλτατε, ἔσται δὲ πάνυ
σύντομον, ὅτι φύσει πως συμμαχεῖ τε τῷ ὕψει τὰ σχήματα καὶ

4 ἔστ' Manutius: ἔτ' P | 6 ἀποθανατίσασ P ἀπαθανατίσασ P | 12 ὅρκων del. Kayserus n. iahrb. LXX p. 292 Wilamowitzius Herm. X p. 338 | 13 ὑπήντα ⟨τις⟩ τῷ Faber | λέγεις Robortellus: λέγεισ λέγεισ P 'num τί λέγεις;' Iahnius ληρεῖς . . ὀμνύς Rohdius rhein. mus. XXXV p. 312 | 14 ταῦτα τὰ ἑξῆς Toupius | 15 εἰσάγει Rothsteinius coll. p. 48, 12 | καὶ ⟨τὰ⟩ ὀνόματα Reiskius | καὶ ἐνταῦθα διδάσκων Faber | 17 καὶ ἐπ' P (Hammerus fallit) | 21 ἐπιφέρει Ruhnkenius, prob. Radermacherus Demetr. de eloc. p. 103, dubito quam recte; ὑπεισφέρει Rothsteinius | 25 συμμαχεῖ Manutius συμμαχεῖ τε Schurzfleischius: συμμαχεῖται (α posterius in ras.) P

1 cf. EURIPIDES MED. 394. 397
οὐ γὰρ μὰ τὴν δέσποιναν, ἣν ἐγὼ σέβω,
χαίρων τις αὐτῶν τοὐμὸν ἀλγυνεῖ κέαρ.
16 EURIPIDES BACCH. 317 καὶ γὰρ ἐν βακχεύμασιν οὖσ' ἥ γε σώφρων οὐ διαφθαρήσεται (cf. Wilamowitzius Herm. X p. 344).

πάλιν ἀντισυμμαχεῖται θαυμαστῶς ὑπ' αὐτοῦ. πῇ δὲ καὶ πῶς; περὶ σχημάτων
ἐγὼ φράσω. ὕποπτόν ἐστιν ἰδίως τὸ διὰ σχημάτων πανουργεῖν
καὶ προσβάλλον ὑπόνοιαν ἐνέδρας ἐπιβουλῆς παραλογισμοῦ,
καὶ ταῦθ' ὅταν ᾖ πρὸς κριτὴν κύριον ὁ λόγος, μάλιστα δὲ πρὸς
τυράννους βασιλέας ἡγεμόνας * * ἐν ὑπεροχαῖς· ἀγανακτεῖ γὰρ
εὐθύς, εἰ ὡς παῖς ἄφρων ὑπὸ τεχνίτου ῥήτορος σχηματίοις κα-
τασοφίζεται, καὶ εἰς καταφρό|νησιν ἑαυτοῦ λαμβάνων τὸν παρα- 191 r.
λογισμὸν ἐνίοτε μὲν ἀποθηριοῦται τὸ σύνολον, κἂν ἐπικρατήσῃ
δὲ τοῦ θυμοῦ, πρὸς τὴν πειθὼ τῶν λόγων πάντως ἀντιδιατίθε-
ται. διόπερ καὶ τότε ἄριστον δοκεῖ τὸ σχῆμα, ὅταν αὐτὸ τοῦτο
2 διαλανθάνῃ ὅτι σχῆμά ἐστιν. τὸ τοίνυν ὕψος καὶ πάθος τῆς
ἐπὶ τῷ σχηματίζειν ὑπονοίας ἀλέξημα καὶ θαυμαστή τις ἐπι-
κουρία καθίσταται, καί πως παραληφθεῖσα ἡ τοῦ πανουργεῖν
τέχνη τοῖς κάλλεσι καὶ μεγέθεσι τὸ λοιπὸν δέδυκεν καὶ πᾶσαν
ὑποψίαν ἐκπέφευγεν. ἱκανὸν δὲ τεκμήριον τὸ προειρημένον 'μὰ
τοὺς ἐν Μαραθῶνι'. τίνι γὰρ ἐνταῦθ' ὁ ῥήτωρ ἀπέκρυψε τὸ
σχῆμα; δῆλον ὅτι τῷ φωτὶ αὐτῷ. σχεδὸν γὰρ ὥσπερ καὶ τὰ-
μυδρὰ φέγγη ἐναφανίζεται τῷ ἡλίῳ περιαυγούμενα, οὕτω τὰ
τῆς ῥητορικῆς σοφίσματα ἐξαμαυροῖ περιχυθὲν πάντοθεν τὸ μέ-
3 γεθος. οὐ πόρρω δ' ἴσως τούτου καὶ ἐπὶ τῆς ζωγραφίας τι
συμβαίνει· ἐπὶ γὰρ τοῦ αὐτοῦ κειμένων ἐπιπέδου παραλλήλων
ἐν χρώμασι τῆς σκιᾶς τε καὶ τοῦ φωτός, ὅμως προϋπαντᾷ τε
τὸ φῶς ταῖς ὄψεσι καὶ οὐ μόνον ἔξοχον ἀλλὰ καὶ ἐγγυτέρω
παρὰ πολὺ φαίνεται. οὐκοῦν καὶ τῶν λόγων τὰ πάθη καὶ τὰ
ὕψη, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν ἐγγυτέρω κείμενα διά τε φυσικήν τινα
συγγένειαν καὶ διὰ λαμπρότητα, ἀεὶ τῶν σχημάτων προεμφανί-

1 πάλιν αὖ συμμαχεῖται Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 304 | 2 ἀεί πως vel ἰδιώταις Noltius | 4 καὶ ταῦτα καὶ ὅταν Kayserus n. iahrb. LXX p. 294 | 5 ἡγεμόνας τοὺς ἐν ἐπαρχίαις Faber ἡγεμόνας ⟨καὶ πάντας τοὺς⟩ ἐν ὑπεροχαῖς Cobetus mnem. n. s. X p. 322; conieceram ἡγεμόνας, ⟨ὅλως ἄνδρας⟩ ἐν ὑπ. itaque defectum notavi; cf. Strabo I, 1, 23 p. 13 c ὁμοειδὴς καὶ αὕτη (σύνταξις) καὶ πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἄνδρας καὶ μάλιστα τοὺς ἐν ταῖς ὑπεροχαῖς | 6 σχημάτιον P in marg. | 10 ὅταν — 11 σχῆμα om. in marg. add. P | 13 παραληφθεῖσα ἡ Tollius: παραληφθεῖσαν P παραλειφθεῖσ' ἂν Schurzfleischius παρακαλυφθεῖσα ἡ Ruhnkenius παραλειφθεῖσα ἡ Toupius παρεκλειφθεῖσα ἡ Wakefieldus silv. crit. I p. 109 περιληφθεῖσα ἡ Kayserus n. iahrb. LXX p. 294 περιλαμφθεῖσα ἡ Buryus class. rev. 1887 p. 301 | 14 τοῖς πάθεσι Tollius, Iahnius | ὑποδέδυκε Manutius | 16 ἐν del. Spengelius; cf. ad p. 39, 8 | 18 συναφανίζεται Buechelerus apud Rohdenum comm. Bonn. p. 79 | περιαυγῶ P in marg. | 23 καὶ οὐ μόνον Victorius Boivinus: κα̊ιόμενον P | 25 ⟨οὐκ⟩ ἐγγυτέρω Weiskius

ζεται καὶ τὴν τέχνην αὐτῶν ἀποσκιάζει καὶ οἷον ἐν κατακαλύ-
ψει τηρεῖ.
πεῦσις καὶ ἀπόκρισις Τί δ᾽ ἐκεῖνα φῶμεν, τὰς πεύσεις τε καὶ ἐρωτήσεις; ἆρα XVIII
191 v. οὐκ αὐταῖς ταῖς τῶν σχημάτων | εἰδοποιΐαις παρὰ πολὺ ἐμπρα-
κτότερα καὶ σοβαρώτερα συντείνει τὰ λεγόμενα; 'ἢ βούλεσθε,
εἰπέ μοι, περιϊόντες ἀλλήλων πυνθάνεσθαι· λέγεταί τι καινόν;
τί γὰρ ἂν γένοιτο τούτου καινότερον ἢ Μακεδὼν ἀνὴρ καταπο-
λεμῶν τὴν Ἑλλάδα; τέθνηκε Φίλιππος; οὐ μὰ Δί᾽ ἀλλ᾽ ἀσθενεῖ.
τί δ᾽ ὑμῖν διαφέρει; καὶ γὰρ ἂν οὗτός τι πάθῃ, ταχέως ὑμεῖς
ἕτερον Φίλιππον ποιήσετε'. καὶ πάλιν 'πλέωμεν ἐπὶ Μακεδο-
νίαν;' φησί. 'ποῖ δὴ προσορμιούμεθα, ἤρετό τις. εὑρήσει τὰ
σαθρὰ τῶν Φιλίππου πραγμάτων αὐτὸς ὁ πόλεμος'. ἦν δὲ
ἁπλῶς ῥηθὲν τὸ πρᾶγμα τῷ παντὶ καταδεέστερον, νυνὶ δὲ τὸ
ἔνθουν καὶ ὀξύρροπον τῆς πεύσεως καὶ ἀποκρίσεως καὶ τὸ πρὸς
ἑαυτὸν ὡς πρὸς ἕτερον ἀνθυπαντᾶν οὐ μόνον ὑψηλότερον
ἐποίησε τῷ σχηματισμῷ τὸ ῥηθὲν ἀλλὰ καὶ πιστότερον. ἄγει 2
γὰρ τὰ παθητικὰ τότε μᾶλλον, ὅταν αὐτὰ φαίνηται μὴ ἐπιτη-
δεύειν αὐτὸς ὁ λέγων ἀλλὰ γεννᾶν ὁ καιρός, ἡ δ᾽ ἐρώτησις ἡ
εἰς ἑαυτὸν καὶ ἀπόκρισις μιμεῖται τοῦ πάθους τὸ ἐπίκαιρον.
σχεδὸν γὰρ ὡς οἱ ὑφ᾽ ἑτέρων ἐρωτώμενοι παροξυνθέντες ἐκ τοῦ
παραχρῆμα πρὸς τὸ λεχθὲν ἐναγωνίως καὶ ἀπ᾽ αὐτῆς τῆς ἀλη-
θείας ἀνθυπαντῶσιν, οὕτως τὸ σχῆμα τῆς πεύσεως καὶ ἀπο-
κρίσεως εἰς τὸ δοκεῖν ἕκαστον τῶν ἐσκεμμένων ἐξ ὑπογύου
κεκινῆσθαί τε καὶ λέγεσθαι τὸν ἀκροατὴν ἀπάγον καὶ παραλο-
γίζεται. ἔτι τοίνυν (ἓν γάρ τι τῶν ὑψηλοτάτων τὸ Ἡροδότειον
πεπίστευται) εἰ οὕτως ἔ * *

1 ἐπισκιάζει Reiskius, Finckhius n. iahrb. LXIX p. 638, Iahnius | καταλήψει ς, Iahnius κάλυξι Valckenarius, Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 304 ἀκαταληψίᾳ Kayserus n. iahrb. LXX p. 294 | 3 τε καὶ ἀποκρίσεις G. S. A. class. journ. III, 5 p. 68 | 4 οὐ ταύταις G. S. A. | 6 αὐτῶν codd. Demosthenis | 7 γένοιτο γὰρ ἄν τι καινότερον codd. Demosthenis | τούτου del. Pearcius | ἀνὴρ Ἀθηναίους καταπολεμῶν καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων διοικῶν; codd. Demosthenis | 10 οὐκ ἐπὶ τὴν ἐκείνου πλευσόμεθα; codd. Demosthenis | 11 ποῖ οὖν codd. Demosthenis | ἤρετό τις del. Pearcius | 12 σαθρὰ ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τῶν ἐκείνου πραγμάτων codd. Demosthenis | 17 μάλιστα Spengelius | 18 αὐτὸς ante ὁ καιρός ponit Spengelius | 20 ὡς οἱ Faber: ὅσον P ὅσοι Petra | παροξυνθέντες Morus: παροξύνοντεσ P | 23 ἐκ τοῦ δοκεῖν Toupius | 24 ἀπά*ον P ἀπάγον P ἀπάγει Robortellus | καὶ del. Schurzfleischius

3 cf. DEMETRIUS DE ELOC. 279 | 5 DEMOSTHENES PHIL. I, 10 | 10 DEMOSTHENES PHIL. I, 44

XIX * * πλοκα ἐκπίπτει καὶ οἱονεὶ προχεῖται τὰ λεγόμενα, 192 r. ἀσύνδετα
ὀλίγου δεῖν φθάνοντα καὶ αὐτὸν τὸν λέγοντα. 'καὶ συμβαλόν-
τες' φησὶν ὁ Ξενοφῶν 'τὰς ἀσπίδας ἐωθοῦντο ἐμάχοντο ἀπέ-
2 κτεινον ἀπέθνησκον'. καὶ τὰ τοῦ Εὐρυλόχου

ἤλθομεν, ὡς ἐκέλευες, ἀνὰ δρυμά, φαίδιμ᾽ Ὀδυσσεῦ.
εἴδομεν ἐν βήσσῃσι τετυγμένα δώματα καλά.

τὰ γὰρ ἀλλήλων διακεκομμένα καὶ οὐδὲν ἧσσον κατεσπευσμένα
φέρει τῆς ἀγωνίας ἔμφασιν ἅμα καὶ ἐμποδιζούσης τι καὶ συν-
διωκούσης. τοιαῦθ᾽ ὁ ποιητὴς ἐξήνεγκε διὰ τῶν ἀσυνδέτων.
XX ἄκρως δὲ καὶ ἡ ἐπὶ ταὐτὸ σύνοδος τῶν σχημάτων εἴωθε κινεῖν,
ὅταν δύο ἢ τρία οἷον κατὰ συμμορίαν ἀνακιρνάμενα ἀλλήλοις
ἐρανίζῃ τὴν ἰσχὺν τὴν πειθὼ τὸ κάλλος, ὁποῖα καὶ τὰ εἰς τὸν
Μειδίαν, ταῖς ἀναφοραῖς ὁμοῦ καὶ τῇ διατυπώσει συναναπε-
πλεγμένα τὰ ἀσύνδετα. 'πολλὰ γὰρ ἂν ποιήσειεν ὁ τύπτων, ὧν
ὁ παθὼν ἔνια οὐδ᾽ ἂν ἀπαγγεῖλαι δύναιτο ἑτέρῳ, τῷ σχήματι,
2 τῷ βλέμματι, τῇ φωνῇ'. εἶθ᾽ ἵνα μὴ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὁ λόγος
ἰὼν στῇ (ἐν στάσει γὰρ τὸ ἠρεμοῦν, ἐν ἀταξίᾳ δὲ τὸ πάθος,
ἐπεὶ φορὰ ψυχῆς καὶ συγκίνησίς ἐστιν), εὐθὺς ἐπ᾽ ἄλλα μεθή-
λατο ἀσύνδετα καὶ ἐπαναφοράς· 'τῷ σχήματι, τῷ βλέμματι, τῇ
φωνῇ, ὅταν ὡς ὑβρίζων, ὅταν ὡς ἐχθρός, ὅταν κονδύλοις, ὅταν
ὡς δοῦλον'. οὐδὲν ἄλλο διὰ τούτων ὁ ῥήτωρ ἢ ὅπερ ὁ τύπτων
ἐργάζεται, τὴν διάνοιαν τῶν δικαστῶν τῇ ἐπαλλήλῳ πλήττει
3 φορᾷ. εἶτ᾽ ἐντεῦθεν πάλιν ὡς αἱ καταιγίδες ἄλλην ποιούμενος

1 ἄπλοκα Manutius ἀσύμπλοκα Reiskius | 4 ἀπέθνησκον P | 5 ἤομεν codd. Homeri | 6 ᾿*ίδομεν P εὕρομεν in marg. P εὕρομεν codd. Homeri, cf. Herselius de cit. script. p. 32 | βήσσῃισιν P | 7 ἧσσον P (cf. p. 22, 2; 57, 3) ἧττον Robortellus, Iahnius | κατεσπασμένα ς | 8 συνδιωκούσης Faber: συνδιοικούσης P | 10 ἄκρως δὲ καὶ: cf. p. 36, 6 | τῶν σχημάτων: intelligit opinor τῶν ἀσυνδέτων, ut 11 δύο ἢ τρία scil. ἀσύνδετα dicitur | 11 συμμορίαν Manutius: συμμορίασ P | 12 ἐρανίζ** P ἐρανίζηι P συνερανίζῃ Toupius | καὶ τοῦ εἰς Reiskius | ὁποῖα τὰ εἰς Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 304 | 14 τὰ del. Weiskius τὰ ἀσύνδετα ⟨ἔχοντα⟩ melius Rothsteinius Herm. XXII p. 542 | τύπτων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι codd. Demosthenis | 17 τάξει Manutius | 19 τῷ σχήματι — φωνῇ om. Manutius | 20 ἐχθρὸς ὑπάρχων codd. Demosthenis | ὅταν ὡς δοῦλον P quod ex ὅταν κονδύλοις errore ortum suspicatur Radermacherus Demetr. de eloc. p. 108 ὅταν ἐπὶ κόρρης codd. Demosthenis, Manutius (Iahnius erravit traxitque alios) | 22 πλήττων Faber

2 XENOPHON HIST. GR. IV, 3, 19. AGES. 2, 12 | 5 HOMERUS ODYSS. κ, 251 | EUSTATHIUS P. 1657, 34 καλὸν δ᾽ ἐν τούτοις καὶ ἡ ἀσύνδετος εἰσβολή. | 14 DEMOSTHENES IN MID. 72

192 v. περὶ σχημάτων ἐμβολήν 'ὅταν κονδύλοις, ὅταν ἐπὶ κόρρης' φησί· 'ταῦτα κι-
νεῖ, ταῦτα ἐξίστησιν ἀνθρώπους, ἀήθεις ὄντας τοῦ προπηλακί-
ζεσθαι· οὐδεὶς ἂν ταῦτα ἀπαγγέλλων δύναιτο τὸ δεινὸν παρα-
στῆσαι'. οὐκοῦν τὴν μὲν φύσιν τῶν ἐπαναφορῶν καὶ ἀσυνδέ-
των πάντη φυλάττει τῇ συνεχεῖ μεταβολῇ· οὕτως αὐτῷ καὶ
ἡ τάξις ἄτακτον καὶ ἔμπαλιν ἡ ἀταξία ποιὰν περιλαμβάνει τά-
ξιν. φέρε οὖν, πρόσθες τοὺς συνδέσμους, εἰ θέλεις, ὡς ποιοῦ- XXI
σιν οἱ Ἰσοκράτειοι 'καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτο χρὴ παραλιπεῖν, ὡς
πολλὰ ἂν ποιήσειεν ὁ τύπτων, πρῶτον μὲν τῷ σχήματι, εἶτα
δὲ τῷ βλέμματι, εἶτά γε μὴν αὐτῇ τῇ φωνῇ', καὶ εἴσῃ κατὰ τὸ
ἑξῆς οὕτως παραγράφων, ὡς τοῦ πάθους τὸ συνδεδιωγμένον
καὶ ἀποτραχυνόμενον, ἐὰν τοῖς συνδέσμοις ἐξομαλίσῃς εἰς λειό-
τητα, ἄκεντρόν τε προσπίπτει καὶ εὐθὺς ἔσβεσται. ὥσπερ γὰρ 2
εἴ τις συνδήσειε τῶν θεόντων τὰ σώματα τὴν φορὰν αὐτῶν
ἀφήρηται, οὕτως καὶ τὸ πάθος ὑπὸ τῶν συνδέσμων καὶ τῶν
ἄλλων προσθηκῶν ἐμποδιζόμενον ἀγανακτεῖ· τὴν γὰρ ἐλευθερίαν
ἀπολλύει τοῦ δρόμου καὶ τὸ ὡς ἀπ' ὀργάνου τινὸς ἀφίεσθαι.
ὑπερβατά Τῆς δὲ αὐτῆς ἰδέας καὶ τὰ ὑπερβατὰ θετέον. ἔστιν δὲ λέ- XXII
ξεων ἢ νοήσεων ἐκ τοῦ κατ' ἀκολουθίαν κεκινημένη τάξις καὶ
οἱονεὶ * χαρακτὴρ ἐναγωνίου πάθους ἀληθέστατος. ὡς γὰρ οἱ τῷ
ὄντι ὀργιζόμενοι ἢ φοβούμενοι ἢ ἀγανακτοῦντες ἢ ὑπὸ ζηλοτυ-

1 ὅταν κονδύλοις — κόρρης del. Finckhius n. iahrb. LXIX p. 638 | ὅταν κονδ. — φησί om. Manutius | 2 ἀνθρώπους αὐτῶν codd. Demosthenis | 3 οὐδεὶς ἄν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι codd. Demosthenis: οὐδεὶσ P ἂν add. ς Spengelius | 4 ὡς οὖν τὴν φύσιν Morus | τὴν μεγαλοφυίαν Vaucherus | lacunam post φύσιν statuit Weiskius | 6 ἄτακτόν τι Tollius | 7 πρόσθες . . εἰ θέλεις . . 10 καὶ εἴσῃ: cf. p. 73, 11 | θέλεις ς: θέλοισ P, prob. Ianzonus de subl. lib. p. XXVIII coll. p. 30, 16, cf. Trögerus d. sprachgebr. p. 34 | συνδ. P in marg. | 12 ἀποτετραχυσμένον Cobetus mnem. n. s. X p. 322 | ἐξομαλίσῃς εἰς λειότητα coniungi intellexit Rothsteinius Herm. XXII p. 541 | 13 ἄκεντρον P in marg. | τε del. Faber | προπίπτει Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 304 | 16 ἐμποδιζόμενον ἀγανακτεῖ (h. e. *indignatur impediri*) tutabar ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 7 | ἀγανακτεῖ notavit Iahnius ἀγωνίζεται εἰκῇ Weiskius ἀτονεῖ Cumanudes spec. emend. p. 11 ἀπακταίνει Hauptius ind. lect. Berol. hib. 1870 p. 5 (opp. II p. 431) ἄγαν ἀργεῖ Reifferscheidius ind. lect. Vratislav. hib. 1879 p. 8 et ind. lect. Vratisl. hib. 1880 p. 9 | 17 ἀπολλύει Finckhius n. iahrb. LXIX p. 638 Cumanudes: ἀπολύει P ἀποκωλύει Ruhnkenius ἀπολύουσι Morus ἀπόλλυσι Reiskius, idem vel ἀποκλείουσι Weiskius | 18 περὶ ὑπερβατῶν ὅρος ὑπερβατοῦ P in marg. | 20 defectum indicavi auctore Wilamowitzio: deest alterum nomen et translatum quidem quo definitio absolvatur, cui nomini quae sequuntur appositi loco addita sunt

10 cf. DEMETRIUS DE ELOC. 193. 194

πίας ἢ ὑπὸ ἄλλου τινός (πολλὰ γὰρ καὶ ἀναρίθμητα πάθη καὶ περὶ σχη-
οὐδ' ἂν εἰπεῖν τις ὁπόσα δύναιτο) ἑκάστοτε παραπίπτοντες ἄλλα μάτων 193 r
προθέμενοι πολλάκις ἐπ' ἄλλα μεταπηδῶσι, μέσα τινὰ παρεμβα-
λόντες ἀλόγως, εἶτ' αὖθις ἐπὶ τὰ πρῶτα ἀνακυκλοῦντες καὶ πάν-
τη πρὸς τῆς ἀγωνίας, ὡς ὑπ' ἀστάτου πνεύματος, τῇδε κἀκεῖσε
ἀγχιστρόφως ἀντισπώμενοι τὰς λέξεις τὰς νοήσεις τὴν ἐκ τοῦ
κατὰ φύσιν εἱρμοῦ παντοίως πρὸς μυρίας τροπὰς ἐναλλάττουσι
τάξιν, οὕτω παρὰ τοῖς ἀρίστοις συγγραφεῦσι διὰ τῶν ὑπερβατῶν
ἡ μίμησις ἐπὶ τὰ τῆς φύσεως ἔργα φέρεται. τότε γὰρ ἡ τέχνη
τέλειος, ἡνίκ' ἂν φύσις εἶναι δοκῇ, ἡ δ' αὖ φύσις ἐπιτυχής,
ὅταν λανθάνουσαν περιέχῃ τὴν τέχνην. ὥσπερ λέγει ὁ Φω-
καεὺς Διονύσιος παρὰ τῷ Ἡροδότῳ· 'ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς
ἔχεται ἡμῖν τὰ πράγματα, ἄνδρες Ἴωνες, εἶναι ἐλευθέροις ἢ
δούλοις καὶ τούτοις ὡς δραπέτῃσιν. νῦν ὦν ὑμεῖς ἢν μὲν βού-
λησθε ταλαιπωρίας ἐνδέχεσθαι, παραχρῆμα μὲν πόνος ὑμῖν, οἷοί
2 τε δὲ ἔσεσθε ὑπερβαλέσθαι τοὺς πολεμίους'. ἐνταῦθ' ἦν τὸ
κατὰ τάξιν· 'ὦ ἄνδρες Ἴωνες, νῦν καιρός ἐστιν ὑμῖν πόνους ἐπι-
δέχεσθαι· ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πράγματα'. ὁ
δὲ τὸ μὲν 'ἄνδρες Ἴωνες' ὑπερεβίβασεν· προεισέβαλεν οὖν εὐ-
θὺς ἀπὸ τοῦ φόβου, ὡς μηδ' ἀρχὴν φθάνων πρὸς τὸ ἐφεστὼς
δέος προσαγορεῦσαι τοὺς ἀκούοντας· ἔπειτα δὲ τὴν τῶν νοη-
μάτων ἀνέστρεψε τάξιν· πρὸ γὰρ τοῦ φῆσαι ὅτι αὐτοὺς δεῖ
πονεῖν (τοῦτο γάρ ἐστιν ὃ παρακελεύεται) ἔμπροσθεν ἀποδίδωσι
τὴν αἰτίαν δι' ἣν πονεῖν δεῖ, 'ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς' φήσας 'ἔχεται 193 v.
ἡμῖν τὰ πράγματα', ὡς μὴ δοκεῖν ἐσκεμμένα λέγειν ἀλλ' ἠναγ-

1 τὰ πάθη Wilamowitzius, sed cf. p. 28, 4 | 3 μέσ*α P | παρεμβάλλοντες Ianzonus de subl. lib. p. XXVIII | 4 ἀλ*όγωσ P | πάντηι P | 6 τὴν τῶν λέξεων καὶ νοήσεων ἐκ τοῦ Tollius τὰς νοήσεις del. Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 304 τὰς λέξεις τὰς νοήσεις del. Iahnius | 8 οὕτω P (Hammerus fallit) | 13 πρήγματα — ἢ εἶναι ἐλευθέροισι ἢ δούλοισι, καὶ τούτοισι ὡς δρηπέτῃσι — ὑμέες — ἐνδέκεσθαι, τὸ παραχρῆμα — ὑμῖν ἔσται — ὑπερβαλλόμενοι τοὺς ἐναντίους εἶναι ἐλεύθεροι codd. Herodoti | 14 ἡμεῖσ P | 15 ταλαιπωρίας Manutius: ταλαιπωρίαισ P ταλαιπωρίαις ἐνέχεσθαι Robortellus | 19 προ*εισέβαλεν P παρεισέβαλεν Morus | ἂν superscr. οὖν P οὖν ἂν Robortellus γοῦν Morus, G. S. A. class. journ. III, 5 p. 69 γὰρ Manutius | 20 ⟨τὰ⟩ ἀπὸ G. S. A. | ἀρχὴν Robortellus: ἀρχὴ P | φθάνων del. Morus | ἐφεστὸς Spengelius, cf. p. 72, 15; vide Trögerum d. sprachgebr. p. 16, Robertsium p. 179; Philon. de aetern. mundi p. 35, 17 et 44, 2 Cum. | 21 προσαγορεύσας Dobraeus adv. I p. 565 | 22 ἀνέστρεψε Finckhius ztschr. f. alterth. wiss. 1838 p. 997: ἀπέστρεψε P, Rothsteinius Herm. XXII p. 537

12 HERODOTUS VI, 11

περὶ σχημάτων κασμένα. ἔτι δὲ μᾶλλον ὁ Θουκυδίδης καὶ τὰ φύσει πάντως 3
ἡνωμένα καὶ ἀδιανέμητα ὅμως ταῖς ὑπερβάσεσιν ἀπ᾽ ἀλλήλων ἄγειν δεινότατος. ὁ δὲ Δημοσθένης οὐχ οὕτως μὲν αὐθάδης ὥσπερ οὗτος, πάντων δ᾽ ἐν τῷ γένει τούτῳ κατακορέστατος καὶ πολὺ τὸ ἀγωνιστικὸν ἐκ τοῦ ὑπερβιβάζειν καὶ ἔτι νὴ Δία τὸ ἐξ ὑπογύου λέγειν συνεμφαίνων καὶ πρὸς τούτοις εἰς τὸν κίνδυνον τῶν μακρῶν ὑπερβατῶν τοὺς ἀκούοντας συνεπισπώμενος· πολλάκις γὰρ τὸν νοῦν ὃν ὥρμησεν εἰπεῖν ἀνακρεμάσας 4
καὶ μεταξὺ ὡς εἰς ἀλλόφυλον καὶ ἀπεοικυῖαν τάξιν ἄλλ᾽ ἐπ᾽ ἄλλοις διὰ μέσου καὶ ἔξωθέν ποθεν ἐπεισκυκλῶν εἰς φόβον ἐμβαλὼν τὸν ἀκροατὴν ὡς ἐπὶ παντελεῖ τοῦ λόγου διαπτώσει καὶ συναποκινδυνεύειν ὑπ᾽ ἀγωνίας τῷ λέγοντι συναναγκάσας, εἶτα παραλόγως διὰ μακροῦ τὸ πάλαι ζητούμενον εὐκαίρως ἐπὶ τέλει που προσαποδούς, αὐτῷ τῷ κατὰ τὰς ὑπερβάσεις παραβόλῳ καὶ ἀκροσφαλεῖ πολὺ μᾶλλον ἐκπλήττει. φειδὼ δὲ τῶν παραδειγμάτων ἔστω διὰ τὸ πλῆθος.

Τά γε μὴν πολύπτωτα λεγόμενα, ἀθροισμοὶ καὶ μεταβολαὶ XXIII
καὶ κλίμακες, πάνυ ἀγωνιστικά, ὡς οἶσθα, κόσμου τε καὶ παντὸς ὕψους καὶ πάθους συνεργά. τί δὲ αἱ τῶν πτώσεων χρόνων προσώπων ἀριθμῶν γενῶν ἐναλλάξεις, πῶς ποτε καταποικίλλουσι καὶ
ἐναλλάξεις ἀριθμῶν 194 r. ἐπεγείρουσι τὰ ἑρμηνευτικά; φημὶ δὲ τῶν κα|τὰ τοὺς ἀριθμοὺς 2
οὐ μόνα ταῦτα κοσμεῖν, ὁπόσα τοῖς τύποις ἑνικὰ ὄντα τῇ δυνάμει κατὰ τὴν ἀναθεώρησιν πληθυντικὰ εὑρίσκεται· 'αὐτίκα' φησί 'λαὸς ἀπείρων θύννον ἐπ᾽ ἠιόνεσσι διιστάμενοι κελάδησαν', ἀλλ᾽ ἐκεῖνα μᾶλλον παρατηρήσεως ἄξια, ὅτι ἔσθ᾽ ὅπου

4 ὥσπερ οὗτος del. Vaucherus | 8 ὧν Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 304 | 9 μεταξύ πως Wilamowitzius Herm. x p. 340 | τάξιν ⟨ἐμβιβάσας⟩ Reiskius | 12 ὑπογωνία P ὑπ᾽ ἀγωνίασ in marg. P | 15 φειδῶσ P | 17 πολύπτωτα κλίμακες ἀθροισμοί μεταβολαί P in marg. κἀθροισμοὶ Martensius de lib. π. ὕψ. p. 17 | 18 πάντως Robortellus | κόσμου τε πάντως καὶ Faber | 22 τῇ δυνάμει del. Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 447 | 24 θύννων P; putabam θύννον ἐπ᾽ coniungi, quo finis vel consilium capiendi indicaretur velut Eurip. Androm. 73 φροῦδος δ᾽ ἐπ᾽ αὐτὸν Μενέλεως δόμων ἄπο, Callimach. hymn. III, 87 αἶψα δ᾽ ἐπὶ σκύλακας πάλιν ἤιες: de quo genere cf. ind. lect. Berol. hib. 1885 p. 29; postposita praepositio ut Il. B, 150 νῆας ἔπ᾽ ἐσσεύοντο, Callim. l. c. ἵκετο δ᾽ αὖλιν Ἀρκαδικὴν ἔπι Πανός et ibid. 178; omissa praepositione θύννων Wyttenbachius ad Plutarchi s. n. v. p. 53, Θυνῶν Bergkius comm. crit. v (Marb. 1850) p. IV θῦνον, ἐπ᾽ Langbaenius θῦνεν, ἐπ᾽ Toupius, θυμὸν ἐπ᾽ Schurzfleischius | ἠιόνεσι P | δὲ ἱστάμενοι Pearcius | 25 ἐκεῖνο — ἄξιον Toupius

18 cf. DEMETRIUS DE ELOC. 270

προσπίπτει τὰ πληθυντικὰ μεγαλορρημονέστερα καὶ αὐτῷ δοξο- περὶ σχημάτων
3 κοποῦντα τῷ ὄχλῳ τοῦ ἀριθμοῦ. τοιαῦτα παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ τὰ ἐπὶ τοῦ Οἰδίπου·

ὦ γάμοι, γάμοι,
ἐφύσαθ᾽ ἡμᾶς καὶ φυτεύσαντες πάλιν
ἀνεῖτε ταὐτὸ σπέρμα κἀπεδείξατε
πατέρας ἀδελφοὺς παῖδας αἷμ᾽ ἐμφύλιον,
νύμφας γυναῖκας μητέρας τε χὠπόσα
αἴσχιστ᾽ ἐν ἀνθρώποισιν ἔργα γίγνεται.

πάντα γὰρ ταῦτα ἓν ὄνομά ἐστιν, Οἰδίπους, ἐπὶ δὲ θατέρου Ἰοκάστη, ἀλλ᾽ ὅμως χυθεὶς εἰς τὰ πληθυντικὰ ὁ ἀριθμὸς συνεπλήθυσε καὶ τὰς ἀτυχίας· καὶ ὡς ἐκεῖνα πεπλεόνασται

ἐξῆλθον Ἕκτορές τε καὶ Σαρπηδόνες·

καὶ τὸ Πλατωνικόν, ὃ καὶ ἑτέρωθι παρετεθείμεθα, ἐπὶ τῶν Ἀθη-
4 ναίων· 'οὐ γὰρ Πέλοπες οὐδὲ Κάδμοι οὐδ᾽ Αἴγυπτοί τε καὶ Δαναοὶ οὐδ᾽ ἄλλοι πολλοὶ φύσει βάρβαροι συνοικοῦσιν ἡμῖν, ἀλλ᾽ αὐτοὶ Ἕλληνες, οὐ μιξοβάρβαροι οἰκοῦμεν' καὶ τὰ ἑξῆς. φύσει γὰρ ἐξακούεται τὰ πράγματα κομπωδέστερα ἀγεληδὸν οὕτως τῶν ὀνομάτων ἐπισυντιθεμένων. οὐ μέντοι δεῖ ποιεῖν αὐτὸ ἐπ᾽ ἄλλων εἰ μὴ ἐφ᾽ ὧν δέχεται τὰ ὑποκείμενα αὔξησιν ἢ πληθὺν ἢ ὑπερβολὴν ἢ πάθος, ἕν τι τούτων ἢ καὶ πλείονα, ἐπεί τοι τὸ

1 μεγαλορημονέστερα P | δοξοκοπῶ in marg. P δοξοκομποῦντα Toupius | 2 ὄγκῳ Wilamowitzius Herm. x p. 340, ut Plato dixit τὸν ὄγκον τοῦ ἀριθμοῦ, τοῦ πλήθους, sed ὄχλος quoque saepe simpliciter multitudinem significat, velut πολὺν καὶ ἄπειρον λόγων ὄχλον Dio Chr. IV 125, ὄχλον ῥημάτων id. XXXIII 5, παραδειγμάτων ὄχλον Plutarch. de aud. poet. p. 28 f, ut ne ὄχλος quidem ἀριθμοῦ alienum videatur | 6 ταὐτὸν codd. Sophoclis | 9 αἴσχι*|στ᾽ P | γίνεται P | 10 ταῦτα ⟨ἐφ᾽ ἑτέρου μὲν⟩ ἓν Tollius ταῦτα ⟨τοῦ μὲν⟩ ἓν Pearcius ταῦτα ⟨τὰ μὲν⟩ ἓν Toupius | ἐπὶ δὲ θατέρου Ἰοκάστη del. Rohdenus comm. Bonn. p. 80 | 12 ὧς vel ὁμοίως Reiskius | ὡς καὶ Tollius, Iahnius | 14 παρετεθείμεθα P παρατεθείμεθα Robortellus, Iannarakis adn. crit. p. 11 | 15 αἰγύ*πτ*οί P | 16 φύσει μὲν βάρβαροι ὄντες, νόμῳ δὲ Ἕλληνες συνοικοῦσιν codd. Platonis | 17 αὐτοέλληνες Cobetus mnem. n. s. x p. 322 cf. var. lect. p. 285 | 20 ὑποκείμενα Petra: ὑπερκείμενα P ὑπεκκείμενα Pearcius | αὔξησιν Robortellus: αὔχησιν P, prob. Rothsteinius Herm. XXII p. 537; sed cf. p. 28, 20 | 21 ⟨ἢ⟩ ἓν Faber ἕν — πλείονα del. Weiskius | εἴτ᾽ ἕν τι τούτων εἴτε πλείονα Morus | ἢ καὶ Weiskius: ἢ τὰ P | τὰ del. Faber | ἐπεί τοι καὶ τὸ Schaeferus poett. gnom. p. 88

2 SOPHOCLES OED. R. 1403 | 14 PLATO MENEX. P. 245 D | 21 DEMOSTHENES C. ARISTOG. I, 90 καὶ ἃ τῶν ἄλλων τῶν ἠτυχηκότων ἕκαστος ἀψοφητὶ ποιεῖ, τοῦθ᾽ οὗτος μόνον οὐ κώδωνας ἐξαψάμενος διαπράττεται.

194 v. περὶ σχημάτων πάντα|χοῦ κώδωνας ἐξῆφθαι λίαν σοφιστικόν. ἀλλὰ μὴν καὶ XXIV
τοὐναντίον τὰ ἐκ τῶν πληθυντικῶν εἰς τὰ ἑνικὰ ἐπισυναγόμενα
ἐνίοτε ὑψηλοφανέστατα. 'ἔπειθ' ἡ Πελοπόννησος ἅπασα διει-
στήκει' φησί. 'καὶ δὴ Φρυνίχῳ δρᾶμα Μιλήτου ἅλωσιν διδά-
ξαντι εἰς δάκρυα * * ἔπεσον οἱ θεώμενοι. τὸ ἐκ τῶν διηρη-
μένων εἰς τὰ ἡνωμένα ἐπισυστρέψαι τὸν ἀριθμὸν σωματοειδέ-
στερον. αἴτιον δ' ἐπ' ἀμφοῖν τοῦ κόσμου ταὐτὸν οἶμαι· ὅπου 2
τε γὰρ ἑνικὰ ὑπάρχει τὰ ὀνόματα, τὸ πολλὰ ποιεῖν αὐτὰ παρὰ
δόξαν ἐμπαθοῦς, ὅπου τε πληθυντικά, τὸ εἰς ἕν τι εὔηχον συγ-
κορυφοῦν τὰ πλείονα διὰ τὴν εἰς τοὐναντίον μεταμόρφωσιν
ἐναλλάξεις χρόνων τῶν πραγμάτων ἐν τῷ παραλόγῳ. ὅταν γε μὴν τὰ παρεληλυ- XXV
θότα τοῖς χρόνοις εἰσάγῃς ὡς γινόμενα καὶ παρόντα, οὐ διήγη-
σιν ἔτι τὸν λόγον ἀλλ' ἐναγώνιον πρᾶγμα ποιήσεις. 'πεπτωκὼς
δέ τις' φησὶν ὁ Ξενοφῶν 'ὑπὸ τῷ Κύρου ἵππῳ καὶ πατούμενος
παίει τῇ μαχαίρᾳ εἰς τὴν γαστέρα τὸν ἵππον· ὁ δὲ σφαδάζων
ἀποσείεται τὸν Κῦρον, ὁ δὲ πίπτει'. τοιοῦτος ἐν τοῖς πλείστοις
προσώπων ὁ Θουκυδίδης. ἐναγώνιος δ' ὁμοίως καὶ ἡ τῶν προσώπων ἀν- XXVI
τιμετάθεσις καὶ πολλάκις ἐν μέσοις τοῖς κινδύνοις ποιοῦσα τὸν
ἀκροατὴν δοκεῖν στρέφεσθαι.

φαίης κ' ἀκμῆτας καὶ ἀτειρέας
ἄντεσθ' ἐν πολέμῳ· ὡς ἐσσυμένως ἐμάχοντο.

καὶ ὁ Ἄρατος

μὴ κείνῳ ἐνὶ μηνὶ περικλύζοιο θαλάσσῃ.

3 ἔπειθ' ἡ codd. Demosthenis, Manutius: ἐπειδὴ P | 4 καὶ δὴ καὶ ποιήσαντι Φρυνίχῳ — καὶ διδάξαντι ἐς δάκρυά τε ἔπεσε τὸ θέητρον καὶ ἐζημίωσάν μιν codd. Herodoti | 5 ἔπεσον οἱ θεώμενοι P ἔπεσε τὸ θέητρον Tollius, Iahnius; defectus indicium feci sententiam sic supplendam ratus ⟨ἔπεσε τὸ θέητρον' ἀντὶ τοῦ⟩ ἔπεσον οἱ θ. ut p. 51, 25 loquitur; cf. Herselius de citat. script. p. 45 | 8 τὸ Robortellus: τὰ P | 9 ἐμπαθοῦς (vel ἐκπαθοῦς) Faber: εὐπαθοῦσ P, Robortellus ἐμπαθές Morus ἐμπαθῶς Weiskius, Rothsteinius | ὅπου τε Manutius: ὅπουτε ὁπότε P | 10 τὰ πλείονα del. Vaucherus | 11 τῶν πραγμάτων del. Vaucherus | ἐν τῷ παραλόγῳ ⟨τὸ ὑψηλοποιὸν ἔχει⟩ Rothsteinius Herm. XXII p. 542; alia Ellisius Hermath. vol. IX p. 386 | 15 παίει εἰς τὴν γαστέρα τῇ μαχαίρᾳ τὸν ἵππον αὐτοῦ, ὁ δὲ ἵππος πληγεὶς σφ. codd. Xenophontis | τὸ*ν P | 16 ὁ δὲ πίπτει om. codd. Xenophontis | τοιαῦτα Weiskius | 20 ἀτειρέας ἀλλήλοισιν codd. Homeri, cf. ad Aristotelis poet. 1461 a 16 (p. 270 ed. III) et infra p. 51, 5

3 DEMOSTHENES DE COR. 18 | 4 HERODOTUS VI, 21 | 14 XENOPHON CYROP. VII, 1, 37 | 20 HOMERUS IL. O, 697 | 22 ARATUS PHAEN. 287

2 ᾧδέ που καὶ ὁ Ἡρόδοτος· 'ἀπὸ δὲ Ἐλεφαντίνης πόλεως ἄνω περὶ σχημάτων
πλεύσεαι, καὶ ἔπειτα ἀφίξῃ ἐς πεδίον λεῖον· διεξελθὼν δὲ τοῦτο 195 r.
τὸ χωρίον αὖθις εἰς ἕτερον πλοῖον ἐμβὰς πλεύσεαι δύ' ἡμέρας, ΚΗ
ἔπειτα ἥξεις ἐς πόλιν μεγάλην, ᾗ ὄνομα Μερόη'. ὁρᾷς, ὦ ἑταῖρε,
ὡς παραλαβών σου τὴν ψυχὴν διὰ τῶν τόπων ἄγει τὴν ἀκοὴν
ὄψιν ποιῶν; πάντα δὲ τὰ τοιαῦτα πρὸς αὐτὰ ἀπερειδόμενα τὰ
πρόσωπα ἐπ' αὐτῶν ἵστησι τὸν ἀκροατὴν τῶν ἐνεργουμένων.
3 καὶ ὅταν ὡς οὐ πρὸς ἅπαντας ἀλλ' ὡς πρὸς μόνον τινὰ λαλῇς,

Τυδεΐδην δ' οὐκ ἂν γνοίης ποτέροισι μετείη,

ἐμπαθέστερόν τε αὐτὸν ἅμα καὶ προσεκτικώτερον καὶ ἀγῶνος
ἔμπλεων ἀποτελέσεις, ταῖς εἰς ἑαυτὸν προσφωνήσεσιν ἐξεγειρό-
XXVII μενον. ἔτι γε μὴν ἔσθ' ὅτε περὶ προσώπου διηγούμενος ὁ συγ-
γραφεὺς ἐξαίφνης παρενεχθεὶς εἰς τὸ αὐτοπρόσωπον ἀντιμεθί-
σταται, καὶ ἔστι τὸ τοιοῦτον εἶδος ἐκβολή τις πάθους.

Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας,
νηυσὶν ἐπισσεύεσθαι, ἐᾶν δ' ἔναρα βροτόεντα.
ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε νεῶν ἐθέλοντα νοήσω,
αὐτοῦ οἱ θάνατον μητίσομαι.

οὐκοῦν τὴν μὲν διήγησιν ἅτε πρέπουσαν ὁ ποιητὴς προσῆψεν
ἑαυτῷ, τὴν δ' ἀπότομον ἀπειλὴν τῷ θυμῷ τοῦ ἡγεμόνος ἐξα-
πίνης οὐδὲν προδηλώσας περιέθηκεν· ἐψύχετο γάρ, εἰ παρενετί-
θει 'ἔλεγεν δὲ τοῖά τινα καὶ τοῖα ὁ Ἕκτωρ', νυνὶ δ' ἔφθακεν
2 ἄφνω τὸν μεταβαίνοντα ἡ τοῦ λόγου μετάβασις. διὸ καὶ ἡ πρό-

1 δὲ om. codd. Herodoti | πόλιος codd. Herodoti | 2 πλεύσεαι mult. om. posuit scriptor | ἀπίξεαι codd. Herodoti | post λεῖον mult. om. | δὲ ἐν τῇσι τεσσεράκοντα ἡμέρῃσι τοῦτο — αὖτις — δυώδεκα ἡμέρας πλεύσεαι καὶ ἔπειτα — τῇ οὔνομά ἐστι codd. Herodoti | 3 πλεύσε*αι P | 6 ὄψιν — πρὸς om. in marg. add. P | 7 αὐτῶν P (Hammerus fallit) | 8 καὶ σὺ οὖν ὅταν Weiskius | 9 versum del. Weiskius | 11 ἐξεγειρόμενον Faber: ἐξεγειρόμενοσ P | 12 διηγούμεν[ος]ου|μένον P | 13 τὸ αὐτοπρόσωπον Tollius: τὸ αὐτὸ πρόσωπον P αὐτὸ τὸ πρόσωπον Weiskius | 14 ἐμβολή Robortellus | 16 ἐπι[*σ]σεύεσθαι P | 17 ἑτέρωθι νοήσω codd. Homeri, sed Il. B, 391 ἀπάνευθε μάχης ἐθέλοντα νοήσω | 18 μητί[σ]σομαι P | 19 ἅτε πρέπουσαν Robortellus: ἅτε τρέπουσαν P, Rothsteinius Herm. XXII p. 544 simul aliis temptatis: sed certe ἑαυτῷ semel positum bis audiri nihil, opinor, incommodi habet nec insolens est ἄτρεπτον οὖσαν Weiskius, del. Vaucherus | 20 ἐξαίφνης Kayserus n. iahrb. LXX p. 294 | 21 γὰρ ⟨ἂν⟩ Pearcius | 23 καὶ ἡ πρόσχρησις Manutius καλὴ ἡ πρόσχρησις Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 448 καὶ ἔσται ἡ χρῆσις Faber καὶ ἡ χρῆσις Spengelius καὶ

1 HERODOTUS II, 29 | 9 HOMERUS IL. E, 85 | 15—18 IL. O, 346—349; cf. IL. B, 391

περὶ σχημάτων 195 v.

χρησις τοῦ σχήματος τότε, ἡνίκ᾽ ἂν ὀξὺς ὁ καιρὸς ὢν διαμέλ-
λειν τῷ γράφοντι μὴ διδῷ ἀλλ᾽ εὐθὺς | ἐπαναγκάζῃ μεταβαίνειν
ἐκ προσώπων εἰς πρόσωπα· ὡς καὶ παρὰ τῷ Ἑκαταίῳ· ‘Κῆυξ
δὲ ταῦτα δεινὰ ποιούμενος αὐτίκα ἐκέλευε τοὺς Ἡρακλείδας
ἐπιγόνους ἐκχωρεῖν· οὐ γὰρ ὑμῖν δυνατός εἰμι ἀρήγειν. ὡς μὴ
ὦν αὐτοί τε ἀπολέεσθε κἀμὲ τρώσετε, ἐς ἄλλον τινὰ δῆμον
ἀποίχεσθε’. ὁ μὲν γὰρ Δημοσθένης κατ᾽ ἄλλον τινὰ τρόπον 3
ἐπὶ τοῦ Ἀριστογείτονος ἐμπαθὲς τὸ πολυπρόσωπον καὶ ἀγχί-
στροφον παρέστακεν. ‘καὶ οὐδεὶς ὑμῶν χολήν’ φησίν ‘οὐδ᾽
ὀργὴν ἔχων εὑρεθήσεται ἐφ᾽ οἷς ὁ βδελυρὸς οὗτος καὶ ἀναιδὴς
βιάζεται; ὅς, ὦ μιαρώτατε ἁπάντων, κεκλεισμένης σοι τῆς παρ-
ρησίας οὐ κιγκλίσιν οὐδὲ θύραις, ἃ καὶ παρανοίξειεν ἄν τις . .’ ἐν
ἀτελεῖ τῷ νῷ ταχὺ διαλλάξας καὶ μόνον οὐ μίαν λέξιν διὰ τὸν
θυμὸν εἰς δύο διασπάσας πρόσωπα ‘ὅς, ὦ μιαρώτατε’ εἶτα τὸν
πρὸς τὸν Ἀριστογείτονα λόγον ἀποστρέψας καὶ ἀπολιπεῖν δο-
κῶν, ὅμως διὰ τοῦ πάθους πολὺ πλέον ἐπέστρεψεν. οὐκ ἄλλως 4
ἡ Πηνελόπη

κῆρυξ, τίπτε δέ σε πρόεσαν μνηστῆρες ἀγαυοί;
εἰπέμεναι δμωῇσιν Ὀδυσσῆος θείοιο

πρόχειρος ἡ χρῆσις Kayserus n. iahrb. LXX p. 294, Iahnius καὶ ἡ κυρία χρῆσις Buryus class. rev. 1887 p. 301 | 1 τότε ⟨χρειώδης⟩ Hammerus | ἡνίκ᾽ ἂν Iahnius: ἡνίκα P, prob. Brambsius n. phil. rundsch. 1880 p. 35, sed conf. p. 32, 10; 36, 14; 45, 10, quae ἡνίκ᾽ ἂν habent traditum: quae ille affert contraria, p. 58, 11 et 58, 1, opinor diversa sunt | 4 ποιεύμενος Faber, Cobetus mnem. n. s. X p. 322 | ἐκέλευσε Victorius var. lect. XXVII, 13 | Ἡρακλείδας ⟨καὶ τοὺς τοῦ Λικυμνίου⟩ ἐπιγόνους Morus Ἡρακλειδῶν ἀπογόνους Manutius | 5 ἐπιγόνους del. Toupius ἐκ Τραχῖνος Weiskius, an Ἡρακλείους ἐπιγόνους? ut Euripides Ἡρακλείους παῖδας Herc. fur. 39 | ἐκχωρέειν Cobetus | ὑμῖν Stephanus: ἡμῖν P | εἰμι] εἰμὴ P | ὅκως μὴ Cobetus | 6 ἀπολέεσθε — τρώσετε Cobetus ἀπόλεσθε — τρώσετε P ἀπόλησθε — τρώσητε Robortellus, Iahnius | 7 ἀποίχεσθε ς Faber, Cobetus: ἀποίχεσθαι P | 9 παρέστακεν] cf. p. 39, 13 | χολήν codd. Demosthenis: σχολὴν P | 10 ἔχων φανήσεται codd. Demosthenis | βδελυρὸς καὶ ἀναιδὴς ἄνθρωπος οὑτοσὶ βιάζεται τοὺς νόμους; codd. Demosthenis | 11 πάντων τῶν ὄντων ἀνθρώπων codd. Demosthenis | κεκλειμένης codd. Demosthenis κεκλει*μένησ h. e. κεκλεισμένης P, cf. p. 80, 13 et Herselius de cit. script. p. 37 | τῆς ἐξουσίας codd. Demosthenis | 12 οὐ κιγκλίσιν codd. Demosthenis, Manutius: κιγκλίοιν P | 14 τὸν del. Tollius εἶτα πρὸς τὸν Ἀ. τὸν λόγον Weiskius, Iahnius; εἶτα τὸν ⟨πρὸς τοὺς Ἀθηναίους⟩ πρὸς τὸν Ἀ. λόγον conieci, de collocatione cf. p. 78, 22 et 45, 7 | 15 ἀποστρέψας ⟨ἀπὸ τῶν ἀκροατῶν⟩ καὶ Rothsteinius, quem vide nunc Herm. XXII p. 537 | καὶ ⟨τοὺς κριτὰς⟩ ἀπολιπεῖν Tollius | 16 ⟨πρὸς αὐτοὺς⟩ ἐπέστρεψεν Tollius | ἀπήστραψεν Wilamowitzius Herm. X p. 342 | 17 ἡ Πηνελόπη Faber: ἡ πηνελόπην P | 19 δμωιῆσιν P

---

7 DEMOSTHENES C. ARISTOG. I, 27 | 17 HOMERUS ODYSS. δ, 681

περὶ σχημάτων

ἔργων παύσασθαι, σφίσι δ᾽ αὐτοῖς δαῖτα πένεσθαι;
μὴ μνηστεύσαντες, μηδ᾽ ἄλλοθ᾽ ὁμιλήσαντες,
ὕστατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν,
οἳ θάμ᾽ ἀγειρόμενοι βίοτον κατακείρετε πολλόν,
οὐδέ τι πατρῶν
ὑμετέρων τῶν πρόσθεν ἀκούετε, παῖδες ἐόντες,
οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε.

XXVIII Καὶ μέντοι περίφρασις ὡς οὐχ ὑψηλοποιόν, οὐδεὶς ἂν οἴ- περίφρασις
μαι διστάσειεν. ὡς γὰρ ἐν μουσικῇ διὰ τῶν παρα|φώνων κα- 196 r.
λουμένων ὁ κύριος φθόγγος ἡδίων ἀποτελεῖται, οὕτως ἡ περί-
φρασις πολλάκις συμφθέγγεται τῇ κυριολογίᾳ καὶ εἰς κόσμον
ἐπὶ πολὺ συνηχεῖ, καὶ μάλιστ᾽, ἂν μὴ ἔχῃ φυσῶδές τι καὶ ἄμου-
2 σον ἀλλ᾽ ἡδέως κεκραμένον. ἱκανὸς δὲ τοῦτο τεκμηριῶσαι καὶ
Πλάτων κατὰ τὴν εἰσβολὴν τοῦ ἐπιταφίου· ‘ἔργῳ μὲν ἡμῖν οἵδ᾽
ἔχουσι τὰ προσήκοντα σφίσιν αὐτοῖς, ὧν τυχόντες πορεύονται
τὴν εἱμαρμένην πορείαν, προπεμφθέντες κοινῇ μὲν ὑπὸ τῆς πό-
λεως, ἰδίᾳ δὲ ἕκαστος ὑπὸ τῶν προσηκόντων’. οὐκοῦν τὸν θάνα-
τον εἶπεν εἱμαρμένην πορείαν, τὸ δὲ τετυχηκέναι τῶν νομιζομένων
προπομπήν τινα δημοσίαν ὑπὸ τῆς πατρίδος. ἆρα δὴ τούτοις
μετρίως ὤγκωσε τὴν νόησιν; ἢ ψιλὴν λαβὼν τὴν λέξιν ἐμελο-
ποίησε καθάπερ ἁρμονίαν τινὰ τὴν ἐκ τῆς περιφράσεως περι-
3 χεάμενος εὐμέλειαν; καὶ Ξενοφῶν ‘πόνον δὲ τοῦ ζῆν ἡδέως
ἡγεμόνα νομίζετε, κάλλιστον δὲ πάντων καὶ πολεμικώτατον
κτῆμα εἰς τὰς ψυχὰς συγκεκόμισθε· ἐπαινούμενοι γὰρ μᾶλλον
ἢ τοῖς ἄλλοις πᾶσι χαίρετε’ ἀντὶ τοῦ ‘πονεῖν θέλετε’ ‘πόνον

---

1 σφησι P | 4 θά*|μ᾽ p θάμ᾽| P | κατακείρ*ετε P | 5 κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαίφρονος· οὐδέ codd. Homeri, cf. ad p. 48, 20 | 6 ἡὑμετέρων P | ὄντεσ P | 7 οἷο*σ P | 8 περίφρασισ in marg. P | καὶ μέντοι ἡ Weiskius, Iahnius καὶ μέντοι καὶ ἡ Manutius ἡ μέντοι Spengelius | οὐχ del. Portus οὐχ ⟨ἥκιστα⟩ Wilamowitzius Herm. X p. 337, sed cf. ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 5 | 12 φλοιῶδές Ruhnkenius | 13 ἡδέως Manutius: ἀδεῶσ P | 17 δὲ ὑπὸ τῶν οἰκείων codd. Platonis | 19 ἆρα Manutius: ἄρα P | 20 οὐ μετρίως Tollius, Iahnius | ἢ P, quo usus ego (quod nunc scio, post Reiskium *an potius* interpretantem) duplicem interrogationem effeci ἦν Morus, Iahnius | τὴν λέξιν del. Vaucherus, Iahnius τῇ λέξει Morus; sententiam explicuit Martensius phil. rundsch. I p. 1172 et ante eum teste Ianzono Spongbergius de comm. π. ὕψ. p. 81 | 21 καθάπερ ἁρμονίαν τινὰ del. Vaucherus | τινὰ| ~~τῆ~~ τὴν P τινὰ αὐτῇ τὴν Reiskius, Curerius ad Xenoph. hipp. p. 72 | 22 πόνους — ἡγεμόνας codd. Xenophontis | 24 συγκεκόμισθε* P | 25 ἅπασι codd. Xenophontis

---

14 PLATO MENEX. P. 236 D | 22 XENOPHON CYROP. I, 5, 12

περὶ σχημάτων

ἡγεμόνα τοῦ ζῆν ἡδέως ποιεῖσθε' εἰπὼν καὶ τἆλλ' ὁμοίως ἐπεκτείνας μεγάλην τινὰ ἔννοιαν τῷ ἐπαίνῳ προσπεριωρίσατο. καὶ 4
τὸ ἀμίμητον ἐκεῖνο τοῦ Ἡροδότου· 'τῶν δὲ Σκυθέων τοῖς συλήσασιν τὸ ἱερὸν ἐνέβαλεν ἡ θεὸς θήλειαν νοῦσον'. ἐπίκηρον XXIX
μέντοι τὸ πρᾶγμα, ἡ περίφρασις, τῶν ἄλλων πλέον, εἰ μὴ συμμέτρως τινὶ λαμβάνοιτο· εὐθὺς γὰρ ἀβλεμὲς προσπίπτει, κουφο-
196 v. λογίας τε ὄζον καὶ παχύτατον. | ὅθεν καὶ τὸν Πλάτωνα (δεινὸς γὰρ ἀεὶ περὶ σχῆμα κἄν τισιν ἀκαίρως) ἐν τοῖς Νόμοις λέγοντα 'ὡς οὔτε ἀργυροῦν δεῖ πλοῦτον οὔτε χρυσοῦν ἐν πόλει ἱδρυμένον ἐᾶν οἰκεῖν' διαχλευάζουσιν, ὡς εἰ πρόβατα, φασίν, ἐκώλυε κεκτῆσθαι, δῆλον ὅτι προβάτειον ἂν καὶ βόειον πλοῦτον ἔλεγεν.

Ἀλλὰ γὰρ ἅλις ὑπὲρ τῆς εἰς τὰ ὑψηλὰ τῶν σχημάτων 2
χρήσεως ἐκ παρενθήκης τοσαῦτα πεφιλολογῆσθαι, Τερεντιανὲ φίλτατε· πάντα γὰρ ταῦτα παθητικωτέρους καὶ συγκεκινημένους

1 ποι**σθε P ποιεῖσθε P | 3 τοῖσι δὲ τῶν Σκ. συλήσασι τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἀσκάλωνι καὶ τοῖσι τούτων αἰεὶ ἐκγόνοισι ἐνέσκηψε ὁ θεὸς codd. Herodoti | 4 ἐπίκαιρον Manutius | 5 μέντοι πρᾶγμα ἡ Weiskius, Iahnius | ἡ περίφρασις del. Weiskius | πλέο*ν P | ἀσυμμέτρως Manutius σὺν μέτρῳ Morus | 6 ἀβλεμέσ P in marg. | 7 παχύτητος Manutius παχύτερον Wilamowitzius | τὸν supra versum P | 8 ⟨τὸ⟩ σχῆμα (vel σχήματα ut Reiskius) Morus, Iahnius ⟨τοῦτο τὸ⟩ σχῆμα Tollius | ἄκαιρος Schurzfleischius | 10 φασιν Manutius, φησὶν P, Iahnius cf. ad p. 3, 15 | ⟨καὶ βοῦς⟩ ἐκώλυε Pearcius, Cobetus mnem. n. s. X p. 322, sed cf. p. 61, 16 et ad Aristot. poet. p. 183 ed. III | 14 ⟨ὡς⟩ ἐκ Weiskius | πεφιλολογήσθω Schurzfleischius, quod Spengelio, Iahnio probatum pravum esse apertum est nec fugit Rothsteinium | 15 πάντα δὲ Faber

3 HERODOTUS I, 105 | 7 DIONYSIUS HALIC. EP. AD POMP. 2 P. 760 R. 228 U. et R. IUD. DE DEMOSTH. 6 P. 966 R. 137 U. et R. ἡ Πλατωνικὴ διάλεκτος . . . μάλιστα δὲ χειμάζεται περὶ τὴν τροπικὴν φράσιν. πολλὴ μὲν γὰρ ἐν τοῖς ἐπιθέτοις, ἄκαιρος δ' ἐν ταῖς μετωνυμίαις, σκληρὰ δέ καὶ οὐ σῴζουσα τὴν ἀναλογίαν ἐν ταῖς μεταφοραῖς. ἀλληγορίας τε περιβάλλεται πολλὰς καὶ μακρὰς οὔτε μέτρον ἐχούσας οὔτε καιρόν, σχήμασί τε ποιητικοῖς ἐσχάτην προσβάλλουσιν ἀηδίαν καὶ μάλιστα τοῖς Γοργιείοις ἀκαίρως καὶ μειρακιωδῶς ἐναβρύνεται, καὶ πολυτέλειά τις ἔστιν ⟨πολὺς ὁ τελέτης Usenerus⟩ ἐν τοῖς τοιούτοις παρ' αὐτῷ, ὡς καὶ Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς εἴρηκέ που καὶ ἄλλοι συχνοὶ πρότερον· οὐ γὰρ ἐμὸς ὁ μῦθος. | 9 PLATO DE LEGG. VII P. 801 B οὐκοῦν ἡμεῖς ἔμπροσθεν σμικρὸν τῷ λόγῳ ἐπείσθημεν ὡς οὔτε ἀγρυροῦν δεῖ Πλοῦτον οὔτε χρυσοῦν ἐν πόλει ἱδρυμένον ἐνοικεῖν. cf. ARISTOPH. PLUT. 1191

ἱδρύσομεθ' οὖν αὐτίκα μάλ', ἀλλὰ περίμενε,
τὸν Πλοῦτον, οὗπερ πρότερον ἦν ἱδρυμένος,
τὸν ὀπισθόδομον ἀεὶ φυλάττων τῆς θεοῦ.

ἀποτελεῖ τοὺς λόγους· πάθος δὲ ὕψους μετέχει τοσοῦτον, ὁπόσον ἦθος ἡδονῆς.

XXX Ἐπειδὴ μέντοι ἡ τοῦ λόγου νόησις ἥ τε φράσις τὰ πλείω IV. γενναία φράσις
δι' ἑκατέρου διέπτυκται, ἴθι δή, ἂν τοῦ φραστικοῦ μέρους ᾖ τινα λοιπὰ ἔτι, προσεπιθεασώμεθα. ὅτι μὲν τοίνυν ἡ τῶν κυ-
ρίων καὶ μεγαλοπρεπῶν ὀνομάτων ἐκλογὴ θαυμαστῶς ἄγει καὶ 1. ὀνομάτων ἐκλογή
κατακηλεῖ τοὺς ἀκούοντας καὶ ὡς πᾶσι τοῖς ῥήτορσι καὶ συγγραφεῦσι κατ' ἄκρον ἐπιτήδευμα, μέγεθος ἅμα κάλλος εὐπίνειαν βάρος ἰσχὺν κράτος ἔτι δὲ γάνωσίν τινα τοῖς λόγοις ὥσπερ ἀγάλμασι καλλίστοις δι' αὐτῆς ἐπανθεῖν παρασκευάζουσα καὶ οἱονεὶ ψυχήν τινα τοῖς πράγμασι φωνητικὴν ἐντιθεῖσα, μὴ καὶ περιττὸν ᾖ πρὸς εἰδότας διεξιέναι. φῶς γὰρ τῷ ὄντι ἴδιον τοῦ
2 νοῦ τὰ καλὰ ὀνόματα. ὁ μέντοι γε ὄγκος αὐτῶν οὐ πάντη χρειώδης, ἐπεὶ τοῖς μικροῖς πραγματίοις περιτιθέναι μεγάλα καὶ σεμνὰ ὀνόματα ταὐτὸν ἂν φαίνοιτο, ὡς εἴ τις τραγικὸν προσωπεῖον μέγα παιδὶ περιθείη νηπίῳ. πλὴν ἐν μὲν ποιήσει καὶ ἱ | * *

XXXI * * | θρεπτικώτατον καὶ γόνιμον, τὸ δ' Ἀνακρέοντος 'οὐκ- 197 r.
έτι Θρηικίης ἐπιστρέφομαι'. ταύτῃ καὶ τὸ τοῦ Θεοπόμπου καὶ 2. τροπικὴ λέξις

1 πάθος — ἡδονῆς del. Weiskius | 3 ἡ νόησις et deinde 4 διὰ λόγον ἑκάτερον διαπτύσσεται Cl. Slm. ien. allg. lit. zeit. 1810 p. 560 | 4 δι' Manutius: δὲ P | διὰ Κεκιλίου Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 448 | διευθύνεται Tollius | *ή P δή P | ἂν τοῦ P, Spengelius αὐτοῦ Pearcius αὐτοῦ τοῦ Morus αὖ, τοῦ Toupius | ᾗ Spengelius: εἴ P | 7 καὶ ὡς — ἐπιτήδευμα post ἐντιθεῖσα 11 ponit Spengelius | συγγραφεῦσιν ἄκρον κατεπιτήδευμα Ruhnkenius | 8 ⟨ὧν μέγιστον⟩ καὶ ἄκρον Reiskius κάτακρον Pearcius κατάκορον Rohdius rhein. mus. XXXV p. 312 | ἄκρον ⟨ὂν⟩ Weiskius | κατ' del. Portus, Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 448 | ἐπιτηδεύεται Tollius σπουδάζεται add. Portus | ἅμα ⟨καὶ⟩ Tollius | εὐκρίνειαν Robortellus σαφήνειαν ἢ Manutius ἐπίνοιαν Portus εὐπρέπειαν e codd. Cl. Slm. ien. allg. lit. zeit. 1810 p. 560 εὐμέλειαν Hammerus | 9 γάνωσίν Cl. Slm. ien. allg. lit. zeit. 1810 p. 560, Wilamowitzius Herm. XXXIII p. 523: τ' ἂν ὦσι P τἄλλα ἂν ὦσί Manutius, edd. φάνωσιν Robertsius | 10 ἐπανθεῖν ἐστὶ Robortellus | 11 ἐντιθεῖσα δῆλόν ἐστι, μήποτε δὲ καὶ Morus | 12 ἢ P | εἰδότα σε Tollius εἰδότα Portus | 16 μέγα del. Wilamowitzius Herm. X p. 337, item Hercherus | desunt quattuor folia in P | καὶ ἱ⟨στορίᾳ⟩ Tollius, Wilamowitzius | 19 πτικώτατον P θρε add. p | τὸ δ'* (τὸ in ras. corr.) P | γόνιμον τόδ' Petra | 20 θρηκίησ P Θρηικίης πώλου Bergkius Anacr.

15 PHILODEMUS RHETOR. I P. 199 S. ὅμοιον γοῦν εἶναι τῷ δασὺ καὶ μέγα περιθέμενον πρόσωπον παιδίου φωνὴν ἀφιέναι καὶ τὸ κτλ. | 16 QUINTILIANUS VI, 1, 36 in parvis quidem litibus has tragoedias movere tale est, quasi si personam Herculis et cothurnos aptare infantibus velis.

περὶ μεταφορῶν τὸν ἐπήνετον διὰ τὸ ἀνάλογον ἔμοι γε σημαντικώτατα ἔχειν
δοκεῖ· ὅπερ ὁ Κεκίλιος οὐκ οἶδ' ὅπως καταμέμφεται. 'δεινὸς
ὢν' φησίν 'ὁ Φίλιππος ἀναγκοφαγῆσαι ⟨τὰ⟩ πράγματα'. ἔστιν
ἄρ' ὁ ἰδιωτισμὸς ἐνίοτε τοῦ κόσμου παρὰ πολὺ ἐμφανιστικώ-
τερον· ἐπιγινώσκεται γὰρ αὐτόθεν ἐκ τοῦ κοινοῦ βίου, τὸ δὲ
σύνηθες ἤδη πιστότερον. οὐκοῦν ἐπὶ τοῦ τὰ αἰσχρὰ καὶ ῥυ-
παρὰ τλημόνως καὶ μεθ' ἡδονῆς ἕνεκα πλεονεξίας καρτεροῦντος
τὸ ἀναγκοφαγεῖν τὰ πράγματα ἐναργέστατα παρείληπται. ὧδέ 2
πως ἔχει καὶ τὰ Ἡροδότεια· 'ὁ Κλεομένης' φησί 'μανεὶς τὰς
ἑαυτοῦ σάρκας ξιφιδίῳ κατέτεμεν εἰς λεπτά, ἕως ὅλον κατα-
χορδεύων ἑαυτὸν διέφθειρεν', καί 'ὁ Πύθης ἕως τοῦδε ἐπὶ τῆς
νεὼς ἐμάχετο, ἕως ἅπας κατεκρεουργήθη'. ταῦτα γὰρ ἐγγὺς πα-
ραξύει τὸν ἰδιώτην, ἀλλ' οὐκ ἰδιωτεύει τῷ σημαντικῶς. περὶ δὲ XXXII
πλήθους καὶ * μεταφορῶν ὁ μὲν Κεκίλιος ἔοικε συγκατατίθεσθαι
τοῖς δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς ἐπὶ ταὐτοῦ νομοθετοῦσι τάττεσθαι·
ὁ γὰρ Δημοσθένης ὅρος καὶ τῶν τοιούτων, ὁ τῆς χρείας δὲ και-

fr. 96 | ἐπιστρέφο*μαι P | καὶ τὸν ἐπήνετον P, quod pravum est sed nondum emendatum ἐκεῖνο τὸ ἐπαινετόν Manutius ἐκεῖνο ἐπαινετόν· Hammerus (cf. 52, 3) ἐπαινετὸν, del. καὶ τὸν, Iahnius καίτοι γ' ἀπηνὲς ὃν Morus καίτοι ἐμπινὲς ὃν Reiskius καίτοι ἐπαινετόν del. Vaucherus κεκαινοτομημένον Wilamowitzius Herm. x p. 342, qui nunc malit καίτοι σκληρότερον; fuitne καὶ τῶν ἐπαινετῶν? cf. p. 42, 25 | 1 τὸ* P | 3 τὰ add. Morus: om. P | 6 ἤδη] ἀεὶ Wilamowitzius Herm. x p. 342 | 8 ἀναγκο*φαγεῖν P | 10 ξιφειδίῳ P | κ*|τέτεμεν P κα|τέτεμεν P | 13 τῷ σημαντικῶς sc. ἔχειν (cf. supra v. 1); εἰρῆσθαι addi (aut cogitari) voluit Rothsteinius ἐμφαίνειν Schurzfleischius τῷ σημαντικῷ Robortellus, Iahnius πω σημαντικῶς Rohdius rhein. mus. xxxv p. 312 | 14 καὶ μεταφορῶν P, Rothsteinius Herm. xxiii p. 6 | καὶ om. Robortellus | καὶ ⟨τόλμης⟩ Tollius, Kayserus n. iahrb. lxx p. 293, cf. p. 55, 14 | τῶν μεταφορῶν Faber ⟨τρόπων καὶ⟩ μεταφορῶν Tollius | καὶ περὶ πλήθους δὲ Weiskius | 15 τοῖς Robortellus: τοὺσ P | 16 ὁ γὰρ — τοιούτων post συνεφέλκεται p. 55, 2 posuit Morus, post φησι 3 Spengelius | ὁ δὲ Δημοσθένης — ὁ τῆς χρείας γὰρ Schueckius commentarii περὶ ὕψους argum. (Vrat. 1855) p. 19, Wilamowitzius Herm. x p. 342 | Δημοσθένειος . . [δὲ] Arnimius wien. stud. xxv p. 6 sq. | καιρός: cf. p. 42, 18 | post καιρός gravius interpunxi in hanc sententiam ὁ τῆς χρείας δὲ ὅρος καιρός· ἔνθα τὰ . . nam τὰ πάθη, nisi fallor, τὴν πολυπλήθειαν συνεφέλκεσθαι dicuntur, nec haerendum in asyndeto, quamquam non

9 HERODOTUS VI, 75 Κλεομένης δὲ παραλαβὼν τὸν σίδηρον ἤρχετο ἐκ τῶν κνημέων ἑωυτὸν λωβώμενος· ἐπιτάμνων γὰρ κατὰ μῆκος τὰς σάρκας προέβαινε ἐκ τῶν κνημέων ἐς τοὺς μηρούς, ἐκ δὲ τῶν μηρῶν ἔς τε τὰ ἰσχία καὶ τὰς λαπάρας ἐς ὃ ἐς τὴν γαστέρα ἀπίκετο, καὶ ταύτην καταχορδεύων ἀπέθανε τρόπῳ τοιούτῳ. | 11 HERODOTUS VII, 181 Πυθέω τοῦ Ἰσχενόου ἐπιβατεύοντος, ἀνδρὸς ἀρίστου γενομένου ταύτην τὴν ἡμέρην, ὃς ἐπειδὴ ἡ νηῦς ἡλίσκετο, ἐς τοῦτο ἀντεῖχε μαχόμενος, ἐς ὃ κατεκρεουργήθη ἅπας.

ρός· ἔνθα τὰ πάθη χειμάρρου δίκην ἐλαύνεται, καὶ τὴν πολυπλή- περὶ μεταφορῶν
2 θειαν αὐτῶν ὡς ἀναγκαίαν ἐνταῦθα συνεφέλκεται. 'ἄνθρωποι'
φησί 'μιαροὶ καὶ κόλακες, ἠκρωτηριασμένοι τὰς ἑαυτῶν ἕκαστοι
πατρίδας, τὴν ἐλευθερίαν προπεπωκότες πρότερον Φιλίππῳ, νυνὶ
δὲ Ἀλεξάνδρῳ, τῇ γαστρὶ μετροῦντες καὶ τοῖς αἰσχίστοις τὴν 197 v.
εὐδαιμονίαν, τὴν δ' ἐλευθερίαν καὶ τὸ μηδένα ἔχειν δεσπότην,
ἃ τοῖς πρότερον Ἕλλησιν ὅροι τῶν ἀγαθῶν ἦσαν καὶ κανόνες,
ἀνατετροφότες'. ἐνταῦθα τῷ πλήθει τῶν τροπικῶν ὁ κατὰ τῶν
3 προδοτῶν ἐπιπροσθεῖ τοῦ ῥήτορος θυμός. διόπερ ὁ μὲν Ἀρι-
στοτέλης καὶ ὁ Θεόφραστος μειλίγματά φασί τινα τῶν θρασειῶν
εἶναι ταῦτα μεταφορῶν, τὸ 'ὡσπερεί' φάναι καὶ 'οἱονεί' καὶ 'εἰ
χρὴ τοῦτον εἰπεῖν τὸν τρόπον' καὶ 'εἰ δεῖ παρακινδυνευτικώ-
4 τερον λέξαι'· ἡ γὰρ ὑποτίμησις, φασίν, ἰᾶται τὰ τολμηρά· ἐγὼ
δὲ καὶ ταῦτα μὲν ἀποδέχομαι, ὅμως δὲ πλήθους καὶ τόλμης μετα-
φορῶν, ὅπερ ἔφην κἀπὶ τῶν σχημάτων, τὰ εὔκαιρα καὶ σφοδρὰ
πάθη καὶ τὸ γενναῖον ὕψος εἶναί φημι ἴδιά τινα ἀλεξιφάρμακα,
ὅτι τῷ ῥοθίῳ τῆς φορᾶς ταυτὶ πέφυκεν ἅπαντα τἆλλα παρα-
σύρειν καὶ προωθεῖν, μᾶλλον δὲ καὶ ὡς ἀναγκαῖα πάντως εἰσ-

inepte ἔνθα ⟨γὰρ⟩ scribi poterat: cf. p. 79, 6 | 1 χειμάρρου δίκην: Plutarchus de lib. educ. p. 5 e ὁ πόλεμος χειμάρρου δίκην πάντα σύρων κτλ. cf. infra v. 17 | 3 κόλακες καὶ ἀλάστορες codd. Demosthenis | 4 τὴν ἐλευθερίαν del. Toupius | προπεπτωκότεσ P προπεπ*ωκότεσ P | πρότερον μὲν — νῦν codd. Demosthenis | 6 δεσπότην αὐτῶν προτέροις codd. Demosthenis | 8 ἀνατετραφότες Σ Demosthenis | 9 ἐπιπροσθεῖ Robortellus: ἐπίπροσθε P | 10 θρασειῶν Faber: θρασέων P | 11 τὸ Spengelius: τὰ P, Iahnius | 13 ὑποτίμησις P, prob. Ellisius Hermath. vol. ix p. 387: ἐπιτίμησις Stephanus, Iahnius | 15 ἔφην: p. 41, 11 | κἀπὶ Pearcius: κάπειτα P (cf. p. 36, 8) καὶ Robortellus | 16 ἀλεξιφάρκακα P | 18 ***προωθεῖν P | ἀναγκα** P ἀναγκαῖα P | ἐκβράττεσθαι Arnimius wien. stud. xxv p. 8

2 DEMOSTHENES DE COR. 296. PLINIUS EPP. IX, 26, 8 sed Demosthenes ipse, ille norma oratoris et regula, num se cohibet et comprimit, cum dicit illa notissima ἄνθρωποι μιαροὶ καὶ κόλακες καὶ ἀλάστορες? | 10 QUINTILIANUS VIII, 3, 37 si quid periculosius finxisse videbimur, quibusdam remediis praemuniendum est, 'ut ita dicam, si licet dicere, quodam modo, permittite mihi sic uti'. DEMETRIUS DE ELOC. 80 ἐπὰν μέντοι κινδυνώδης ἡ μεταφορὰ δοκῇ, μεταλαμβανέσθω εἰς εἰκασίαν· οὕτω γὰρ ἀσφαλεστέρα γίγνοιτ' ἄν . . οἷον εἴ τις τῷ 'τότε τῷ Πύθωνι τῷ ῥήτορι ῥέοντι καθ' ὑμῶν' προσθεὶς εἴποι ὥσπερ ῥέοντι καθ' ὑμῶν. οὕτω μὲν γὰρ εἰκασία γέγονεν καὶ ἀσφαλέστερος ὁ λόγος, ἐκείνως δὲ μεταφορὰ καὶ κινδυνωδέστερος. | 13 ARISTOTELES RHET. III, 7 P. 1408 B 1 ἄκος ἐπὶ πάσῃ ὑπερβολῇ τὸ θρυλούμενον· δεῖ γὰρ αὐτὸν αὑτῷ προσεπιπλήττειν· δοκεῖ γὰρ ἀληθὲς εἶναι, ἐπεὶ οὐ λανθάνει γε ὃ ποιεῖ τὸν λέγοντα.

περὶ μεταφορῶν

πράττεσθαι τὰ παράβολα, καὶ οὐκ ἐᾷ τὸν ἀκροατὴν σχολάζειν περὶ τὸν τοῦ πλήθους ἔλεγχον διὰ τὸ συνενθουσιᾶν τῷ λέγοντι. ἀλλὰ μὴν ἔν γε ταῖς τοπηγορίαις καὶ διαγραφαῖς οὐκ ἄλλο τι οὕτως κατασημαντικὸν ὡς οἱ συνεχεῖς καὶ ἐπάλληλοι τρόποι. δι᾿ ὧν καὶ παρὰ Ξενοφῶντι ἡ τἀνθρωπίνου σκήνους ἀνατομὴ πομπικῶς καὶ ἔτι μᾶλλον ἀναζωγραφεῖται θείως παρὰ τῷ Πλάτωνι. τὴν μὲν κεφαλὴν αὐτοῦ φησιν ἀκρόπολιν, ἰσθμὸν δὲ μέσον

3 ταί***πηγορίαισ P ταῖσ τοπηγ ρίαισ P

1 PLINIUS EPP. IX, 26, 4 sunt enim maxime mirabilia quae maxime insperata, maxime periculosa, utque Graeci magis exprimunt, παράβολα. cf. ad p. 60, 16; Nordenus kunstprosa p. 282 | 5 XENOPHON MEMOR. I, 4, 5 οὔκουν δοκεῖ σοι ὁ ἐξ ἀρχῆς ποιῶν ἀνθρώπους ἐπ᾿ ὠφελείᾳ προσθεῖναι αὐτοῖς δι᾿ ὧν αἰσθάνονται ἕκαστα, ὀφθαλμοὺς μὲν ὥστε ὁρᾶν τὰ ὁρατά, ὦτα δὲ ὥστε ἀκούειν τὰ ἀκουστά; ὀσμῶν γε μήν, εἰ μὴ ῥῖνες προσετέθησαν, τί ἂν ἡμῖν ὄφελος ἦν; τίς δ᾿ ἂν αἴσθησις ἦν γλυκέων καὶ δριμέων καὶ πάντων τῶν διὰ στόματος ἡδέων, εἰ μὴ γλῶττα τούτων γνώμων ἐνειργάσθη; πρὸς δὲ τούτοις οὐ δοκεῖ σοι καὶ τόδε προνοίας ἔργοις ἐοικέναι, τὸ ἐπεὶ ἀσθενὴς μέν ἐστιν ἡ ὄψις, βλεφάροις αὐτὴν θυρῶσαι, ἃ ὅταν μὲν αὐτῇ χρῆσθαί τι δέῃ, ἀναπετάννυται, ἐν δὲ τῷ ὕπνῳ συγκλῄεται; ὡς δ᾿ ἂν μηδὲ ἄνεμοι βλάπτωσιν, ἠθμὸν βλεφαρίδας ἐμφῦσαι· ὀφρύσι τε ἀπογεισῶσαι τὰ ὑπὲρ τῶν ὀμμάτων, ὡς μηδ᾿ ὁ ἐκ τῆς κεφαλῆς ἱδρὼς κακουργῇ· τὸ δὲ τὴν ἀκοὴν δέχεσθαι μὲν πάσας φωνάς, ἐμπίμπλασθαι δὲ μήποτε· καὶ τοὺς μὲν πρόσθεν ὀδόντας πᾶσι ζῴοις οἵους τέμνειν εἶναι, τοὺς δὲ γομφίους οἵους παρὰ τούτων δεξαμένους λεαίνειν· καὶ στόμα μέν, δι᾿ οὗ ὧν ἐπιθυμεῖ τὰ ζῷα εἰσπέμπεται, πλησίον ὀφθαλμῶν καὶ ῥινῶν θεῖναι· ἐπεὶ δὲ τὰ ἀποχωροῦντα δυσχερῆ, ἀποστρέψαι τοὺς τούτων ὀχετοὺς ᾗ δυνατὸν προσωτάτω ἀπὸ τῶν αἰσθήσεων· ταῦτα οὕτω προνοητικῶς πεπραγμένα ἀπορεῖς πότερα τύχης ἢ γνώμης ἔργα ἐστίν; | 6 PLATO TIM. P. 69 D ξυγκερασάμενοί τ᾿ αὐτὰ ἀναγκαίως τὸ θνητὸν γένος ξυνέθεσαν. καὶ διὰ ταῦτα δὴ σεβόμενοι μιαίνειν τὸ θεῖον, ὅ τι μὴ πᾶσα ἦν ἀνάγκη, χωρὶς ἐκείνου κατοικίζουσιν εἰς ἄλλην τοῦ σώματος οἴκησιν τὸ θνητόν, ἰσθμὸν καὶ ὅρον διοικοδομήσαντες τῆς τε κεφαλῆς καὶ τοῦ στήθους, αὐχένα μεταξὺ τιθέντες, ἵνα εἴη χωρίς. ἐν δὴ τοῖς στήθεσι καὶ τῷ καλουμένῳ θώρακι τὸ τῆς ψυχῆς θνητὸν γένος ἐνέδουν. καὶ ἐπειδὴ τὸ μὲν ἄμεινον αὐτῆς, τὸ δὲ χεῖρον πεφύκει, διοικοδομοῦσι τοῦ θώρακος αὖ τὸ κύτος, διορίζοντες οἷον γυναικῶν, τὴν δὲ ἀνδρῶν χωρὶς οἴκησιν, τὰς φρένας διάφραγμα εἰς τὸ μέσον αὐτῶν τιθέντες. τὸ μετέχον οὖν τῆς ψυχῆς ἀνδρίας καὶ θυμοῦ, φιλόνεικον ὄν, κατῴκισαν ἐγγυτέρω τῆς κεφαλῆς μεταξὺ τῶν φρενῶν τε καὶ αὐχένος, ἵνα τοῦ λόγου κατήκοον ὂν κοινῇ μετ᾿ ἐκείνου βίᾳ τὸ τῶν ἐπιθυμιῶν κατέχοι γένος, ὁπότ᾿ ἐκ τῆς ἀκροπόλεως τῷ ἐπιτάγματι καὶ λόγῳ μηδαμῇ πείθεσθαι ἑκὸν ἐθέλοι. τὴν δὲ δὴ καρδίαν ἅμμα τῶν φλεβῶν καὶ πηγὴν τοῦ περιφερομένου κατὰ πάντα τὰ

διῳκοδομῆσθαι μεταξὺ τοῦ στήθους τὸν αὐχένα, σφονδύλους τε ὑπεστηρῖχθαί φησιν οἷον στρόφιγγας καὶ τὴν μὲν ἡδονὴν ἀνθρώποις εἶναι κακοῦ | δέλεαρ, γλῶσσαν δὲ γεύσεως δοκίμιον· 198 r.
ἄναμμα δὲ τῶν φλεβῶν τὴν καρδίαν καὶ πηγὴν τοῦ περιφερομένου σφοδρῶς αἵματος, εἰς τὴν δορυφορικὴν οἴκησιν κατατεταγμένην· τὰς δὲ διαδρομὰς τῶν πόρων ὀνομάζει στενωπούς· ‛τῇ δὲ πηδήσει τῆς καρδίας ἐν τῇ τῶν δεινῶν προσδοκίᾳ καὶ τῇ τοῦ θυμοῦ ἐπεγέρσει, ἐπειδὴ διάπυρος ἦν, ἐπικουρίαν μηχανώμενοι’ φησί ‛τὴν τοῦ πλεύμονος ἰδέαν ἐνεφύτευσαν, μαλακὴν καὶ ἄναιμον καὶ σήραγγας ἐντὸς ἔχουσαν ὁποῖον μάλαγμα,

περὶ μεταφορῶν

1 μεταξὺ ⟨αὐτῆς καὶ⟩ τοῦ Pearcius, sed cf. Thucydides III 51, 3 τὸν ἔσπλουν ἐς τὸ μεταξὺ τῆς νήσου ἐλευθερώσας, Sophocles Oed. Col. 291 μεταξὺ τούτου | 2 καὶ — δοκίμιον del. G. S. A. class. journ. III, 5 p. 69 | 3 εἶ[ναι]κακὸν P ναι superscr. p κακῶν Manutius, Iahnius κακοῦ δέλεαρ Plato; cf. Martensius de lib. περὶ ὕψους p. 36 | δοκιμαστήριον Reiskius | 4 νᾶμα Petra | 9 φησί Tollius: φασὶ P | ἐνεφύτευσαν Plato, Manutius: ἐνεφύτευσε P | 10 οἷον αἷμα μαλακὸν ex Platone Manutius

μέλη σφοδρῶς αἵματος εἰς τὴν δορυφορικὴν οἴκησιν κατέστησαν, ἵνα, ὅτε ζέσειε τὸ τοῦ θυμοῦ μένος, τοῦ λόγου παραγγείλαντος, ὥς τις ἄδικος περὶ αὐτὰ γίγνεται πρᾶξις ἔξωθεν ἢ καί τις ἀπὸ τῶν ἔνδοθεν ἐπιθυμιῶν, ὀξέως διὰ πάντων τῶν στενωπῶν πᾶν, ὅσον αἰσθητικὸν ἐν τῷ σώματι, τῶν τε παρακελεύσεων καὶ ἀπειλῶν αἰσθανόμενον γίγνοιτο ἐπήκοον καὶ ἕποιτο πάντῃ καὶ τὸ βέλτιστον οὕτως ἐν αὐτοῖς πᾶσιν ἡγεμονεῖν ἐῷη. τῇ δὲ δὴ πηδήσει τῆς καρδίας ἐν τῇ τῶν δεινῶν προσδοκίᾳ καὶ τῇ τοῦ θυμοῦ ἐγέρσει, προγιγνώσκοντες ὅτι διὰ πυρὸς ἡ τοιαύτη πᾶσα ἔμελλεν οἴδησις γίγνεσθαι τῶν θυμουμένων, ἐπικουρίαν αὐτῇ μηχανώμενοι τὴν τοῦ πλεύμονος ἰδέαν ἐνεφύτευσαν, πρῶτον μὲν μαλακὴν καὶ ἄναιμον, εἶτα σήραγγας ἐντὸς ἔχουσαν οἷον σπόγγου κατατετρημένας, ἵνα τό τε πνεῦμα καὶ τὸ πῶμα δεχομένη, ψύχουσα, ἀναπνοὴν καὶ ῥᾳστώνην ἐν τῷ καύματι παρέχοι. διὸ δὴ τῆς ἀρτηρίας ὀχετοὺς ἐπὶ τὸν πλεύμονα ἔτεμον, καὶ περὶ τὴν καρδίαν αὐτὸν περιέστησαν οἷον ἅλμα μαλακόν, ἵν᾿ ὁ θυμὸς ἡνίκα ἐν αὐτῇ ἀκμάζοι, πηδῶσα εἰς ὑπεῖκον καὶ ἀναψυχομένη, πονοῦσα ἧττον μᾶλλον τῷ λόγῳ μετὰ θυμοῦ δύναιτο ὑπηρετεῖν. | 1 PLATO TIM. P. 74 A καὶ περὶ τὸν διαυχένιον ἅμα καὶ νωτιαῖον μυελὸν ἐξ αὐτοῦ σφονδύλους πλάσας ὑπέτεινεν οἷον στρόφιγγας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, διὰ παντὸς τοῦ κύτους. | 2 PLATO TIM. P. 69 D πρῶτον μὲν ἡδονήν, μέγιστον κακοῦ δέλεαρ. CICERO CAT. M. 13, 44 divine Plato escam malorum voluptatem appellat, quod ea videlicet capiuntur ut pisces. cf. Plutarchus Cat. mai. 2, 3 Πλάτων τὴν μὲν ἡδονὴν ἀποκαλῶν μέγιστον κακοῦ δέλεαρ et Cicero Hortens. fr. 81 M. | 4 PLATO TIM. P. 65 C ὅσα μὲν γὰρ εἰσιόντα περὶ τὰ φλέβια οἷόν περ δοκιμεῖα τῆς γλώττης τεταμένα ἐπὶ τὴν καρδίαν εἰς τὰ νοτερὰ τῆς σαρκὸς — ξυνάγει τὰ φλέβια.

περὶ μεταφορῶν

ἵν᾿ ὁ θυμὸς ὁπότ᾿ ἐν αὐτῇ ζέσῃ, πηδῶσα εἰς ὑπεῖκον μὴ λυμαίνηται᾿. καὶ τὴν μὲν τῶν ἐπιθυμιῶν οἴκησιν προσεῖπεν ὡς γυναικωνῖτιν, τὴν τοῦ θυμοῦ δὲ ὥσπερ ἀνδρωνῖτιν· τόν γε μὴν σπλῆνα τῶν ἐντὸς μαγεῖον, ῾ὅθεν πληρούμενος τῶν ἀποκαθαιρομένων μέγας καὶ ὕπουλος αὔξεται᾿. ῾μετὰ δὲ ταῦτα σαρξὶ πάντα᾿ φησί ῾κατεσκίασαν, προβολὴν τῶν ἔξωθεν τὴν σάρκα, οἷον τὰ πιλήματα, προθέμενοι᾿· νομὴν δὲ σαρκῶν ἔφη τὸ αἷμα· ῾τῆς δὲ τροφῆς ἕνεκα᾿ φησί ῾διωχέτευσαν τὸ σῶμα, τέμνοντες ὥσπερ ἐν κήποις ὀχετούς, ὡς ἔκ τινος νάματος ἐπιόντος, ἀραιοῦ ὄντος αὐλῶνος τοῦ σώματος, τὰ τῶν φλεβῶν ῥέοι νάματα᾿. ἡνίκα δὲ ἡ τελευτὴ παραστῇ, λύεσθαί φησι τὰ τῆς ψυ-

1 ὁπό*|τ᾿ p ὁπότ᾿| P | 2 προ̊σε̊ῖπεν (fuit πρὸσ εἶπεν) P | 4 μαγεῖον Is. Vossius: μάγειον (ρεῖ superscr.) P ρεῖ superscr. p qui voluit μαγειρεῖον cf. p. 78, 2 ἐκμαγεῖον Tollius | πληρούμενο*[σ] P | 6 φησί Robortellus: φύσιν P | 7 πιλήματα Toupius: πηδήματα P πεδήματα Pearcius | 8 διοχέτευσαν P | 9 ὡσεί τινος ν. ἐπιόντος ἵνα δι᾿ ἀραιοῦ Reiskius | 10 ἄρδοιτο, καὶ ὡς δι᾿ αὐλῶνος Platonem secutus Wilamowitzius | ῥεύματα Toupius

3 PLATO TIM. P. 72 C ἡ δ᾿ αὖ τοῦ γείτονος αὐτῷ ⟨τῷ ἥπατι⟩ ξύστασις καὶ ἕδρα σπλάγχνου γέγονεν ἐξ ἀριστερᾶς χάριν ἐκείνου, τοῦ παρέχειν αὐτὸ λαμπρὸν ἀεὶ καὶ καθαρὸν οἷον κατόπτρῳ παρεσκευασμένον καὶ ἕτοιμον ἀεὶ παρακείμενον ἐκμαγεῖον. διὸ δὴ καὶ ὅταν τινὲς ἀκαθαρσίαι γίγνωνται διὰ νόσους σώματος περὶ τὸ ἧπαρ, πάντα ἡ σπληνὸς καθαίρουσα αὐτὰ δέχεται μανότης, ἅτε κοίλου καὶ ἀναίμου ὑφανθέντος· ὅθεν πληρούμενος τῶν ἀποκαθαιρομένων μέγας καὶ ὕπουλος αὐξάνεται, καὶ πάλιν, ὅταν καθαρθῇ τὸ σῶμα, ταπεινούμενος εἰς ταὐτὸν ξυνίζει. | 6 PLATO TIM. P. 74 B τὴν δὲ σάρκα προβολὴν μὲν καυμάτων, πρόβλημα δὲ χειμώνων, ἔτι δὲ πτωμάτων οἷον τὰ πιλητὰ ἔσεσθαι κτήματα — P. 74 D οἷς ξυμπεριλαβὼν ὁ θεὸς ὀστᾶ καὶ μυελόν, δήσας πρὸς ἄλληλα νεύροις, μετὰ ταῦτα σαρξὶ πάντα αὐτὰ κατεσκίασεν ἄνωθεν. | 7 PLATO TIM. P. 80 E ὃ καλοῦμεν αἷμα, νομὴν σαρκῶν καὶ ξύμπαντος τοῦ σώματος, ὅθεν ὑδρευόμενα ἕκαστα πληροῖ τὴν τοῦ κενουμένου βάσιν. | 8 PLATO TIM. P. 77 C ταῦτα δὴ τὰ γένη πάντα φυτεύσαντες οἱ κρείττους τοῖς ἥττοσιν ἡμῖν τροφήν, τὸ σῶμα αὐτὸ ἡμῶν διωχέτευσαν τέμνοντες οἷον ἐν κήποις ὀχετούς, ἵν᾿ ὥσπερ ἐκ νάματος ἐπιόντος ἄρδοιτο. — P. 78 E ὁπόταν — τὸ πῦρ — διαιωρούμενον ἀεὶ διὰ τῆς κοιλίας εἰσελθὸν τὰ σιτία καὶ ποτὰ λάβῃ, τήκει δή, καὶ κατὰ σμικρὰ διαιροῦν, διὰ τῶν ἐξόδων ᾗπερ πορεύεται διάγον, οἷον ἐκ κρήνης ἐπ᾿ ὀχετοὺς ἐπὶ τὰς φλέβας ἀντλοῦν αὐτά, ῥεῖν ὥσπερ δι᾿ αὐλῶνος τοῦ σώματος τὰ τῶν φλεβῶν ποιεῖ ῥεύματα. | 11 PLATO TIM. P. 85 E ἐὰν μὲν ἱκανὴ διὰ τέλους κρατῆσαι γένηται ⟨ἡ χολή⟩, πρὸς τὸ τοῦ μυελοῦ διαπεράσασα γένος κάουσα ἔλυσε τὰ τῆς ψυχῆς αὐτόθεν οἷον νεὼς πείσματα μεθῆκέ τε ἐλευθέραν.

6 χῆς οἱονεὶ νεὼς πείσματα, μεθεῖσθαί τε αὐτὴν ἐλευθέραν. ταῦτα περὶ μεταφορῶν
καὶ τὰ παραπλήσια μυρί᾿ ἄττα ἐστὶν ἑξῆς· ἀπόχρη δὲ τὰ δεδη-
λωμένα, ὡς μεγάλαι τε φύσιν εἰσὶν αἱ τροπικαί, καὶ | ὡς ὑψη- 198 v.
λοποιὸν αἱ μεταφοραί, καὶ ὅτι οἱ παθητικοὶ καὶ φραστικοὶ κατὰ
7 τὸ πλεῖστον αὐταῖς χαίρουσι τόποι. ὅτι μέντοι καὶ ἡ χρῆσις
τῶν τρόπων, ὥσπερ τἆλλα πάντα καλὰ ἐν λόγοις, προαγωγὸν
ἀεὶ πρὸς τὸ ἄμετρον, δῆλον ἤδη, κἂν ἐγὼ μὴ λέγω. ἐπὶ γὰρ
τούτοις καὶ τὸν Πλάτωνα οὐχ ἥκιστα διασύρουσι, πολλάκις ὥσ-
περ ὑπὸ βακχείας τινὸς τῶν λόγων εἰς ἀκράτους καὶ ἀπηνεῖς
μεταφορὰς καὶ εἰς ἀλληγορικὸν στόμφον ἐκφερόμενον. ῾οὐ γὰρ
ῥᾴδιον ἐπινοεῖν᾿ φησίν ῾ὅτι πόλιν εἶναι ⟨δεῖ⟩ δίκην κρατῆρος
κεκερασμένην, οὗ μαινόμενος μὲν οἶνος ἐγκεχυμένος ζεῖ, κολα-
ζόμενος δ᾿ ὑπὸ νήφοντος ἑτέρου θεοῦ καλὴν κοινωνίαν λαβὼν
ἀγαθὸν πόμα καὶ μέτριον ἀπεργάζεται᾿. νήφοντα γάρ, φασί,
θεὸν τὸ ὕδωρ λέγειν, κόλασιν δὲ τὴν κρᾶσιν, ποιητοῦ τινος τῷ
8 ὄντι οὐχὶ νήφοντός ἐστι. τοῖς τοιούτοις ἐλαττώμασιν ἐπιχειρῶν
ὅμως αὐτὸ καὶ ὁ Κεκίλιος ἐν τοῖς ὑπὲρ Λυσίου συγγράμμασιν

2 ἀπόχρη δεδηλωμένα P δὲ τὰ add. p ἀπόχρη δὲ τάδε δηλούμενα Pearcius ἀπόχρη δὲ τάδε. δῆλον μὲν ὡς Ruhnkenius ἀπόχρη δὲ τάδε δηλοῦν μὲν ὡς Toupius | 3 ⟨κατὰ⟩ φύσιν Wilamowitzius | τροπαί Manutius | ὡς — τροπαί del. Vaucherus | 6 ⟨καὶ⟩ τἆλλα Weiskius | πάντα ⟨τὰ⟩ Spengelius καλὰ ⟨τὰ⟩ Weiskius | προσαγωγὸν Vaucherus | 7 αἰεὶ P | 11 ἐννοεῖν codd. Platonis | ἐπινοεῖν ὅ φησιν Reiskius | δεῖ om. P add. ex Plat. Manutius | 12 κεκερα*|σμένην p κεκερασ|μένην P κεκραμένην codd. Platonis, Manutius | οὗ] ἀντὶ τοῦ ὅπου in marg. P | ἐγκεχυμένος codd. Platonis, Manutius: ἐκκεχυμένοσ P | ζῇ P ζεῖ p | 15 τὸ* ὕδωρ P | ποτικοῦ Rothsteinius Herm. XXII p. 545 | 16 ἐλαττώμασι P ν add. p | ἐπιχαίρων Vaucherus | 17 ὅμως αὐτὸ καικίλιοσ (ὁ κε superscr.) (αι in ras. corr. ὁ κε superscr. p) P (cf. p. 72, 6) ὅμως del. Vaucherus ὠμῶς Morus | ὅμως αὐτό: vis pronominis contrarii ratione suadente additi perspicitur ex iis quae Dielsius Parmenid. p. 95 exposuit; cuius copiis addo Aristoph. Eq. 339 ἀλλ᾿ αὐτὸ περὶ τοῦ πρότερος εἰπεῖν πρῶτα διαμαχοῦμαι; Dion. Chrys. XII 43 οὐδὲ ἀπό τινος ἀρχῆς ἀρχόμενοι τῶν λόγων ἀλλ᾿ αὐτό γε ὥς φασιν ἀπλύτοις ποσὶ διεξίασι τὰ φ. Galen. protrept. p. 8, 20 Kaib. ἀλλ᾿ αὐτὸ δὴ τοὐναντίον. cf. infra p. 67, 15 | ὅμως αὐτόθεν ὁ Κ. Manutius ὠμότατα ὁ Κ. Ruhnkenius ὁμοίως καὶ αὐτὸς ὁ Κ. Weiskius ὁμοίως αὐτοῦ καὶ ὁ Κ. Blassius d. griech. Beredsamk. p. 192 ὁ μισοπλάτων Κ. Reiskius ὀλίγοις αὐτίκα ὁ Κ. Kayserus n. iahrb. LXX p. 293

8 DEMETRIUS DE ELOC. 80 διὸ καὶ Πλάτων ἐπισφαλές τι δοκεῖ ποιεῖν μεταφοραῖς μᾶλλον χρώμενος ἢ εἰκασίαις. cf. ad p. 55, 10. | 10 PLATO LEGG. VI P. 773 C. PLUTARCHUS DE AUD. POET. P. 15 E οὐδὲ . . Λυκόοργος ὑγιαίνοντα νοῦν εἶχεν, ὅτι πολλῶν μεθυσκομένων καὶ παροινούντων τὰς ἀμπέλους περιιὼν ἐξέκοπτεν ἀντὶ τοῦ τὰς κρήνας ἐγγυτέρω προσαγαγεῖν καὶ μαινόμενον θεόν, ὥς φησιν ὁ Πλάτων, ἑτέρῳ θεῷ νήφοντι κολαζόμενον σωφρονίζειν.

ἀπεθάρρησεν τῷ παντὶ Λυσίαν ἀμείνω Πλάτωνος ἀποφήνασθαι,
δυσὶ πάθεσι χρησάμενος ἀκρίτοις· φιλῶν γὰρ τὸν Λυσίαν ὡς
οὐδ᾿ αὐτὸς αὑτόν, ὅμως μᾶλλον μισεῖ τῷ παντὶ Πλάτωνα ἢ Λυ-
σίαν φιλεῖ. πλὴν οὗτος μὲν ὑπὸ φιλονεικίας οὐδὲ τὰ θέματα
ὁμολογούμενα, καθάπερ ᾠήθη. ὡς γὰρ ἀναμάρτητον καὶ καθα-
ρὸν τὸν ῥήτορα προφέρει πολλαχῇ διημαρτημένου τοῦ Πλάτω-
νος· τὸ δ᾿ ἦν ἄρα οὐχὶ τοιοῦτον, οὐδὲ ὀλίγου δεῖ. φέρε δή, XXXIII
199 r. λάβωμεν τῷ ὄντι καθαρόν τινα συγ|γραφέα καὶ ἀνέγκλητον.
ΚΘ ἆρ᾿ οὐκ ἄξιόν ἐστι διαπορῆσαι περὶ αὐτοῦ τούτου καθολικῶς,
πότερόν ποτε κρεῖττον ἐν ποιήμασι καὶ λόγοις μέγεθος ἐν ἐνίοις
σύγκρισις ἀρετῶν διημαρτημένοις ἢ τὸ σύμμετρον μὲν ἐν τοῖς κατορθώμασιν ὑγιὲς
δὲ πάντη καὶ ἀδιάπτωτον; καὶ ἔτι νὴ Δία, πότερόν ποτε αἱ
πλείους ἀρεταὶ τὸ πρωτεῖον ἐν λόγοις ἢ αἱ μείζους δικαίως ἂν
φέροιντο; ἔστι γὰρ ταῦτ᾿ οἰκεῖα τοῖς περὶ ὕψους σκέμματα καὶ
ἐπικρίσεως ἐξ ἅπαντος δεόμενα. ἐγὼ δ᾿ οἶδα μέν, ὡς αἱ ὑπερ- 2
μεγέθεις φύσεις ἥκιστα καθαραί· τὸ γὰρ ἐν παντὶ ἀκριβὲς κίν-
δυνος μικρότητος, ἐν δὲ τοῖς μεγέθεσιν, ὥσπερ ἐν τοῖς ἄγαν
πλούτοις, εἶναί τι χρὴ καὶ παρολιγωρούμενον· μήποτε δὲ τοῦτο
καὶ ἀναγκαῖον ᾖ, τὸ τὰς μὲν ταπεινὰς καὶ μέσας φύσεις διὰ
τὸ μηδαμῆ παρακινδυνεύειν μηδὲ ἐφίεσθαι τῶν ἄκρων ἀναμαρ-

3 τῷ παντὶ del. Reiskius | 4 θεάματα* Robortellus | θέματα ⟨τίθησιν⟩ Reiskius, malim θέματα ⟨θέμενος⟩ ὁμολογούμενα scil. ἀπεθάρρησε; cf. Plato Phaedr. p. 237 c ὁμολογίᾳ θέμενοι ὅρον | 5 post ᾠήθη lacunam indicavit Spengelius, Iahnius παρίστησι add. Kayserus n. iahrb. LXX p. 293 | 7 cf. Plutarchus Mar. c. 32, 1 τὸ δ᾿ οὐκ ἦν ἄρα τοιοῦτον | δεῖ. P (Hammerus errat) δεῖν Robortellus, Manutius δεῖ. ⟨εἰ δὲ καὶ ἦν⟩, φέρε Kayserus n. iahrb. LXX p. 293 | 10 ἐπ᾿ ἐνίοις Kayserus n. iahrb. LXX p. 294 | 11 διημαρτημένον Manutius | 14 σκέμμασι Reiskius | cf. p. 69, 10, ubi hanc digressionem quam excusat conclusit | 15 δεόμενα* P | 16 **γὰρ P τὸ add. p τῷ γὰρ — ἀκριβεῖ G. S. A. class. journ. III, 5 p. 89 | κίνδυνος σμικρότητος Manutius: κίνδυνοι σμικρότητοσ P κινδυνεύει σμικρότητοσ Toupius κίνδυνον ⟨ἐπιφέρεται⟩ σμικρότητος Reiskius | 17 ⟨μὴ⟩ μικρότητος ⟨ᾖ⟩ Rohdius rhein. mus. XXXV p. 312 | ὥ|σπερ P ὥσ|*περ p | 18 τοῦτο Manutius: τούτου P | 19 ᾖ P ἧι p | ἢ μέσας Faber

16 PLINIUS EPP. IX, 26, 2 plerumque altis et excelsis adiacent abrupta: tutius per plana sed humilius et depressius iter; frequentior currentibus quam reptantibus lapsus, sed his non labentibus nulla, illis non nulla laus etiamsi labantur. | 17 PLUTARCHUS PERICL. 16, 4 οὐδενὸς οἷον ἐν οἰκίᾳ μεγάλῃ καὶ πράγμασιν ἀφθόνοις περιρρέοντος. HORATIUS EP. I, 6, 45

exilis domus est ubi non et multa supersunt
et dominum fallunt et prosunt furibus.

τήτους ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἀσφαλεστέρας διαμένειν, τὰ δὲ με- σύγκρισις ἀρετῶν
3 γάλα ἐπισφαλῆ δι᾿ αὐτὸ γίνεσθαι τὸ μέγεθος. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ
ἐκεῖνο ἀγνοῶ τὸ δεύτερον, ὅτι φύσει πάντα τὰ ἀνθρώπεια ἀπὸ
τοῦ χείρονος ἀεὶ μᾶλλον ἐπιγινώσκεται καὶ τῶν μὲν ἁμαρτημά-
των ἀνεξάλειπτος ἡ μνήμη παραμένει, τῶν καλῶν δὲ ταχέως
4 ἀπορρεῖ. παρατεθειμένος δ᾿ οὐκ ὀλίγα καὶ αὐτὸς ἁμαρτήματα
καὶ Ὁμήρου καὶ τῶν ἄλλων, ὅσοι μέγιστοι, καὶ ἥκιστα τοῖς
πταίσμασιν ἀρεσκόμενος, ὅμως δὲ οὐχ ἁμαρτήματα μᾶλλον αὐτὰ
ἑκούσια καλῶν ἢ παροράματα δι᾿ ἀμέλειαν εἰκῇ που καὶ ὡς ἔτυ-
χεν ὑπὸ μεγαλοφυΐας ἀνεπιστάτως παρενηνεγμένα, οὐδὲν | ἧττον 199 v.
οἶμαι τὰς μείζονας ἀρετάς, εἰ καὶ μὴ ἐν πᾶσι διομαλίζοιεν, τὴν
τοῦ πρωτείου ψῆφον μᾶλλον ἀεὶ φέρεσθαι, κἂν εἰ μὴ δι᾿ ἑνὸς
ἑτέρου, τῆς μεγαλοφροσύνης αὐτῆς ἕνεκα· ἐπείτοιγε καὶ ἄπτω-
τος ὁ Ἀπολλώνιος ἐν τοῖς Ἀργοναύταις ποιητὴς κἀν τοῖς βου-
κολικοῖς πλὴν ὀλίγων τῶν ἔξωθεν ὁ Θεόκριτος ἐπιτυχέστατος·
ἆρ᾿ οὖν ⟨οὐχ⟩ Ὅμηρος ἂν μᾶλλον ἢ Ἀπολλώνιος ἐθέλοις γενέσθαι;
5 τί δὲ Ἐρατοσθένης ἐν τῇ Ἠριγόνῃ; διὰ πάντων γὰρ ἀμώμητον

1 τὰ δὲ Robortellus: τὸ δὲ P | 3 ἐκεῖνο Manutius: ἐκείνου P | τὸ δεύτερον del. Morus | 4 αἰεὶ P | 9 δι᾿ ἀμέλειαν — ἔτυχεν del. Weiskius | 11 ἀρετάς Petra (cf. p. 60, 13; 66, 7): αἰτίασ P, def. Rothsteinius Herm. XXII p. 539 | 12 αἰεὶ P | μὴ δι᾿ ἑνὸς P, h. e. διὰ μηδενὸς praepositione apta (p. 72, 18) et interiecta ad exempla huius modi Platonis de rep. VIII 553 d μηδ᾿ ἐφ᾿ ἑνὶ ἄλλῳ; X 610 e μηδ᾿ ὑφ᾿ ἑνός; Phaedr. 245 d μηδ᾿ ἐξ ἑνός; 246 c; Prot. 343 d οὐδὲ πρὸς ἕνα; Aristotelis μηδὲ μεθ᾿ ἑτέρων; Dionysii Hal. μηδ᾿ ἐφ᾿ ἑνί; μηδὲ καθ᾿ ἕν, al., unde fortasse μηδὲ δι᾿ ἑνὸς reponi praestat | μηδενὸς Cl. Slm. ien. allg. lit. zeit. 1810 p. 560, Spengelius, Iahnius μὴ δι᾿ ἑτέρου τινὸς Morus | 13 ἐπεὶ τοίγε P, cf. p. 73, 10 | 14 Ἀπολλώνιος ἐν τοῖς Spengelius: ἀπ*ολλώνιτοισ (h. e. ἀπολλώνιος τοῖς) p ἀπόλλων τοῖσ P | ὁ τῶν ἀργοναυτικῶν ποιητὴς Manutius ὁ τοὺς Ἀργοναύτας ποιήσας Toupius | ποιητὴς del. Iahnius, quod ne quem decipiat sciendum est ἄπτωτος ποιητής solita huic scriptori collocatione coniungi | κἀν — ἐπιτυχέστατος del. Toupius, alieno loco posita et mutilata in fine censet Hardionus mém. de l'acad. des inscr. V p. 202 sqq. | βουκολι(κ)οῖσ P | 16 ἆρ᾿ οὐχ Pearcius, Iahnius ἆρ᾿ οὖν ⟨οὐχ⟩ Cobetus mnem. n. s. X p. 322 | ἢ Ἀπολλώνιος del. Spengelius, Iahnius | Ὅμηρος et Ἀπολλώνιος transp. Toupius | ἆρ᾿ οὖν Θεόκριτος ἂν μᾶλλον ἢ Ἀπολλώνιος ἐθέλοις γενέσθαι ἢ Ὅμηρος Tollius | ἆρ᾿ οὖν ἢ Ὅμηρος Θεόκριτος ἂν μᾶλλον Schurzfleischius | Ὁμήρου Θεόκριτος ἂν μᾶλλον ἢ Ἀπολλώνιος Vaucherus; ne praeter Apollonium concinnitatis causa Theocritum exspectes vide ad p. 52, 10 adnotata

1 PLATO REP. VI P. 497 D τὰ γὰρ δὴ μεγάλα πάντα ἐπισφαλῆ καὶ τὸ λεγόμενον τὰ καλὰ τῷ ὄντι χαλεπά. cf. IV p. 435 c et Plutarchus de lib. educ. p. 6 c. | 4 HORATIUS EP. II, 1, 262

discit enim citius meminitque libentius illud
quod quis deridet quam quod probat et veneratur.

σύγκρισις ἀρετῶν

τὸ ποιημάτιον Ἀρχιλόχου πολλὰ καὶ ἀνοικονόμητα παρασύρον-
τος * * κἀκείνης τῆς ἐκβολῆς τοῦ δαιμονίου πνεύματος ἣν ὑπὸ
νόμον τάξαι δύσκολον, ἆρα δὴ μείζων ποιητής; τί δ' ἐν μέλεσι
μᾶλλον ἂν εἶναι Βακχυλίδης ἕλοιο ἢ Πίνδαρος καὶ ἐν τραγῳ-
δίᾳ Ἴων ὁ Χῖος ἢ νὴ Δία Σοφοκλῆς, ἐπειδὴ οἱ μὲν ἀδιάπτωτοι
καὶ ἐν τῷ γλαφυρῷ πάντη κεκαλλιγραφημένοι, ὁ δὲ Πίνδαρος
καὶ ὁ Σοφοκλῆς ὁτὲ μὲν οἷον πάντα ἐπιφλέγουσι τῇ φορᾷ,
σβέννυνται δ' ἀλόγως πολλάκις καὶ πίπτουσιν ἀτυχέστατα. ἢ
οὐδεὶς ἂν εὖ φρονῶν ἑνὸς δράματος, τοῦ Οἰδίποδος, εἰς ταὐτὸ
συνθεὶς τὰ Ἴωνος ἀντιτιμήσαιτο ἑξῆς; εἰ δ' ἀριθμῷ, μὴ τῷ με- XXXIV
γέθει κρίνοιτο τὰ κατορθώματα, οὕτως ἂν καὶ Ὑπερίδης τῷ
παντὶ προέχοι Δημοσθένους. ἔστιν γὰρ αὐτοῦ πολυφωνότερος
καὶ πλείους ἀρετὰς ἔχων, καὶ σχεδὸν ὕπακρος ἐν πᾶσιν ὡς ὁ

1 Ἀρχιλόχου Manutius: ἀρχίλ*οχον P Ἀντιμάχου Heckerus philol. V p. 426 | παρασύροντος Manutius: παρασύρονταϲ P | 2 defectum notavi intercidisse suspicatus fere qualia p. 55, 17 leguntur παρασύροντος ⟨τῷ ῥοθίῳ τῆς φορᾶς⟩ κἀκείνης τῆς ἐκβολῆς; nihil desiderari ratus Wilamowitzius (Herm. X p. 345) aliter distincta oratione (ut Reiskium interpretari video) genetivos Ἀρχιλόχου et ἐκείνης τῆς ἐκβ. pariter pendere a μείζων voluit: de qua orationis forma quid dubitarem dixi in praef. | καὶ κινοῦντος ἐξ ἐμβολῆς Weiskius f. κατακινήσει τῆς Schurzfleischius | κἀκείνη — πνεύματος ⟨ὁρμή⟩, ἣν Robortellus κἀκεῖνα τῆς Manutius κἀκεῖνα τῇ ἐμβολῇ Toupius, Bergkius anal. Alex. I p. 3 (opp. II p. 202) κἀκείνῃ τῇ ἐκβολῇ Pearcius ἕνεκα κείνης τῆς Iannarakis adn. crit. p. 37 | 3 μεῖζον P | μέλεσσι P | 6 κεκαλληγραφημένοι P corr. P | 8 σβέννυνταί τ' Seagerus class. journ. XXIII, 46 p. 321 | ἢ Radermacherus Demetr. de eloc. p. 123 | 10 Ἴωνος ⟨ἅπαντα⟩ Toupius Ἴωνος ⟨πάντ'⟩ Spengelius, Iahnius Ἴωνος ⟨πάντα⟩ ἑξῆς ἀντιτιμ. Cl. Slm. ien. allg. lit. zeit. 1810 p. 560 cf. p. 6, 7; 21, 18; 59, 2; 63, 6; 64, 4 | ἐξ ἴσης Tollius | μεγέθει Pearcius: ἀληθεῖ P, def. Rothsteinius Herm. XXII 539, sed conf. p. 66, 6 | ὅρῳ μὴ τῷ ἀληθεῖ Postgatius apud Robertsium εἰ δ' ἄρα μὴ τῷ μεγέθει ἀλλὰ τῷ πλήθει Sandysius hist. of class. scholarsh. 1903 p. 285 | 11 περὶ ὑπερίδου Ση in marg. P | 13 καὶ πλείους ἀρετὰς ἔχων del. Wilamowitzius Herm. X p. 337 | ὕπακρωσ P o superscr. p

9 PLUTARCHUS PELOP. 34, 5 τὰς δὲ Ὀλυμπιακὰς καὶ Πυθικὰς νίκας οὐκ ἂν οἶμαί τις εἰς τὸ αὐτὸ συνθεὶς ἁπάσας ἑνὶ τῶν Πελοπίδου παραβαλεῖν ἀγώνων ἀξιώσειεν. | 13 PLATO ERAST. P. 135 D ἆρ' ἐννοῶ, ἔφην, οἷον λέγεις τὸν φιλόσοφον ἄνδρα; δοκεῖς γάρ μοι λέγειν οἷον ἐν τῇ ἀγωνίᾳ εἰσὶν οἱ πένταθλοι πρὸς τοὺς δρομέας ἢ τοὺς παλαιστάς. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι τούτων μὲν λείπονται κατὰ τὰ τούτων ἆθλα καὶ δεύτεροί εἰσι πρὸς τούτους, τῶν δὲ ἄλλων ἀθλητῶν πρῶτοι καὶ νικῶσιν αὐτούς. τάχ' ἂν ἴσως τοιοῦτόν τι λέγοις καὶ τὸ φιλοσοφεῖν ἀπεργάζεσθαι τοὺς ἐπιτηδεύοντας τοῦτο τὸ ἐπιτήδευμα, τῶν μὲν πρώτων εἰς ξύνεσιν περὶ τὰς τέχνας ἐλλείπεσθαι, τὰ δευτερεῖα δ' ἔχοντας τῶν ἄλλων περιεῖναι, καὶ οὕτως γίγνεσθαι περὶ πάντα ὕπακρόν τινα ἄνδρα τὸν πεφιλοσοφηκότα.

σύγκρισις ἀρετῶν

πένταθλος, ὥστε τῶν μὲν πρωτείων ἐν ἅπασι τῶν ἄλλων ἀγωνι-
2 στῶν λείπεσθαι, πρωτεύειν δὲ τῶν ἰδιωτῶν. ὁ μέν γε Ὑπερίδης
πρὸς τῷ πάντα ἔξω γε τῆς συνθέσεως | μιμεῖσθαι τὰ Δημοσθέ- 200 r.
νεια κατορθώματα καὶ τὰς Λυσιακὰς ἐκ περιττοῦ περιείληφεν
ἀρετάς τε καὶ χάριτας. καὶ γὰρ λαλεῖ μετὰ ἀφελείας, ἔνθα χρή,
καὶ οὐ πάντα ἑξῆς καὶ μονοτόνως, ὡς ὁ Δημοσθένης λέγεται, τό
τε ἠθικὸν ἔχει μετὰ γλυκύτητος ἡδὺ λιτῶς ἐφηδυνόμενον· ἄφα-
τοί τε περὶ αὐτόν εἰσιν ἀστεϊσμοί, μυκτὴρ πολιτικώτατος, εὐγέ-
νεια, τὸ κατὰ τὰς εἰρωνείας εὐπάλαιστρον, σκώμματα οὐκ
ἄμουσα οὐδ' ἀνάγωγα κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς ἐκείνους ἀλλ' ἐπι-
κείμενα, διασυρμός τε ἐπιδέξιος καὶ πολὺ τὸ κωμικὸν καὶ μετὰ
παιδιᾶς εὐστόχου κέντρον, ἀμίμητον δὲ εἰπεῖν τὸ ἐν πᾶσι τού-
τοις ἐπαφρόδιτον· οἰκτίσασθαί τε προσφυέστατος, ἔτι δὲ μυθο-
λογῆσαι κεχυμένος καὶ ἐν ὑγρῷ πνεύματι διεξοδεῦσαι ἔτι εὐ-

1 ὅς γε — λείπεται, πρωτεύει Manutius | πρωτευόντων ἐν ἅπασι [τῶν ἄλλων ἀγωνιστῶν] Kayserus heidelb. iahrb. 1853 p. 642 | 2 τῶν δευτερευόντων Kayserus | 4 παρείληφεν Morus | 5 λαλεῖ μετ' ducente Tollio Pearcius: λαλεύματα P τὰ σχήματα μετὰ Reiskius μαλακίζεται Manutius μαλακίζεται [ἀφελείας] Tollius ἁπλοϊζεται [ἀφελείας] Vaucherus | 6 ἑξῆς μονοτόνως ϛ Schurzfleischius, Rohdius rhein. mus. XXXV p. 311 | λέγει Manutius, Iahnius | 7 ⟨καὶ τὸ⟩ μετὰ Portus | μετὰ γλυκύτητος ἡδὺ del. Morus | ἡδὺ del. Weiskius | λιτῶς ἐφηδυνόμενον del. Tollius | aut μετὰ λιτότητος ἡδὺ aut λιτῶς ἐφηδυνόμενον Reiskius | 8 ἀστ*ισμοί P ἀστεισμοί P | ἐμμέλεια Ruhnkenius, prob. Hauptius ind. lect. Berol. hib. 1870 p. 5 (opp. II p. 431) εὐμέλεια G. S. A. class. journ. III, 5 p. 69 'num εὐτέλεια?' Iahnius εὐγενὲς ἅμα τὸ Wilamowitzius gr. leseb. II p. 380 | 9 εὐπάλαιστρον ρ eraso P | σκόμματα P σκώμματα p | 10 ⟨ἀλλὰ⟩ κατὰ Tollius, Ruhnkenius | κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς κώμους Kayserus heidelb. iahrb. 1853 p. 642 κατὰ τοὺς κωμικοὺς ἐκείνους Iahnius κατὰ τοὺς ἀστικοὺς ἐκείνους Hauptius κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς ἐκείνους tuentur varie interpretati Rothsteinius Herm. XXII p. 539 Ed. Schwartzius ind. lect. Rostoch. aest. 1888 p. 8 Wilamowitzius gr. leseb. II p. 239, alii | ἀλλ' del. Tollius, Ruhnkenius | ἐπιεικῆ Ruhnkenius ἀλλ' ἐπιεικῆ Hauptius ἀλλ' ἐπικεχαριτωμένα Weiskius ἀλλ' εὐσχήμονα Kayserus ἀλλ' ἐπεσκεμμένα Wendlandus berl. philol. wochenschr. 1888 p. 232 ἀλλ' ἐπικεκριμμένα Wilamowitzius gr. leseb. II p. 380 et p. 239 ἀλλ' ἐπικείμενα prob. Rothsteinius, Schwartzius, Ellisius Hermath. IX p. 387 non eadem usi interpretatione | 12 παιδείαϲ P παιδιᾶϲ p | 14 κεχυμένως Blassius att. ber. III 2 p. 43 | νεύματι Seguerius not. d'un manuscr. p. 44 (not. et extr. XVI, 2 p. 194) | διεξοδεῦσαί τι Buechelerus apud Rohdenum comm. Bonn. p. 79, Wilamowitzius Herm. X p. 336

4 PHOTIUS BIBL. 262 P. 489 b 13 Καικίλιος δὲ ἁμαρτάνει εὑρετικὸν μὲν τὸν ἄνδρα ⟨Λυσίαν⟩ εἴπερ ἄλλον τινὰ συνομολογῶν, οἰκονομῆσαι δὲ τὰ εὑρεθέντα οὐχ οὕτως ἱκανόν· καὶ γὰρ κἂν τούτῳ τῷ μέρει τῆς ἀρετῆς τοῦ λόγου οὐδενὸς ὁρᾶται φαυλότερος. cf. Martensius de lib. π. ὕψ. p. 8

σύγκρισις ἀρετῶν

καμπὴς ἄκρως, ὥσπερ ἀμέλει τὰ μὲν περὶ τὴν Λητὼ ποιητικώ-
τερα, τὸν δ᾽ ἐπιτάφιον ἐπιδεικτικῶς, ὡς οὐκ οἶδ᾽ εἴ τις ἄλλος,
διέθετο. ὁ δὲ Δημοσθένης ἀνηθοποίητος ἀδιάχυτος, ἥκιστα 3
ὑγρὸς ἢ ἐπιδεικτικός, ἁπάντων ἑξῆς τῶν προειρημένων κατὰ
τὸ πλέον ἄμοιρος, ἔνθα μὲν γελοῖος εἶναι βιάζεται καὶ ἀστεῖος,
οὐ γέλωτα κινεῖ μᾶλλον ἢ καταγελᾶται, ὅταν δὲ ἐγγίζειν θέλῃ
τῷ ἐπίχαρις εἶναι, τότε πλέον ἀφίσταται. τό γέ τοι περὶ Φρύ-
νης ἢ Ἀθηνογένους λογίδιον ἐπιχειρήσας γράφειν ἔτι μᾶλλον ἂν
Ὑπερίδην συνέστησεν. ἀλλ᾽ ἐπειδήπερ, οἶμαι, τὰ μὲν θατέρου 4
καλά, καὶ εἰ πολλά, ὅμως ἀμεγέθη ⟨καὶ ὡς ἐν⟩ καρδίᾳ νήφοντος

1 ἄκρως Manutius: ἄκροσ P | ποιητικώτατα Wilamowitzius | 4 ὑγρὸ*σ P | 5 μὲν Finkhius n. iahrb. LXIX p. 638: μέντοι P | 7 ἐπίχαρις Portus, Toupius: ἐπιχαρησ P | τότε ⟨καὶ⟩ Wilamowitzius Herm. X p. 336 τότ᾽ ἔτι Rothsteinius | τό γε — 9 συνέστησεν om. Manutius | Φρύνης Schurzfleischius: φρυγίησ P | 10 ἀμεγέθη καρδίῃ P ἀμεγέθη * καρδίῃ Robortellus ἀμεγέθη καὶ καρδίῃ Manutius καρδίᾳ Toupius ἀμεγέθη ⟨καὶ ὡς τὸ ἐν⟩ καρδίῃ (καρδίᾳ) Rothsteinius Herm. XXII p. 541, unde sumpsi quae nunc addidi in interstitio olim relicto, causa defectus aperta (cf. p. 78, 11) | καὶ καρώδη οἷα νήφοντος Reiskius καὶ οἷα νήφοντος Blassius att. bereds. III 2, 43 n. καὶ δίκην νήφοντος B. Keilius wochenschr. f. class. philol. 1889 p. 1286

1 HERMOGENES DE ID. I, 6 (III P. 219 W.) ἔννοιαι τοίνυν εἰσὶ σεμναὶ μάλιστα μὲν αἱ περὶ θεῶν ὡς περὶ θεῶν λεγόμεναι — πολλὰς ἂν εὕροις τοιαύτας ἐννοίας παρὰ τῷ Πλάτωνι . . ., παρὰ μέντοι τοῖς ῥήτορσιν ἥκιστα, ἐπεὶ καὶ τὰ ἐν Δηλιακῷ Ὑπερίδου ποιητικῶς μᾶλλον καὶ μυθικῶς εἴρηται. MAXIMUS PLANUDES V P. 481 W. βουλόμενος γὰρ ⟨Ὑπερίδης⟩ ἐξ ἀρχαίου δεῖξαι τοῖς Ἀθηναίοις τὰ ἐν Δήλῳ ἱερὰ προσήκοντα πολλῷ κέχρηται τῷ μύθῳ. cf. IOANNES SICELIOTA SCHOL. IN HERMOG. DE ID. VI P. 210 W. ANONYMI RHET. I P. 439 SP. 369 H. ποιεῖ τε ἡδονὴν ἐνίοτε καὶ ἀρχαιολογία παραληφθεῖσα εὐκαίρως, ὡς παρ᾽ Ὑπερίδῃ ὁ τῆς Λητοῦς μῦθος. Eiusdem ἐπιτάφιος (2) olim Aegypti protractus et a multis editus est. | 7 ANONYMI RHET. I P. 455 SP. 390 H. ἀσεβείας κρινομένη Φρύνη· καὶ γὰρ ἐκώμασεν ἐν Λυκείῳ, καινὸν εἰσήγαγε θεὸν καὶ θιάσους ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν συνήγαγεν. ATHENAEUS XIII P. 590 E ὁ δὲ Ὑπερείδης συναγορεύων τῇ Φρύνῃ, ὡς οὐδὲν ἤνυε λέγων, . . . παραγαγὼν αὐτὴν εἰς τοὐμφανὲς καὶ περιρρήξας τοὺς χιτωνίσκους γυμνά τε τὰ στέρνα ποιήσας τοὺς ἐπιλογικοὺς οἴκτους ἐκ τῆς ὄψεως αὐτῆς ἐπερρητόρευσε δεισιδαιμονῆσαί τ᾽ ἐποίησε τοὺς δικαστὰς τὴν ὑποφῆτιν καὶ ζάκορον Ἀφροδίτης ἐλέῳ χρησαμένους μὴ ἀποκτεῖναι. QUINTILIANUS X, 5, 2 vertere Graeca in Latinum . . . Messallae placuit, . . . adeo ut etiam cum illa Hyperidis pro Phryne difficillima Romanis subtilitate contenderet. | Alterum λογίδιον τὸ περὶ Ἀθηνογένους (8) nunc E. Revillouti beneficio exstat (Le nouveau papyrus d'Hypéride par E. Revillout, Paris 1889. Mémoire sur le discours d'Hypéride contre Athénogène par E. R., Paris 1892). | 10 PLUTARCHUS DE GARR.

σύγκρισις ἀρετῶν

ἀργὰ καὶ τὸν ἀκροατὴν ἠρεμεῖν ἐῶντα (οὐδεὶς γοῦν Ὑπερίδην
ἀναγινώσκων φοβεῖται), ὁ δὲ ἔνθεν ἑλὼν τοῦ μεγαλοφυεστάτου
καὶ ἐπ᾽ ἄκρον ἀρετὰς συντετελεσμένας, ὑψηγορίας τόνον, ἔμ- 200 v.
ψυχα πάθη, περιουσίαν ἀγχίνοιαν τάχος, ἔνθα δὴ κύριον, τὴν
ἅπασιν ἀπρόσιτον δεινότητα καὶ δύναμιν, ἐπειδὴ ταῦτα, φημί,
ὡς θεόπεμπτα δεινὰ δωρήματα (οὐ γὰρ εἰπεῖν θεμιτὸν ἀνθρώ-

1 ἀργὰ del. Vaucherus ἔργα Pearcius sed ἀργὰ (h. e. μὴ κινοῦντα) καὶ τὸν ἀκροατὴν ἠρεμεῖν ἐῶντα (cf. p. 56, 1) apte iunguntur nec comparatum cor sobrii a sententia alienum: cf. Philostratus vit. sophist. 38, 3 sq. Teubn. | ὑπερ*δην P ὑπερίδην P | 2 ἀναγινω*|σκων p ἀναγινωσ|κων P | φοιβᾶται Rothsteinius Herm. XXII p. 543 et hic et p. 25, 4 ex eodem φοβεῖται suscitat adhibitis exemplis p. 31, 6 et 14, 7, sed nisi fallor ut φοβερά ita φοβεῖσθαι non vulgarem timoris vel terroris sensum sed perturbationis et tumultus habet, cf. p. 6, 9; 17, 4; 26, 4. 13; 28, 3 | ἔνθεν ἑλὼν ex Odyssea (θ 500 φαῖνε δ᾽ ἀοιδήν ἔνθεν ἑλὼν ὡς οἱ μὲν . . ἀπέπλειον) sumptum sed ut in formulam abierit et continuo exceptus sermo significetur: quem usum Toupius, quamvis h. l. aspernatus, exemplis declaravit; quibus multa addi possunt, velut Charitonis admonuit Brambsius n. phil. rundsch. 1888 p. 36 | ἔνθα μὲν Spengelius | λαβὼν Robortellus | τὸ μεγαλοφυέστατον Pearcius τὸν τοῦ μεγαλοφυεστάτου . . ἀρετᾶς Manutius | τὰς μεγαλοφυεστάτας Bastius app. ep. crit. p. 11 | τὰ μεγαλοφυέστατα καὶ ἐπ᾽ ἄκρον ἀρετῆς συντετελεσμένα, ὑψηγορίαν, τόνον Reiskius ἀρετῆς συντετελεσμένης Wilamowitzius gr. leseb. II p. 380 (cf. II, 2 p. 240), qui si recte intelligo genetivos ab ἔνθεν ἑλών pendere voluit: sed ἀρετὰς aegre destituas, utpote quae deinceps enumerentur eodem casu, ὑψηγορίας τόνον etc. quamobrem haud scio an coniungenda sint τοῦ πολυφυεστάτου ἀρετὰς καὶ ἐπ᾽ ἄκρον συντετελεσμένας (de collocatione cf. ad p. 11, 6); sed comprehensio est impedita: cogitatio hoc fere modo concepta fuit: ἀλλ᾽ ἐπειδήπερ (p. 64, 9) τὰ μὲν θατέρου τοῖα καὶ τοῖα, ὁ δὲ ἔνθεν ἑλὼν (p. 65, 2) (h. e. nulla mora) τὰς ἐπ᾽ ἄκρον ἀρετὰς συντετελεσμένας (quae recensentur) ἐς ἑαυτὸν ἔσπασεν (p. 66, 1), ut ad utramque partem quae pertineret apodosis subnecteretur, sed enumeratas singillatim ἀρετὰς destituens, protasi repetita ἐπειδὴ ταῦτα ἐς ἑαυτὸν ἔσπασεν (p. 65, 5), in apodosin huic parti soli applicatam desinit | 4 ἔνθα δὲ Spengelius | ἔνθεν δ᾽ ὃ κύριον Manutius εἶθ᾽ ὃ δὴ κύριον Rohdius rhein. mus. XXXV p. 311 ἔνθα ⟨χρή καὶ τὸ⟩ δὴ κύριον Wilamowitzius gr. leseb. II p. 380 | τὴν ⟨ἐν⟩ Rothsteinius | 6 δεινὰ del. Iahnius τινα Manutius δή τινα Rohdius; qui δεινὰ delent aut mutant videntur vulgari vocem sensu accipere, quae longe gravius quid indicat, ut ad ὑπερφυᾶ accedat: divinitus missa ingentia (immania) munera: cf. ad p. 36, 14, et quae (supra ad v. 2) de φοβερῷ dixi

4 P. 503 F τὸ γὰρ ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ νήφοντος ἐπὶ τῆς γλώττης ἐστὶ τοῦ μεθύοντος, ὡς οἱ παροιμιαζόμενοί φασιν. | 2 DIONYSIUS HAL. DE THUCYD. 23 P. 865 R. 360 U. et R. τὰς μὲν οὖν ἀναγκαίας ἀρετὰς ἡ λέξις αὐτῶν πάντων ἔχει . . . τὰς δ᾽ ἐπιθέτους, ἐξ ὧν μάλιστα διάδηλος ἡ τοῦ ῥήτορος γίνεται δύναμις, οὔτε ἁπάσας οὔτε εἰς ἄκρον ἡκούσας ἀλλ᾽ ὀλίγας καὶ ἐπὶ βραχύ, ὕψος λέγω καὶ καλλιρημοσύνην καὶ σεμνολογίαν καὶ μεγαλοπρέπειαν· οὐδὲ δὴ τόνον οὐδὲ βάρος οὐδὲ πάθος διεγεῖρον τὸν νοῦν οὐδὲ τὸ ἐρρωμένον καὶ ἐναγώνιον πνεῦμα, ἐξ ὧν ἡ καλουμένη γίνεται δεινότης. cf. Radermacheri Demetr. de eloc. p. 77

σύγκρισις ἀρετῶν πινα) ἀθρόα ἐς ἑαυτὸν ἔσπασεν, διὰ τοῦτο οἷς ἔχει καλοῖς ἅπαν-
τας ἀεὶ νικᾷ καὶ ὑπὲρ ὧν οὐκ ἔχει, καὶ ὡσπερεὶ καταβροντᾷ
καὶ καταφέγγει τοὺς ἀπ' αἰῶνος ῥήτορας· καὶ θᾶττον ἄν τις
κεραυνοῖς φερομένοις ἀντανοῖξαι τὰ ὄμματα δύναιτο ἢ ἀντ-
οφθαλμῆσαι τοῖς ἐπαλλήλοις ἐκείνου πάθεσιν. ἐπὶ μέντοι τοῦ XXXV
Πλάτωνος καὶ ἄλλη τίς ἐστιν, ὡς ἔφην, διαφορά. οὐ γὰρ με-
γέθει τῶν ἀρετῶν ἀλλὰ καὶ τῷ πλήθει πολὺ λειπόμενος αὐτοῦ
Λυσίας ὅμως πλεῖον ἔτι τοῖς ἁμαρτήμασιν περιττεύει ἢ ταῖς
ἀρεταῖς λείπεται. τί ποτ' οὖν εἶδον οἱ ἰσόθεοι ἐκεῖνοι καὶ τῶν 2
μεγίστων ἐπορεξάμενοι τῆς συγγραφῆς, τῆς δ' ἐν ἅπασιν ἀκρι-
βείας ὑπερφρονήσαντες; πρὸς πολλοῖς ἄλλοις ἐκεῖνο, ὅτι ἡ φύ-
σις οὐ ταπεινὸν ἡμᾶς ζῷον οὐδ' ἀγεννὲς ἔκρινε τὸν ἄνθρωπον,
ἀλλ' ὡς εἰς μεγάλην τινὰ πανήγυριν εἰς τὸν βίον καὶ εἰς τὸν
σύμπαντα κόσμον ἐπάγουσα θεατάς τινας τῶν ἄθλων αὐτῆς
ἐσομένους καὶ φιλοτιμοτάτους ἀγωνιστὰς εὐθὺς ἄμαχον ἔρωτα

1 αυτὸν P ἑ add. p | κα*λοῖσ P | ἅπαντας ἀεὶ νικᾷ del. Vaucherus | 2 ὑπεραίρει (sive ὑπερέχει) ὧν Rohdius | ἔχει ὡσπερεὶ Faber | ἔχει ⟨ἐπαρκοῦσιν⟩ Kayserus n. iahrb. LXX p. 293 | 3 καταφέγγει Manutius: καταφέγγη P λ superscr. p, unde καταφλέγει Tollius, Iahnius | ⟨πάντας⟩ τοὺς Tollius | 'num τοὺς ἀπταίστους?' Iahnius | 6 καὶ ⟨Λυσίου⟩ Morus | ὡς ἔφην: p. 60, 6 | οὐ γὰρ μεγέθει . . ἀλλὰ καί: ne quis μόνον desideret, cavet Meinekius vind. Strabon. p. 65 sq. | 7 αὐτοῦ Λυσίας Pearcius: ἀπουσίασ P ὁ Λυσίας Manutius | 8 ὅμως Toupius, Reiskius: ὁ μὲν P ὅθεν Schurzfleischius ὅς γε vel ὅς καὶ Morus τοῦ μὲν Toupius | 9 κεῖνοι Rohdenus comm. Bonn. p. 70 | 10 ἐν|*ἅπασιν p ἐ|ν ἅπασιν P | 12 ἡμᾶς post βίον v. 13 transp. Pearcius | ἔ**κρινε P ἐπέκρινε Ellisius Hermath. IX p. 388 ἔκτισε Seagerus class. journ. XXIII, 46 p. 322 | τὸν ἄνθρωπον del. Wilamowitzius Herm. X p. 338; cf. p. 78, 20 | 14 εἰσάγουσα Reiskius | ἄθλων Reiskius: ὅλων P, prob. Ellisius Hermath. IX p. 388 | 15 φιλοτιμοτάτους ⟨αὐτοὺς⟩ Rothsteinius Herm. XXII p. 541

12 IAMBLICHUS V. PYTH. 58 ἐοικέναι γὰρ ἔφη ⟨Πυθαγόρας⟩ τὴν εἰς τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων πάροδον τῷ ἐπὶ τὰς πανηγύρεις ἀπαντῶντι ὁμίλῳ. ὡς γὰρ ἐκεῖσε παντοδαποὶ φοιτῶντες ἄνθρωποι ἄλλος κατ' ἄλλου χρείαν ἀφικνεῖται, ὁ μὲν χρηματισμοῦ τε καὶ κέρδους χάριν ἀπεμπολῆσαι τὸν φόρτον ἐπειγόμενος, ὁ δὲ δόξης ἕνεκα ἐπιδειξόμενος ἥκει τὴν ῥώμην τοῦ σώματος· ἔστι δὲ καὶ τρίτον εἶδος καὶ τό γε ἐλευθεριώτατον συναλιζομένων τύπων θέας ἕνεκα καὶ δημιουργημάτων καλῶν καὶ ἀρετῆς ἔργων καὶ λόγων, ὧν αἱ ἐπιδείξεις εἰώθεσαν ἐν ταῖς πανηγύρεσι γίνεσθαι· οὕτω δὴ κἀν τῷ βίῳ παντοδαποὺς ἀνθρώπους ταῖς σπουδαῖς εἰς ταὐτὸ συναθροίζεσθαι. cf. HERACLIDES PONTICUS APUD CICERONEM TUSC. V, 3, 8 sq.; DIOGEN. LAERT. VIII, 1, 6; EPICTET. II, 14, 23 sqq. | 14 SENECA DE OTIO 5, 3 curiosum nobis natura ingenium dedit et artis sibi ac pulchritudinis suae conscia spectatores nos tantis rerum spectaculis genuit.

ἐνέφυσεν ἡμῶν ταῖς ψυχαῖς παντὸς ἀεὶ τοῦ μεγάλου καὶ ὡς σύγκρισις ἀρετῶν
3 πρὸς ἡμᾶς δαιμονιωτέρου. διόπερ τῇ θεωρίᾳ καὶ διανοίᾳ τῆς
ἀνθρωπίνης ἐπιβολῆς οὐδ' ὁ σύμπας κόσμος ἀρκεῖ, ἀλλὰ καὶ
τοὺς τοῦ περιέχοντος πολλάκις ὅρους ἐκβαίνουσιν αἱ | ἐπίνοιαι, 201 r.
καὶ εἴ τις περιβλέψαιτο ἐν κύκλῳ τὸν βίον, ὅσῳ πλέον ἔχει τὸ
περιττὸν ἐν πᾶσι καὶ μέγα καὶ καλόν, ταχέως εἴσεται, πρὸς ἃ
4 γεγόναμεν. ἔνθεν φυσικῶς πως ἀγόμενοι μὰ Δί' οὐ τὰ μικρὰ
ῥεῖθρα θαυμάζομεν, εἰ καὶ διαυγῆ καὶ χρήσιμα, ἀλλὰ τὸν Νεῖλον
καὶ Ἴστρον ἢ Ῥῆνον, πολὺ δ' ἔτι μᾶλλον τὸν Ὠκεανόν, οὐδέ
γε τὸ ὑφ' ἡμῶν τουτὶ φλογίον ἀνακαιόμενον, ἐπεὶ καθαρὸν σῴ-
ζει τὸ φέγγος, ἐκπληττόμεθα τῶν οὐρανίων μᾶλλον, καίτοι πολ-
λάκις ἐπισκοτουμένων, οὐδὲ τῶν τῆς Αἴτνης κρατήρων ἀξιοθαυ-
μαστότερον νομίζομεν, ἧς αἱ ἀναχοαὶ πέτρους τε ἐκ βυθοῦ καὶ
ὅλους ὄχθους ἀναφέρουσι καὶ ποταμοὺς ἐνίοτε τοῦ γηγενοῦς
5 ἐκείνου καὶ αὐτοῦ μόνου προχέουσιν πυρός. ἀλλ' ἐπὶ τῶν τοι-
ούτων ἁπάντων ἐκεῖν' ἂν εἴποιμεν, ὡς εὐπόριστον μὲν ἀνθρώ-
ποις τὸ χρειῶδες ἢ καὶ ἀναγκαῖον, θαυμαστὸν δ' ὅμως ἀεὶ τὸ
XXXVI παράδοξον. οὐκοῦν ἐπί γε τῶν ἐν λόγοις μεγαλοφυῶν, ἐφ' ὧν
οὐκέτ' ἔξω τῆς χρείας καὶ ὠφελείας πίπτει τὸ μέγεθος, προσή-
κει συνθεωρεῖν αὐτόθεν, ὅτι τοῦ ἀναμαρτήτου πολὺ ἀφεστῶτες
οἱ τηλικοῦτοι ὅμως παντός εἰσιν ἐπάνω τοῦ θνητοῦ· καὶ τὰ μὲν
ἄλλα τοὺς χρωμένους ἀνθρώπους ἐλέγχει, τὸ δ' ὕψος ἐγγὺς

1 παντὸς καλοῦ καὶ μεγάλου Faber | 2 δαιμονιώτερον Morus | διανοίας — ἐπιβολῇ Ruhnkenius | 4 ἐκβαίνουσι*ν P | 5 ὡς πλέον Faber | βίον ὡς τὸ περιττὸν Vaucherus | 6 καὶ τὸ μέγα τοῦ καλοῦ Tollius | 7 γεγόν*μεν P γεγόναμεν P | 8 εἰ Faber: ἢ P | 10 εἴπερ Tollius | σώζει P | 12 ⟨τί⟩ τῶν Rothsteinius, sed vide Radermacherum ad Demetr. de eloc. p. 93 | 14 ⟨θείου⟩ ἐνίοτε Faber | τοῦ γηγενοῦς Marklandus ad Lys. p. 577: τοῦ γένουσ P | τοῦ γένους ἐκείνου del. Faber | 15 αὐτοῦ μόνου: cf. Wilamowitzius gr. leseb. II, 2 p. 241 Radermacherus Demetr. de eloc. p. 89 αὐτονόμου Wyttenbachius bibl. crit. III p. 38, Iahnius αὐτόχθονος Ruhnkenius αὐτὸ μόνον Vaucherus αὐτομάτου Hauptius ind. lect. Berol. hib. 1870 p. 7 (opp. II p. 433) ὑπονόμου M. Schmidtius rhein. mus. XXVII p. 483 | 17 δ' ὅλως ἐστὶ τὸ Faber | αἰεὶ P | 18 ἐπί (ί corr. in ras.) P | 19 οὐ δῆτ' ἔσω τῆς Dacerius | προσή*κει P | 21 παντὸς Pearcius (cf. p. 3, 5; 14, 16): πάντες P πάντως Tollius τῷ παντὶ Weiskius

4 SENECA DE OTIO 5, 6 cogitatio nostra caeli munimenta perrumpit nec contenta est id quod ostenditur scire: illud inquit scrutor quod ultra mundum iacet. LUCRETIUS I, 72 sqq. | 16 STOBAEUS FLORIL. XVII, 23 Ἐπικούρου. χάρις τῇ μακαρίᾳ φύσει, ὅτι τὰ ἀναγκαῖα ἐποίησεν εὐπόριστα, τὰ δὲ δυσπόριστα οὐκ ἀναγκαῖα. cf. Useneri Epicur. 469

σύγκρισις ἀρετῶν

αἴρει μεγαλοφροσύνης θεοῦ· καὶ τὸ μὲν ἄπταιστον οὐ ψέγεται,
τὸ μέγα δὲ καὶ θαυμάζεται. τί χρὴ πρὸς τούτοις ἔτι λέγειν, 2
ὡς ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ἕκαστος ἅπαντα τὰ σφάλματα ἑνὶ ἐξωνεῖται πολλάκις ὕψει καὶ κατορθώματι, καὶ τὸ κυριώτατον, ὡς,
201 v. εἴ γε ἐκλέξας | τὰ Ὁμήρου, τὰ Δημοσθένους, τὰ Πλάτωνος, τῶν ἄλλων, ὅσοι δὴ μέγιστοι, παραπτώματα πάντα ὁμόσε συναθροίσειεν, ἐλάχιστον ἄν τι, μᾶλλον δ᾽ οὐδὲ πολλοστημόριον ἂν εὑρεθείη τῶν ἐκείνοις τοῖς ἥρωσι πάντη κατορθουμένων. διὰ ταῦθ᾽ ὁ πᾶς αὐτοῖς αἰὼν καὶ βίος, οὐ δυνάμενος ὑπὸ τοῦ φθόνου παρανοίας ἁλῶναι, φέρων ἀπέδωκεν τὰ νικητήρια καὶ ἄχρι νῦν ἀναφαίρετα φυλάττει καὶ ἔοικε τηρήσειν,

ἔστ᾽ ἂν ὕδωρ τε ῥέῃ καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλῃ.

πρὸς μέντοι γε τὸν γράφοντα, ὡς ὁ κολοσσὸς ὁ ἡμαρτημένος οὐ 3

---

4 ὕψους κατορθώματι καὶ τὸ καιριώτατον Kayserus n. iahrb. LXX p. 295 | 5 εἴ τις Manutius, sed subiectum est in participio, de quo genere vide ad p. 27, 8 et ind. lect. Berol. aest. 1904 p. 11 sqq. | 7 πολοστημόριον P λ add. p | 8 κατωρθωμένων Martensius de lib. π. ὕψους p. 12 | 10 φέρων ἀπέδωκεν Homerico usu, cf. p. 78, 6 | 12 ὄφρ᾽ ἂν et νάῃ apud Platonem

---

1 PLUTARCHUS DE LIB. EDUC. P. 7 B τὸ μὲν γὰρ ἀσφαλὲς ἐπαινεῖται μόνον, τὸ δὲ ἐπικίνδυνον καὶ θαυμάζεται | 5 DIONYSIUS HALIC. EP. AD POMP. 2 P. 765 R. 231 U. et R. οὐδὲν διαφερόμεθα πρὸς ἀλλήλους· σύ τε γὰρ ὁμολογεῖς ἀναγκαῖον εἶναι τὸν ἐπιβαλλόμενον μεγάλοις καὶ σφάλλεσθαί ποτε, ἐγώ τέ φημι τῆς ὑψηλῆς καὶ μεγαλοπρεποῦς καὶ παρακεκινδυνευμένης φράσεως ἐφιέμενον Πλάτωνα μὴ περὶ πάντα τὰ μέρη κατορθοῦν, πολλοστὴν μέντοι μοῖραν ἔχειν τῶν κα.ορθουμένων τὰ διαμαρτανόμενα ὑπ᾽ αὐτοῦ. cf. PHILO DE PROVID. P. 60 Wendland. | 12 PLATO PHAEDR. P. 264 C τοῦ ἐπιγράμματος . . ., ὃ Μίδᾳ τῷ Φρυγί φασίν τινες ἐπιγεγράφθαι . . .

χαλκῆ παρθένος εἰμί, Μίδα δ᾽ ἐπὶ σήματι κεῖμαι.
ὄφρ᾽ ἂν ὕδωρ τε νάῃ καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλῃ,
αὐτοῦ τῇδε μένουσα πολυκλαύτου ἐπὶ τύμβου,
ἀγγελέω παριοῦσι Μίδας ὅτι τῇδε τέθαπται. |

13 STRABO I, 1, 23 P. 13 C καὶ ἐν τοῖς κολοσσικοῖς ἔργοις οὐ τὸ καθ᾽ ἕκαστον ἀκριβὲς ζητοῦμεν ἀλλὰ τοῖς καθόλου προσέχομεν μᾶλλον εἰ καλῶς τὸ ὅλον. IDEM VIII, 6, 10 P. 372 C τὸ Ἡραῖον . ., ἐν ᾧ τὰ Πολυκλείτου ξόανα τῇ μὲν τέχνῃ κάλλιστα τῶν πάντων πολυτελείᾳ δὲ καὶ μεγέθει τῶν Φειδίου λειπόμενα. IDEM VIII, 3, 30 P. 353 C τὸ τοῦ Διὸς ξόανον ὃ ἐποίει Φειδίας . . τηλικοῦτον τὸ μέγεθος ὡς καίπερ μεγίστου ὄντος τοῦ νεὼ δοκεῖν ἀστοχῆσαι τῆς συμμετρίας τὸν τεχνίτην, καθήμενον ποιήσαντα, ἁπτόμενον δὲ σχεδόν τι τῇ κορυφῇ τῆς ὀροφῆς ὥστ᾽ ἔμφασιν ποιεῖν, ἐὰν ὀρθὸς γένηται ἀναστάς, ἀποστεγάσειν τὸν νεών. Wilamowitzius strena Helbigiana 1900 p. 334 sq. cf. praeter Iahnium praef. p. x Marxius wien. stud. XX p. 177 sq. Kaibelius Herm. XXXIV p. 131 sq.

σύγκρισις ἀρετῶν

κρείττων ἢ ὁ Πολυκλείτου δορυφόρος, παράκειται πρὸς πολλοῖς ⟨ἄλλοις⟩ εἰπεῖν, ὅτι ἐπὶ μὲν τέχνης θαυμάζεται τὸ ἀκριβέστατον, ἐπὶ δὲ τῶν φυσικῶν ἔργων τὸ μέγεθος, φύσει δὲ λογικὸν ὁ ἄνθρωπος· κἀπὶ μὲν ἀνδριάντων ζητεῖται τὸ ὅμοιον ἀνθρώπῳ, ἐπὶ
4 δὲ τοῦ λόγου τὸ ὑπεραῖρον, ὡς ἔφην, τὰ ἀνθρώπινα. προσήκει δ᾽ ὅμως (ἀνακάμπτει γὰρ ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἡμῖν τοῦ ὑπομνήματος ἡ παραίνεσις), ἐπειδὴ τὸ μὲν ἀδιάπτωτον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τέχνης ἐστὶ κατόρθωμα, τὸ δ᾽ ἐν ὑπεροχῇ πλὴν οὐχ ὁμότονον μεγαλοφυΐας, βοήθημα τῇ φύσει πάντη πορίζεσθαι τὴν τέχνην· ἡ γὰρ ἀλληλουχία τούτων ἴσως γένοιτ᾽ ἂν τὸ τέλειον. τοσαῦτα ἦν ἀναγκαῖον ὑπὲρ τῶν προτεθέντων ἐπικρῖναι σκεμμάτων· χαιρέτω δ᾽ ἕκαστος οἷς ἥδεται.

παραβολαὶ καὶ εἰκόνες

XXXVII Ταῖς δὲ μεταφοραῖς γειτνιῶσιν (ἐπανιτέον γάρ) αἱ παραβολαὶ καὶ εἰκόνες, ἐκείνῃ μόνον παραλλάττουσαι | * *

ὑπερβολαί

XXXVIII * * |στοι καὶ αἱ τοιαῦται· 'εἰ μὴ τὸν ἐγκέφαλον ἐν ταῖς 202 r.
πτέρναις καταπεπατημένον φορεῖτε'. διόπερ εἰδέναι χρὴ τὸ μέ-

---

2 ἄλλοις add. Wilamowitzius gr. leseb. II 2 p. 240; cf. p. 66, 11 et saepius similiter | 4 ἐπὶ δὲ λόγων Tollius | 5 ἔφην: p. 67, 22 | 6 loquitur ut is, cuius saepe similis est oratio, Plutarchus de lib. educ. p. 7 a (ἐπανάγω γὰρ πρὸς τὴν ἐξ ἀρχῆς τοῦ λόγου ὑπόθεσιν) | ἐπὶ τὴν ἀρχήν: p. 3, 9 sqq. | 8 ὑπεροχῇ ⟨πολλῇ⟩ πλὴν Toupius | 9 πάντη Tollius: παντὶ P | τῇ γὰρ ἀλληλουχίᾳ Tollius | 10 τέλεον Wilamowitzius | τοσαῦτα: concludit quam p. 60, 14 παρενθήκην incepit de virtutibus et vitiis | 13 ἐπανιτέον (cf. p. 30, 4) scilicet ad ea quae p. 59, 8 de metaphoris reliquit ad Platonis et Lysiae comparationem digressus | 14 ἐκείνη· P ἐκείνῃ p | desunt duo folia in P | 17 ἄπι]στοι B. G. Weiskius de orat. de Halon. Demosth. vind. p. 23 καταγέλα]στοι Reiskius, Dobraeus adv. I p. 566, Cobetus mnem. n. s. X p. 323

---

1 PLINIUS XXXIV, 55 Polyclitus Sicyonius . . . doryphorum viriliter puerum fecit, et quem ⟨quem et *cum Muellero Iahnius*⟩ canona artifices vocant, liniamenta artis ex eo petentes veluti a lege quadam, solusque hominum artem ipsam fecisse artis opere iudicatur. | 9 HORATIUS A. P. 408

natura fieret laudabile carmen an arte
quaesitum est: ego nec studium sine divite vena,
nec rude quid possit video ingenium: alterius sic
altera poscit opem res et coniurat amice. |

17 OR. DE HALONN. 45 εἴπερ ὑμεῖς τὸν ἐγκέφαλον ἐν τοῖς κροτάφοις καὶ μὴ ἐν ταῖς πτέρναις καταπεπατημένον φορεῖτε. ARG. OR. DE HAL. καὶ μὴν καὶ τὸ ἐπὶ τέλει ῥηθὲν οὐ μικρὸν μαρτύριον τοῦ νόθον εἶναι τὸν λόγον 'εἴπερ — φορεῖτε'. ὁ μὲν γὰρ Δημοσθένης εἴωθε παρρησίᾳ χρῆσθαι, τοῦτο δὲ ὕβρις ἐστὶ καὶ λοιδορία μέτρον οὐκ ἔχουσα.

χρι ποῦ παοριστέον ἕκαστον· τὸ γὰρ ἐνίοτε περαιτέρω προεκπίπτειν ἀναιρεῖ τὴν ὑπερβολὴν καὶ τὰ τοιαῦτα ὑπερτεινόμενα χαλᾶται, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ εἰς ὑπεναντιώσεις ἀντιπεριΐσταται. ὁ 2
γοῦν Ἰσοκράτης οὐκ οἶδ' ὅπως παιδὸς πρᾶγμα ἔπαθεν διὰ τὴν τοῦ πάντα αὐξητικῶς ἐθέλειν λέγειν φιλοτιμίαν. ἔστι μὲν γὰρ ὑπόθεσις αὐτῷ τοῦ πανηγυρικοῦ λόγου, ὡς ἡ Ἀθηναίων πόλις ταῖς εἰς τοὺς Ἕλληνας εὐεργεσίαις ὑπερβάλλει τὴν Λακεδαιμονίων, ὁ δ' εὐθὺς ἐν τῇ εἰσβολῇ ταῦτα τίθησιν· 'ἔπειθ' οἱ λόγοι τοσαύτην ἔχουσι δύναμιν, ὥσθ' οἷόν τ' εἶναι καὶ τὰ μεγάλα ταπεινὰ ποιῆσαι καὶ τοῖς μικροῖς περιθεῖναι μέγεθος καὶ τὰ παλαιὰ καινῶς εἰπεῖν καὶ περὶ τῶν νεωστὶ γεγενημένων ἀρχαίως διελθεῖν'. οὐκοῦν, φήσει τις, Ἰσόκρατες, οὕτως μέλλεις καὶ τὰ περὶ Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων ἐναλλάττειν; σχεδὸν γὰρ τὸ τῶν λόγων ἐγκώμιον ἀπιστίας τῆς καθ' αὑτοῦ τοῖς ἀκούουσι παράγγελμα καὶ προοίμιον ἐξέθηκεν. μήποτ' οὖν ἄρισται τῶν 3
ὑπερβολῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν σχημάτων προείπομεν, αἱ αὐτὸ τοῦτο διαλανθάνουσαι ὅτι εἰσὶν ὑπερβολαί. γίνεται δὲ τὸ τοιόνδε, ἐπειδὰν ὑπὸ ἐκπαθείας μεγέθει τινὶ συνεκφωνῶνται περιστάσεως, ὅπερ ὁ Θουκυδίδης ἐπὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ φθειρομένων
202 v. ποιεῖ. 'οἵ τε γὰρ Συρακούσιοι' φησίν 'ἐπικαταβάντες τοὺς | ἐν τῷ ποταμῷ μάλιστα ἔσφαζον, καὶ τὸ ὕδωρ εὐθὺς διέφθαρτο, ἀλλ' οὐδὲν ἧσσον ἐπίνετο ὁμοῦ τῷ πηλῷ ἡματωμένον καὶ τοῖς πολλοῖς ἔτι ἦν περιμάχητον'. αἷμα καὶ πηλὸν πινόμενα ὅμως εἶναι περιμάχητα ἔτι ποιεῖ πιστὸν ἡ τοῦ πάθους ὑπεροχὴ καὶ περίστασις. καὶ τὸ Ἡροδότειον ἐπὶ τῶν ἐν Θερμοπύλαις ὅμοιον. 4
'ἐν τούτῳ' φησίν 'ἀλεξομένους μαχαίρῃσιν, ὅσοις αὐτῶν ἔτι

1 προοιστέον Seagerus class. journ. XIII, 46 p. 322 | ἐνίοτε del. Vaucherus, post ἀναιρεῖ aut ὑπερβολὴν pos. Weiskius | 5 ἐθέλειν del. Morus | 7 λακεδαιμονίων Robortellus: λακεδαιμονίαν P | 8 ἐπειδὴ δ' οἱ codd. Isocratis | 9 τοιαύτην ἔχουσι τὴν φύσιν codd. Isocratis | εἶναι περὶ τῶν αὐτῶν πολλαχῶς ἐξηγήσασθαι καὶ τά τε codd. Isocratis | 10 μέγεθος περιθεῖναι codd. Isocratis | καὶ τά τε — διελθεῖν — εἰπεῖν codd. Isocratis | 12 φήσει Tollius, Coraes ad Isocr. II p. 329: φησί P | 13 ἐναλάττειν P λ add. p | 15 προάγγελμα Faber | 16 προείπομεν: p. 41, 10 | 18 ⟨καὶ⟩ μεγέθει Kayserus n. iahrb. LXX p. 295 | 20 οἵ τε Πελοποννήσιοι codd. Thucydidis | 25 ⟨ἡ⟩ περίστασις Wilamowitzius | ἡροδότειο*ν P | 26 τούτῳ σφέας τῷ χώρῳ codd. Herodoti | τοῖσι αὐτῶν ἐτύγχανον ἔτι περιεοῦσαι codd. Herodoti

8 ISOCRATES PANEG. 8 | 20 THUCYDIDES VII, 84 | 25 HERODOTUS VII, 225

ἐτύγχανον περιοῦσαι, καὶ χερσὶ καὶ στόμασι κατέχωσαν οἱ βάρβαροι'. ἐνταῦθ', οἷόν ἐστι τὸ καὶ στόμασι μάχεσθαι πρὸς ὡπλισμένους καὶ ὁποῖόν τι τὸ κατακεχῶσθαι βέλεσιν, ἐρεῖς, πλὴν ὁμοίως ἔχει πίστιν· οὐ γὰρ τὸ πρᾶγμα ἕνεκα τῆς ὑπερβολῆς παραλαμβάνεσθαι δοκεῖ, ἡ ὑπερβολὴ δ' εὐλόγως γεννᾶσθαι πρὸς
5 τοῦ πράγματος. ἔστι γάρ, ὡς οὐ διαλείπω λέγων, παντὸς τολμήματος λεκτικοῦ λύσις καὶ πανάκειά τις τὰ ἐγγὺς ἐκστάσεως ἔργα καὶ πάθη. ὅθεν καὶ τὰ κωμικὰ καίτοιγ' εἰς ἀπιστίαν ἐκπίπτοντα πιθανὰ διὰ τὸ γελοῖον·

ἀγρὸν ἔσχ' ἐλάττω γῆν ἔχοντ' ἐπιστολῆς.

6 καὶ γὰρ ὁ γέλως πάθος ἐν ἡδονῇ. αἱ δ' ὑπερβολαὶ καθάπερ ἐπὶ τὸ μεῖζον, οὕτως καὶ ἐπὶ τοὔλαττον, ἐπειδὴ κοινὸν ἀμφοῖν ἡ ἐπίτασις· καί πως ὁ διασυρμὸς ταπεινότητός ἐστιν αὔξησις.

XXXIX Ἡ πέμπτη μοῖρα τῶν συντελουσῶν εἰς τὸ ὕψος, ὧν γε ἐν V. σύνθεσις
ἀρχῇ προὐθέμεθα, ἔθ' ἡμῖν λείπεται, κράτιστε, ἡ διὰ τῶν λόγων αὐτὴ ποιὰ σύνθεσις. ὑπὲρ ἧς ἐν δυσὶν ἀποχρώντως ἀποδεδωκότες συντάγμασιν, ὅσα γε τῆς θεωρίας ἦν ἡμῖν ἐφικτά, τοσοῦτον ἐξ ἀνάγκης προσθείημεν ἂν εἰς τὴν παροῦσαν ὑπόθεσιν, 203 r.
ὡς οὐ μόνον ἐστὶ πειθοῦς καὶ ἡδονῆς ἡ ἁρμονία φυσικὸν ἀνθρώποις ἀλλὰ καὶ μεγαληγορίας καὶ πάθους θαυμαστόν τι ὄρ-

1 κατέχωσαν codd. Herodoti, Manutius: κατίσχυσαν P | βάρβαροι βάλλοντες codd. Herodoti | 2 ὡπλι*|σμένουσ p ὡπλισ|μένουσ P | 3 ὁρᾷς Rohdius rhein. mus. XXXV p. 312 | 4 ὅμως Schurzfleischius, Iahnius, sed ὁμοίως ut Thucydideum, de quo p. 70, 24 ποιεῖ πιστόν | 5 εὐλόγως Robortellus: εὐλόγουσ P | 6 οὐ διαλείπω λέγων: cf. p. 55, 15 et 41, 11 | 7 ἴασις Faber | πανάκιά P πανάκειά p | ἐκστάσεως Portus: ἐξετάσεωσ P | 10 ἔσχα P | ἔχοντ' ἐπιστολῆς Valckenarius ad Theocr. Adon. p. 256: ἔχον γὰρ στολῆσ P ἔχοντ' ἄρ' ἐπιστολῆς Schurzfleischius | Λακωνικῆς add. Valckenarius | ἀγρὸς ἔσχ' ἐλάττω γῆν ἐπιστολῆς Λακωνικῆς Casaubonus ad Strab. l. i. c. ἔσχε γὰρ ἐλάττω γῆν σκυτάλης Λακωνικῆς Faber ἀγρὸν ἔσχ' ἐλάττω 'πιστολῆς Λακωνικῆς Tollius, Meinekius fr. com. V p. CCCXLII | 14 γε del. Spengelius, Iahnius | 15 ἀρχῇ: p. 13, 5 | κράτιστε* P ὦ κράτιστε Robortellus | καὶ κρατίστη νὴ Δία τῶν ὀνομάτων αὐτῶν ποιὰ Curerius ad Xenoph. hipp. p. 81 | ἡ — σύνθεσις del. Morus | διὰ del. Pearcius δὴ Rohdius rhein. mus. XXXV p. 311 | 16 αὐτὴ Spengelius: αὕτη P | *ἧσ P | Σημ περὶ συνθέσεωσ ἔγραψε Διονύσιοσ in marg. P | 17 γε ⟨διὰ⟩ τῆς Faber γ' ἐκ τῆς Tollius | 19 ἀνθρώποις ⟨ἐνέργημα⟩ Manutius | 20 μεγαληγορίας Tollius: μετ' ἐλευθερίασ P

10 STRABO I, 2 P. 36 C. εἰσί τινες ὑπερβολαὶ ἐπὶ ὑπερβολαῖς, ὡς τὸ . . . ἐλάττω δ' ἔχειν γῆν τὸν ἀγρὸν ἐπιστολῆς Λακωνικῆς. | 20 QUINTILIANUS IX, 4, 9 ideo eruditissimo cuique persuasum est valere eam ⟨compositionem⟩ plurimum non ad delectationem modo sed ad motum quoque animorum. primum quia nihil intrare potest in affectus, quod in aure

γανον. οὐ γὰρ αὐλὸς μὲν ἐντίθησίν τινα πάθη τοῖς ἀκροωμένοις 2
καὶ οἷον ἔκφρονας καὶ κορυβαντιασμοῦ πλήρεις ἀποτελεῖ, καὶ
βάσιν ἐνδούς τινα ῥυθμοῦ πρὸς ταύτην ἀναγκάζει βαίνειν ἐν
ῥυθμῷ καὶ συνεξομοιοῦσθαι τῷ μέλει τὸν ἀκροατήν, κἂν ἄμου-
σος ᾖ παντάπασι, καὶ νὴ Δία φθόγγοι κιθάρας, οὐδὲν ἁπλῶς
σημαίνοντες, ταῖς τῶν ἤχων μεταβολαῖς καὶ τῇ πρὸς ἀλλήλους
κρούσει καὶ μίξει τῆς συμφωνίας θαυμαστὸν ἐπάγουσι πολλάκις,
ὡς ἐπίστασαι, θέλγητρον, καίτοι ταῦτα εἴδωλα καὶ μιμήματα 3
νόθα ἐστὶ πειθοῦς, οὐχὶ τῆς ἀνθρωπείας φύσεως, ὡς ἔφην, ἐν-
εργήματα γνήσια, οὐκ οἰόμεθα δ' ἄρα τὴν σύνθεσιν, ἁρμονίαν
τινὰ οὖσαν λόγων ἀνθρώποις ἐμφύτων καὶ τῆς ψυχῆς αὐτῆς,
οὐχὶ τῆς ἀκοῆς μόνης ἐφαπτομένων, ποικίλας κινοῦσαν ἰδέας
ὀνομάτων νοήσεων πραγμάτων κάλλους εὐμελείας, πάντων ἡμῖν
ἐντρόφων καὶ συγγενῶν, καὶ ἅμα τῇ μίξει καὶ πολυμορφίᾳ τῶν
ἑαυτῆς φθόγγων τὸ παρεστὼς τῷ λέγοντι πάθος εἰς τὰς ψυ-
χὰς τῶν πέλας παρεισάγουσαν καὶ εἰς μετουσίαν αὐτοῦ τοὺς
ἀκούοντας ἀεὶ καθιστᾶσαν, τῇ τε τῶν λέξεων ἐποικοδομήσει τὰ
μεγέθη συναρμόζουσαν, δι' αὐτῶν τούτων κηλεῖν τε ὁμοῦ καὶ
πρὸς ὄγκον τε καὶ ἀξίωμα καὶ ὕψος καὶ πᾶν ὃ ἐν αὑτῇ περι-

1 οὐ γὰρ αὐλὸς μόνον Manutius ὁ μὲν γὰρ αὐλὸς Reiskius τί γάρ; αὐλὸς μὲν Dielsius Herm. XIII p. 6; sed vide ad p. 82, 12 adnotata | ἐντίθησι Faber: ἐπιτίθησιν P | ἀκροομένοισ P ἀκρωωμένοισ P | 3 ῥυθμοῦ del. Valckenarius diatr. Eurip. p. 208 εὔρυθμον Ruhnkenius apud Valckenarium | ἀναγκάζει Manutius: ἀναγκάσει P | ἐν ῥυθμῷ del. Morus | 4 ἄμουσος ᾖ Boivinus: ἄλλουσ ὅση P | ἄλλως τε καὶ ἐπεὶ νὴ Δία οἱ φθόγγοι τῆς κιθάρας Faber | 6 σημαίνον$\overset{\text{τεσ}}{\text{ταῖσ}}$ (αῖ in ras. corr. τεσ superscr. p) P; cf. p. 59, 17 | 7 κράσει v. d. apud Pearcium | 8 ὡς ἐπίστασαι Faber: ὡς ἐπίστασιν P ὡς ἐπ' ἔκστασιν Weiskius f. | ταῦτα Morus: ταῦτα τὰ P τὰ τοιαῦτα Manutius | 9 ὡς ἔφην: p 71, 19 | 10 οἰώμεθα Reiskius | 11 λόγων post σύνθεσιν ponit Vaucherus | ἐμφύτων Manutius: ἐμφύτοισ P ἐμφύτωσ p ἔμφυτον Bakius ad Apsin. rhet. p. 201, Iahnius | 12 ἐφαπτομένην Faber, Iahnius | 13 πάντων ⟨τῶν⟩ Rothsteinius Herm. XXII p. 541 | 14 τῶν ἐν ἑαυτοῖς Petra | 15 παρεστὸς Robortellus, cf. p. 45, 20 | 17 αἰεὶ P | 18 καὶ δι' αὐτῶν Faber | κηλεῖν Robortellus: καλεῖν P | 19 αὑτῇ Tollius: αὐτῇ P | περιλαμβάνειν Faber

velut quodam vestibulo statim offendit, deinde quod natura ducimur ad modos. neque enim aliter eveniret, ut illi ⟨nudi *Iahnius*⟩ quoque organorum soni, quamquam verba non exprimunt, in alios tamen atque alios motus ducerent auditorem. | 1 ARISTOTELES POL. VIII, 6 P. 1341 a 21 ἔτι δ' οὐκ ἔστιν ὁ αὐλὸς ἠθικὸν ἀλλὰ μᾶλλον ὀργιαστικόν. | 4 EURIPIDES STHENEBOEA (663 N. II)

ποιητὴν δ' ἄρα
Ἔρως διδάσκει, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν

cf. Wilamowitzius Herm. X p. 344

λαμβάνει καὶ ἡμᾶς ἑκάσ|τοτε συνδιατιθέναι, παντοίως ἡμῶν 203 v.
τῆς διανοίας ἐπικρατοῦσαν; ἀλλ' εἰ καὶ μανία τὸ περὶ τῶν οὕ-
τως ὁμολογουμένων διαπορεῖν (ἀποχρῶσα γὰρ ἡ πεῖρα πίστις),
4 ὑψηλόν γέ που δοκεῖ νόημα καὶ ἔστι τῷ ὄντι θαυμάσιον, ὃ τῷ
ψηφίσματι ὁ Δημοσθένης ἐπιφέρει 'τοῦτο τὸ ψήφισμα τὸν τότε
τῇ πόλει περιστάντα κίνδυνον παρελθεῖν ἐποίησεν ὥσπερ νέφος',
ἀλλ' αὐτῆς τῆς διανοίας οὐκ ἔλαττον τῇ ἁρμονίᾳ πεφώνηται.
ὅλον τε γὰρ ἐπὶ τῶν δακτυλικῶν εἴρηται ῥυθμῶν, εὐγενέστατοι
δ' οὗτοι καὶ μεγεθοποιοί, διὸ καὶ τὸ ἡρῷον ὧν ἴσμεν κάλλιστον
μέτρον συνιστᾶσι, τό τε * *· ἐπείτοιγε ἐκ τῆς ἰδίας αὐτὸ χώ-
ρας μετάθες ὅποι δὴ ἐθέλεις 'τοῦτο τὸ ψήφισμα ὥσπερ νέφος
ἐποίησε τὸν τότε κίνδυνον παρελθεῖν', ἢ νὴ Δία μίαν ἀπόκοψον
συλλαβὴν μόνον 'ἐποίησε παρελθεῖν ὡς νέφος', καὶ εἴσῃ, πό-
σον ἡ ἁρμονία τῷ ὕψει συνηχεῖ. αὐτὸ γὰρ τὸ 'ὥσπερ νέφος'
ἐπὶ μακροῦ τοῦ πρώτου ῥυθμοῦ βέβηκε, τέτρασι καταμετρου-
μένου χρόνοις· ἐξαιρεθείσης δὲ τῆς μιᾶς συλλαβῆς 'ὡς νέφος'
εὐθὺς ἀκρωτηριάζει τῇ συγκοπῇ τὸ μέγεθος, ὡς ἔμπαλιν, ἐὰν
ἐπεκτείνῃς 'παρελθεῖν ἐποίησεν ὡσπερεὶ νέφος', τὸ αὐτὸ ση-
μαίνει, οὐ τὸ αὐτὸ δὲ ἔτι προσπίπτει, ὅτι τῷ μήκει τῶν ἄκρων
χρόνων συνεκλύεται καὶ διαχαλᾶται τὸ ὕψος τὸ ἀπότομον.

1 καὶ del. Faber, Iahnius | ἐν αὐτῇ περιλαμβάνεται ἡμᾶς Rohdenus comm. Bonn. p. 74 | 2 post ἐπικρατοῦσαν plene distinxit Bakius | εἴη ἂν μανία Spengelius, Iahnius ἐστὶ καὶ μανία Pearcius εἴη γε μανία Morus εἴη καὶ μανία vel μανίας Toupius ἔοικε μανίᾳ Manutius εἰκῇ μανία Rohdenus comm. Bonn. p. 78 | 4 ante ὑψηλόν lenius interpunxi | που δοκεῖ Reiskius: τοῦ δοκεῖν P τῷ δοκεῖν Manutius τοι δοκεῖ Finkhius ztschr. f. alterth. wiss. 1838 p. 197 τοῦτο δοκεῖ Portus | 5 τότε codd. Demosthenis, Manutius: τότ' ἐν P | 7 ἀλλὰ τὸ τῆς Morus | ἐκπεφώνηται Reiskius πεφώτισται Rohdius rhein. mus. XXXV p. 310 | 10 ἐπεί τοιγε P, cf. p. 61, 13 | τό τε * * ἐπείτοιγε Pearcius ὥσπερ νέφος add. Morus, immo ἐποίησεν ὥσπερ νέφος ante ἐπείτοιγε excidisse credas, hoc saltem, quod illis (8) ὅλον τε γὰρ respondeat; τό τε ⟨τέλος τῷ ὕψει συνηχεῖ⟩ G. Amselius de vi atque indole rhythmorum agens (bresl. philol. abhandl. vol. I 1887) p. 84 | τό τε om. Manutius | τὸ 'τότε ἐν τῇ πόλει' ἄγε ἐκ Schurzfleischius τὸ γὰρ ὥσπερ νέφος ἐπιλεγόμενον ἐκ τῆς Hammerus | αὖ τι Faber | 11 μετάθες — 13 καὶ εἴσῃ: cf. p. 44, 7 | ἐθέλοις Faber θέλεις Rohdenus comm. Bonn. p. 70 | 15 τέτρασι P τέτταρσι Iannarakis adn. crit. p. 11 | καταμετρουμένου Tollius: καταμετρούμενον P | 17 ἀκρωτηριάσεις aut ἀκρωτηριάζεται Tollius | τῇ συγκοπῇ Robortellus: τῇ συγκοπὴ P ἡ συγκοπὴ Reiskius, Iahnius, del. Weiskius | 18 ὡσπερεὶ Tollius: ὥσπερ P ὥσπερ τι Faber | τὸ αὐτὸ ⟨μὲν⟩ σημαίνει Tollius | 19 οὐ τὸ* P | μακρῶν Wilamowitzius (cf. gr. leseb. II 1 p. 52) | 20 τὸ ὕψους ἀπότομον Faber τὸ τοῦ ὕψους ἀπότομον Tollius

5 DEMOSTHENES DE COR. 188

Ἐν δὲ τοῖς μάλιστα μεγεθοποιεῖ τὰ λεγόμενα, καθάπερ τὰ XL
σώματα ἡ τῶν μελῶν ἐπισύνθεσις, ὧν ἓν μὲν οὐδὲν τμηθὲν ἀφ'
ἑτέρου καθ' ἑαυτὸ ἀξιόλογον ἔχει, πάντα δὲ μετ' ἀλλήλων ἐκ-
204 r. πληροῖ τέλειον σύστημα, οὕτως τὰ μεγάλα, σκεδασθέντα μὲν
ἀπ' ἀλλήλων, ἄλλοσ' ἄλλη ἅμα ἑαυτοῖς συνδιαφορεῖ καὶ τὸ
ὕψος, σωματοποιούμενα δὲ τῇ κοινωνίᾳ καὶ ἔτι δεσμῷ τῆς ἁρ-
μονίας περικλειόμενα, αὐτῷ τῷ κύκλῳ φωνήεντα γίνεται· καὶ
σχεδὸν ἐν ταῖς περιόδοις ἔρανός ἐστι πλήθους τὰ μεγέθη. ἀλλὰ 2
μὴν ὅτι γε πολλοὶ καὶ συγγραφέων καὶ ποιητῶν οὐκ ὄντες
ὑψηλοὶ φύσει, μήποτε δὲ καὶ ἀμεγέθεις, ὅμως, κοινοῖς καὶ δη-
μώδεσι τοῖς ὀνόμασι καὶ οὐδὲν ἐπαγομένοις περιττὸν ὡς τὰ
πολλὰ συγχρώμενοι, διὰ μόνου τοῦ συνθεῖναι καὶ ἁρμόσαι ταῦτα
δ', ὅμως ὄγκον καὶ διάστημα καὶ τὸ μὴ ταπεινοὶ δοκεῖν εἶναι
περιεβάλοντο, καθάπερ ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ Φίλιστος, Ἀριστο-
φάνης ἔν τισιν, ἐν τοῖς πλείστοις Εὐριπίδης, ἱκανῶς ἡμῖν δεδή-
λωται. μετά γέ τοι τὴν τεκνοκτονίαν Ἡρακλῆς φησι 3

γέμω κακῶν δὴ κοὐκέτ' ἔσθ' ὅποι τεθῇ.

σφόδρα δημῶδες τὸ λεγόμενον, ἀλλὰ γέγονεν ὑψηλὸν τῇ πλά-
σει ἀναλογοῦν· εἰ δ' ἄλλως αὐτὸ συναρμόσεις, φανήσεταί σοι,

1. 2 τὰ λεγόμενα καθάπερ et ὧν⟨ὥσπερ⟩ Birtus apud Freytagium p. 55 n. sed orationis forma eadem, puto, est quae p. 30, 20—31, 4 agnoscitur | 2 ἐπισύνδεσις Vaucherus | οὐδενὶ Robortellus οὐδέν τι Schurzfleischius | τμηθὲν ἀφ' ἑτέρου del. Vaucherus | 3 τι ἀξιόλογον Manutius ἀξιόλογόν ἐστι Wilamowitzius | 4 τὰ μάλα (α prius e corr.) sed in marg. τὰ μεγάλα P τὰ μέλη Pearcius | 5 ἄλλοσ' P ἄλληι superscr. p, quae ad proxima relata retinui; cum superioribus coniuncta ἄλλο ἄλλῃ Manutius ἄλλο ἄλλοσ' Spengelius, Iahnius | 6 ἔτι ⟨τῷ⟩ Manutius | 9 γε Tollius: τε P | 13 δ' om. Robortellus ὅμως del. Faber [δ' ὅμως] Iahnius κομψῶς Reiskius δεινῶς Wilamowitzius δεόντως Arnimius wien. stud. XXV 5: in quod cum ipse olim incidissem (coll. p. 76, 4) repudiavi numeri causa | ὄγκον ⟨αὐτοῖς⟩ . . ταπεινὰ Tollius | δίαρμα vel ἀνάστημα vel παράστημα Pearcius | 14 Φίλισκος Dacerius | Ἀριστοφάνης τε ἔν τισιν ἐν δὲ τοῖς Faber | 17 γέμων cod. Euripidis | καὶ οὐκέτ' P | ὅπη cod. Euripidis | 19 ἀνάλογον Morus ἀναλόγῳ Ruhnkenius τῇ ἀνάλογον πλάσει Kayserus n. iahrb. LXX p. 295 | συναρμόσ**σ P συναρμόσεισ P

8 DIONYSIUS HALIC. DE COMP. 3 P. 11 R. P. 9 U. et R. πολλοὶ γοῦν ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς . . λέξεις πάνυ καλὰς καὶ πρεπούσας τοῖς ὑποκειμένοις ἐκλέξαντες ἐπιμελῶς, ἁρμονίαν δὲ αὐταῖς περιθέντες εἰκαίαν τινὰ καὶ ἄμουσον οὐδὲν χρηστὸν ἀπέλαυσαν ἐκείνου τοῦ πόνου, ἕτεροι δὲ εὐκαταφρόνητα καὶ ταπεινὰ λαβόντες ὀνόματα συνθέντες δὲ αὐτὰ ἡδέως καὶ περιττῶς πολλὴν τὴν Ἀφροδίτην τῷ λόγῳ περιέθηκαν. | 17 EURIPIDES HERC. FUR. 1245

διότι τῆς συνθέσεως ποιητὴς ὁ Εὐριπίδης μᾶλλόν ἐστιν ἢ τοῦ
4 νοῦ. ἐπὶ δὲ τῆς συρομένης ὑπὸ τοῦ ταύρου Δίρκης,

εἰ δέ που τύχοι
πέριξ ἑλίξας, εἷλκε * * ὁμοῦ λαβὼν
γυναῖκα πέτραν δρῦν μεταλλάσσων ἀεί,

ἔστι μὲν γενναῖον καὶ τὸ λῆμμα, ἁδρότερον δὲ γέγονε τῷ τὴν
ἁρμονίαν μὴ κατεσπεῦσθαι μηδ' οἷον ἐν ἀποκυλίσματι φέρεσθαι,
ἀλλὰ στηριγμούς τε ἔχειν πρὸς ἄλληλα τὰ ὀνόματα καὶ ἐξερεί-
σματα τῶν χρόνων πρὸς ἑδραῖον διαβεβηκότα μέγεθος. 204 v.

XLI Μικροποιοῦν δ' οὐδὲν οὕτως ἐν τοῖς ὑψηλοῖς ὡς ῥυθμὸς μικροποιά
κεκλασμένος λόγων καὶ σεσοβημένος, οἷον δὴ πυρρίχιοι καὶ τρο-
χαῖοι καὶ διχόρειοι, τέλεον εἰς ὀρχηστικὸν συνεκπίπτοντες. εὐ-
θὺς γὰρ πάντα φαίνεται τὰ κατάρρυθμα κομψὰ καὶ μικροχαρῆ
2 καὶ ἀπαθέστατα διὰ τῆς ὁμοειδείας ἐπιπολάζοντα· καὶ ἔτι τού-
των τὸ χείριστον ὅτι, ὥσπερ τὰ ᾠδάρια τοὺς ἀκροατὰς ἀπὸ
τοῦ πράγματος ἀφέλκει καὶ ἐφ' αὑτὰ βιάζεται, οὕτως καὶ τὰ
κατερρυθμισμένα τῶν λεγομένων οὐ τὸ τοῦ λόγου πάθος ἐνδί-
δωσι τοῖς ἀκούουσι, τὸ δὲ τοῦ ῥυθμοῦ, ὡς ἐνίοτε προειδότας
τὰς ὀφειλομένας καταλήξεις αὐτοὺς ὑποκρούειν τοῖς λέγουσι
καὶ φθάνοντας ὡς ἐν χορῷ τινι προαποδιδόναι τὴν βάσιν,
3 ὁμοίως δὲ ἀμεγέθη καὶ τὰ λίαν συγκείμενα καὶ εἰς μικρὰ καὶ
βραχυσύλλαβα συγκεκομμένα καὶ ὡσανεὶ γόμφοις τισὶν ἐπαλλή-

1 ὅτι διὰ τῆς Pearcius | 2 ἐπὶ Manutius: ἐπεὶ P | 3 που Τύχοι — εἷλχ' ὁμοῦ Tollius | 4 εἷλκε ⟨πάνθ'⟩ Bergkius | ἑλίξας ⟨ταῦρος⟩ εἷλχ' Valckenarius diatr. p. 66 εἷλκε συλλαβὼν ὁμοῦ Hensius exerc. crit. p. 17 | 5 γυναικὶ Ungerus parad. Theb. p. 83 | 6 λῆμμα Robortellus: λῆ|μα P | 7 ἐν Toupius: μὲν P οἷον ἀποκύλισμά τι Manutius | 10 μι*κροποιοῦν (ι pr. corr.) P μικροποιεῖ Kayserus n. iahrb. LXX p. 295 | 11 λόγων vel λόγου Faber λόγω P: cf. p. 7, 4 ὅλως Ruhnkenius τόνῳ Reiskius λόγῳ del. Vaucherus | οἷοι Reiskius | 12 διχόρειο*ι (ο et ι corr.) P | ὀρ|χηστι*κὸν (χ corr. in ras.) P | 13 κατάρρυθμα Schurzfleischius: κατάρυθμα P | 14 ὁμοειδ*ίασ P | 15 ὅτι ὥσπερ Manutius: ὅπωσ ὥσπερ P | 16 ἐφ' ἑαυτὰ Petra: ἐπ' αὐτὰ P, prob. Brambsius n. phil. rundsch. 1888 p. 35, qui et hoc loco et p. 31, 10 (εἰς αὐτὸν) et p. 72, 19 (ἐν αὐτῇ) hanc pronominis formam cum codice retineri iubet: sed qui contulerit p. 14, 14 (καθ' ἑαυτὴν), 21, 13 (εἰς ἑαυτὸν), 66, 1 (ἐς ἑαυτὸν), 74, 3 et 5 (καθ' ἑαυτὸ, ἅμα ἑαυτοῖς) (cf. p. 35, 17 et p. 13, 4; p. 49, 20) intelliget hoc ab usu scriptoris abhorrere | 18 ῥυ*|θμοῦ p ῥυθ|μοῦ P | 20 χο*ρῷ P | 21 συνηγμένα Kayserus n. iahrb. LXX p. 295

1 ARISTOTELES RHET. III, 2 P. 1404 b 24 κλέπτεται δ' εὖ, ἐάν τις ἐκ τῆς εἰωθυίας διαλέκτου ἐκλέγων συντιθῇ· ὅπερ Εὐριπίδης ποιεῖ καὶ ὑπέδειξε πρῶτος. | 2 EURIPIDES ANTIOPA (221 N. II).

λοις κατ᾽ ἐγκοπὰς καὶ σκληρότητας ἐπισυνδεδεμένα. ἔτι γε μὴν XLII
ὕψους μειωτικὸν καὶ ἡ ἄγαν τῆς φράσεως συγκοπή· πηροῖ γὰρ
τὸ μέγεθος, ὅταν εἰς λίαν συνάγηται βραχύ· ἀκουέσθω δὲ νῦν
μὴ τὰ οὐ δεόντως συνεστραμμένα, ἀλλ᾽ ὅσα ἄντικρυς μικρὰ
καὶ κατακεκερματισμένα· συγκοπὴ μὲν γὰρ κολούει τὸν νοῦν,
συντομία δ᾽ ἐπ᾽ εὐθύ. δῆλον δ᾽ ὡς ἔμπαλιν τὰ ἐκτάδην ἀπό- 2
ψυχα, τὰ γὰρ ἄκαιρον μῆκος ἀνακαλούμενα. δεινὴ δ᾽ αἰσχῦναι τὰ XLIII
μεγέθη καὶ ἡ μικρότης τῶν ὀνομάτων. παρὰ γοῦν τῷ Ἡροδότῳ
205 r. κατὰ μὲν τὰ λήμματα δαι|μονίως ὁ χειμὼν πέφρασται, τινὰ δὲ
νὴ Δία περιέχει τῆς ὕλης ἀδοξότερα, καὶ τοῦτο μὲν ἴσως ʽΖε-
σάσης δὲ τῆς θαλάσσης᾽, ὡς τὸ ʽΖεσάσης᾽ πολὺ τὸ ὕψος πε-
ρισπᾷ, διὰ τὸ κακόστομον, ἀλλ᾽ ʽὁ ἄνεμος᾽ φησίν ʽἐκοπίασεν᾽,
καί ʽτοὺς περὶ τὸ ναυάγιον δρασσομένους ἐξεδέχετο τέλος

1 σκληρότητοσ P σκληρότητασ p | 2 πηροῖ Manutius: πληροῖ P | 4 μὴ τὰ δεόντως Manutius οὐ τὰ δεόντως Spengelius, Iahnius | 5 κολούει Faber: κωλούει P κωλύει Robortellus | 6 δ᾽ * ἐπ᾽ εὐθύ Manutius δ᾽ ⟨ἄγει⟩ ἐπ᾽ εὐθύ H. Stephanus, Pearcius δ᾽ ἐπευθύνει Petra, Iahnius δὲ σπεύδει Rohdius rhein. mus. XXXV p. 311 (possis δ⟨ὲ σπεύδει⟩ ἐπ᾽ εὐθύ) δὲ τείνει ἐπ᾽ εὐθὺ Meinelius δ᾽ ἐπ᾽ εὐθὺ δεῖ (immo θεῖ vel θέει?) Buryus class. rev. 1887 p. 301 δ᾽ ἐπεγείρει Reiskius δὲ πιέζει Arnimius wien. stud. XXV p. 6 | τὰ ἐκτάδην ἀπομηκυνόμενα ἄψυχα. τοιαῦτα γὰρ πάντα εἰς ἀ. μ. ἀναλώμενα Reiskius | ἄψυχα γὰρ διὰ μῆκος ἄκαιρον (ἄπειρον) ἀναχαλώμενα Faber ἀπόψυχα γὰρ τὰ μῆκος ἄκαιρον ἀνακαλούμενα Manutius ἀπόψυχα, τὰ παρ᾽ ἀ. μ. ἀνακαλούμενα Pearcius ἀπόψυχα, ἅτε παρὰ μῆκος ἄκαιρον ἀναχαλώμενα Toupius ἀποψύχεται, εἰς (πρὸς Wilamowitzius) ἄκαιρον μῆκος ἀναχαλώμενα cum Valckenario Ruhnkenius ἀπόψυχα γὰρ τὰ ἄκαιρον μῆκος ἀνακαλινδούμενα Spengelius ἀπόψυχα, τὰ γὰρ ἀ. μ. ἀνακυλιόμενα Radermacherus Demetr. de eloc. p. 95 τὰ γὰρ ἄκαιρον μῆκος ⟨ἔχοντα οὐ σῴζει τὴν φορὰν ὑπ᾽ αὐτοῦ τοῦ μήκους⟩ ἀνακλώμενα Rothsteinius | 7 τὰ γὰρ — ἀνακαλούμενα del. Vaucherus | αἰσχύν*αι P | 9 λήματα Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 448 | 10 νὴ δία Manutius: γήδια P | περιέχει ⟨ὀνόματα⟩ Reiskius | καὶ τούτων ἓν ἴσως Reiskius | καὶ τοῦτο — 12 ἄλλο del. Morus | 11 ὧν τὸ Weiskius f., Rothsteinius | τοῦ ὕψους Reiskius | 12 ἀλλ᾽ ὁ P Robortellus, cf. Wilamowitzius Herm. X p. 336 ἄλλο Spengelius, Iahnius | ἐκόπασε codd. Herodoti | 13 βρασσομένους Manutius ἐκβρασσομένους Toupius ἀρασσομένους Valckenarius ad Ammon. p. 259 sq. | τοὺς — ἐξεδέχετο del. Valckenarius ad Herodot. VIII, 13 | τέλος . . ἄχαρι codd. Herodoti: τέλοσ ἀχαριστί P τέλος ἀχάριστον Robortellus

10 HERODOTUS VII, 188 ἅμα δὲ ὄρθρῳ ἐξ αἰθρίης τε καὶ νηνεμίης τῆς θαλάσσης ζεσάσης, ἐπέπεσέ σφι χειμών τε μέγας καὶ πολλὸς ἄνεμος ἀπηλιώτης. — — αἱ δὲ ⟨νέες⟩ ἐς Μελίβοιαν πόλιν, αἱ δὲ ἐς Κασθαναίην ἐξεβράσσοντο. — — 191 καταείδοντες γοῆσι τῷ ἀνέμῳ οἱ μάγοι — ἔπαυσαν τετάρτῃ ἡμέρῃ, ἢ ἄλλως κως αὐτὸς ἐθέλων ἐκόπασε. | 13 HERODOTUS VIII, 13 καὶ τὸ τέλος σφι ἐγένετο ἄχαρι· ὡς γὰρ δὴ πλώουσι αὐτοῖσι χειμών τε καὶ τὸ ὕδωρ ἐπεγίνετο, — — ἐξέπιπτον πρὸς τὰς πέτρας.

ἄχαρι᾽. ἄσεμνον γὰρ τὸ κοπιάσαι ἰδιωτικόν, τὸ δ᾽ ἀχάριστον
2 τηλικούτου πάθους ἀνοίκειον. ὁμοίως καὶ ὁ Θεόπομπος ὑπερ-
φυῶς σκευάσας τὴν τοῦ Πέρσου κατάβασιν ἐπ᾽ Αἴγυπτον ὀνο-
ματίοις τισὶ τὰ ὅλα διέβαλεν. ʽποία γὰρ πόλις ἢ ποῖον ἔθνος
τῶν κατὰ τὴν ᾽Ασίαν οὐκ ἐπρεσβεύετο πρὸς βασιλέα; τί δὲ
τῶν ἐκ τῆς γῆς γεννωμένων ἢ τῶν κατὰ τέχνην ἐπιτελουμένων
καλῶν ἢ τιμίων οὐκ ἐκομίσθη δῶρον ὡς αὐτόν; οὐ πολλαὶ μὲν
καὶ πολυτελεῖς στρωμναὶ καὶ χλανίδες, τὰ μὲν ἁλουργῆ, τὰ δὲ
ποικιλτά, τὰ δὲ λευκά, πολλαὶ δὲ σκηναὶ χρυσαῖ κατεσκευασμέναι
πᾶσι τοῖς χρησίμοις, πολλαὶ δὲ καὶ ξυστίδες καὶ κλῖναι πολυτελεῖς;
ἔτι δὲ καὶ κοῖλος ἄργυρος καὶ χρυσὸς ἀπειργασμένος καὶ ἐκπώματα
καὶ κρατῆρες, ὧν τοὺς μὲν λιθοκολλήτους, τοὺς δ᾽ ἄλλως ἀκρι-
βῶς καὶ πολυτελῶς εἶδες ἂν ἐκπεπονημένους, πρὸς δὲ τούτοις
ἀναρίθμητοι μὲν ὅπλων μυριάδες τῶν μὲν Ἑλληνικῶν, τῶν δὲ
βαρβαρικῶν, ὑπερβάλλοντα δὲ τὸ πλῆθος ὑποζύγια καὶ πρὸς κα-
τακοπὴν ἱερεῖα σιτευτά, καὶ πολλοὶ μὲν ἀρτυμάτων μέδιμνοι,
πολλοὶ δὲ θύλακοι καὶ σάκκοι καὶ χάρται βυβλίων καὶ τῶν ἄλ-
λων ἁπάντων χρησίμων, | τοσαῦτα δὲ κρέα τεταριχευμένα παν- 205 v.
τοδαπῶν ἱερείων, ὡς σωροὺς αὐτῶν γενέσθαι τηλικούτους,
ὥστε τοὺς προσιόντας πόρρωθεν ὑπολαμβάνειν ὄχθους εἶναι
3 καὶ λόφους ἀντωθουμένους᾽. ἐκ τῶν ὑψηλοτέρων εἰς τὰ ταπει-
νότερα ἀποδιδράσκει, δέον ποιήσασθαι τὴν αὔξησιν ἔμπαλιν·

1 ⟨καὶ⟩ τὸ Robortellus | ⟨καὶ⟩ ἰδιωτικόν Manutius ἰδιωτικὸν ⟨ὄν⟩ Wilamowitzius Herm. X p. 336 | ἀχάριστον P (Iahnius erravit) | 3 κατασκευάσας Tollius | 6 γεννομένων P γεννωμένων P | 7 τιμίων Manutius: τιμῶν P | ἐκομί*|σθη p ἐκομίσ|θη P | 8 στρομναὶ P στρωμναὶ P | ἀλουργεῖς τὰ δὲ ποικιλταὶ τὰ δὲ λευκαὶ Manutius, ποικίλαι Cobetus mnem. n. s. X p. 323 | 9 χρυσαῖ post ξυστίδες ponit Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 448 | κατασκευασμέναι P, corr. Manutius | 12 λι**κολλίτουσ P λιθοκολλήτουσ P | ἄλλως Iahnius: ἄλλουσ P | 14 ὄψων Dobraeus adv. I p. 566 | 16 σιτευτὰ Canterus nov. lectt. II, 25: εἰσ ταῦτα P εἰς ταὐτά Spengelius | 17 δὲ codd. Athenaei: δ᾽ οἱ P δ᾽ αὖ Morus | σάκκοι καὶ θύλακες βιβλίων codd. Athenaei | σάκοι P | σάκκοι χαρτῶν καὶ β. Pearcius | καὶ σπάρτοι β. Meinelius p. 57 καὶ χόρτου καὶ Reiskius | χύτραι βολβῶν Toupius | 18 ἁπάντων τῶν codd. Athenaei | τοσαῦτα Robortellus: τοιαῦτα P | 21 ἀνωθουμένους Manutius ἀνορθουμένους Faber συνωθουμένους Toupius

16 ATHENAEUS II P. 67 F καὶ Θεόπομπος δέ φησι ʽπολλοὶ μὲν ἀρτυμάτων μέδιμνοι, πολλοὶ δὲ σάκκοι καὶ θύλακοι βιβλίων καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων τῶν χρησίμων πρὸς τὸν βίον᾽. IV P. 145 A Θεόπομπος ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν ʽὅταν᾽ φησί ʽβασιλεὺς εἴς τινας ἀφίκηται τῶν ἀρχομένων — ἑκάσταις τῶν πόλεων κατὰ τὸ μέγεθος ὥσπερ ὁ φόρος καὶ τὸ δεῖπνον ἐκ παλαιοῦ τεταγμένον ἐστίν᾽.

ἀλλὰ τῇ θαυμαστῇ τῆς ὅλης παρασκευῆς ἀγγελίᾳ παραμίξας
τοὺς θυλάκους καὶ τὰ ἀρτύματα καὶ τὰ σακκία μαγειρείου τινὰ
φαντασίαν ἐποίησεν. ὥσπερ γὰρ εἴ τις ἐπ᾽ αὐτῶν ἐκείνων τῶν
προκοσμημάτων μεταξὺ τῶν χρυσίων καὶ λιθοκολλήτων κρα-
τήρων καὶ ἀργύρου κοίλου σκηνῶν τε ὁλοχρύσων καὶ ἐκπωμά-
των φέρων μέσα ἔθηκεν θυλάκια καὶ σακκία ἀπρεπὲς ἂν ἦν τῇ
προσόψει τὸ ἔργον, οὕτω καὶ τῆς ἑρμηνείας τὰ τοιαῦτα ὀνό-
ματα αἴσχη καὶ οἱονεὶ στίγματα καθίσταται παρὰ καιρὸν ἐγκα-
ταττόμενα. παρέκειτο δ᾽ ὡς ὁλοσχερῶς ἐπελθεῖν καὶ ὡς 4
ὄχθους λέγει συμβεβλῆσθαι καὶ περὶ τῆς ἄλλης παρασκευῆς οὕ-
τως ἁμάξας εἰπεῖν ⟨καὶ⟩ καμήλους καὶ πλῆθος ὑποζυγίων φορτ-
αγωγούντων πάντα τὰ πρὸς τρυφὴν καὶ ἀπόλαυσιν τραπεζῶν
χορηγήματα, ἢ σωροὺς ὀνομάσαι παντοίων σπερμάτων καὶ τῶν
ἅπερ διαφέρει πρὸς ὀψοποιΐας καὶ ἡδυπαθείας, ἢ εἴπερ πάντως
ἐβούλετο αὐτάρκη οὕτως θεῖναι, καὶ ὅσα τραπεζοκόμων εἰπεῖν
καὶ ὀψοποιῶν ἡδύσματα. οὐ γὰρ δεῖ καταντᾶν ἐν τοῖς ὕψεσιν 5
206 r. εἰς τὰ ῥυπαρὰ καὶ ἐξυβρισμένα, | ἂν μὴ σφόδρα ὑπό τινος ἀνάγ-
κης συνδιωκώμεθα, ἀλλὰ τῶν πραγμάτων πρέποι ἂν καὶ τὰς
φωνὰς ἔχειν ἀξίας καὶ μιμεῖσθαι τὴν δημιουργήσασαν φύσιν
τὸν ἄνθρωπον, ἥτις ἐν ἡμῖν τὰ μέρη τὰ ἀπόρρητα οὐκ ἔθηκεν
ἐν προσώπῳ οὐδὲ τὰ τοῦ παντὸς ὄγκου περιηθήματα, ἀπεκρύ-
ψατο δὲ ὡς ἐνῆν καὶ κατὰ τὸν Ξενοφῶντα τοὺς τούτων ὅτι

1 ἅμα Pearcius ἀλλὰ ⟨καὶ⟩ Toupius | ἀπαγγελίᾳ ς Toupius | 2 μαγειρίου P μαγειρείου p | 3 ἐνεποίησεν Rothsteinius Herm. XXII p. 541 | τῶν λαμπρῶν κοσμημάτων Kayserus n. iahrb. LXX p. 295 | 4 χρυσῶν vel χρυσέων Toupius | μεταξὺ τῶν λιθοκολλήτων κρατήρων καὶ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου Spengelius, sed scriptor miscet consulto, ut supra v. 2 | 6 ἀπρεπὲς ἂν P (Hammerus fallit) | 7 ἐρ*****ασ P ἑρμηνείασ P | 9 καὶ ὡς Spengelius: καὶ οὖσ P | ⟨κρεῶν⟩ ὄχθους Spengelius | 11 ἁμάξας Toupius, Reiskius: ἀλλάξασ P | ⟨καὶ⟩ καμήλους Toupius: καμήλουσ P | 13 ταριχευμάτων Tollius | 14 ὀψοποιΐας καὶ del. Schurzfleischius | ἡδυπαθείας μᾶλλον ἢ πάντα ὡς Manutius | μὴ εἴπερ Weiskius f. | πάντως Spengelius: πάντα ὡσ P πάντα ὅσα Toupius παντοίως Spengelius | ἢ εἴπερ πάντως ἐβούλετο αὐτὰ ἑξῆς οὑτωσὶ Reiskius | 17 εἰς ῥυπαρὰ Manutius, Iahnius εἰς τὰ ῥυπαρὰ Pearcius: *******παρὰ P **παρὰ Robortellus | 18 πρέποι γ᾽ ἂν Rohdenus comm. Bonn. p. 79 | 19 ἀξίαν P ἀξίασ p | διμηουργήσασαν P δημιουργήσασαν P | 21 ἐμ προσ. sed corr. ἐν P | περιηθήματα Pearcius: περιθήματα P, οὐδ᾽ ⟨ἐς⟩ τὰ τ. π. ὀ. περιθήματα Rothsteinius Herm. XXII p. 541 περιττώματα Manutius περιψήματα Reiskius | 22 τούτων codd. Xenophontis, Manutius: τῶν P

22 XENOPHON MEM. I, 4, 6 ἐπεὶ δὲ τὰ ἀποχωροῦντα δυσχερῆ, ἀποστρέψαι τοὺς τούτων ὀχετοὺς ᾗ δυνατὸν προσωτάτω ἀπὸ τῶν αἰσθήσεων.

πορρωτάτω ὀχετοὺς ἀπέστρεψεν, οὐδαμῇ καταισχύνασα τὸ τοῦ
6 ὅλου ζῴου κάλλος. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐπ᾽ εἴδους ἐπείγει τὰ μικρο-
ποιὰ διαριθμεῖν· προϋποδεδειγμένων γὰρ τῶν ὅσα εὐγενεῖς καὶ
ὑψηλοὺς ἐργάζεται τοὺς λόγους, δῆλον ὡς τὰ ἐναντία τούτων
ταπεινοὺς ποιήσει κατὰ τὸ πλεῖστον καὶ ἀσχήμονας.

XLIV Ἐκεῖνο μέντοι λοιπὸν (ἕνεκα τῆς σῆς χρηστομαθείας οὐκ περὶ λόγων ἀφορίας
ὀκνήσομεν ἐπιπροσθεῖναι) διασαφῆσαι, Τερεντιανὲ φίλτατε, ὅπερ
ἐζήτησέ τις τῶν φιλοσόφων πρὸς ⟨ἐμὲ⟩ ἔναγχος, ‘θαῦμά μ᾽ ἔχει’,
λέγων, ‘ὡς ἀμέλει καὶ ἑτέρους πολλούς, πῶς ποτε κατὰ τὸν
ἡμέτερον αἰῶνα πιθαναὶ μὲν ἐπ᾽ ἄκρον καὶ πολιτικαί, δριμεῖαί
τε καὶ ἐντρεχεῖς, καὶ μάλιστα πρὸς ἡδονὰς λόγων εὔφοροι, ὑψη-
λαὶ δὲ λίαν καὶ ὑπερμεγέθεις, πλὴν εἰ μή τι σπάνιον, οὐκέτι
γεννῶνται φύσεις. τοσαύτη λόγων κοσμική τις ἐπέχει τὸν βίον
2 ἀφορία. ἢ νὴ Δί᾽’ ἔφη ‘πιστευτέον ἐκείνῳ τῷ θρυλουμένῳ, ὡς
ἡ δημοκρατία τῶν μεγάλων ἀγαθὴ τιθηνός, ᾗ μόνῃ σχεδὸν καὶ
συνήκμασαν οἱ περὶ λόγους δεινοὶ καὶ συναπέθανον; θρέψαι τε
γάρ, φασίν, ἱκανὴ τὰ φρονήματα τῶν μεγαλοφρόνων ἡ ἐλευθερία
καὶ | ἐπελπίσαι καὶ ἅμα διελθεῖν τὸ πρόθυμον τῆς πρὸς ἀλλή- 206 v.
3 λους ἔριδος καὶ τῆς περὶ τὰ πρωτεῖα φιλοτιμίας. ἔτι γε μὴν
διὰ τὰ προκείμενα ἐν ταῖς πολιτείαις ἔπαθλα ἑκάστοτε τὰ ψυ-
χικὰ προτερήματα τῶν ῥητόρων μελετώμενα ἀκονᾶται καὶ οἷον

1 καται*|σχύνασα p καταισ|χύνασα P | 2 οὐδὲν Tollius | ἐπ᾽ εἴδους Tollius: ἐπιδοὺσ P cf. p. 31, 11 | ἐπείγει P Tollius, Toupius δεῖ Pearcius | οὐκ ἐπὶ τῇ τοῦ ὕψους διαγραφῇ ἐπέοικε Reiskius | οὐκ ἐπάναγκές ἐστι τὰ Faber | 7 ὀκνήσο*μεν P | ἐπιπροσθεῖναι Manutius ἐπ*ιπροσθῆναι P ἔτι προσθεῖναι Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 464, Iahnius | διασαφῆσαι del. Spengelius καὶ διασαφῆσαι Robortellus διασαφῆσαι post φιλοσόφων transponit Martensius de lib. π. ὕψ. p. 24; distinctione patefeci λοιπὸν διασαφῆσαι coniungi, quo modo multi locuti sunt; cf. ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 4; de parenthesi cf. p. 35, 14 et Freytagius de subl. gen. dic. p. 15 | 8 πρὸς ἐμὲ ἔναγχος Cobetus nov. lectt. p. 645: προσέναγχοσ P προύναγχος Valckenarius ad Eurip. Phoen. 204 | 11 λογικῶν Hemsterhusius ad Luciani dial. sel. p. 71 λογίων Vaucherus | 12 δὲ Manutius: τε P | 13 γεννῶνται (cf. p. 83, 9) Wilamowitzius Herm. X p. 343: γίνονται P | τοιαύτη Wilamowitzius | λόγων] μεγάλων C. Robertus Herm. X p. 343 | 14 ἢ Morus | 17 φασιν Toupius: φησὶν P | μεγαλοφυῶν Wilamowitzius Herm. X p. 341 | 18 ἐφελκύσαι Manutius | διωθεῖν Manutius διαλθεῖν Pearcius διεγείρειν Morus διενεγκεῖν Kayserus n. iahrb. LXX p. 295 | 20 ἑκάστοτε Robortellus: ἑκαστόστε P

17 TACITUS DIAL. 40 sed est magna illa et notabilis eloquentia alumna licentiae, quam stulti libertatem vocabant. SENECA EPIST. 114, 1, 2; cf. Nordenus kunstprosa p. 246 sq.

ἐκτρίβεται καὶ τοῖς πράγμασι κατὰ τὸ εἰκὸς ἐλεύθερα συνεκλάμ-
πει. οἱ δὲ νῦν ἐοίκαμεν' ἔφη 'παιδομαθεῖς εἶναι δουλείας δι-
καίας, τοῖς αὐτῆς ἔθεσι καὶ ἐπιτηδεύμασιν ἐξ ἁπαλῶν ἔτι φρο-
νημάτων μόνον οὐκ ἐνεσπαργανωμένοι καὶ ἄγευστοι καλλίστου
καὶ γονιμωτάτου λόγων νάματος, τὴν ἐλευθερίαν' ἔφη 'λέγω,
διόπερ οὐδὲν ὅτι μὴ κόλακες ἐκβαίνομεν μεγαλοφυεῖς'. διὰ 4
τοῦτο τὰς μὲν ἄλλας ἕξεις καὶ εἰς οἰκέτας πίπτειν ἔφασκεν,
δοῦλον δὲ μηδένα γίνεσθαι ῥήτορα· εὐθὺς γὰρ ἀναζεῖν τὸ ἀπαρ-
ρησίαστον καὶ οἷον ἔμφρουρον ὑπὸ συνηθείας ἀεὶ κεκονδυλισμέ-
νον· 'ἥμισυ γάρ τ' ἀρετῆς' κατὰ τὸν Ὅμηρον 'ἀποαίνυται δού- 5
λιον ἦμαρ'. 'ὥσπερ οὖν, εἴ γε' φησί 'τοῦτο πιστόν ἐστιν ⟨ὃ⟩
ἀκούω, τὰ γλωττόκομα, ἐν οἷς οἱ πυγμαῖοι, καλούμενοι δὲ νᾶνοι,
τρέφονται, οὐ μόνον κωλύει τῶν ἐγκεκλεισμένων τὰς αὐξήσεις
ἀλλὰ καὶ συνάροι διὰ τὸν περικείμενον τοῖς σώμασι δεσμόν, οὕ-

1 πρά*|γμασι p πράγ|μασι P | 3 αὐτοῖσ P, prob. Wilamowitzius αὐτῆσ p | 5 γο*νιμωτάτου P | 6 μικροφυεῖς Reiskius | 8 ἀναζεῖν Weiskius: ἀναζεῖ P, Iahnius ἀνασειράζει Reiskius | 9 ἐμφρουρεῖν aut κολοῦον ἐμφρουροῦν θ' Wakefieldus silv. crit. V p. 121 | 10 δούλιον P ει superscr. p | 11 ἐστιν del. Pearcius, Iahnius | ὃ add. Pearcius | 12 γλωττοκομεῖα Scaliger ad Propert. p. 247 (284) | ἐν|*οῖσ p ἐ|νοῖσ P | δὲ om. Scaliger | νάνοι Manutius: νάοι P δὲ νᾶνοι om. Robortellus | οἱ πρὶν πυγμαῖοι καλούμενοι, νῦν δὲ Reiskius οἱ πυγμαῖοι καλούμενοι δοῦλοι Buechelerus rhein. mus. XLIII p. 294. πυγμαῖοι et νάνοι quid distent docet Aristoteles problem. p. 892, 6. nomina propria sunt ambo nec est positus participii offensioni: τὸ Ἀθήνησιν ἱερόν, καλούμενον δὲ Ἐλευσίνιον Pausanias I, 14, 3 τῷ Ἀθήνησι δικαστηρίῳ, καλουμένῳ δὲ Ἀρείῳ πάγῳ idem IV, 5, 2, qui multa habet similia | 14 συνάγει Manutius συναιρεῖ Reiskius, Ruhnkenius συναραιοῖ Schmidius rhein. mus. LII p. 447 συναρθμοῖ Kaibelius Herm. XXXIV p. 125 n. συναμαυροῖ Hammerus σιναροῖ Meinelius p. 57 | σώμασι Scaliger: στόμασι P | ἁπλῶς ἂν πᾶσαν Curerius ad Xenoph. hipp. p. 81

1 PLATO REP. IV P. 435 A καὶ τάχ' ἂν παρ' ἄλληλα σκοποῦντες καὶ τρίβοντες ὥσπερ ἐκ πυρείων ἐκλάμψαι ποιήσαιμεν τὴν δικαιοσύνην. | 3 PHILO DE TEMUL. I P. 387 M. II p. 208 W. ἐγὼ δὲ οὐ τεθαύμακα, εἰ πεφορημένος καὶ μιγὰς ὄχλος ἐθῶν καὶ νόμων τῶν ὁπωσοῦν εἰσηγμένων ἀκλεὴς δοῦλος, ἀπ' αὐτῶν ἔτι σπαργάνων ὑπακούειν ὡς ἂν δεσποτῶν ἢ τυράννων ἐκμαθών, κατακεκονδυλισμένος (cf. 9) τὴν ψυχὴν καὶ μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λαβεῖν μὴ δυνάμενος πιστεύει τοῖς ἅπαξ παραδοθεῖσι (cf. Bernaysius monatsber. d. acad. 1876 p. 59 ges. abhandl. I p. 352) Kaibelius Herm. XXXIV p. 130 sq. | 4 HERACLITUS ALL. HOM. C. 1 παρ' ἐκείνῳ τιτθεύεται καὶ μονονοὺ ἐνεσπαργανωμένοις τοῖς ἔπεσιν αὐτοῦ καθαπερεὶ ποτίμῳ γάλακτι τὰς ψυχὰς ἐπάρδομεν. PLATO TIM. P. 75 E τὸ δὲ λόγων νᾶμα ἔξω ῥέον καὶ ὑπηρετοῦν φρονήσει κάλλιστον καὶ ἄριστον πάντων ναμάτων. | 10 HOMERUS OD. ρ, 322 ἥμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς ἀνέρος, εὖτ' ἄν μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἕλῃσιν.

τως ἅπασαν δουλείαν, κἂν ᾖ δικαιοτάτη, ψυχῆς γλωττόκομον
6 καὶ κοινὸν ἄν τις ἀποφήναιτο δεσμωτήριον'. ἐγὼ μέντοι γε
ὑπολαμβάνων 'ῥᾴδιον', ἔφην 'ὦ βέλτιστε, καὶ ἴδιον ἀνθρώπου
τὸ καταμέμφεσθαι τὰ ἀεὶ παρόντα· ὅρα δέ, μή ποτε οὐχ ἡ τῆς
οἰκουμένης εἰρήνη διαφθείρει τὰς μεγά|λας φύσεις, πολὺ δὲ 207 r.
μᾶλλον ὁ κατέχων ἡμῶν τὰς ἐπιθυμίας ἀπεριόριστος οὑτοσὶ πό- 6
λεμος καὶ νὴ Δία πρὸς τούτῳ τὰ φρουροῦντα τὸν νῦν βίον καὶ
κατ' ἄκρας ἄγοντα καὶ φέροντα ταυτὶ πάθη. ἡ γὰρ φιλοχρημα-
τία, πρὸς ἣν ἅπαντες ἀπλήστως ἤδη νοσοῦμεν, καὶ ἡ φιληδο-
νία δουλαγωγοῦσι, μᾶλλον δέ, ὡς ἂν εἴποι τις, καταβυθίζουσιν
αὐτάνδρους ἤδη τοὺς βίους, φιλαργυρία μὲν νόσημα μικροποιόν,
7 φιληδονία δ' ἀγεννέστατον. οὐ δὴ ἔχω λογιζόμενος εὑρεῖν, ὡς
οἷόν τε πλοῦτον ἀόριστον ἐκτιμήσαντας, τὸ δ' ἀληθέστερον εἰ-
πεῖν, ἐκθειάσαντας τὰ συμφυῆ τούτῳ κακὰ εἰς τὰς ψυχὰς ἡμῶν
ἐπεισιόντα μὴ παραδέχεσθαι. ἀκολουθεῖ γὰρ τῷ ἀμέτρῳ πλούτῳ
καὶ ἀκολάστῳ συνημμένη καὶ ἴσα, φασί, βαίνουσα πολυτέλεια
καὶ ἅμα ἀνοίγοντος ἐκείνου τῶν πόλεων καὶ οἴκων τὰς εἰσόδους
εἰς ἃς * * ἐμβαίνει καὶ συνοικίζεται. χρονίσαντα δὲ ταῦτα ἐν

2 ἄν Spengelius: δή P | ἀποφήνετο P αι superscr. p | ἀπεφήνατο Spengelius sine ἄν | 3 ὑπολαμβάνων Tollius: ὑπολαμβάνω P | ἔφην Portus: ἔφη P | 4 καταμέμφε|σθαι (deletas litteras αταμέμφ restituit p) P | ἀεὶ τὰ Tollius | μή ποτε οὐχὶ ἡ τῆς Spengelius: μή πο****χ η*** P τῆσ add. in ras. p μήποτ' ἄρα ἡ τῆς Tollius μήποτε καὶ ἡ τῆς Pearcius | 5 διαφθείρῃ Spengelius | 6 πλοῦτος G. S. A. class. journ. III, 5 p. 69 | 7 φρονοῦντα Robortellus | 8 κατὰ κάρα Manutius κατώκαρα Faber | 9 περὶ ἣν Wilamowitzius Herm. X p. 335, sed cf. ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 4 | 10 δουλαγωγ*ῦσι P δουλαγωγοῦσι P | 11 μὲν ⟨γὰρ⟩ vel μέν ⟨γε⟩ aut μικροποιὸν ⟨ὂν⟩ Spengelius ⟨ὢν⟩ φιλ. Rothsteinius | 12 ἀγενέστατον P | 13 ἀλιθέστερον P ἀληθέστερον P | 16 βαίνουσα (β corr. ex μ) P | 17 καὶ ἅμα Pearcius: καὶ ἄλλα (cf. p. 72, 4 ἄλλους ὃς pro ἄμουσος et p. 78, 11) καὶ μαλακία Tollius, del. Toupius καὶ χαλᾷ . . . εἰσόδους εἰς ἃς ἐμβ. Buechelerus rhein. mus. XLIII p. 294 | οἶκον P οἴκων P | 18 defectum indicavi qui sic fere εἰς ἃς ⟨ἐκεῖνος οἰκίας⟩ ἐμβαίνει videtur suppleri posse, ut ab urbibus et domibus egressa oratio pergat ad domos et quae in iis fiant, neque haerendum fuisse in variatis οἴκων et οἰκιῶν formis vel Philostratus docere potuit | εἰς ἃς del. Iahnius εἰς αὐτὰς Weiskius f. εἴσω Iannarakis adn. crit. p. 43 εἴσω συμβαίνει Buechelerus rhein. mus. XXXIX p. 275 ἴσα συνεμβαίνει Kaibelius Herm. XXXIV p. 125 n. καὶ αὐτὴ ἐμβαίνει Hammerus εἰσόδους εὐθὺς ἐμβαίνει Mathewsius apud Robertsium εἰσόδους συνεμβαίνει Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 464 ἃς εὐθὺς ἐμβαίνει Curerius ad Xenoph. hipp. p. 81 | συνοικίζεται, χρονίσαντα δὴ ταῦτα Spengelius

3 TACITUS DIAL. 18 vitio malignitatis humanae vetera semper in laude, praesentia in fastidio esse. | 16 HARPOCRATION ἴσα βαίνων Πυθοκλεῖ Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου ⟨de cor. 314⟩ ἀντὶ τοῦ συνὼν

τοῖς βίοις νεοττοποιεῖται κατὰ τοὺς σοφοὺς καὶ ταχέως γενό-
μενα περὶ τεκνοποιΐαν ἀλαζόνειάν τε γεννῶσι καὶ τῦφον καὶ
τρυφὴν οὐ νόθα ἑαυτῶν γεννήματα ἀλλὰ καὶ πάνυ γνήσια. ἐὰν
δὲ καὶ τούτους τις τοῦ πλούτου τοὺς ἐκγόνους εἰς ἡλικίαν ἐλ-
θεῖν ἐάσῃ, ταχέως δεσπότας ταῖς ψυχαῖς ἐντίκτουσιν ἀπαραι-
τήτους, ὕβριν καὶ παρανομίαν καὶ ἀναισχυντίαν. ταῦτα γὰρ οὕ- 8
τως ἀνάγκη γίνεσθαι καὶ μηκέτι τοὺς ἀνθρώπους ἀναβλέπειν
μηδ᾽ ἕτερα φήμης εἶναί τινα λόγον, ἀλλὰ τοιούτων ἐν κύκλῳ
207 v. τελεσιουργεῖσθαι κατ᾽ ὀλίγον τὴν τῶν βίων | διαφθοράν, φθίνειν
δὲ καὶ καταμαραίνεσθαι τὰ ψυχικὰ μεγέθη καὶ ἄζηλα γίνεσθαι,
ἡνίκα τὰ θνητὰ ἑαυτῶν μέρη [καπανητα] ἐκθαυμάζοιεν, παρέν-
τες αὔξειν τἀθάνατα. οὐ γὰρ ἐπὶ κρίσει μέν τις δεκασθεὶς οὐκ 9
ἂν ἔτι τῶν δικαίων καὶ καλῶν ἐλεύθερος καὶ ὑγιὴς ἂν κριτὴς
γένοιτο (ἀνάγκη γὰρ τῷ δωροδόκῳ τὰ οἰκεῖα μὲν φαίνεσθαι
καλὰ καὶ δίκαια), ὅπου δὲ ἡμῶν ἑκάστου τοὺς ὅλους ἤδη βίους
δεκασμοὶ βραβεύουσι καὶ ἀλλοτρίων θῆραι θανάτων καὶ ἐνέδραι
διαθηκῶν, τὸ δ᾽ ἐκ [τοῦ] παντὸς κερδαίνειν ὠνούμεθα τῆς ψυχῆς

2 ἀλαζόνειάν τε Is. Vossius, Reiskius: ἀνάλεξον εν αντι (ἔντι corr. p; in marg. γρ ἔν αντι) P πλεονεξίαν Ruhnkenius ἀναλογοῦν ἑαυτοῖς Faber ἀνάλογον ἄν τι Morus | γεννῶσα P σι superscr. p | 4 τούτους Tollius: τούτου P | ἡλικίας Manutius | 6 ὕβρ*ν P | π***νομίαν P | 7 ἄνω βλέπειν (cf. p. 30, 9) Cobetus mnem. n. s. x p. 323 ⟨πρὸς ἄλλ᾽⟩ ἀναβλέπειν Wilamowitzius Herm. x p. 337 ἕτερα ἀναβλέπειν μηδὲ φ. Hammerus | 8 μὴ δὲ πέρα Manutius, prob. Rothsteinius Herm. XXII p. 545 μηδὲ παρὰ Schurzfleischius μηδὲ περὶ Toupius | μηδ᾽ ὑστεροφημίας Ruhnkenius, Reiskius, Iahnius, probarunt Wilamowitzius, Cobetus | τοιούτων ἐν κύκλῳ ⟨κακῶν ἀνατρεφομένων⟩ Rothsteinius l. c. | 11 καπανητα P quod ex proximis ἡνί]κατὰθνητὰ ab errore repetitum delevi; κἀνόνητα Manutius καὶ τἀνόητα Pearcius καὶ ἀνόητα Toupius καὶ δαπανητὰ (sive καὶ γεννητὰ) Rothsteinius Herm. XXII p. 546 καὶ παθητὰ Arnimius wien. stud. XXV p. 9 ἡνίκα τὰ δαπανητὰ ἑαυτῶν μέρη ἐκθαυμάζ. Postgatius apud Robertsium | 12 τἀθάνατα Pearcius: τὰσ|ἀνατα P | καὶ γὰρ Faber τί γάρ; Wilamowitzius Herm. x p. 337, sed vide p. 72, 1 et ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 5 | ἐπικρί*σει P | δεκασθεὶς Manutius: δικασθεὶσ P | 13 ἔτι Morus: ἐπὶ P | ἂν alterum del. Faber | 14 τὸ P τῷ p | τὰ δίκαια μὴ Faber τὰ δίκαια μὲν ⟨ἀτιμάζεσθαι, τὰ δ᾽ ἄδικα καὶ αἰσχρὰ⟩ φ. Reiskius τὰ οἰκεῖα μόνα vel μόνον Morus τὰ ἐωνημένα Buechelerus rhein. mus. XLIII p. 294 sq. | 15 post δίκαια nonnulla verba omissa esse cum Spengelio statuit Iahnius | 17 τοῦ del. Cobetus mnem. n. s. x p. 323

ἀεὶ καὶ μηδὲ βραχὺ ἀφιστάμενος. καὶ ἐν τῷ κατὰ Στεφάνου α′ φησίν ⟨63⟩ ‘Ἀριστολόχῳ τῷ τραπεζίτῃ ἴσα βαίνων ἐβάδιζε’. Μένανδρος ‘παρ᾽ αὐτὸν ἴσα βαίνουσ᾽ ἑταίρα πολυτελής’. | 1 PLATO REP. IX P. 573 E ἆρα οὐκ ἀνάγκη τὰς μὲν ἐπιθυμίας βοᾶν πυκνάς τε καὶ σφοδρὰς ἐννενεοττευμένας; | 17 PERSIUS 6, 75 vende animam lucro. PLUTARCHUS DE COHIB. IRA 9 P. 457 D ᾧ ⟨θυμῷ⟩ χαλεπὸν εἶναι διαμάχεσθαι, φησὶν Ἡράκλειτος ⟨fr. 105

ἕκαστος πρὸς τῆς * * ἠνδραποδισμένοι, ἆρα δὴ ἐν τῇ τοσαύτῃ
λοιμικῇ τοῦ βίου διαφθορᾷ δοκοῦμεν ἔτι ἐλεύθερόν τινα κριτὴν
τῶν μεγάλων ἢ [μεγάλων ἢ] διηκόντων πρὸς τὸν αἰῶνα κἀδέ-
καστον ἀπολελεῖφθαι καὶ μὴ καταρχαιρεσιάζεσθαι πρὸς τῆς τοῦ
10 πλεονεκτεῖν ἐπιθυμίας; ἀλλὰ μήποτε τοιούτοις, οἷοί περ ἐσμὲν
ἡμεῖς, ἄμεινον ἄρχεσθαι ἢ ἐλευθέροις εἶναι· ἐπείτοιγε ἀφεθεῖσαι
τὸ σύνολον, ὡς ἐξ εἱρκτῆς ἄφετοι, κατὰ τῶν πλησίον αἱ πλεο-
11 νεξίαι κἂν ἐπικλύσειαν τοῖς κακοῖς τὴν οἰκουμένην. ὅλως δὲ
δάπανον ἔφην εἶναι τῶν νῦν γεννωμένων φύσεων τὴν ῥᾳθυ-
μίαν, ᾗ πλὴν ὀλίγων πάντες ἐγκαταβιοῦμεν, οὐκ ἄλλως πονοῦν-
τες ἢ ἀναλαμβάνοντες εἰ μὴ ἐπαίνου καὶ ἡδονῆς ἕνεκα, ἀλλὰ
12 μὴ τῆς ζήλου καὶ τιμῆς ἀξίας ποτὲ ὠφελείας. ‘κράτιστον εἰκῆ
ταῦτ᾽ ἐᾶν’, ἐπὶ δὲ τὰ συνεχῆ χωρεῖν· ἦν δὲ ταῦτα τὰ πάθη,
περὶ ὧν [ἐν ἰδίῳ προηγουμένως ὑπεσχόμεθα γράψειν ὑπομνή-
ματι, ὃ τήν τε τοῦ ἄλλου λόγου καὶ αὐτοῦ τοῦ ὕψους μοῖραν
ἐπεχόντων, ὡς ἡμῖν * * * *

1 πρὸσ τῆσ P πρὸς τῆς * Robortellus πρὸς τῆς ἑαυτοῦ Manutius πρὸς ἑαυτοῦ Faber πρὸς τῆς τοῦ πλεονεκτεῖν ἐπιθυμίας verbis ex v. 4 sq. huc translatis Ruhnkenius πρὸς τῆς ἑαυτοῦ φιλοχρηματίας Tollius πρὸς τῆς ἑαυτοῦ ἡδονῆς Toupius πρὸς τῆς ἑαυτοῦ ἡδυπαθείας Curerius ad Xenoph. hipp. p. 81 πρὸς τῆς τρυφῆς Kayserus n. iahrb. LXX p. 295 | προσηνδραποδισμένοι Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 464 | ἄρα P | 3 μεγάλων ἢ Robortellus: μεγάλων ἢ μεγάλων ἢ P μεγάλων ἢ καλῶν ἢ Spengelius, Wilamowitzius, sed ut mittam corruptelae genus, magis probantur haec duo iuncta τῶν μεγάλων ἢ διηκόντων πρὸς τὸν αἰῶνα: cf. p. 15, 2 | αἰῶνα Portus: ἀγῶνα P | κἀδέκαστον ς, Tollius: καθέκαστον P | 4 μὴ Manutius: μοι P | καταρχ. ⟨βουλόμενον⟩ Reiskius | 5 τοῖς τοιούτοις Robortellus τοῖς Spengelius | 6 ἀνεθεῖσαι Ruhnkenius ἀφεθεῖσαι τὸ σύνολον et κατὰ τῶν πλησίον del. Vaucherus | 7 ἐξ εἱρκτῆς, ἄφετοι κατὰ Reiskius | ἄφετοι del. Tollius, Marklandus ad Max. Tyr. 33, 5 p. 711 | πλησίων P πλησίον P | 8 ἐπικλύσειαν Marklandus, Sallerius mém. de l'acad. v p. 125, Reiskius, Cobetus Ἑρμ. λογ. I p. 218 mnem. n. s. x p. 323: ἐπικαύσειαν P | τέλος δ᾽ ἁπασῶν Wilamowitzius Herm. x p. 344 | 9 δαπανὸν (immo δάπανον) Tollius, quod nunc posui Wilamowitzio probatum δαπάνην eadem vi Rothsteinius Herm. XXII 546: δαπανῶν P, prob. Reiskius in oratione mutila διὰ παντὸς Spengelius δ᾽ ἀφανῶν Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 464 | 10 ᾗ Manutius: οἱ P οἳ Robortellus | 11 ἀναλίσκοντες Reiskius | μὴ πλούτου Toupius | 12 ὠφελίας Wilamowitzius | δ᾽ εἰκῆ Manutius δ᾽ εἴη Faber δ᾽ εἴη καὶ Toupius δ᾽ ἔοικε Schurzfleischius δ᾽ ᾗ ἔχει Reiskius | 14 ἐν ἰδίῳ — 16 ἡμῖν add. p | ὑπεσχόμεθα: cf. p. 8, 5 | 15 πολλὴν τοῦ τε Reiskius | οἷον τὴν ⟨κρατίστην⟩ τε Marxius wien. stud. XX p. 187 | 16 ἡμῖν δοκεῖ Robortellus

Byw. 85 Diels.⟩, ὅ τι γὰρ ἂν θέλῃ ψυχῆς ὠνεῖται. cf. Kaibelius Herm. XXXIV p. 124 sq. | 12 EURIPIDES ELECTRA 379 κράτιστον εἰκῆ ταῦτ᾽ ἐᾶν ἀφειμένα.

TESTIMONIA DE DIONYSIIS ATQUE LONGINO.

SUIDAS Διονύσιος Ἀλεξάνδρου Ἁλικαρνασεύς, ῥήτωρ καὶ παντοίως λόγιος· γέγονε δὲ ἐπὶ Καίσαρος τοῦ Σεβαστοῦ, πρόγονος τοῦ ἐπὶ Ἀδριανοῦ γεγονότος Ἀττικιστοῦ.

PHOTIUS BIBLIOTH. COD. 152 P. 99 περιείχετο δὲ τῷ τεύχει καὶ Αἰλίου Διονυσίου Ἁλικαρνασέως Ἀττικῶν ὀνομάτων τῆς πρώτης ἐκδόσεως λόγοι πέντε, ἀπὸ τοῦ ᾱ μέχρι τοῦ ω̄ τὰς Ἀττικὰς λέξεις κατὰ στοιχεῖον ἀναγράφοντες· Σκύμνῳ δὲ τὸ σύνταγμα προσφωνεῖ. χρησιμώτατος δ' ὁ πόνος οὗτος τοῖς τε ἀττικίζειν ἔχουσι φροντίδα καὶ τοῖς τῶν Ἀττικῶν συγγράμμασιν ἐνομιλεῖν προαιρουμένοις. ὅσαι τε γὰρ ἐπιχωριάζουσι λέξεις τοῖς Ἀθηναίοις περί τε τὰς ἑορτὰς καὶ τὰς δίκας ἐντεῦθεν ἔστιν ἐκμαθεῖν· καὶ εἴ τι ἄλλο ἰδιοτρόπως αὐτοῖς λέγεται, οὐ χαλεπὸν εὑρεῖν, μάλιστα εἴ τις μὴ τοὺς τῆς πρώτης ἐκδόσεως μόνον τόμους διερευνῴη, ἀλλὰ καὶ τῆς δευτέρας ἐκδόσεως καὶ

2 παντοῖος λόγους Bernhardyus. — libri, quos Dionysium praeter antiquitates Romanas scripsisse verisimile est, sunt τέχνη, περὶ συνθέσεως ὀνομάτων (de Demosth. 49 p. 1106 R. 50 p. 1111), περὶ τῶν ἀρχαίων (Ἀττικῶν) ῥητόρων (ep. ad Pomp. 2 p. 758. ad Amm. II, 1 p. 789. de Din. 1 p. 629), περὶ Δημοσθένους (de Demosth. 57 p. 1127. de Din. 11 p. 656. 13 p. 666), περὶ Λυσίου (de Lys. 14 p. 485), περὶ Ἰσοκράτους (Phot. bibl. c. 260 p. 486), περὶ Ἀνδοκίδου (arg. Andoc. or. III), περὶ Δεινάρχου (de Din. 1 p. 629), ἐπιστολαὶ πρὸς Ἀμμαῖον α' β', πρὸς Πομπήιον, περὶ μιμήσεως (ep. ad Pomp. 3 p. 766), περὶ σχημάτων (Quint. IX, 3, 89), περὶ Θουκυδίδου (ep. ad Amm. II, 1 p. 789), περὶ τῆς πολιτικῆς φιλοσοφίας (de Thuc. 2 p. 814), περὶ Πλάτωνος καὶ Δημοσθένους (? de Dem. 32 p. 1057), περὶ ἐκλογῆς ὀνομάτων (de com. verb. 1 p. 6 de Thuc. 22 p. 862. cf. F. Blassius de Dionysii Halic. scriptis rhetoricis Bonn. 1863 | DIONYSIUS HALICARNASENSIS ANTIQ. I, 7 ἐγὼ καταπλεύσας εἰς Ἰταλίαν ἅμα τῷ καταλυθῆναι τὸν ἐμφύλιον πόλεμον ὑπὸ τοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος ἑβδόμης καὶ ὀγδοηκοστῆς καὶ ἑκατοστῆς ὀλυμπιάδος μεσούσης, καὶ τὸν ἐξ ἐκείνου χρόνον ἐτῶν δύο καὶ εἴκοσι μέχρι τοῦ παρόντος γενόμενον ἐν Ῥώμῃ διατρίψας, διάλεκτόν τε τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐκμαθὼν καὶ γραμμάτων τῶν ἐπιχωρίων λαβὼν ἐπιστήμην, ἐν παντὶ τούτῳ τῷ χρόνῳ τὰ συντείνοντα πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην διετέλουν πραγματευόμενος. — I, 8 ὁ δὲ συντάξας αὐτὴν (τὴν ἱστορίαν) Διονύσιός εἰμι Ἀλεξάνδρου Ἁλικαρνασεύς. | 5 ATHENAEUS DEIPNOSOPH. VI P. 255 C Διονύσιος ὁ τοῦ Τρύφωνος ἐν τῷ δεκάτῳ περὶ ὀνομάτων. cf. A. de Velsen Tryphonis frgm. p. 2 BOISSONADII ANECD. I P. 413 Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασεὺς ἐν τῷ περὶ χρήσεως Ἀττικῶν ὀνομάτων. — P. 111 ἐν τῷ περὶ λέξεων Διονυσίου. | 7 EUSTATHIUS AD HOM. IL. B P. 228, 38 Αἴλιος Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασεὺς ἐν οἷς γράφει πρὸς Σκύμνον.

αὐτοὺς πέντε τόμους ὄντας καὶ ἀπὸ τοῦ ᾱ μέχρι τοῦ ω̄ τὰς Ἀττικὰς λέξεις περιέχοντας, ὅσαι γε τῇ προτέρᾳ οὐ συμπεριελήφθησαν ἢ περιελήφθησαν μέν, μαρτυρίαις δὲ ταῖς οὔσαις οὐκ ἐβεβαιώθησαν· ἐν γὰρ τῇ δευτέρᾳ ἐκδόσει πλατύτερόν τε καὶ ἀφθονώτερον αἱ μαρτυρίαι παρατέθεινται. ὧν εἴ τις τὰς δύο πραγματείας εἰς ἓν συναγαγεῖν σύνταγμα βουληθείη, χρησιμώτερόν τε τὸ φιλοτέχνημα ἐπιδείξει καὶ μετὰ ῥᾳστώνης ἐκτελέσει.

SUIDAS Διονύσιος Ἁλικαρνασεύς, γεγονὼς ἐπὶ Ἀδριανοῦ Καίσαρος, σοφιστής, καὶ μουσικὸς κληθεὶς διὰ τὸ πλεῖστον ἀσκηθῆναι τὰ τῆς μουσικῆς. ἔγραψε δὲ ῥυθμικῶν ὑπομνημάτων βιβλία κδ'. μουσικῆς ἱστορίας βιβλία λϛ'· ἐν δὲ τούτοις αὐλητῶν καὶ κιθαρῳδῶν καὶ ποιητῶν παντοίων μέμνηται. μουσικῆς παιδείας ἢ διατριβῶν βιβλία κβ'. τίνα μουσικῶς εἴρηται ἐν τῇ Πλάτωνος Πολιτείᾳ βιβλία ε'.

STRABO XIII P. 625 Περγαμηνοὶ — καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ ῥήτωρ, ὁ τὰς τέχνας συγγράψας καὶ τὴν Ἀπολλοδώρειον αἵρεσιν παραγαγών. — μαθητὴν δ' ἔσχεν ἀξιόλογον Διονύσιον τὸν ἐπικληθέντα Ἀττικόν, πολίτην αὐτοῦ· καὶ γὰρ σοφιστὴς ἦν ἱκανὸς καὶ συγγραφεὺς καὶ λογογράφος. QUINTILIANUS III, 1, 18 sed Apollodori praecepta magis ex discipulis cognoscas, quorum diligentissimus in tradendo fuit Latine C. Valgius, Graece Atticus.

SUIDAS Διονύσιος Ἀλεξανδρεύς, ὁ Γλαύκου υἱός, γραμματικός· ὅστις ἀπὸ Νέρωνος συνῆν καὶ τοῖς μέχρι Τραϊανοῦ, καὶ τῶν βιβλιοθηκῶν προὔστη, καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιστολῶν καὶ πρεσβειῶν ἐγένετο καὶ ἀποκριμάτων. ἦν δὲ καὶ διδάσκαλος Παρ-

7 cf. Meieri opp. II p. 63 sqq. Cobetus mnemos. X p. 50 sqq. Naberus Phot. I p. 34 sqq. Linckius de Aelio Dionysio Halicarnassensi lexici Attici conditore. Regim. 1865. Rindfleischius de Pausaniae et Aelii Dionysii lexicis rhetoricis. Regim. 1866. | SCHOL. ARISTOPH. PLUT. 322 περὶ τοῦ ἐν τῇ συνηθείᾳ χαίρειν τοῦ τε ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς γέγραπται Διονυσίῳ μονόβιβλον. | 10 PORPHYRIUS IN PTOLEM. HARM. P. 219 Διονύσιος ὁ μουσικὸς ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ὁμοιοτήτων. P. 267 Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασεύς. P. 269. 270 | 12 cf. O. Schneiderus de Callimachi operum tabula quae extat apud Suidam p. 14 sqq. C. Wachsmuthius symb. philolog. Bonn. p. 145 sqq. | 26 ATHENAEUS DEIPNOSOPH. XI P. 467 C Παρθένιος ὁ τοῦ Διονυσίου ἐν πρώτῳ περὶ τῶν παρὰ τοῖς ἱστορικοῖς λέξεων ζητουμένων. XV P. 680 D. — ANTHOLOG. PALAT. VII, 377 ERYCII

Εἰ καὶ ὑπὸ χθονὶ κεῖται, ὅμως ἔτι καὶ κατὰ πίσσαν
τοῦ μιαρογλώσσου χεύατε Παρθενίου,
οὕνεκα Πιερίδεσσιν ἐνήμεσε μυρία κεῖνα
φλέγματα καὶ μυσαρῶν ἀπλυσίην ἐλέγων.

θενίου τοῦ γραμματικοῦ, μαθητὴς δὲ Χαιρήμονος τοῦ φιλοσόφου, ὃν καὶ διεδέξατο ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

SUIDAS Λογγῖνος ὁ Κάσσιος, φιλόσοφος, διδάσκαλος Πορφυρίου τοῦ φιλοσόφου, πολυμαθὴς καὶ κριτικὸς γενόμενος. ἦν δὲ ἐπὶ Αὐρηλιανοῦ τοῦ Καίσαρος καὶ ἀνῃρέθη ὑπ᾽ αὐτοῦ ὡς σύμπνους Ζηνοβίᾳ τῇ Ὀδηνάθου γυναικί. ἔγραψε περὶ τοῦ κατὰ Φειδίου ⟨φυβίου codd. Μειδίου Langbaenius ad Longin. p. 3 Μηδίου Toupius ad Longin. p. 252⟩, ἀπορήματα Ὁμηρικά, εἰ φιλόσοφος Ὅμηρος, προβλήματα Ὁμήρου καὶ λύσεις ἐν βιβλίοις β΄, τίνα παρὰ τὰς ἱστορίας οἱ γραμματικοὶ ὡς ἱστορικὰ ἐξηγοῦνται, περὶ τῶν παρ᾽ Ὁμήρῳ πολλὰ σημαινουσῶν

ἤλασε καὶ μανίης ἐπὶ δὴ τόσον, ὥστ᾽ ἀγορεῦσαι
πηλὸν Ὀδυσσείην καὶ βάτον Ἰλιάδα.
τοιγὰρ ὑπὸ ζοφίαισιν Ἐρινύσιν ἀμμέσον ἧπται
Κωκυτοῦ, κλοιῷ λαιμὸν ἀπαγχόμενος.

1 SUIDAS Ἀλέξανδρος Αἰγαῖος, φιλόσοφος περιπατητικός, διδάσκαλος Νέρωνος τοῦ βασιλέως ἅμα Χαιρήμονι τῷ φιλοσόφῳ. PORPHYRIUS APUD EUSEBIUM HIST. ECCL. VI, 19, 3 (NICEPHORUS HIST. ECCL. XIII, 5 SUIDAS Ὠριγένης) ἐχρῆτο δὲ ⟨Ὠριγένης⟩ καὶ Χαιρήμονος τοῦ στωικοῦ Κορνούτου τε τοῖς βιβλίοις. BEKKERI ANECD. P. 515, 15 καί φησι Χαιρήμων ὁ στωικός, ὡς κατά τι εἴησαν ἂν σύνδεσμοι. ORIGENES C. CELS. I P. 45 ἀνέγνωμεν δ᾽ ἐν τῷ περὶ κομητῶν Χαιρήμονος τοῦ στωικοῦ συγγράμματι, τίνα τρόπον ἔσθ᾽ ὅτε καὶ ἐπὶ χρηστοῖς ἐσομένοις κομῆται ἀνέτειλαν, καὶ ἐκτίθεται τὴν περὶ τούτων ἱστορίαν. PORPHYRIUS DE ABSTIN. IV, 6 τὰ γοῦν κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους ἱερέας Χαιρήμων ὁ στωικὸς ἀφηγούμενος, οὓς καὶ φιλοσόφους ὑπειλῆφθαί φησι παρ᾽ Αἰγυπτίοις, ἐξηγεῖται. cf. HIERONYMUS ADV. IOVIAN. II, 14. — PORPHYRIUS APUD EUSEBIUM PRAEPAR. EVANGEL. V, 10 τὸ γὰρ λέγειν, ὅτι τὸν οὐρανὸν προσαράξει καὶ τὰ κρυπτὰ τῆς Ἴσιδος ἐκφανεῖ, καὶ τὸ ἐν Ἀβύδῳ ἀπόρρητον δείξει, καὶ τὴν βᾶριν στήσει, καὶ τὰ μέλη τοῦ Ὀσίριδος διασκεδάσει τῷ Τυφῶνι, τίνα οὐχ ὑπερβολὴν ἐμπληξίας μὲν τῷ ἀπειλοῦντι, ἃ μήτε εἶδε μήτε δύναται, καταλείπει, ταπεινότητος δὲ τοῖς δεδοικόσιν οὕτω κενὸν φόβον καὶ πλάσματα, ὡς κομιδῇ παῖδες ἀνόητοι; καίτοι καὶ Χαιρήμων ὁ ἱερογραμματεὺς ἀναγράφει ταῦτα, ὡς καὶ παρ᾽ Αἰγυπτίοις θρυλούμενα. IOSEPHUS CONTRA APION. I, 32 μετὰ τοῦτον ἐξετάσαι βούλομαι Χαιρήμονα. καὶ γὰρ οὗτος Αἰγυπτιακὴν φάσκων ἱστορίαν συγγράφειν, καὶ προσθεὶς ταὐτὸ ὄνομα τοῦ βασιλέως ὅπερ ὁ Μανεθώς, Ἀμένωφιν, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ῥαμέσσην, φησίν . . . . SUIDAS Χαιρήμων κωμικός — — καὶ ἕτερος Χαιρήμων γράψας ἱερογλυφικά. IO. TZETZES SCHOL. AD EXEG. IN ILIADEM P. 146 Χαιρήμων δὲ ὁ ἱερογραμματεὺς ὅλην βίβλον περὶ τῶν τοιούτων ⟨Αἰθιοπικῶν⟩ γραμμάτων συνέταξεν. EXEG. IN ILIADEM P. 123 οἱ γὰρ Αἰθίοπες στοιχεῖα γραμμάτων οὐκ ἔχουσιν, ἀλλ᾽ ἀντ᾽ αὐτῶν ζῶα παντοῖα καὶ μέλη τούτων καὶ μόρια· βουλόμενοι γὰρ οἱ ἀρχαιότεροι τῶν ἱερογραμματέων τὸν περὶ θεῶν φυσικὸν λόγον κρύπτειν, δι᾽ ἀλληγορικῶν καὶ συμβόλων τοιούτων καὶ γραμμάτων τοῖς ἰδίοις τέκνοις αὐτὰ παρεδίδουν, ὡς ὁ ἱερογραμματεὺς Χαιρήμων φησί. cf. Sam. Birchius transact. of the roy. soc. of litt. n. s. III. — STRABO XVII P. 806 παρηκολούθει δέ τις ἐξ Ἀλεξανδρείας ἀναπλέοντι εἰς τὴν Αἴγυπτον Αἰλίῳ Γάλλῳ τῷ ἡγεμόνι Χαιρήμων τοὔνομα προσποιούμενος τοιαύτην τινὰ ἐπιστήμην, γελώμενος δὲ τὸ πλέον ὡς ἀλαζὼν καὶ ἰδιώτης.

λέξεων δ΄, Ἀττικῶν λέξεων ἐκδόσεις β΄, εἰσὶ δὲ κατὰ στοιχεῖον, λέξεις Ἀντιμάχου καὶ Ἡρακλέωνος, καὶ ἄλλα πολλά.

PHOTIUS BIBLIOTH. COD. 265 P. 492 τὸν πρὸς Λεπτίνην . . λόγον, οὗ τὸ προοίμιον Λογγῖνος μὲν ὁ κριτικὸς ἀγωνιστικὸν νομίζει· ἐπὶ Κλαυδίου δὲ οὗτος ἤκμαζε, καὶ τὰ πολλὰ συνηγωνίζετο Ζηνοβίᾳ τῇ τῶν Ὀσροηνῶν βασιλίδι. GEORGIUS SYNCELLUS CHRON. P. 384 D ἐφ᾽ οὗ ⟨Αὐρηλιανοῦ⟩ φασι Φιλόστρατον τὸν Ἀθηναῖον ἱστοριογράφον καὶ Λογγῖνον ἀκμάσαι. SUIDAS Φρόντων Ἐμισηνὸς ῥήτωρ, γεγονὼς ἐπὶ Σεουήρου τοῦ βασιλέως ἐν Ῥώμῃ. ἐν δὲ Ἀθήναις ἀντεπαίδευσε Φιλοστράτῳ τῷ πρώτῳ καὶ Ἀψίνῃ τῷ Γαδαρεῖ. ἐτελεύτησε δὲ ἐν Ἀθήναις, περὶ ξ΄ ἔτη γεγονώς, καὶ τῆς ἀδελφῆς Φροντωνίδος παῖδα ὄντα Λογγῖνον τὸν κριτικὸν κατέλιπε κληρονόμον. ἔργαψε δὲ συχνοὺς λόγους.

FLAVIUS VOPISCUS AURELIAN. 30 grave inter eos, qui caesi sunt, de Longino philosopho fuisse perhibetur, quo illa magistro usa esse ad Graecas litteras dicitur, quem quidem Aurelianus idcirco dicitur occidisse, quod superbior illa epistula ipsius diceretur dictata consilio, quamvis Syro esset sermone contexta. ZOSIMUS I, 56 ἐπεὶ δὲ αἰτίας ἔλεγεν ⟨Ζηνοβία⟩ ἑαυτὴν ἐξαιροῦσα, πολλούς τε ἄλλους ἦγεν εἰς μέσον ὡς παραγαγόντας οἷα γυναῖκα, ἐν οἷς καὶ Λογγῖνος ἦν, οὗ συγγράμματά ἐστι μέγα τοῖς παιδείας μεταποιουμένοις ὄφελος φέροντα. ᾧπερ ἐφ᾽ οἷς κατηγορεῖτο ἐλεγχομένῳ παραχρῆμα ὁ βασιλεὺς θανάτου ζημίαν ἐπέθηκεν, ἣν οὕτω γενναίως ἤνεγκεν ὁ Λογγῖνος, ὥστε καὶ τοὺς σχετλιάζοντας ἐπὶ τῷ πάθει παραμυθεῖσθαι, καὶ ἄλλων δὲ Ζηνοβίας κατειπούσης κολάσεσιν ὑπαχθέντων.

---

20 BIBL. COISL. P. 597 ὅσοι περὶ ἐθνικῶν· Ὡρίων Θηβαῖος, Μητρόδωρος, Φιλόξενος, Λογγῖνος. — PORPHYRIUS VITA PLOTINI 14 Λογγῖνος περὶ ἀρχῶν. | 21 Λογγῖνος προσφωνῶν τὰ περὶ ὁρμῆς Κλεοδάμῳ τε καὶ Πορφυρίῳ. | 24 ἐπιγράφεται τὸ βιβλίον Λογγίνου πρὸς Πλωτῖνον καὶ Γεντιλιανὸν Ἀμέλιον περὶ τέλους. — LONGINUS APUD PORPHYRIUM VITA PLOTINI 20 τῷ μὲν Γεντιλιανῷ περὶ τῆς κατὰ Πλάτωνα δικαιοσύνης ἀντειπόντες, τοῦ δὲ Πλωτίνου τὸ περὶ τῶν ἰδεῶν ἐπισκεψάμενοι, τὸν — Βασιλέα τὸν Τύριον, — ⟨ὃς Πλωτῖνον⟩ ἐπεχείρησε διὰ συγγράμματος ἀποδεῖξαι βελτίω δόξαν περὶ τῶν ἰδεῶν τῆς ἡμῖν ἀρεσκούσης ἔχοντα, μετρίως ἀντιγραφῇ διελέγξαι δοκοῦμεν . . . ὥσπερ κἀν τῇ πρὸς τὸν Ἀμέλιον ἐπιστολῇ, μέγεθος μὲν ἐχούσῃ συγγράμματος, ἀποκρινομένῃ δὲ πρὸς — ἐπιστολὴν περὶ τοῦ τρόπου τῆς Πλωτίνου φιλοσοφίας. — EUSEBIUS PRAEP. EVANG. XV, 21 Λογγίνου πρὸς τὴν τῶν στωικῶν περὶ ψυχῆς δόξαν ἀντίρρησις. — LIBANIUS EPP. 998 Ὀδαίναθον τὸν λόγον, Λογγίνου δὲ ὁ λόγος, ἐγὼ μὲν ἀπαιτῶ.

EUNAPIUS PORPHYR. Πορφυρίῳ Τύρος μὲν ἦν πατρὶς — — καὶ πατέρες δὲ οὐκ ἄσημοι. τυχὼν δὲ τῆς προσηκούσης παιδείας, ἀνά τε ἔδραμε τοσοῦτον καὶ ἐπέδωκεν, ὡς Λογγίνου μὲν ἦν ἀκροατὴς καὶ ἐκόσμει τὸν διδάσκαλον ἐντὸς ὀλίγου χρόνου. Λογγῖνος δὲ κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον βιβλιοθήκη τις ἦν ἔμψυχος καὶ περιπατοῦν μουσεῖον, καὶ κρίνειν γε τοὺς παλαιοὺς ἐπετέτακτο, καθάπερ πρὸ ἐκείνου πολλοί τινες ἕτεροι καὶ ὁ ἐκ Καρίας Διονύσιος πάντων ἀριδηλότερος. — παρ' ἐκείνῳ δὴ τὴν ἄκραν ἐπαιδεύετο παιδείαν, γραμματικῆς τε εἰς ἄκρον ἁπάσης ὥσπερ ἐκεῖνος ἀφικόμενος καὶ ῥητορικῆς (πλὴν ὅσον οὐκ ἐπ' ἐκείνην ἔνευσε), φιλοσοφίας γε πᾶν εἶδος ἐκματτόμενος. ἦν γὰρ ὁ Λογγῖνος μακρῷ τῶν τότε ἀνδρῶν τὰ πάντα ἄριστος, καὶ τῶν βιβλίων τε αὐτοῦ πολὺ πλῆθος φέρεται καὶ τὸ φερόμενον θαυμάζεται. καὶ εἴ τις κατέγνω τινὸς τῶν παλαιῶν, οὐ τὸ δοξασθὲν ἐκράτει πρότερον, ἀλλ' ἡ Λογγίνου πάντως ἐκράτει κρίσις.

PROCLUS IN PLATONIS TIMAEUM P. 19 B ⟨P. 59, 10 Diehl.⟩ Λογγῖνος μὲν ἐν τούτοις ὡραΐζεσθαι τὸν Πλάτωνά φησι, διὰ τῶν παραβολῶν καὶ τῆς τῶν ὀνομάτων χάριτος καλλωπίσαντα τὸν λόγον, ἐνδεικνύμενος εἴς τινας Πλατωνικοὺς αὐτοφυῆ τὴν ἑρμηνείαν ταύτην ἀλλ' οὐκ ἐκ τέχνης πεπορισμένην τῷ φιλοσόφῳ λέγοντας· εἶναι μὲν γὰρ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων πεφροντισμένην τῷ Πλάτωνι καὶ οὐ κατὰ τὸ ἐπιτυχὸν ἕκαστα λαμβάνειν αὐτόν· ἀλλὰ τοῦτο μὲν εἴποι ἄν τις ἀπὸ τῆς κοινῆς τοῖς τότε καὶ συνήθους ἑρμηνείας ἥκειν καὶ εἰς αὐτόν, πολλὴν δὲ αὐτὸν ποιεῖσθαι καὶ τῆς συνθήκης τὴν προμήθειαν ⟨sic Diehlius ex codd.⟩· θᾶττον γὰρ ἂν τὰς ἀτόμους Ἐπικούρου συνελθούσας ποιῆσαι κόσμον ἢ ὀνόματα ὡς ἔτυχε συγκείμενα καὶ ῥήματα λόγον κατωρθωμένον. Πλάτωνα δὲ ἐν μὲν τῇ χρήσει τῶν ὀνομάτων ᾐτιάσαντό τινες ὡς μεταφοραῖς ⟨κατακόρως add. Ruhnkenius de Longino 6⟩ χρώμενον, περὶ δὲ τὴν συνθήκην ἅπαντες θαυμάζουσιν. ἀλλ' ὅμως οὐδὲ ἐκ ταύτης μόνον ἄν τις λάβοι τὴν περὶ τὴν ἑρμηνείαν αὐτοῦ φροντίδα ἀλλὰ ἐκ τῶν τοιούτων ἐπιτηδεύσεων, οἵαν ἐν τούτοις ἐπιδείκνυται· οὐ γὰρ ἁπλῶς λέγει ὁ Σωκράτης ὃ ποθεῖ γενέσθαι αὐτῷ παρὰ τῶν ἀμφὶ Τίμαιον, ἀλλ' ὡραϊζομένῳ πως ἔοικε καὶ ψυχαγωγοῦντι τὸν ἀκροατήν· προσέοικε δὲ δή τινί μοι τοιῷδε τὸ πάθος, οἷον εἴ τις ζῶα καλὰ θεασάμενος εἴτε ὑπὸ γραφῆς εἰργασμένα καὶ τὰ ἑξῆς. — P. 21 E ⟨P. 68, 3 D.⟩ ὁ Λογγῖνος τὴν λέξιν θεωρεῖν οὐκ ἀπαξιῶν ἐκεῖνο μὲν τὸ κῶλον, ἐν ᾧ φησι τὸ δὲ τῶν σοφιστῶν φοβοῦμαι μή πως ἅτε πλανητὸν ὂν, ἀρχομένου φησὶν εἶναι διὰ σεμνότητος ἔφεσιν τὴν φράσιν ἐξαλλάττειν, τὸ δὲ ἑξῆς ὅσα ἂν οἷά τε ἐν πολέμῳ καὶ μάχαις πράττοντες καὶ τὰ ἐχόμενα διαστρέφοντος εἶναι τὴν φράσιν ἀπὸ τοῦ κατὰ φύσιν, τὸ δὲ τρίτον τὸ καταλέλειπται δὴ τὸ τῆς ὑμετέρας ἕξεως γένος παντελῶς ἀλλόκοτον εἶναι. μηδὲν γὰρ ἀπεοικέναι τοῦ βίη Ἡρακληείη καὶ ἱερὴ ἶς Τηλεμάχοιο καὶ ὅσα τοιαῦτα. — P. 26 C ⟨P. 83, 19 D.⟩ Λογγῖνος μὲν ἠπόρει, τί ποτε βούλεται τῷ Πλάτωνι τούτου τοῦ διηγήματος ἡ παράθεσις· οὔτε γὰρ ὡς διαναπαύων τοὺς ἀκροατὰς οὔτε ὡς δεόμενος αὐτοῦ πεποίηται τὴν μνήμην· καὶ ἔλυσεν ὡς ᾤετο λέγων, ὅτι πρὸ τῆς φυσιολογίας παρέλαβεν αὐτὸ ψυχαγωγῶν τὸν ἀκροατὴν καὶ τὸ τῆς ἑρμηνείας ἐκείνης αὐχμηρὸν προθεραπεύων διὰ τῆς τούτου παραθέσεως. — P. 27 B ⟨P. 86, 19 D.⟩ Λογγῖνος μὲν ἐν τούτοις ἐπισημαίνεται πάλιν, ὅτι φροντίζει καὶ ὀνομάτων ὥρας καὶ ποικιλίας ὁ Πλάτων, ἀπαγγέλλων ⟨ἄλλως καὶ⟩ ἄλλως τὰ αὐτά· τὸ μὲν γὰρ ἔργον ἀρχαῖον ἐκάλεσε, τὸν δὲ λόγον παλαιόν, τὸν δὲ ἄνδρα οὐ νέον, καίτοι ταὐτὸν διὰ πάντων σημαίνων καὶ δυνάμενος πάντα ὡσαύτως προσειπεῖν. οὗτος μὲν οὖν φιλολόγος, ὥσπερ Πλωτῖνος εἰπεῖν περὶ αὐτοῦ λέγεται, καὶ οὐ φιλόσοφος. — OLYMPIODORUS IN PLAT. PHAED. P. 83 ὡς Λογγῖνος τὰ ἐκτὸς πάντα χρήματα καλεῖ.

PHOTIUS BIBLIOTH. COD. 265 P. 492 φασὶ δὲ τὸν Δημοσθένην δʹ καὶ κʹ γεγονότα ἔτη τὸν περὶ τῶν ἀτελειῶν ἤτοι τὸν πρὸς Λεπτίνην φιλοπονήσασθαι λόγον, οὗ τὸ προοίμιον Λογγῖνος μὲν ὁ κριτικὸς ἀγωνιστικὸν νομίζει. cf. supra p. 87, 4.

SOPATER PROLEG. IN ARISTID. III P. 741, 12 D. ἤδη μὲν Λογγῖνος καὶ πάντες οἱ κριτικοὶ πολλὰ προειρήκασιν, ὡς γόνιμος, ὡς ἐνθυμηματικὸς τυγχάνει ⟨Ἀριστείδης⟩ καὶ βίαιος καὶ καθόλου τὸν Δημοσθένην μιμούμενος.

IOANNES SIC. IN HERMOG. ID. I, 12 ⟨VI P. 93 W.⟩ μᾶλλον δ' ἐφ' ἑνὸς Μενελάου τοῦ ποιητοῦ τοῦτο κατίδοι τις ἄν, δυσκο-

---

22 PORPHYRIUS VITA PLOTINI 14 ἀναγνωσθέντος δὲ αὐτῷ ⟨Πλωτίνῳ⟩ τοῦ τε περὶ ἀρχῶν Λογγίνου καὶ ⟨del. Ruhnkenius de Longino 6⟩ τοῦ φιλαρχαίου 'φιλολόγος μέν' ἔφη 'ὁ Λογγῖνος, φιλόσοφος δὲ οὐδαμῶς'.

λίαν φύσεως φιλοπονίᾳ μεταβαλόντος εἰς τὸ ἀκριβές τε καὶ ἄμωμον, ὥς φησι καὶ Λογγῖνος, διὸ εἴ τις ἐῤῥωμένου τύχῃ τοῦ σώματος καὶ σπουδὴν κατάλληλον ἐπιδείξειεν, εἰκός τι κτήσασθαι, οὐ μὴν ἅπαντες.

SCHOL. HERMOG. ID. I, 6, 31 ⟨VII P. 963 W.⟩ φησὶ δὲ Λογγῖνος ἐν κα´ τῶν φιλολόγων ὁμιλιῶν περὶ λέξεως στομφώδους ⟨cf. ad p. 5, 9⟩. — IOANNES SIC. IN HERMOG. ID. I, 1, 13 ⟨VI P. 95 W.⟩ εὑρίσκεται γὰρ εἰκότως Λογγῖνος, ὡς οἱ φιλολόγοι δεικνύουσιν, ἄριστος ἐπιμερίσαι λόγων ἰδέας, δημιουργῆσαι δὲ τοιούτους ἥκιστα. — SCHOL. ARISTID. III P. 315, 23 D. σημείωσαι ὅτι εἶπε κατορθώματα. φασὶ δὲ μὴ λέγεσθαι τὴν λέξιν. λέγει δὲ ὁ Λογγῖνος ἐν τρίτῃ φιλολόγων ὅτι εὕρηται πολλαχῶς. SUBSCRIPTIO COD. LAUR. APOLL. RHOD. ταρρα πόλισ κρήτησ ὥσ φησὶ λογγινοσ ἐν τοῖσ φιλολόγοισ ὑ . . . . . ι . . . . . ι . . . . ιθ'.

MAXIMUS PLANUDES IN HERMOG. ID. I ⟨V P. 451 W.⟩. καὶ δὴ Λογγῖνος ὁ φιλολόγος ἐν τῇ ῥητορικῇ τέχνῃ μόνης τῆς λέξεως εἶναι λέγει τὰ σχήματα αὐταῖς λέξεσι φάσκων οὕτως ‘ὅσα σχήματα τῶν ἐννοιῶν ὠνόμασται, οἷον προδιόρθωσις ἐπιδιόρθωσις ἀποσιώπησις παράλειψις εἰρωνεία ἠθοποιΐα, ἅπαντα ταῦτα οὔ μοι δοκοῦσι δικαίως σχήματα καλεῖσθαι ἀλλ' ἔννοιαι καὶ ἐνθυμήματα καὶ λογισμοὶ τοῦ πιθανοῦ χάριν καὶ πίστεως εἴδη· τὰ μὲν γὰρ προοιμίων ἔχει δύναμιν, ἐπιδιόρθωσίς τε καὶ προδιόρθωσις, ἡ δὲ παράλειψις τὸ ἀξιόπιστον ἐνδείκνυται, καὶ μέρη ἂν εἴη τῆς παθητικῆς τε καὶ ἠθικῆς ἀποδείξεως, τῇ τῆς ὑποκρίσεως ἀρετῇ πρέποντα’.

Exstant commentarii in Hephaestionem reliquiae.

ANECDOTA OXON. VOL. III P. 159 Ἐπιστολαὶ ἀνεπιγράφου τινός. ἡμεῖς δὲ πῶς τὸ ταπεινὸν ὑψηλῶς φράσαιμεν καὶ τὸ ἀμελῶς ⟨ἀμελῶς τὸ?⟩ κατευγλωττισμένον καὶ τῷ γοργῷ τὸ ἀνειμένον συμμίξαιμεν καὶ τὴν χάριν τῷ διηρμένῳ ⟨Usenerus pro διηρημένῳ⟩ πρὸς μέγεθος, καὶ τί ποιήσαιμεν πρὸς τὰς κρίσεις Λογγίνου, πρὸς τὸ Διονυσίου πολυμαθές, πρὸς τὸ εὐφυὲς Ἑρμογένους τοῦ Κίλικος. cf. Usenerus mus. rhen. XXVIII p. 412.

INDEX SCRIPTORUM

Αἰσχύλος (Lycurg.) 36, 1
(Orithyia) 5, 9
(Sept. 42) 35, 14
Ἀμμώνιος 31, 12
Ἀμφικράτης 6, 18; 9, 15
Ἀνακρέων 53, 19
Ἀπολλώνιος ἐν τοῖς Ἀργοναύταις 61, 14
Ἄρατος (phaen. 287) 48, 22
(phaen. 299) 26, 11
Ἀριστέας ὁ τὰ Ἀριμάσπεια ποιήσας 25, 10
Ἀριστοτέλης 55, 9
Ἀριστοφάνης 74, 14
Ἀρχίλοχος 27, 3; 31, 8; 62, 1
Βακχυλίδης 62, 4
Γοργίας ὁ Λεοντῖνος 6, 13
Δημόκριτος 10, 16
Δημοσθένης 29, 12. 14. 20; 32, 12. 17; 46, 3; 54, 16; 62, 12; 63, 6; 64, 3; 68, 5
(c. Aristocr. 113) 4, 5
(c. Aristog. I, 27) 50, 7
(de cor. 18) 48, 3
(de cor. 169) 27, 4
(de cor. 188) 73, 5
(de cor. 208) 38, 8; 40, 9; 41, 15
(de cor. 296) 55, 2
(in Mid. 72) 43, 13. 23
(phil. I, 10) 42, 5
(phil. I, 44) 42, 10
(c. Timocrat. 208) 37, 5
or. de Halonn. (45) 69, 17
Ἑκαταῖος 50, 3
Ἐπίκουρος 67, 16
Ἐρατοσθένης ἐν τῇ Ἠριγόνῃ 61, 17
Εὔπολις (Demis) 39, 20; 40, 7
Εὐριπίδης 34, 10; 35, 20
(Alexand.?) 35, 11
(Antiopa) 75, 2
(Bacch. 726) 36, 4
(Hercul. fur. 1245) 74, 16
(Iphig. Taur. 291) 34, 7. 8
Εὐριπίδης (Orest. 255) 34, 3
(Orest. 264) 36, 18
(Phaëth.) 34, 18
Ζωΐλος 22, 1
Ἡγησίας 6, 18
Ἡρόδοτος 31, 7; 42, 25
(I, 105) 52, 3
(II, 29) 49, 1
(V, 18) 10, 9
(VI, 11) 45, 12
(VI, 21) 48, 4
(VI, 75) 54, 9
(VII, 181) 54, 11
(VII, 188) 76, 10
(VII, 191) 76, 12
(VII, 225) 70, 25
(VIII, 13) 76, 13
Ἡσίοδος (opp. 24) 32, 7
(scut. 267) 15, 11
Θεόδωρος 7, 16
Θεόκριτος ἐν τοῖς βουκολικοῖς 61, 15
Θεόπομπος 53, 20; 77, 2
Θεόφραστος 55, 10
Θουκυδίδης 32, 13; 46, 1; 48, 17
(VII, 84) 70, 19
Ἰσοκράτειοι, οἱ 44, 8
Ἰσοκράτης (paneg. 8) 70, 3. 8
Ἴων ὁ Χῖος 62, 5. 10
Καλλισθένης 6, 15
Κεκίλιος περὶ ὕψους 1, 1; 2, 5. 9; 8, 12; 13, 7; 14, 2; 54, 2. 14
ἐν τοῖς ὑπὲρ Λυσίου συγγράμμασιν 59, 17
Κικέρων 29, 11. 13. 16
Κλείταρχος 6, 16
Λυσίας 60, 1. 2. 3; 63, 4; 66, 8
Μάτρις 6, 18
Μωύσης ὁ τῶν Ἰουδαίων θεσμοθέτης (genes. I, 3) 19, 1
Ὅμηρος 17, 6; 19, 5; 20, 7; 21, 7. 17; 25, 8; 26, 15; 32, 4. 12. 17; 61, 7. 16; 68, 5
(Il. Α, 225) 9, 20
(Il. Δ, 442) 15, 10

Ὅμηρος (Il. E, 85) 49, 9
(Il. E, 770) 16, 1
(Il. N, 18) 18, 6
(Il. N, 19) 18, 7
(Il. N, 27) 18, 9
(Il. O, 346) 49, 15. 19
(Il. O, 605) 20, 9
(Il. O, 624) 26, 5. 15
(Il. O, 697) 48, 20
(Il. P, 645) 19, 9
(Il. Y, 60) 18, 7
(Il. Y, 61) 16, 10
(Il. Y, 170) 34, 15
(Il. Φ, 388) 16, 9
(Od. γ, 109) 20, 21
(Od. δ, 681) 50, 17
(Od. ε, 291) 21, 16
(Od. ι, 182) 21, 16
(Od. κ, 17) 21, 21
(Od. κ, 237) 21, 21
(Od. κ, 251) 43, 4
(Od. λ, 314) 13, 13
(Od. λ, 543) 14, 15
(Od. μ, 62) 22, 1
(Od. μ, 447) 22, 2
(Od. ρ, 322) 80, 10
(Od. χ, 79) 22, 3
Πίνδαρος 62, 4. 6
Πλάτων 9, 10; 30, 16; 31, 9; 32, 12; 59, 8; 60, 1. 3. 6; 66, 6; 68, 5
(de legg. v p. 741 C) 10, 6
(de legg. VI p. 773 C) 59, 10
(de legg. VI p. 778 D) 10, 7
ἐν τοῖς Νόμοις (de legg. VII p. 801 B) 52, 8
(Menex. p. 236 D) 51, 14
(Menex. p. 245 D) 47, 14
(Phaedr. p. 264 C) 68, 12
ἐν τῇ Πολιτείᾳ (rep. IX p. 586 A) 30, 6
(Tim. p. 65 C) 57, 4
Πλάτων (Tim. p. 69 D) 56, 6; 57, 2
(Tim. p. 72 C) 58, 3
(Tim. p. 74 A) 57, 1
(Tim. p. 74 B) 58, 6
(Tim. p. 74 D) 58, 6
(Tim. p. 77 C) 58, 8
(Tim. p. 78 E) 58, 8
(Tim. p. 80 E) 58, 7
(Tim. p. 85 E) 58, 11
Σαπφώ 22, 17
Σιμωνίδης 36, 10
Σοφοκλῆς 6, 17; 62, 7
Οἰδίπους 62, 9
(Oed. R. 1403) 47, 2
(Oed. Col. 1586) 36, 6
(Polyxen.) 36, 8
Στησίχορος 31, 8
Τίμαιος 8, 7. 13; 9, 1; 10, 1
Ξενοφῶν (Ages. 2, 12) 43, 2
(Cyrop. I, 5. 12) 51, 22
(Cyrop. VII, 1, 37) 48, 14
(hist. graec. IV, 3, 19) 43, 2
ἐν τῇ Λακεδαιμονίων πολιτείᾳ (de rep. Lac. 3, 5) 9, 12; 10, 1
(memor. I, 4, 5) 56, 5
(memor. I, 4, 6) 78, 22
Ὑπερίδης 37, 11; 62, 11; 63, 2; 64, 9; 65, 1
περὶ Ἀθηνογένους 64, 8
(Deliac.) 64, 1
ἐπιτάφιος 64, 2
περὶ Φρύνης 64, 7
Φίλιστος 74, 14
incertus 7, 4; 46, 23; 47, 13; 71, 10; 79, 8
scriptor ἐν τοῖς περὶ συνθέσεως συντάγμασιν 71, 16
ἐν τοῖς περὶ Ξενοφῶντος 12, 19
ἑτέρωθι 14, 13; 47, 14